The Hobbit

J R R
TOLKIEN

ILLUSTRATED BY ALAN LEE

HOBBITUL

Povestea unui Hobbit

J.R.R. Tolkien

CAPITOLUL 1

HOBBITUL

MUSAFIRI NEPOFTIŢI

A FOST ODATĂ un hobbit care locuia într-o gaură în pământ. Nu era o vizuină din acelea antipatice, murdare sau umede, pline de capete sau cozi de viermi şi cu miros de mâl; nu era nici nisipoasă sau lipsită de apă, sau o vizuină în care să n-ai pe ce să te aşezi sau pe ce să mănânci; era o vizuină de hobbit, şi asta înseamnă confort.

Avea o uşă rotundă ca un hublou, vopsită în verde, şi drept în mijlocul ei era o clanţă ca un buton de alamă, galbenă şi lucioasă. Uşa dădea pe un culoar în formă de tub, ca un tunel; dar un tunel cât se poate de confortabil, fără fum, cu pereţii căptuşiţi cu lemn, cu dale pe jos şi cu covor, cu scaune lustruite şi multe, multe cuiere pentru haine şi pălării – pentru că hobbitul era întotdeauna bucuros de oaspeţi. Tunelul şerpuia şi tot şerpuia, pătrunzând pe ocolite până în inima Dealului – „Dealul", aşa îi spunea toată lumea – cale de mai mulţi kilometri în jur. Tunelul avea multe uşi mici şi rotunde, întâi pe o parte, apoi pe cealaltă. Etaj nu exista. Aşa e la hobbiţi. Dormitoarele, băile, beciurile, cămările (multe cămări!), dulapurile (avea încăperi întregi pentru haine!), bucătăriile, sufrageriile, toate erau la acelaşi nivel şi dădeau pe acelaşi culoar. Cele mai bune încăperi erau cele de pe partea stângă (îndată după intrare); erau singurele care aveau ferestre, ferestre rotunde, îngropate adânc în Perete; dădeau în grădina lui şi în pajiştile care se întindeau dincolo de grădină, coborând până la râu.

Hobbitul de care vă vorbesc era un hobbit cu stare şi numele lui era Baggins. Familia Baggins trăia pe lângă Deal de când lumea şi toţi o considerau foarte respectabilă, nu numai pentru că cei mai mulţi dintre membrii ei erau buni gospodari, dar şi pentru că nu făcuseră niciodată nimic neaşteptat; ştiai perfect ce va spune un Baggins despre o problemă sau alta, fără să-ţi mai baţi capul să-l întrebi. Povestea de faţă este despre un membru al familiei Baggins care s-a trezit antrenat într-o aventură, făcând şi spunând lucruri cu totul neaşteptate, cu care ocazie şi-a pierdut respectul vecinilor şi, în schimb, a câştigat... ei, o să vedeţi dacă, până la urmă a câştigat ceva.

Mama acestui hobbit al nostru... Dar, de fapt, ce este un hobbit, mă întrebaţi? Eu cred că astăzi hobbiţii au nevoie de o descriere pentru că ei s-au înstrăinat şi au devenit cam scumpi la vedere cu

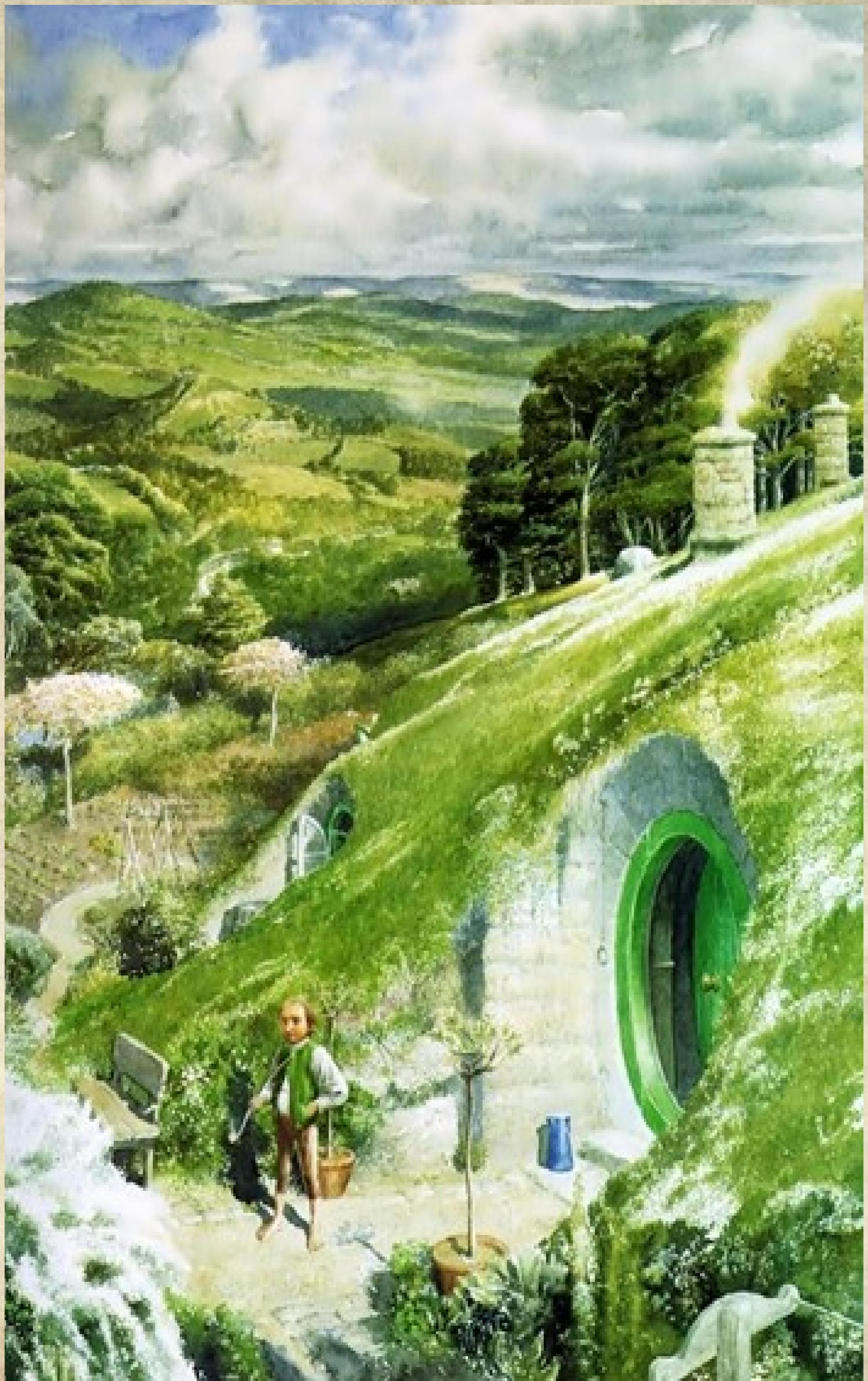
Oamenii Mari, cum ne spun ei nouă. Ei sunt (sau au fost) mici de stat, cam jumătate cât noi şi mai mici decât Piticii bărboşi. Hobbiţii nu au barbă. Fac vrăji puţine sau chiar deloc, în afară de cele obişnuite, de fiecare zi – care îi ajută să dispară repede şi pe nesimţite când oamenii voluminoşi şi neghiobi ca noi apar poticnindu-se şi fac zgomot ca de elefant, care se aude la un kilometru. Sunt cam burtoşi, se îmbracă în culori stridente (mai ales verde şi galben); nu poartă pantofi pentru că le cresc tălpi naturale şi o blană de păr des, călduros şi negru pe picioare, ca părul de pe cap (care e buclat); au degete lungi, negre şi îndemânatice, o faţă binevoitoare şi un râs gros şi gălăgios (mai ales după masa de seară pe care o iau de două ori pe zi, atunci când reuşesc s-o obţină). Acum ştiţi destul ca să aveţi o bază de pornire.

Deci, după cum spuneam, mama hobbitului nostru, adică a lui Bilbo Baggins, a fost celebra Belladonna Took, una dintre cele trei fiice remarcabile ale Bătrânului Took, căpetenia hobbiţilor, care locuia pe cealaltă parte a Apei – râuleţul care curge la picioarele Dealului. Se spunea adesea (în alte familii) că odată, de mult, unul dintre strămoşii Took şi-ar fi luat drept nevastă o zână. Aceasta era, fireşte, absurd, dar era clar că, faţă de trăsăturile hobbiţilor, clanul Took avea ceva neobişnuit şi, din când în când, câte unul dintre ei trăia o aventură extraordinară. Dispărea discret şi familia ţinea totul în secret; dar era foarte clar că familia Took nu era chiar atât de respectabilă ca familia Baggins, cu toate că era, fără doar şi poate, mai înstărită.

Nu cumva să credeţi că Belladonna Took a trăit vreo aventură neobişnuită după ce a devenit doamna Bungo Baggins. Bungo – adică tatăl lui Bilbo – i-a construit (în parte cu banii ei) cea mai luxoasă vizuină de hobbit din câte au existat vreodată, atât sub Deal, cât şi deasupra sau pe celălalt mal al Apei. Şi acolo au rămas toată viaţa. Totuşi, e probabil că Bilbo, singurul ei fiu, cu toate că arăta şi se purta de parcă ar fi fost o copie a tatălui său, solid şi demn de încredere, avea un „ce” ciudat, care-i venea de la familia Took şi care abia aştepta să iasă la iveală. Ocazia nu s-a ivit însă decât după ce a crescut mare, pe la cincizeci de ani, când locuia în frumoasa vizuină construită de tatăl lui, pe care v-am descris-o mai devreme, şi după ce s-a stabilit acolo, după câte se părea, pentru totdeauna.

Printr-o întâmplare ciudată, într-o dimineaţă de demult, în liniştea lumii, pe vremea când zgomotul era mai mic şi verdeaţa mai abundentă, iar numărul hobbiţilor şi prosperitatea lor erau încă destul de mari, în timp ce Bilbo Baggins stătea în uşa casei lui, după

ceaiul de dimineaţă, trăgând dintr-o pipă uriaşă de lemn care îi ajungea până aproape de degetele de la picioare, acoperite cu păr (frumos periat), trecu pe acolo Gandalf. Gandalf! Dacă aţi fi auzit doar un sfert din ce am auzit eu despre el, iar eu am auzit doar o parte foarte mică din tot ce s-ar putea auzi, aţi fi fost pregătiţi să ascultaţi poveştile cele mai fantastice. Pe oriunde trecea, răsăreau în mod neaşteptat fel de fel de istorii şi de aventuri. Nu mai trecuse de ani de zile pe aici, pe la umbra Dealului – de fapt, de când murise prietenul lui, Bătrânul Took – aşa că hobbiţii aproape că-i uitaseră înfăţişarea. Fusese plecat dincolo de Deal, dincolo de Apă, cu treburi de-ale lui, încă de pe vremea când erau cu toţii copii, hobbiţei şi hobbiţele.

HOBBITUL

Singurul lucru pe care l-a văzut în dimineaţa aceea încrezătorul Bilbo a fost un bătrân cu baston. Avea o pălărie albastră, înaltă şi ascuţită, o pelerină lungă, cenuşie, o eşarfă de mătase, peste care atârna barba lui albă şi lungă până dincolo de brâu, şi nişte cizme negre, uriaşe.

— Bună dimineaţa! spuse Bilbo. „Şi chiar că e bună", se gândi el. Soarele strălucea şi iarba era foarte verde.

Dar Gandalf se uită la el pe sub sprâncenele lungi şi stufoase care-i ieşeau de sub borul pălăriei umbroase.

— Cum adică? spuse, îmi urezi o dimineaţă bună, sau vrei să spui că dimineaţa e bună, fie că vreau eu sau nu; sau vrei să spui că te simţi bine azi, de dimineaţă; sau că e o dimineaţa care te face să vrei să fii bun.

— Toate laolaltă, spuse Bilbo. Şi mai e şi o dimineaţă foarte bună ca să fumezi o pipă în aer liber. Dacă aveţi o pipă la dumneavoastră, vă rog să luaţi loc şi să vă serviţi din tutunul meu. Nu vă grăbiţi, căci avem toată ziua în faţa noastră.

După care Bilbo se aşeză într-un fotoliu lângă uşă, încrucişă picioarele şi suflă un inel de fum, frumos şi cenuşiu, care urcă, zburând, fără să se destrame şi se depărtă, plutind, peste Deal.

— Foarte frumos, spuse Gandalf. Dar eu, azi, n-am timp să fac rotocoale de fum. Caut pe cineva cu care să pornesc într-o expediţie pe care o pregătesc, dar e foarte greu de găsit un amator.

— Cred şi eu. Prin părţile astea! Noi suntem cuminţi şi liniştiţi şi nu ne plac aventurile. Nuuuuu! Sunt nesuferite, incomode, îţi strică liniştea şi te fac să întârzii la masă. Nu ştiu ce-or fi găsind unii la ele, spuse hobbitul nostru, domnul Bilbo Baggins, şi, vârându-şi degetele mari pe după bretele, scoase un rotocol de fum şi mai grozav ca primul.

Îşi luă apoi corespondenţa de dimineaţă şi începu să citească prefăcându-se că nu-l mai bagă în seamă pe bătrân. Hotărâse că nu era de soiul lui şi ar fi dorit să-l vadă plecând. Bătrânul însă nici vorbă să se mişte. Stătea sprijinit în baston, fixându-l pe Bilbo, fără să scoată o vorbă, până când hobbitul începu să se simtă stânjenit, ba chiar se şi supără puţin.

— Ziua bună, spuse hobbitul, în cele din urmă. Noi nu vrem nici un fel de aventuri pe aici, mulţumesc, încercaţi-vă norocul în cealaltă parte a Dealului sau dincolo de Apă.

Asta însemna, de fapt, că discuţia luase sfârşit.

— La dumneata „Ziua bună" are mai multe înţelesuri, spuse Gandalf. Şi de data asta înseamnă că vrei să scapi de mine şi că ziua

n-o să fie bună decât dacă plec!

— Nici pomeneală, domnul meu, nici pomeneală!... dar staţi puţin, mi se pare că vă cunosc numele!

— Ba da, dragul meu domn, ba da. Şi să ştii că şi eu îl cunosc pe al dumitale: domnul Bilbo Baggins. Îmi ştii numele, cu toate că nu-ţi aminteşti că e vorba despre mine. Eu sunt Uandail, şi „Gandalf” e totuna cu subsemnatul. Când te gândeşti că am trăit să-l văd pe fiul Belladonnei Took că mă ia cu „Ziua bună”, de parcă aş fi venit la uşa lui să vând nasturi!

— Gandalf! Gandalf! Doamne, Dumnezeule! Nu cumva e vorba de vrăjitorul călător care i-a dat Bătrânului Took o pereche de butoni cu diamant fermecaţi, care se prindeau şi nu se mai desprindeau decât la poruncă? Nu cumva sunteţi cel care spunea la petreceri poveşti minunate cu balauri şi spiriduşi, şi uriaşi, şi prinţese salvate, şi norocul neaşteptat al unor fii de văduvă? Sau cel care făcea focuri de artificii deosebit de frumoase? Mi-aduc şi acum aminte de ele! Le aprindea bunicul Took în ajunul solstiţiului de vară. Erau grozave! Se ridicau ca nişte lalele mari de foc sau flori de gura-leului sau de salcâm galben şi pluteau peste întuneric toată seara. (Cred că v-aţi dat seama că domnul Baggins nu era chiar atât de prozaic cât îi plăcea lui să-şi închipuie şi că, în plus, îi mai plăceau şi florile.) Doamne, Dumnezeule, continuă el. Nu cumva sunteţi acela care a împins atâţia băieţi şi fete cuminţi să plece în lumea largă, să se vâre în aventuri nesăbuite? Să se caţere în pomi, să se ducă în vizită la elfi sau să navigheze pe vapoare, spre ţărmuri îndepărtate? Doamne, ce viaţă intere... adică, vreau să spun că pe vremuri aţi cam încurcat lucrurile pe aici. Chiar destul de rău, aş zice. Vă rog să mă iertaţi, dar credeam că v-aţi retras din afaceri.

— Şi cu ce să mă ocup? spuse vrăjitorul. Ei, dar, oricum, mă bucur că îţi mai aminteşti de mine. Şi că măcar de focurile mele de artificii îţi aminteşti cu simpatie. Asta îmi dă oarecare speranţe. De aceea, de dragul bunicului tău, Bătrânul Took, şi al bietei Belladonna, o să-ţi dau ceea ce ai cerut.

— Ce vreţi să spuneţi? Eu n-am cerut nimic!

— Ba da. Ba da. Şi încă de două ori. Te rog să mă ierţi. Dar am să mă achit. De fapt, am să merg până într-acolo încât să te fac să participi la aventura de care-ţi spuneam, foarte nostimă pentru mine, foarte bună pentru tine – şi, dacă reuşeşti s-o duci până la capăt, probabil şi foarte folositoare.

— Regret, dar nu vreau aventuri de nici un fel, mulţumesc. Nu azi! La revedere! Dar vă rog să veniţi la ceai, oricând doriţi. Uite, de

exemplu, mâine! La revedere!

Şi cu asta, domnul Baggins s-a întors şi a intrat grăbit pe uşa lui rotundă şi verde, închizând-o cât a îndrăznit el de iute, ca să nu pară nepoliticos. Căci, la urma urmei, vrăjitorii rămân tot vrăjitori şi nu e bine să te pui cu ei.

„Ce mi-o fi venit să-l invit la ceai?” îşi spuse Bilbo îndreptându-se către cămară. Abia îşi luase masa de dimineaţă, dar se gândea că o prăjiturică-două şi ceva de băut l-ar mai linişti după spaima pe care o trăsese.

Între timp, Gandalf continua să stea în faţa porţii, râzând îndelung, dar fără zgomot. După un timp însă se apropie şi zgârie cu cuiul bastonului un semn ciudat pe uşa frumoasă şi verde a hobbitului. Apoi plecă, pe când Bilbo îşi termina a doua prăjitură şi se gândea că reuşise foarte bine să scape de aventuri.

A doua zi uitase aproape cu totul de Gandalf. Nu prea avea ţinere de minte. Dacă nu însemna lucrurile în agendă, le uita. Ar fi trebuit să scrie aşa: „Gandalf, ceai, miercuri”. Dar în ajun fusese prea nervos ca să mai noteze ceva.

Tocmai când să se facă ora ceaiului, auzi pe cineva sunând insistent la uşa de la intrare – şi atunci îşi aminti totul! Alergă să pună ceainicul pe foc, să aşeze încă o ceaşcă şi o linguriţă pe masă, să mai scoată o prăjiturică-două, apoi se repezi la uşă.

Tocmai era să spună: „Îmi pare foarte rău că v-am făcut să aşteptaţi” când văzu că nu era câtuşi de puţin vorba de Gandalf. La uşă se afla un pitic cu o barbă albastră, îndesată într-un brâu auriu, şi cu ochii extrem de strălucitori sub o scufie verde-închis. De îndată ce se deschise uşa, piticul intră în casă de parcă ar fi fost într-adevăr invitat.

Îşi atârnă pelerina şi scufia pe primul cuier şi spuse, închinându-se:

— Sluga dumitale, Dwalin.

— Şi eu a dumitale, Bilbo Baggins, răspunse hobbitul, prea uimit ca să pună, deocamdată, vreo întrebare. Dar, când tăcerea care urmă deveni stânjenitoare, adăugă: Tocmai voiam să iau ceaiul; vă rog să-mi faceţi onoarea să beţi şi dumneavoastră o ceaşcă de ceai cu mine.

Poate fusese cam ţeapăn, dar intenţiile lui erau bune. De fapt, dumneavoastră ce aţi face dacă un pitic nepoftit ar veni să-şi atârne lucrurile în vestibulul dumneavoastră, fără să vă dea nici o explicaţie?

N-apucară bine să se aşeze la masă, de fapt ajunseseră abia la a

treia prăjitură, când se auzi din nou soneria, de astă dată şi mai puternic.

— Vă rog să mă iertaţi o clipă, spuse hobbitul şi se îndreptă către uşă.

„Până la urmă tot aţi venit”, asta voia el să-i spună lui Gandalf. Dar nu era Gandalf. În locul lui, pe trepte, se afla un pitic cu barbă albă şi scufie stacojie, care părea foarte bătrân. Intră şi el, ţopăind într-un picior de cum se deschise uşa, cu aerul omului care a fost poftit.

— Văd că au şi început să sosească, spuse el, zărind scufia verde a lui Dwalin, atârnată în cui. Şi o atârnă pe a lui, cea stacojie, lângă ea. Sluga dumitale, Balin! spuse, cu mâna pe inimă.

— Mulţumesc, răspunse Bilbo, suspinând.

Nu era exact ce trebuia să spună, dar acest „Au început să sosească” îl neliniştise îngrozitor. Îi plăceau musafirii, dar prefera să-i cunoască înainte să-i vină în casă. Şi eventual, să fie poftiţi de el. Îi trecu prin minte gândul înfiorător că s-ar putea să nu ajungă prăjiturelele şi atunci el, ca gazdă (îşi cunoştea datoria şi o respecta oricât i-ar fi venit de greu), ar fi trebuit să renunţe să mai mănânce.

— Veniţi, intraţi să beţi o ceaşcă de ceai, reuşi el să spună după ce trase adânc aer în piept.

— Dacă nu vă e cu supărare, eu aş prefera puţină bere, domnul meu, spuse Balin, cel cu barba albă. Dar n-am nimic împotrivă să mănânc prăjituri, prăjituri cu grăunţe, dacă aveţi.

— Am berechet! se trezi Bilbo spunând, spre propria lui mirare.

Şi se trezi şi alergând la beci să umple o halbă de jumătate de litru, apoi la cămară să ia două turte frumoase de grăunţe, pe care le copsese chiar în după-amiaza aceea, să aibă ce lua ca gustare între mese.

La întoarcere îi găsi pe Balin şi pe Dwalin stând de vorbă la masă ca nişte vechi prieteni. (De fapt, erau fraţi.) Bilbo trânti halba şi prăjitura în faţa lor, apoi se auzi din nou soneria, puternic, şi apoi încă o dată.

„De data asta e sigur Gandalf!” îşi spuse în timp ce alerga gâfâind de-a lungul coridorului. Dar nici vorbă! Erau alţi doi pitici, amândoi cu scufii albastre, cordoane argintii şi bărbi galbene; şi fiecare dintre ei avea câte un sac cu unelte şi o lopată. Şi iarăşi, nici n-apucă să se deschidă bine uşa că şi intrară, ţopăind. Bilbo nici nu se mai miră:

— Cu ce vă pot fi de folos, piticii mei? spuse.

— Sluga dumneavoastră, Kili, spuse unul.

— Şi Fili, adăugă celălalt.

Şi amândoi îşi scoaseră scufiile albastre, făcând câte o plecăciune.

— Sluga dumneavoastră, răspunse Bilbo, amintindu-şi la timp de bunele maniere.

— A, văd că Dwalin şi Balin au şi venit, spuse Kili. Să ne alăturăm mulţimii!

„Mulţime, gândi domnul Baggins. Nu-mi prea place cum sună asta. Ar trebui să mă aşez o clipă, să-mi vin în fire şi să beau ceva.”

Dar n-apucă decât să ia o înghiţitură, într-un colţ, în timp ce toţi cei patru pitici stăteau în jurul mesei şi vorbeau despre mine, şi aur, şi despre probleme pe care le aveau cu gnomii, şi despre jafurile pe care le comiteau balaurii, şi despre multe alte lucruri pe care nu le înţelegea şi nici nu voia să le înţeleagă, căci păreau mult prea aventuroase, când, deodată, ding-dong, ding-dang, se auzi iar soneria de la uşă, de parcă s-ar fi străduit un hobbiţel obraznic s-o strice. E cineva la uşă, îşi spuse, clipind.

— După sunet, par să fie vreo patru, spuse Fili. De altfel, i-am văzut venind la oarecare distanţă în urma noastră.

Bietul nostru hobbit se aşeză în hol, sprijinindu-şi capul în palme, şi se întrebă ce se întâmplase şi ce se va întâmpla, şi dacă vor rămâne cu toţii la cină. Apoi se auzi din nou soneria, mai tare ca oricând, şi fu nevoit să alerge să deschidă. De fapt, nu erau patru, ci vreo cinci. Mai venise încă un pitic în timp ce Bilbo se tot frământa singur la intrare. Nici n-apucă să întoarcă bine clanţa că se şi treziră cu toţii înăuntru, plecându-se şi spunând „sluga dumitale” unul după altul, îi chema Dori, Nori, Ori, Oin şi Gloin. Şi, într-o clipă, apărură în cuier două scufii roşii, una cenuşie, una cafenie şi una albă, iar ei o porniră, cu mâinile lor mari vârâte în brâiele de aur sau de argint, să se alăture celorlalţi. Aproape că se putea spune că „mulţimea” era formată. Unii cerură bere blondă, alţii bere brună, unul ceru chiar cafea, în schimb toţi cerură prăjiturele; aşa că un timp hobbitul a fost foarte ocupat.

Tocmai aşezase pe plită o cană mare cu cafea – se terminaseră turtele de grăunţe şi piticii se porniră să mănânce biscuiţi cu unt – când se auzi o bătaie puternică în uşă. Nu soneria, ci poc-poc puternic în uşa cea verde şi frumoasă a lui Bilbo. Cineva bătea cu bastonul.

Bilbo alergă de-a lungul coridorului, foarte supărat şi complet zăpăcit – era cea mai penibilă miercuri din câte-şi amintea să fi trăit vreodată. Deschise uşa cu o smucitură şi căzură cu toţii înăuntru,

unul peste altul! Alţi pitici! Alţi patru! Şi, în urma lor, Gandalf, care stătea sprijinit în baston şi râdea. Lăsase o grămadă urme pe uşa cea frumoasă; de altfel, fiindcă tot veni vorba, loviturile şterseseră şi semnul tainic pe care-l făcuse pe uşă în dimineaţa din ajun.

— Uşurel, uşurel, dragă Bilbo, spuse. Nu-ţi prea seamănă să-ţi laşi prietenii în prag şi apoi să deschizi uşa cu un pocnet de puşcă cu aer comprimat. Dă-mi voie să ţi-i prezint pe Bifur, Bofur şi Bombur, şi mai ales pe Thorin!

— Sluga! spuseră Bifur, Bofur şi Bombur pe rând, stând în şir.

Apoi atârnară în cuier două scufii galbene şi una verde şi pe urmă şi una azurie, cu un ciucure lung. de argint. Aceasta din urmă fiind a lui Thorin, un pitic nemaipomenit de însemnat, de fapt însuşi marele Thorin Scut-de-Stejar, care nu fusese câtuşi de puţin încântat să pice în nas pe preşul lui Bilbo şi să-i vadă pe Bifur, Bofur şi Bombur căzând peste el. Mai ales că Bombur era foarte gras şi greu. Thorin, fiind foarte înfumurat, nici nu se gândi să spună „sluga”. Dar bietul domn Baggins spuse de atâtea ori că-i pare rău, încât până la urmă mormăi totuşi: „Lasă, nu-i nimic!” şi-şi descreţi fruntea.

— Acum suntem toţi aici! spuse Gandalf, uitându-se la şirul de treisprezece scufii – cele mai minunate scufii de sărbătoare – şi la propria lui pălărie, atârnate toate în cui. O adunare foarte veselă! Sper că a mai rămas ceva de mâncare şi de băut pentru cei întârziaţi. Ce-i asta? Ceai! Nu, mulţumesc! Mie să-mi dai puţin vin roşu.

— Şi mie la fel, spuse Thorin.

— Şi marmeladă de zmeură şi tartă cu mere, spuse Bifur.

— Şi pateuri cu carne şi brânză, spuse Bofur.

— Şi răcituri de porc cu salată, spuse Bombur.

— Şi mai multe prăjituri, şi bere, şi cafea, dacă nu te superi, strigară ceilalţi pitici prin uşă.

— Şi fii băiat bun şi mai pune şi nişte ouă, strigă Gandalf, în timp ce hobbitul pleca, şontâc-şontâc, spre cămări. Şi între timp scoate friptura rece de pui şi murăturile.

„S-ar zice că ştie tot atât de bine ca şi mine ce provizii am în cămară”, se gândi domnul Baggins, care era complet înnebunit şi începuse să se întrebe dacă nu-i pătrunsese o aventură, dintr-acelea fioroase, drept în casă. Când isprăvi de pus toate sticlele şi farfuriile, şi cuţitele, şi furculiţele, şi paharele, şi mâncărurile, şi lingurile, şi tot restul pe nişte tăvi mari, se încălzise de tot; îi ardeau obrajii şi era foarte enervat.

— Blestemaţi pitici, ducă-s-ar naibii! spuse el cu glas tare. Nici măcar nu vin să-mi dea o mână de ajutor!

Şi ce să vezi! În uşa bucătăriei stăteau Balin şi Dwalin, şi în spatele lor Fili şi Kili, şi cât ai zice „peşte” înşfăcară tăvile şi câteva măsuţe şi le duseră în salon, unde aşternură din nou masa, Gandalf şedea în capul mesei, cu cei treisprezece pitici aşezaţi înjur; Bilbo şedea intr-un fotoliu, lângă foc, ronţăind un biscuit (îi trecuse toată pofta de mâncare) şi încercând să dea impresia că tot ce se întâmpla era cât se poate de obişnuit şi nicidecum o aventură. Piticii au mâncat şi au tot mâncat, şi au vorbit şi au tot vorbit, şi uite aşa a trecut timpul. În cele din urmă s-au sculat de la masă şi Bilbo a făcut o mişcare să strângă paharele şi farfuriile.

— Îmi închipui că rămâneţi cu toţii la cină? spuse el cu tonul cel mai politicos şi mai puţin stăruitor.

— Bineînţeles, zise Thorin. Şi după cină; că n-o să isprăvim treaba decât târziu şi trebuie întâi să ascultăm nişte muzică. Dar mai întâi strângeţi masa.

La care cei doisprezece pitici – nu Thorin, că el era prea important şi rămăsese să stea de vorbă cu Gandalf – săriră în picioare şi aşezară toate lucrurile în grămezi mari. Apoi ieşiră fără să mai aştepte tăvile, legănând într-o mână farfurii, fiecare dintre

vrafuri cu o sticlă în vârf, în timp ce Bilbo alerga după ei, chiţăind speriat: „Vă rog să aveţi grijă!” Şi: „Vă rog să nu vă deranjaţi, că mă descurc eu!” dar piticii nici nu-l băgau în seama. În schimb, cântau:

Să crapi farfurii, pahare să ciobeşti
Să-ndoi furculiţe, cuţite să boţeşti
Pe Bilbo Baggins de vrei să-nnebuneşti.
Să spargi sticle-n lume nu se face,
Nici pe podea să arunci lapte,
Să tai postavul, şi alte fapte
Ca: grăsime-ntinsă pe covor,
Vase aruncate-n dormitor,
Să-mproşti cu vin în capul oricui,
Să baţi cu parul în castroane câte un cui,
Şi, de-a rămas ceva întreg, să-l dai de-a dura,
Să urli să se oprească, şi cât te ţine gura.
Pe toate astea să le-ndeplineşti
Pe Bilbo Baggins de vrei să-nnebuneşti.

N-au făcut, bineînţeles, nici unul dintre ei aceste lucruri îngrozitoare. Au curăţat şi au pus totul frumos la loc, cât ai clipi din ochi, în timp ce hobitul se tot învârtea în mijlocul bucătăriei, încercând să vadă ce fac. Apoi s-au întors şi l-au găsit pe Thorin cu picioarele pe grilajul din faţa sobei, trăgând din pipă. Scotea uriaşe rotocoale de fum, şi, ori de câte ori le poruncea să plece, plecau – urcau pe horn sau se duceau în dosul orologiului de pe poliţa căminului sau sub masă, sau de jur împrejurul tavanului; dar nu se mişcau destul de iute ca să scape de Gandalf!

Puf! Scotea câte un rotocol mai mic din pipa lui scurtă de lut, şi-l trimitea drept prin rotocoalele lui Thorin. Apoi, rotocolul lui Gandalf se înverzea şi se întorcea să plutească deasupra vrăjitorului. Şi se strânsese în jurul lui un nor întreg de rotocoale, şi în lumina slabă îi dădeau un aer ciudat şi magic. Bilbo rămase nemişcat să se uite – îi plăceau rotocoalele de fum la nebunie – apoi roşi gândindu-se cât fusese de mândru, în ajun, de rotocoalele de fum pe care le trimisese cu vântul dincolo de Deal.

— Şi acum, puţină muzică, spuse Thorin. Scoateţi instrumentele.

Kili şi Fili alergară la sacii lor şi se întoarseră cu nişte viori mici; Dori, Nori şi Ori scoaseră flauturi de undeva, din buzunare. Bombur aduse o tobă din hol; Bifur şi Bofur ieşiră şi ei şi se întoarseră cu clarinetele pe care le lăsaseră printre bastoane. Dwalin şi Balin

spuseră:

— Scuzaţi-ne, noi le-am lăsat pe ale noastre pe balcon!

— Adu-o şi pe a mea de afară, spuse Thorin.

Se întoarseră cu nişte viole cât ei de mari şi cu harfa lui Thorin înfăşurată într-o pânză verde. Era o harfă frumoasă, de aur, şi când o atinse Thorin muzica izbucni atât de brusc şi de armonios, încât Bilbo uită de tot restul şi se lăsă dus spre locuri misterioase, sub stele ciudate, departe de Apă şi foarte departe de vizuina lui de sub Deal.

Întunericul pătrunse în încăpere prin ferestruica ce dădea într-o parte a Dealului. Focul pâlpâia în sobă – era aprilie – iar ei continuară să cânte, în timp ce umbra bărbii lui Gandalf se agita pe perete.

Întunericul umpluse toată camera, focul se stinsese, umbrele se risipiseră, şi ei continuau să cânte. Şi deodată, întâi unul, apoi altul, începură să cânte şi din gură, cântecul cu voce joasă al piticilor, în subteranele adânci ale vechilor lor locuinţe; iată un fragment al cântecului – dacă mai poate fi, cu adevărat, cântec fără muzică:

Departe, peste munţii fumurii,
Spre hrube vechi şi ocne adâncate,
În zori pleca-vom spre a scormoni
Comorile de aur fermecate.

Pe vremuri, vrăji făceau piticii,
Cu dangăt greu ciocanul lor cădea
Acolo unde dorm făpturile întunecimii,
În peşteri de sub dealurile de lut.

Pentru-mpăraţi şi regi de elfi
Au strâns acolo frumuseţi grămadă,
Au făurit, au meşterit şi, pân-la urmă,
Au prins lumina-n piatra de pe spadă.

Pe salba de argint au înşirat
Steluţe mii, au împletit cunună
Din flăcări de balaur şi-au ţesut
Năvod din fir de Soare şi de Lună.

Departe, peste munţii fumurii,
Spre hrube vechi şi ocne adâncate,
Vom merge-n zori şi ne vom lua-ndărăt
Comorile de-atât amar de vremi uitate.

Aici, au modelat ei cupe aurii
Şi harfe; acolo unde nu se-avântă om
Au poposit – şi au cântat cântări
Ce nu le-aude muritor sau gnom.

Se încovoiau pe munte brazii,
În noapte gemea vântul prin pustii,
Se-mprăştiau văpăi şi flăcări, iară pomii

Ardeau precum nepământeşti făclii.

În vale clopotul bătea şi toţi
Priveau spre cer cu chipurile trase;
Ca focul mai cumplită, ura balei
Ardea clopotniţele zvelte, ardea case.

Sub luna albă, munţii fumegau;
Văzind piticii ca nu e a bună,
Din hrube au plecat spre zmeul rău.
Şi-au fost striviţi sub talpa lui, sub lună.

Departe, peste munţii fumurii,
Spre scorburi stăpânite de balaur,
În zori noi vom porni spre a-i smulge
Potirele şi harfele de aur!

În timp ce cântau, hobbitul se simţi pătruns de dragoste pentru fel de fel de lucruri frumoase făcute de mână, cu pricepere şi farmec, o dragoste aprigă şi geloasă, care există în orice inimă de pitic. Apoi se treziră în el instinctele neamului Took şi se simţi atras de munţii cei înalţi şi de murmurul pinilor şi ai cascadelor; simţi nevoia să exploreze peşterile şi să poarte sabie în loc de baston. Se uită pe fereastră: stelele apăruseră pe cerul negru, deasupra copacilor. Se gândi la giuvaierele piticilor, strălucind în peşteri întunecoase. Deodată, în pădurea din spatele Apei, se ridică o flacără – probabil că era cineva care încerca să aprindă un foc de tabără – şi se gândi la dragonii puşi pe jaf care s-ar putea stabili pe Dealul lui liniştit şi i-ar putea da foc, şi se cutremură; apoi, după o clipă, deveni din nou domnul Baggins – doar atât – din Bag-End, de sub Deal.

Se ridică tremurând. Pe de o parte, se gândea să se ducă să ia lampa, dar nu-i prea venea, şi, pe de altă parte, să se facă doar că o ia şi să se ducă să se ascundă în spatele butoaielor cu bere din beci, şi să nu mai iasă decât după ce vor fi plecat toţi piticii. Deodată îşi dădu seama că muzica şi cântecele se opriseră şi că se uitau toţi la el, cu ochii strălucind în întuneric.

— Încotro? spuse Thorin, pe un ton care voia parcă să-i arate hobbitului că-i ghicise gândurile.

— Ce-ar fi să fac puţină lumină? spuse Bilbo, vrând parcă să se scuze.

— Ne place întunericul, spuseră toţi piticii, întuneric pentru

treburi întunecate. Mai sunt încă multe ceasuri până în zori.

— Da, e adevărat, spuse Bilbo, aşezându-se în grabă. Nimeri însă pe lângă scaun, în grilajul din faţa sobei. Răsturnă cu zgomot lopăţica şi vătraiul.

— Ssst! Spuse Gandalf. Să-l lăsăm pe Thorin să vorbească.

Şi Thorin începu astfel:

— Gandalf, pitici, domnule Baggins! Ne-am întâlnit cu toţii în casa prietenului şi tovarăşului nostru întru conspiraţie, acest hobbit minunat şi cutezător – fie ca părul de pe degetele lui de la picioare să nu-i cadă niciodată şi toate laudele pentru vinul şi berea lui!

Se opri să-şi tragă sufletul şi să audă o remarcă politicoasă din partea hobbitului, dar complimentele făcute bietului Bilbo Baggins erau orz stricat pe gâşte; şi în semn de protest pentru că fusese numit „cutezător” şi, ce e încă şi mai rău, „tovarăş întru conspiraţie”, îşi tot mişca buzele, dar, de uluit ce era, nu-i ieşea nici un sunet din gâtlej. Aşa că Thorin continuă:

— Ne-am întâlnit aici ca să ne discutăm planurile, metodele, mijloacele, tacticile şi schemele. Curând, înainte de ivirea zorilor, vom porni în lunga noastră călătorie, o călătorie din care unii dintre noi, sau poate că toţi (cu excepţia prietenului şi sfătuitorului nostru, iscusitul vrăjitor Gandalf) s-ar putea să nu ne mai întoarcem. Ne aflăm într-o clipă solemnă. După câte ştiu, ne cunoaştem bine scopul, cu toţii. Doar Baggins şi unul sau doi dintre piticii mai tineri (cred că nu mă înşel dacă mă refer, de exemplu, la Kili şi la Fili) au, poate, nevoie de oarecare mici precizări în legătură cu situaţia exactă din clipa de faţă.

Asta era stilul lui Thorin. Era un pitic de vază. Dacă ar fi fost lăsat, ar fi continuat, probabil, tot aşa, până şi-ar fi pierdut suflul, dar să spună celor de faţă vreun lucru pe care nu-l ştiau deja. Dar a fost întrerupt cu brutalitate. Bietul Bilbo nu mai putea suporta.

La vorbele „s-ar putea să nu ne mai întoarcem”, începuse să simtă că i se urcă un ţipăt din piept şi, în clipa următoare, izbucni ca şuierul unei locomotive care iese dintr-un tunel. Toţi piticii săriră în picioare, răsturnând masa. Gandalf făcu să scapere o lumină albastră la capătul nuielei sale fermecate şi, în lumina aceea de foc de artificii, bietul hobbit, mititel cum era, apăru îngenunchind pe covorul din faţa căminului, tremurând ca un jeleu care se topeşte. Apoi căzu întins pe podea, strigând fără încetare: „Lovit de trăsnet, lovit de trăsnet!”

Multă vreme nu reuşiseră să scoată nimic altceva de la el. L-au luat, l-au dus în salon şi l-au întins pe canapea cu un pahar la

îndemână, după care s-au întors la treburile lor tainice.

— Emotiv, băiatu'! spuse Gandalf, pe când îşi reluau locurile. Are câteodată nişte crize cam ciudate, cam neobişnuite, dar e unul dintre cei mai buni, dintre cei mai buni – năprasnic ca un dragon aflat la ananghie.

Dacă aţi văzut vreodată un dragon aflat la ananghie, vă puteţi da seama că această comparaţie, aplicată unui hobbit, era doar o figură de stil, chiar dacă ar fi fost vorba de însuşi răs-răs-unchiul Bătrânului Took, Bandobras-Răget-de-Taur, care era aşa un uriaş (pentru un hobbit), încât putea chiar să şi călărească un cal. Acesta a atacat rândurile gnomilor muntelui Gram, în bătălia de la Câmpiile Verzi, şi a retezat capul regelui lor, Golfimbul, dintr-o lovitură, cu un băţ de lemn. Capul a zburat o sută de metri prin aer şi a căzut într-o vizuină de iepure; aşa a fost câştigată bătălia, şi, în aceeaşi clipă, a fost inventat şi jocul numit Golf.

Între timp însă urmaşul mai paşnic al lui Bandobras îşi revenea în salon. După un timp şi după un pahar de alcool, se târî enervat până la uşă. Şi iată ce-l auzi spunând pe Gloin:

— Hm! făcu el (într-un fel care aducea, mai mult sau mai puţin, a sforăit). Credeţi că e bun? E minunat că Gandalf ne tot spune cât de fioros e acest hobbiţel, dar încă un ţipăt ca cel de adineauri, într-o clipă de emoţie, şi-l va trezi pe dragon, împreună cu toate neamurile lui, şi ne vor ucide pe toţi. Mie mi s-a părut că a sunat mai mult a strigăt de spaimă decât de emoţie! De fapt, dacă n-ar fi fost semnul de pe uşă, aş fi fost convins că am greşit casa! Când am dat cu ochii de mititelul ăsta care se legăna şi pufăia în prag, am început să am îndoieli. Arăta mai degrabă a băcan decât a spărgător de meserie.

În clipa aceea domnul Baggins apăsă pe clanţă şi intră în cameră. Sângele Took fusese mai puternic. Simţise brusc că s-ar fi lipsit de pat şi chiar şi de micul dejun, numai să fie socotit fioros. Cât despre „mititelul care se legăna în prag”, păi asta mai-mai că l-a facut intr-adevăr fioros. Ulterior i s-a întâmplat de multe ori ca „partea Baggins” a fiinţei lui să regrete ceea cea facut şi să-şi spună: „Bilbo, ai fost un prost, ai călcat în străchini”.

— Iertaţi-mă, spuse, dacă din greşeală am auzit nişte cuvinte pe care le-aţi rostit. Nu pretind să vă înţeleg spusele sau referirile la spărgători, dar cred că nu greşesc (asta era ceea ce numea el a fi „demn”) când îmi închipui că socotiţi că nu-s bun la nimic. Las' că v-arăt eu! N-am nici un semn pe uşă – a fost vopsită acum o săptămână – şi sunt convins că aţi greşit casa. De îndată ce v-am văzut feţele caraghioase în prag, am început să am îndoieli. Dar hai să zicem că

asta e casa pe care o căutaţi. Spuneţi-mi ce vreţi să fac şi am să încerc să vă mulţumesc, chiar de-o fi să merg de aici până la răsăritul-răsăritului şi să mă lupt cu dragonii-vampiri care locuiesc în Pustiul cel din urmă. Am avut cândva un stră-stră-stră-stră-unchi pe care-l chema Bandobras-Răget-de-Taur Took şi…

— Da, da, dar el a trăit de mult, spuse Gloin. Eu vorbeam de DUMNEATA. Şi te asigur că pe uşa dumitale e un semn – semnul obişnuit în meserie – şi nu cred că s-a schimbat. „Spărgător caută slujbă bună, emoţii tari, remuneraţie rezonabilă.” Aşa se citeşte, de obicei, semnul. Dacă vrei, poţi spune şi „Expert în descoperirea comorilor”. Unii zic şi aşa. Nouă ne e totuna. Gandalf ne-a spus că există pe aici o asemenea persoană, care caută urgent de lucru şi că a aranjat să ne întâlnim aici, miercurea asta la ora ceaiului.

— Sigur că există un semn, spuse Gandalf. Doar l-am făcut eu. Şi din motive foarte serioase. Mi-aţi cerut să găsesc pe cel care va fi al Paisprezecelea membru al expediţiei voastre şi eu l-am ales pe dom' Baggins. Şi să nu îndrăznească cineva să afirme că n-am ales omul potrivit sau casa potrivită, că vă las să rămâneţi treisprezece, cu toate consecinţele, sau să vă întoarceţi să scoateţi cărbuni din mină.

Se răstise atât de furios la Gloin, încât piticul se ghemuise iar pe scaun, şi, când Bilbo încercă să deschidă gura ca să pună şi el o întrebare, se întoarse şi se încruntă la el, zburlindu-şi sprâncenele stufoase şi făcându-l pe Bilbo să-şi închidă gura cu un clămpănit.

— Aşa, vezi! spuse Gandalf. Hai să nu mai discutăm. Eu l-am ales pe domnul Baggins – şi deci n-ar trebui să mai discutaţi. Dacă spun eu că e bun, e bun, sau va fi, când va veni vremea. Să ştiţi că are înclinaţii infinit mai mari decât vă închipuiţi voi şi chiar mai mari decât îşi închipuie el. S-ar putea, nu e exclus, să-mi mulţumiţi cu toţii într-o zi… Şi acum, Bilbo, fiule, adu lampa să luminăm puţin lucrurile.

Întinse pe masă, la lumina unei lămpi mari cu abajur roşu, o bucată de pergament care semăna cu o hartă.

— Asta a făcut-o Thror, bunicul lui Thorin, spuse el drept răspuns la întrebările curioase ale piticilor. E un plan al Muntelui.

— Nu prea cred că o să ne folosească, spuse Thorin, decepţionat, după ce-i aruncă o privire. Îmi amintesc destul de bine de Munte şi de locurile de prin jur. Şi ştiu unde e Codrul Întunecat şi Landa Veştejită, unde trăiesc dragonii cei mari.

— Pe munte, e un dragon desenat cu roşu, spuse Balin, dar, dacă ajungem vreodată acolo, îl găsim noi şi fără asta.

— Există un lucru pe care nu l-aţi observat, spuse vrăjitorul, şi

anume, intrarea secretă. Vedeţi runa aceea în partea dinspre apus şi mâna care arată spre ea, dinspre celelalte rune? Asta înseamnă că e vorba de o trecere tainică spre Sălile de Jos.

— Poate că a fost odată tainică, spuse Thorin, dar de unde ştim că mai e şi acum? Bătrânul Smaug trăieşte de mult acolo şi a avut destul timp ca să descopere tot ce se putea descoperi în legătură cu Peşterile de Jos.

— Aşa o fi, dar cred că n-a mai folosit-o de ani de zile.

— De ce?

— Fiindcă e prea mică. Uşa e înaltă de cinci picioare şi pot intra câte trei în flanc, aşa cum spun runele, dar Smaug n-ar fi putut să se strecoare printr-o gaură ca asta, nici măcar când era un dragon tânăr, cu atât mai puţin după ce a înfulecat atâţia pitici şi oameni din Dale.

— Mie mi se pare o gaură foarte mare, chiţăi Bilbo (care nu avea nici o experienţă în materie de dragoni, ci doar în materie de vizuini de hobbit). I se trezise din nou interesul şi curiozitatea, şi de aceea uită să-şi ţină gura. Îi plăceau hărţile la nebunie şi în holul lui era atârnată o hartă mare a împrejurimilor, pe care îşi însemnase plimbările favorite, cu cerneală roşie. Cum de s-a putut păstra taina unei uşi atât de mari faţă de toată lumea, ca să nu mai vorbim de dragon? adăugă el. Dar nu uitaţi că era doar un hobbit mic, mititel.

— În multe feluri, spuse Gandalf. Dar cum s-a păstrat secretul acestei uşi anume n-o să ştim decât dacă ne ducem să vedem. După câte arată harta, aş crede că e vorba de o uşă închisă, făcută să arate întocmai ca stânca muntelui. Asta-i metoda obişnuită a piticilor. Nu mă înşel, nu-i aşa?

— Nu, răspunse Thorin.

— Şi, continuă Gandalf, am uitat să vă spun că, în afară de hartă, mai există şi o cheie, mică şi ciudată. Uitaţi, asta e! şi îi întinse lui Thorin o cheie lungă, cu crestături complicate de argint. Ţine-o bine!

— Nici o grijă, îl linişti Thorin, prinzând-o de un lanţ subţire pe care-l purta la gât, sub jachetă. Lucrurile încep să pară mai promiţătoare. Această ştire le schimbă mult în bine. Până acum nu prea ştiam exact ce să facem. Ne-am gândit s-o luăm spre Răsărit, în linişte şi cu grijă, până ajungem la Lacul cel Lung. După asta vor începe necazurile…

— Mult înainte, după câte ştiu eu despre drumurile de Răsărit, îl întrerupse Gandalf.

— De acolo am putea să urcăm de-a lungul Râului Curgător, continuă Thorin, fără să-l ia în seamă, şi tot aşa până la ruinele

Oraşului Dale – vechi oraş din valea aceea, de la umbra Muntelui. Dar nu ne place nici unuia dintre noi ideea cu Poarta Principală. Pe acolo iese râul, prin stânca aceea mare, din partea de sud a Muntelui, şi tot pe acolo iese şi dragonul – mult prea des, dacă nu s-au schimbat obiceiurile.

— Aşadar, pe acolo nu e bine, spuse vrăjitorul, dacă n-avem un Războinic viteaz sau chiar un Erou. Eu am încercat să găsesc unul; dar războinicii sunt ocupaţi să se lupte între ei, pe meleaguri depărtate, iar eroii sunt rari prin locurile astea, sau pur şi simplu nu pot fi găsiţi. Pe aici, săbiile sunt aproape toate tocite, topoarele se folosesc la doborâtul copacilor; scuturile au fost transformate în leagăne pentru copii sau în capace de cratiţă; iar dragonii se află la o distanţă confortabilă şi de aceea legendară. Iată de ce, până la urmă, m-am gândit la o spargere – mai ales după ce mi-am adus aminte de existenţa unei uşi laterale, şi deci, iată-l pe micul nostru Bilbo Baggins, spărgătorul, cel asupra căruia ne-am oprit; şi acum, hai să facem câteva planuri.

— Foarte bine, spuse Thorin. Ce-ar fi dacă expertul-spărgător ne-ar da câteva idei sau sugestii. Şi se întoarse cu o politeţe batjocoritoare către Bilbo.

— În primul rând, aş dori să ştiu mai multe despre toate acestea, spuse Bilbo, cam uluit şi tremurând în sinea lui, dar hotărât deocamdată să meargă înainte, ca un adevărat Took ce se afla. Vreau să zic, în legătură cu dragonul şi aurul, şi tot restul, şi cum a ajuns acolo, şi cui îi aparţine, şi aşa mai departe, şi mai departe.

— Ce Dumnezeu! se miră Thorin. N-ai o hartă? Şi nu ne-ai auzit cântecul? Şi n-am vorbit despre asta ore întregi?

— Ba da, dar aş vrea totuşi să mi se explice totul clar şi precis, spuse Bilbo cu încăpăţânare, luând aerul omului care tratează o afacere (aerul pe care-l adopta de obicei când încerca cineva să-i ceară bani cu împrumut) şi străduindu-se să pară înţelept, chibzuit şi priceput şi să corespundă recomandărilor lui Gandalf. Vreau să ştiu şi care sunt riscurile, cât va trebui să cheltuiesc din buzunar, cât timp durează, care e remuneraţia şi aşa mai departe – ceea ce înseamnă, de fapt: „Cu ce mă aleg eu din toate astea? Şi am să mă întorc oare viu acasă?”

— Bine, bine, spuse Thorin. Pe vremuri, când trăia bunicul Thror, neamul nostru a fost izgonit de acolo, din Nordul Îndepărtat, şi s-a întors cu toate avuţiile şi toate uneltele la acest Munte de pe hartă. Muntele fusese descoperit de un străbun îndepărtat, Thrain Bătrânul, dar, după ce s-au întors ai mei, au început să sape, să facă

tuneluri şi săli mai vaste şi ateliere mai mari – în plus, mi se pare că au mai găsit şi o grămadă de aur şi giuvaiere. În orice caz, au devenit nemaipomenit de bogaţi şi de renumiţi, şi bunicul meu a fost din nou făcut Regele Tărâmurilor de sub Munte, şi oamenii muritori, care trăiau mai la miazăzi şi-şi întindeau încet, încet, aşezările urcând spre izvorul Râului Curgător, al Celduinului, de-a lungul văii de la umbra Muntelui, îi purtau mare respect. În zilele acelea clădiseră ei şi veselul oraş Dale. Regii obişnuiau să trimită după fierarii noştri şi îi răsplăteau cât se poate de frumos, chiar şi pe cei mai puţin pricepuţi. Taţii ne rugau din suflet să le luăm fiii drept ucenici şi ne plăteau bine, mai ales cu de-ale gurii, pe care nu ne băteam niciodată capul să le producem sau să le găsim singuri. În general, au fost zile bune pentru noi şi chiar şi cei mai sărmani aveau bani de cheltuială şi mai aveau şi din ce să dea cu împrumut, şi timp să facă lucruri frumoase pentru plăcerea sufletului lor, ca să nu mai vorbim de jucăriile minunate şi fermecate, care nu-şi mai găsesc astăzi seamăn pe lume. Aşa că sălile bunicului se umpluseră încet, încet, cu armuri şi giuvaiere, şi sculpturi, şi potire, iar piaţa de jucării din Dale era mândria Nordului. Fără îndoială că asta e ceea ce a atras şi dragonul. Dragonii fură, după cum ştiţi, aur şi giuvaiere de la oameni şi elfi, şi pitici, de câte ori le găsesc, şi-şi păzesc bunurile jefuite cât trăiesc (ceea ce înseamnă aproape veşnic, dacă nu sunt răpuşi de careva), dar nu se bucură de nimic din ce fură. De fapt, nici nu prea ştiu să deosebească o treabă bine făcută de una prost făcută, cu toate că, în mod obişnuit, cunosc foarte bine valorile curente ale pieţei; şi nu sunt în stare de nici o treabă gospodărească, nici măcar să-şi cârpească un solz desprins din armură. Pe vremea aceea erau o grămadă de dragoni în Nordul Îndepărtat, şi aurul probabil că începuse să se mai rărească pe acolo, din pricina piticilor care fugeau spre munte sau erau ucişi; aşa că toate distrugerile şi nenorocirile produse în general de dragoni deveneau din ce în ce mai cumplite. Exista o reptilă deosebit de lacomă, de puternică şi de rea, pe care o chema Smaug. Într-o zi s-a ridicat în aer şi a zburat spre Munte. Primul lucru pe care l-am auzit a fost un zgomot ca de uragan venind dinspre miazănoapte, în timp ce pinii de pe Munte au început să scârţâie şi să trosnească în bătaia vântului. Câţiva pitici erau, din întâmplare, plecaţi; printre ei eram şi eu, din fericire, pe vremea aceea tânăr şi cutezător, şi veşnic pe drumuri, lucru care mi-a salvat, în ziua aceea, viaţa. Am văzut, deci, pe dragon, de la o distanţă bună, cum se instalează pe Muntele nostru într-o izbucnire de flăcări. Apoi a coborât povârnişurile şi, când a ajuns la pădure

copacii s-au prefăcut toţi în vâlvătaie. Între timp, la Dale începuseră să bată clopotele şi războinicii îşi pregăteau armele. Piticii s-au repezit să iasă pe Poarta Principală; dar dragonul era acolo, şi-i aştepta. Şi n-a scăpat nici unul dintre cei care au ieşit pe acolo. Apele râului s-au ridicat în aburi şi un fel de ceaţă a cuprins tot oraşul Dale. Dragonul a înaintat, furişându-se prin ceaţă. Şi a nimicit aproape toţi războinicii – obişnuita poveste tristă, care în zilele acelea se petrecea mult prea des. Apoi s-a întors, s-a strecurat pe Poarta Principală şi a scotocit toate sălile, şi trecerile, şi tunelurile, culoarele, beciurile, locuinţele şi pasajele. După asta n-a mai rămas acolo nici un pitic în viaţă şi dragonul şi-a însuşit toate bunurile lor. Probabil că le-a adunat pe toate într-o grămadă mare, cât mai departe în inima Muntelui, şi acum doarme pe ea, folosind-o drept saltea. Aşa sunt apucăturile dragonilor. Mai târziu a început să iasă noaptea, pe Poarta Principală, şi să vină furiş până la Dale să răpească oameni, mai ales fecioare pe care apoi le mânca; şi aşa a devastat tot oraşul; oamenii au murit sau au plecat. Nu mai ştiu bine ce se petrece acum acolo, dar îmi închipui că nimeni nu mai îndrăzneşte să se mai apropie de Munte, să locuiască mai aproape de malul cel mai depărtat al Lacului cel Lung. Cei câţiva dintre noi care fusesem plecaţi departe am stat şi am plâns în ascunzişurile noastre şi l-am blestemat pe Smaug; acolo au apărut într-o zi, pe neaşteptate, şi tata, şi bunicul, cu bărbile pârjolite. Arătau fioros şi au vorbit foarte puţin. Când i-am întrebat cum de reuşiseră să scape, mi-au spus să-mi ţin gura şi că într-o zi, când va veni vremea, voi afla. După asta am plecat care încotro, să ne câştigăm pâinea cum ne-am priceput, ici-colo, ajungând de multe ori să facem treabă grea de potcovari sau să săpăm în minele de cărbune. N-am uitat însă niciodată de tezaurul pe care ni l-a furat dragonul. Şi chiar şi acum, când recunosc că mai avem şi noi câte ceva pus deoparte şi n-o ducem chiar atât de prost – şi, spunând asta Thorin, îşi mângâie lanţul de aur din jurul gâtului – tot vrem să ne luăm înapoi ce e al nostru şi, dacă putem, să-l pedepsim pe Smaug. M-am întrebat de multe ori cum scăpaseră tata şi bunicul. Acum îmi dau seama că trebuie să fi existat o uşă laterală, secretă, de care nu ştiau decât ei. Se pare însă că au făcut o hartă şi tare aş dori să ştiu cum a pus Gandalf mâna pe ea şi cum de n-a ajuns la mine, care sunt moştenitorul ei legal.

— N-am „pus mâna pe ea”. Mi-a fost dată, spuse vrăjitorul. Bunicul tău, Thror, a fost ucis, dacă-ţi aminteşti, în minele de la Moira, de către gnomul Azog.

— Da, blestemat să-i fie numele, spuse Thorin.

— Iar Thrain, tatăl tău, a plecat pe 21 aprilie – joia trecută s-au împlinit o sută de ani – şi de atunci nu l-ai mai văzut niciodată...

— Asta aşa e, spuse Thorin.

— Ei bine, tatăl tău mi-a dat asta să ţi-o dau ţie; şi, dacă am ales eu momentul şi locul în care să ţi-o dau, nu cred că trebuie să te superi, dacă te gândeşti cât de greu mi-a fost să te găsesc. Când mi-a dat hârtia asta, tatăl tău nu-şi mai amintea nici cum îl cheamă. Iar numele tău nu mi l-a spus niciodată. Aşa că, una peste alta, ar trebui să-mi mulţumeşti şi să mă proslăveşti. Uite, asta e! spuse întinzându-i harta lui Thorin.

— Nu înţeleg, spuse Thorin, şi Bilbo simţi că acelaşi lucru ar fi vrut să-l spună şi el. Lămurirea nu părea suficient de lămuritoare.

— Înainte să plece la minele Moria, rosti vrăjitorul încet şi încruntat, bunicul tău i-a dat harta fiului său, ca să fie în siguranţă. După ce a fost ucis bunicul tău, tatăl tău a plecat cu harta să-şi încerce norocul; şi a avut o grămadă de aventuri, una mai neplăcută decât alta, dar n-a ajuns nici măcar în preajma Muntelui. Eu l-am găsit prizonier în temniţele Necromantului, deşi nu ştiu cum a nimerit acolo.

— Dar dumneata ce căutai în temniţe? întrebă Thorin, cutremurându-se, şi toţi piticii se înfiorară.

— Lasă asta! Descopeream nişte lucruri, ca de obicei; a fost, de altfel, o treabă foarte nesuferită şi periculoasă. Până şi eu, Gandalf, abia am scăpat. Am încercat să-l salvez pe tatăl tău, dar era prea târziu. Îşi pierduse minţile şi spunea vrute şi nevrute, şi uitase aproape totul, în afară de hartă şi de cheie.

— Pe gnomii de la Moira i-am făcut de mult să plătească, spuse Thorin, acu’ trebuie să ne gândim puţin şi la Necromant.

— Nu fi prost! E un duşman mult mai puternic decât toţi piticii la un loc, dacă ar putea fi iar adunaţi din cele patru colţuri ale lumii. Singurul lucru pe care-l dorea tatăl tău era ca fiul lui sa primească harta şi să folosească cheia. Şi aşa dragonul şi Muntele sunt mai mult decât îţi trebuie.

— I-auziţi! spuse Bilbo şi, din întâmplare, o spuse cu voce tare.

— Ce să auzim? întrebară toţi, întorcându-se brusc către el, şi Bilbo fu atât de tulburat încât răspunse: Ceea ce am eu de spus.

— Şi ce ai de spus? întrebară.

— Eu cred că ar trebui s-o luaţi spre Răsărit, să vedeţi cum stau lucrurile. La urma urmei, uşa aceea laterală există şi pe urmă probabil că dragonii mai dorm şi ei uneori. Dacă vă aşezaţi în prag şi

staţi mai multă vreme, nu se poate să nu vă vină o idee. Şi acum, aş îndrăzni să spun că am vorbit destul pentru o seară, nu-i aşa? Ce-aţi zice să ne culcăm, ca să vă treziţi în zori? Eu am să vă pregătesc ceva bun, să nu plecaţi cu stomacul gol.

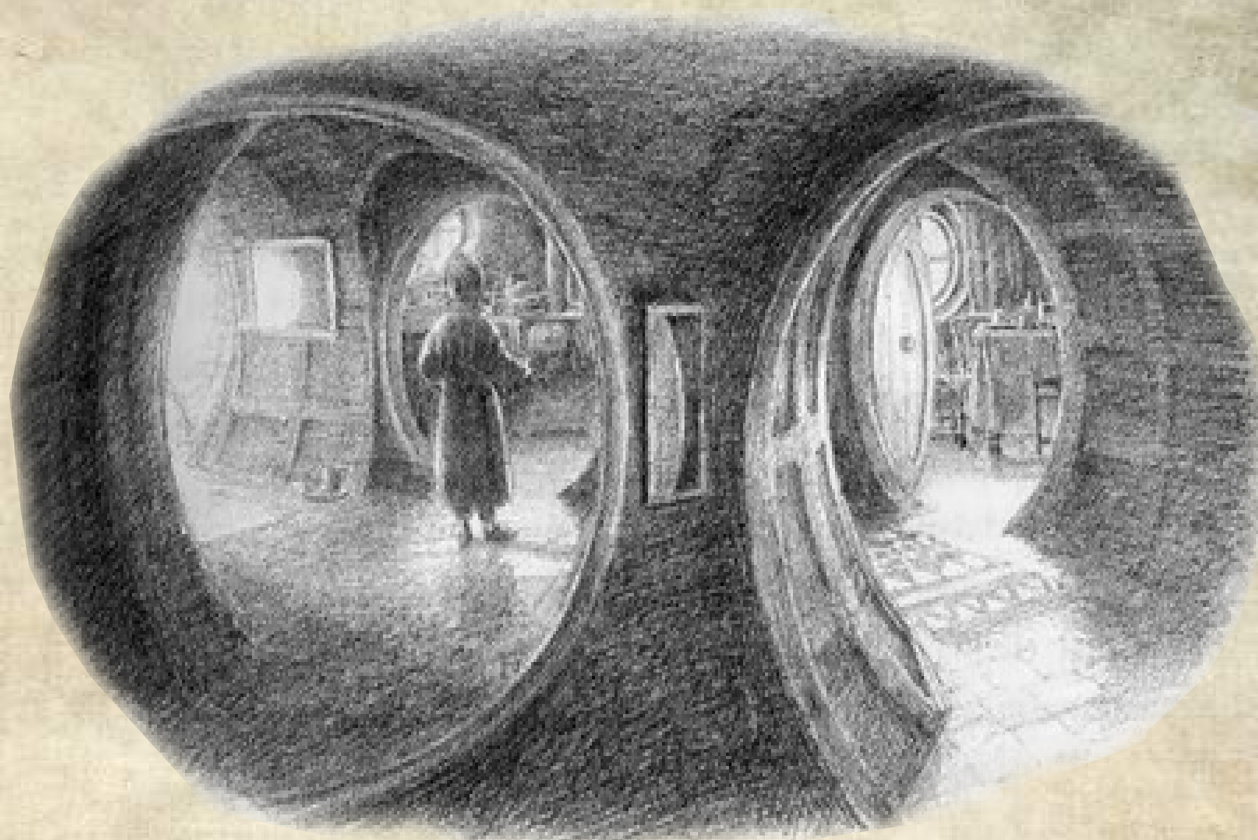
— Vrei să spui să nu plecăm, făcu Thorin. Nu eşti dumneata specialistul în spargeri? Nu e oare specialitatea dumitale să te aşezi în pragul uşii, ca să nu mai vorbim de pătrunsul dincolo de uşă? Dar sunt de acord să ne culcăm şi-mi place şi ideea cu masa de dimineaţă. Mie, înainte de a porni la drum, îmi place să mănânc şuncă cu şase ochiuri: prăjite, nu fierte. Şi bagă de seamă să nu le spargi.

După ce toţi ceilalţi comandară, la rândul lor, ce voiau să mănânce, fără să spună măcar „te rog" (ceea ce îl supără foarte tare pe Bilbo), se ridicară. Hobbitul a trebuit să găsească loc să-i culce pe toţi; a umplut toate camerele goale, a făcut paturi pe scaune şi divane, şi, în cele din urmă, a reuşit să-i cazeze, după care s-a băgat în patul lui mic, obosit la culme şi nu cine ştie ce fericit. Hotărî totuşi un lucru, şi anume să nu se chinuiască să se scoale prea devreme ca să le pregătească masa aceea nenorocită. Apucăturile caracteristice familiei Took începuseră să se mai estompeze şi nu mai era chiar atât de sigur că va pleca în călătorie a doua zi de dimineaţă.

Stătea întins în pat şi-l auzea pe Thorin fredonând singur în dormitorul alăturat, cel mai bun dormitor din toată casa:

Departe, peste munţii fumurii
Sub hrube vechi şi ocne adâncate
În zori pleca-vom spre a scormoni
Comorile de aur fermecate.

Bilbo adormi cu melodia în urechi, ceea ce-l făcu să viseze foarte urât. Când se trezi, trecuseră de mult zorile.

CAPITOLUL 2

BERBEC FRIPT

BILBO sări în picioare şi, punându-şi halatul, intră în sufragerie. Acolo nu era nimeni; în schimb, găsi urmele unei mese copioase, dar luate în grabă, în cameră era o dezordine îngrozitoare, iar în bucătărie vrafuri de vase nespălate. Absolut toate oalele şi tigăile lui păreau să fi fost folosite. Vasele astea, care trebuiau spălate, erau o crudă realitate, care îl făcu să-şi dea seama că petrecerea din ajun nu fusese un vis urât, aşa cum sperase. Dar, oricum, se simţi uşurat la gândul că plecaseră toţi fără el şi fără să-şi mai bată capul să-l trezească. („Dar şi fără să spună măcar o dată *mulţumesc*", se gândi el.) Totuşi, într-un fel, fără voia lui, se simţea puţin decepţionat. Şi asta îl uimi.

„Nu fi prost, Bilbo Baggins! îşi spuse; auzi, la vârsta ta să te gândeşti la dragoni şi la fel de fel de poveşti fantastice de pe alte meleaguri!" Îşi puse deci un şorţuleţ dinainte, aprinse focurile, puse apa la fiert şi spălă totul. Apoi îşi pregăti o masă bună, în bucătărie, înainte de a face curăţenie în sufragerie. Între timp, Soarele începuse să strălucească; iar uşa de la intrare era deschisă, poftind parcă în casă adierea caldă a primăverii. Bilbo începu să fluiere de zor, uitând de seara din ajun. Dar, tocmai când să se aşeze în sufragerie, lângă fereastra deschisă, să ia un al doilea rând de cafea cu lapte şi cu tot tacâmul, cine credeţi că apare? Gandalf!

— Dragul meu, spuse el, când ai de gând să vii? Cum rămâne cu „sculatul în zori"? Stai liniştit şi-ţi iei micul dejun, sau cum vrei dumneata să-i spui, la ora zece şi jumătate! Ţi-au lăsat biletul fiindcă nu te-au mai putut aştepta.

— Care bilet? spuse bietul domn Baggins, tulburat la culme.

— Sfinţii-mei-elefanţi, spuse Gandalf, nu ştiu ce ai azi, n-ai şters de praf poliţa căminului?

— Ce legătura are una cu alta? Am avut şi aşa destulă treabă, să curăţ după paisprezece inşi!

— Dacă ai fi şters praful de pe poliţa căminului, ai fi găsit asta chiar sub ceas, spuse Gandalf, întinzându-i o notă (scrisă, fireşte, chiar pe hârtia lui).

Şi iată ce scria:

„Thorin şi Compania îl salută pe Spărgătorul Bilbo. Cele mai sincere mulţumiri pentru găzduire; cât priveşte oferta dumisale de ajutor profesional, acceptăm plini de recunoştinţă. Condiţiile: bani peşin la livrare, până la şi fără să depăşească a paisprezecea parte din profiturile totale (dacă există); toate cheltuielile de transport garantate în orice situaţie; cheltuielile de înmormântare acoperite de noi sau reprezentanţii noştri, dacă e cazul şi lucrurile nu se pot aranja altfel.

Considerând că nu e necesar să-ţi tulburăm odihna binemeritată, am procedat dinainte la o serie de pregătiri indispensabile şi vom aştepta, stimabile domn, la Hanul Dragonului Verde, la Bywater, fix la 11 dimineaţa. Fiind convinşi că veţi fi punctual, avem onoarea să rămânem ai dumneavoastră cu cele mai adânci sentimente,

Thorin şi compania.”

— Asta înseamnă că mai ai zece minute. Va trebui să alergi, îl înştiinţă Gandalf.

— Bine, dar... protestă Bilbo.

— Nu mai ai timp, spuse vrăjitorul.

— Dar... făcu Bilbo din nou.

— Nici pentru asta! Hai, pleacă!

Bilbo n-a reuşit niciodată să-şi amintească cum de s-a trezit afară, fără pălărie, baston, bani sau alte lucruri pe care le lua de obicei când pleca de acasă; lăsându-şi a doua cafea cu lapte nebăută, complet nespălat, vârî cheile în mâna lui Gandalf şi începu să alerge cât de repede îl duceau picioarele acoperite cu blană, coborând aleea, trecând de Moara cea mare, peste apă, şi continuându-şi apoi drumul doi kilometri sau chiar mai mult.

Când ajunse la Bywater, aproape de ora 11, gâfâia cumplit şi pe deasupra, descoperise şi că venise fără batistă asortată la cravată.

— Bravo! spuse Balin, care stătea în uşa hanului şi-l aştepta.

Tocmai atunci apărură şi ceilalţi dintr-o cotitură pe care o făcea drumul către sat. Erau călare pe ponei, şi pe fiecare ponei erau încărcate bagaje, pachete, pacheţele şi tot felul de boarfe. Mai era şi un ponei foarte mic, destinat, după câte se părea, lui Bilbo.

— Sus, amândoi, şi gata, plecăm! spuse Thorin.

— Îmi pare extrem de rău, spuse Bilbo, dar am venit fără pălărie şi mi-am lăsat batista de la buzunarul hainei acasă, şi n-am nici un ban. De fapt, ca să fiu exact, n-am primit nota dumneavoastră decât după 10.45.

— Nu fi exact, spuse Dwalin, şi nu te mai frământa. În expediţia asta va trebui să te descurci fără batistă şi fără multe altele. Cât despre pălărie, eu am în bagaje o manta şi o glugă de rezervă.

Şi aşa, într-o dimineaţă senină, în pragul lunii mai, au părăsit cu toţii hanul, zdruncinându-se pe căluţii încărcaţi. Bilbo purta o glugă verde-închis (puţin decolorată de ploaie şi de vânt) şi o manta verde-închis, împrumutate de la Dwalin. Erau cam mari pentru el şi îl făceau să pară puţin caraghios. Nici nu îndrăznesc să mă gândesc ce-ar fi spus Bungo, tatăl lui, dacă l-ar fi văzut. Singura lui mulţumire era că nu putea fi confundat cu un pitic, fiindcă n-avea barbă.

Călătoreau de puţină vreme, când apăru şi Gandalf, măreţ pe calul lui alb. Adusese o grămadă de batiste şi pipa lui Bilbo, şi tutun. O porniră deci cu toţii, foarte veseli, mai departe, spunând poveşti sau cântând. Merseră aşa toată ziua, oprindu-se, fireşte, doar la orele de masă. Mesele nu erau chiar atât de frecvente cât ar fi dorit Bilbo, dar începu să se simtă totuşi că aventurile nu erau, la urma urmei, un lucru chiar atât de rău.

La început călătoriră pe pământurile hobbiţilor, o regiune întinsă şi respectabilă, locuită de fiinţe cumsecade, cu drumuri bune, un han-două, şi ici-colo câte un pitic sau un fermier care treceau pe lângă ei agale, în drum spre treburile lor. Apoi dădură de regiuni unde oamenii vorbeau ciudat şi cântau cântece pe care Bilbo nu le auzise niciodată.

Apoi pătrunseră pe Meleagurile Singurătăţii, unde nu mai erau nici oameni, nici hanuri şi unde drumurile erau din ce în ce mai proaste. În faţa lor, nu prea departe, se înălţau din ce în ce mai sus nişte dealuri mohorâte, acoperite de copaci negri. Pe unele dintre ele erau castele vechi care păreau ameninţătoare, de parcă ar fi fost clădite de oameni răi. Totul părea posomorât, mai ales că în ziua aceea se cam stricase şi vremea. În general, vremea fusese cât se poate de bună în mai, mai bună chiar decât în poveştile vesele, dar acum se făcuse frig şi umed de-a binelea. Pe Meleagurile Singurătăţii poposiseră pe unde se nimerise, dar la început măcar fusese uscat.

— Când te gândeşti că în curând va fi iunie, mormăi Bilbo, stropind în dreapta şi în stânga pe când înainta anevoios în spatele celorlalţi, pe un drum desfundat şi plin de noroi.

Trecuse de ora ceaiului; ploua cu găleata; plouase toată ziua;

apa îi picura de pe glugă în ochi, mantaua era udă leoarcă; căluţul obosise şi se tot împiedica de pietre; iar ceilalţi, enervaţi la culme, nu mai scoteau nici o vorbă. „Şi sunt convins că ploaia a pătruns în hainele uscate şi în sacii cu merinde, îşi spuse Bilbo. Blestemate să fie toate porţile şi broaştele, şi tot ce are de-a face cu ele! Tot ce-aş vrea eu acum ar fi să fiu acasă, în vizuina mea frumoasă, la gura sobei, cu ceainicul gata, gata să fiarbă!” Şi nu era ultima dată când avea să-şi dorească acest lucru.

Dar piticii îşi continuau înaintarea zdruncinată, fără să se întoarcă sau să-l bage în seamă pe Bilbo. Undeva, în spatele norilor cenuşii apusese probabil Soarele, căci în timp ce coborau în valea în care curgea încă un râu, începu să se întunece. Se stârnise vântul şi sălciile de pe mal se plecau, oftând. Din fericire, drumul ducea peste un pod vechi de piatră, căci râul, umflat de ploi, cobora frumos de pe dealurile şi munţii de la miazănoapte.

Când au ajuns pe partea cealaltă, era aproape noapte. Vântul atârnase norii cenuşii şi sus, printre zdrenţele care pluteau deasupra dealurilor, apăru luna călătoare. Se opriră cu toţii şi Thorin mormăi ceva despre cină şi spuse „unde-o să găsim oare un petic uscat pe care să dormim?”

Abia atunci îşi dădură seama că Gandalf lipsea. Până atunci făcuse drumul cu ei, fără să le spună însă dacă participă la aventură sau le ţine doar de urât, o bucată de vreme. Mâncase cel mai mult, vorbise cel mai mult şi se distrase cel mai bine. Dar acum dispăruse cu totul.

— Tocmai când ar fi foarte util să avem un vrăjitor, mormăiră Dori şi Nori (care împărtăşeau punctul de vedere al hobbitului în legătură cu orele regulate de masă, cu frecvenţa şi belşugul lor).

În cele din urmă hotărâră că n-aveau ce să facă, trebuiau să poposească chiar acolo unde se găseau! Se apropiară de un pâlc de copaci, dar, cu toate că era mai uscat acolo, vântul scutura frunzele de ploaie şi … pic-pic … lucru cât se poate de supărător. Şi pe urmă, mai era ceva: parcă intrase blestemul în foc. Piticii pot face foc aproape oriunde, cu aproape orice, fie că e sau nu e vânt; dar în seara aceea n-au fost în stare să-l aprindă nici măcar Oin şi Gloin, care erau deosebit de pricepuţi la aşa ceva.

Apoi, unul dintre căluţi se sperie din senin şi o luă la goană. Ajunse în râu înainte să poată fi prins; şi până reuşiră să-l scoată din nou, Fili şi Kili aproape că s-au înecat, iar bagajul pe care-l ducea căluţul în spate a fost luat de apă. Bagajul era, bineînţeles, aproape tot numai mâncare, ceea ce făcu să le rămână foarte puţin pentru

cină şi încă şi mai puţin pentru micul dejun.

Şi aşa stătură mohorâţi şi uzi, bodogănind, în timp ce Oin şi Gloin continuau să încerce să aprindă focul şi să se certe între ei din pricina asta. Bilbo tocmai se gândea cu tristeţe că aventură nu însemna numai plimbări călare sub Soarele de mai, când Balin, care era cel ce stătea întotdeauna la pândă, spuse: „Uite, acolo, o lumină!” La oarecare distanţă se afla un deal acoperit cu arbori, care ici-colo formau câte un grup destul de compact. Iar în mijlocul desişului negru se vedea strălucind o lumină, o lumină roşiatică şi liniştitoare, care semăna a foc sau a făclii care pâlpâie.

După ce se uitară un timp la ea, începură să se certe. Unii spuneau că nu e foc, alţii spuneau că „da”. Unii spuneau că n-au decât o cină sărăcăcioasă, o masă de dimineaţă şi mai sărăcăcioasă şi haine ude toată noaptea.

Alţii spuseră: „Locurile astea sunt cam necunoscute şi cam prea aproape de munţi. Călătorii se abat rareori pe aici. Hărţile vechi nu ne mai folosesc la nimic: lucrurile s-au înrăutăţit şi nimeni nu mai păzeşte drumul. Pe aici abia dacă au auzit de rege şi, pe măsură ce înaintezi, cu cât eşti mai puţin curios, cu atât rişti mai puţin să dai de bucluc”. Unii spuseseră „la urma urmei, suntem paisprezece”. Alţii se mirară: „Dar unde o fi Gandalf?” După care repetară cu toţii întrebarea. Apoi ploaia se porni şi mai tare şi Oin începu să se bată cu Gloin.

Asta rezolvă lucrurile. „La urma urmei avem un SPĂRGĂTOR cu noi”, spuseră şi astfel plecară, îndreptându-şi căluţii (cu toată grija cuvenită) în direcţia luminii.

Ajunseră în dreptul dealului şi, puţin mai târziu, în pădure, începură să urce; dar nu se vedea nici o cărare adevărată, din acelea care ar putea duce la o casă sau la o fermă; şi făcând şi ei ce puteau, stârniră foşnet şi trosnet, şi scârţâit (tot mormăind şi înjurând), în timp ce înaintau printre copaci, în întunericul ca de catran.

Deodată, lumina roşie străluci puternic printre trunchiurile copacilor, la o distanţă destul de mică. „Acum e rândul Spărgătorului”, spuseră, referindu-se la Bilbo.

— Trebuie să mergi mai departe, să descoperi ce e cu lumina şi de ce au aprins-o, dacă e vreo primejdie sau totul e în regulă, îi spuse Thorin hobbitului. Hai, du-te fuga şi, dacă totul e în ordine, întoarce-te îndată. Dacă nu, întoarce-te cum poţi. Şi dacă nu poţi, ţipă de două ori ca o bufniţă şi o dată ca o strigă, şi o să facem noi ce putem.

A fost deci silit s-o pornească, fără să apuce să le explice că nu se pricepea să ţipe nici măcar o dată ca bufniţa şi nici să sară ca

liliecii. Dar, în orice caz, hobbiţii ştiu să se mişte fără zgomot prin pădure, absolut fără nici un zgomot. De altfel, făcuse asta şi de-a lungul călătoriei. Bilbo strâmbase de multe ori din nas faţă de ceea ce numea el „larma piticească”, – deşi nu cred că dumneavoastră sau eu am fi auzit ceva pe o noapte cu vânt, nici dacă toată cavalcada ar fi trecut la doi metri de noi. Cât despre Bilbo, strâmbând din nas, înainta spre lumina roşie, şi nu cred să fi făcut nici măcar o nevăstuică să-şi mişte vreun fir de mustaţă la trecerea lui. Aşa că a ajuns, fireşte, chiar lângă foc – căci despre foc era vorba – fără să atragă atenţia nimănui. Şi iată ce a văzut.

Trei făpturi foarte mari şi grase stăteau în jurul unui rug uriaş, din buşteni de fag. Frigeau carne de berbec pe frigări lungi din lemn şi îşi lingeau sosul de pe degete. Mirosul era îmbietor. Mai aveau lângă ei şi un butoiaş cu băutură bună, pe care o beau din ulcioare. Dar erau troli. Se vedeau cât de colo că asta erau. Până şi Bilbo, care avusese o viaţă ferită de rele, îşi dădu seama de asta: după feţele lor mari şi greoaie, după volumul lor şi după forma picioarelor, ca să nu mai vorbim de felul în care se exprimau, care nu era deloc civilizat, nu, absolut deloc!

— Berbec ieri, berbec azi şi să fiu al naibii dacă nu s-arată că tot berbec mâncăm şi mâine, spuse unul dintre troli.

— Nici nu mai ştiu de când nu am mai avut parte de o fărâmiţă lucioasă de carne de om, spuse al doilea. Măi, William, să fiu al naibii dacă înţeleg ce te-o fi apucat să ne aduci aici! Şi se mai duce şi pileala, spuse, dându-i una peste cot lui William, care tocmai bea din ulcior.

William se îneca.

— Taci naibii din gură! spuse după ce-şi recapătă suflul. Doar nu crezi c-o să se oprească oamenii aici, numai ca să-i mănânci tu sau Bert. De când am coborât din munţi, aţi halit un sat şi jumătate. Ce vă mai trebuie? Au fost zile când aţi fi spus „Săru’ mâna, Bill” pentru o ciozvârtă bună de berbec gras din vale… Uite, ca asta, zise şi muşcă dintr-un picior de oaie care se frigea la foc, şi-şi şterse gura cu mâneca.

Da. Mă tem că aşa se poartă trolii, chiar şi cei care n-au decât un singur cap. Auzind toate astea, Bilbo simţi că ar fi trebuit sa întreprindă ceva cât mai repede. Fie să se întoarcă, fără zgomot, şi să-şi prevină prietenii că dăduse peste trei troli măricei şi foarte prost dispuşi care, ca să-şi varieze mâncarea, nu s-ar fi dat în lături să guste şi pitici sau chiar ponei la frigare; fie să le arate uriaşilor de ce e în stare. Un aventurier legendar, de mare clasă, ar fi trebuit să

le golească uriaşilor buzunarele – lucru pe care merită aproape întotdeauna să-l faci, dacă reuşeşti – apoi să fure carnea de berbec, cu frigare cu tot, şi berea şi s-o şteargă fără ca trolii să observe nimic. Alţii, mai practici, dar cu mai puţin orgoliu profesional, ar fi înfipt poate câte un pumnal în fiecare trol, înainte ca aceştia să-şi fi dat seama ce se petrece. După care ar fi benchetuit cu toţii, toată noaptea.

Bilbo ştia toate astea. Erau multe lucruri pe care nu le văzuse sau le făcuse vreodată, dar despre care citise! Era foarte îngrijorat şi, în acelaşi timp, dezgustat; ar fi dorit să se afle la o sută de kilometri distanţă şi totuşi... totuşi nu se putea hotărî să se întoarcă alergând la Thorin şi Compania cu mâinile goale. Aşa că rămase pe loc, şovăind în întuneric. Dintre diferitele îndeletniciri spărgătoriceşti de care auzise, cea mai uşoară i se păru totuşi să le şterpelească uriaşilor lucrurile din buzunare. Aşa că, în cele din urmă, se strecură după un copac, chiar în spatele lui William.

Bert şi Tom se duseră la butoi. William bău o nouă cană. Atunci

Bilbo îşi făcu curaj şi vârî mânuţa în buzunarul uriaş al lui William. În buzunar se afla o pungă cu bani, care, pentru Bilbo, era cât un geamantan. „Aha, se gândi el, animându-se la ideea acţiunii pe care avea s-o întreprindă, în timp ce ridica punga cu grijă s-o scoată din buzunar, oricum e un început!”

Şi chiar a şi fost! Pungile trolilor sunt date naibii, şi asta nu era o excepţie. „Hei, cine eşti?” scânci ea, părăsind buzunarul. William se întoarse într-o clipă şi-l apucă pe Bilbo de ceafă, înainte ca acesta să se poată ascunde după copac.

— Hei drăcie, Bert, ia vino-ncoa’, să vezi ce-am prins!

— Ce? întrebară ceilalţi, apropiindu-se.

— Să mor dacă ştiu! Ce eşti, bă?

— Bilbo Baggins, un aventur-hobbit, spuse bietul Bilbo, tremurând din cap până-n picioare şi gândindu-se cum să scoată ţipetele acelea de bufniţă înainte să-l strângă trolii de gât.

— Un aventur-hobbit? spuseră ei, puţin uluiţi. Trolii sunt înceţi la minte şi tare bănuitori când văd un lucru nou.

— Şi, mă rog, ce caută un aventurhobbit în buzunarul meu? spuse William.

— Se poate găti? întrebă Tom.

— Se poate încerca, spuse Bert, luând o frigăruie de pe jos.

— Da’ nu e mai mult de o înghiţitură, spuse William, care mâncase foarte bine şi era sătul. După ce-l jupoi şi scoţi oasele, nu-ţi mai rămâne nimic.

— Poate că găsim mai mulţi pe aici prin împrejurimi şi facem o plăcintă, spuse Bert. Hei, urâtule, mai sunt d-ăştia ca tine ascunşi pe-aici, prin pădure, iepure prăpădit şi nemernic, spuse uitându-se la blana de pe picioarele hobbitului; apoi îl ridică de degetele de la picioare şi-l scutură.

— Da, mulţi, spuse Bilbo, înainte de a-şi aminti că nu trebuie să-şi trădeze prietenii. Nu, nici unul, nici măcar unul! se grăbi el să îadauge.

— Cum vine asta? spuse Bert, ţinându-l foarte sus, dar de astă dată de păr.

— Cum spuneam, făcu Bilbo, pierzându-şi suflul, şi vă rog să nu mă gătiţi, domnii mei milostivi! Sunt şi eu bucătar, şi încă bun. E mai bine să vă gătesc eu câte ceva decât să mă gătiţi dumneavoastră pe mine. Zău! Am să vă fac mâncăruri minunate, un mic dejun cu totul şi cu totul minunat, dacă nu mă mâncaţi la cină!

— Biata stârpitură! spuse William. Mâncase până se săturase şi mai băuse şi o grămadă de bere. Biata stârpitură! Daţi-i drumul!

— Nu-i dau până nu ne spune ce înseamnă „mulţi şi nici unul”, făcu Bert. Nu vreau să mă înjunghie nimeni în somn. Bagă-i labele în foc până vorbeşte.

— Nu vă dau voie, spuse William. Oricum, e al meu, eu l-am prins.

— Eşti un prost mare şi gras, William, făcu Bert. După cum ţi-am mai spus o dată, astă-seară.

— Şi tu eşti un mitocan.

— Mitocan, ai? Unde te trezeşti, Bill Huhhins, spuse Bert, arzându-i lui William un pumn în ochi.

Urmă o încăierare de toată frumuseţea. Lui Bilbo, când îl scăpă Bert pe jos, îi mai rămăsese exact atâta minte cât s-o şteargă dintre picioarele lor înainte să se încaiere ca nişte câini şi să-şi adreseze urlând fel de fel de insulte, cât se poate de adevărate şi potrivite. Nu trecu mult şi se treziră încleştaţi unul în braţele celuilalt, rostogolindu-se până aproape de foc, lovindu-se cu picioarele şi înghiontindu-se, în timp ce Tom îi plesnea pe amândoi cu o creangă să-i potolească, ceea ce bineînţeles că îi înfuria şi mai tare

Ăsta ar fi fost momentul în care Bilbo ar fi trebuit să dispară. Dar bietele lui picioruşe tremurau şi nu mai avea nici aer în plămâni, iar în jurul lui se-nvârtea totul; aşa că a rămas un timp culcat, gâfâind, chiar lângă cercul de lumină al focului.

Tocmai când era bătaia în toi, apăru şi Balin. Piticii auziseră zgomot de la distanţă şi, după ce-l aşteptaseră un timp pe Bilbo să se întoarcă sau să ţipe ca o bufniţă, începură, unul câte unul, să se furişeze către lumină, încercând să facă cât mai puţin zgomot. Văzându-l pe Balin, Tom scoase un urlet. Trolii urăsc piticii (când nu sunt fripţi şi fierţi). Bert şi Bill se opriră îndată din încăierare, spunând: „Un sac, Tom, repede!” Şi înainte ca Balin să-şi dea seama de ce se întâmplă, în timp ce se întreba unde o fi Bilbo în toată această agitaţie, se trezi cu un sac în cap şi doborât la pământ.

— Trebuie să mai vină şi alţii, zise Tom. Să nu-mi spui mie pe nume dacă n-o fi aşa. „Mulţi şi nici unul” asta e. Şi nu aventurhobbiţi, ci o grămadă de pitici ca ăsta. Aşa se arată!

— Eu zic că ai dreptate, spuse Bert, dar să ne dăm deoparte din lumină.

Zis şi făcut. Se aşezară la pândă în întuneric, ţinând în mână sacii pe care îi foloseau de obicei să care carnea de berbec sau alte prăzi. Pe măsură ce apărea câte un pitic şi se uita la foc, la ulcioarele răsturnate şi la resturile de berbec, hop! se trezea din senin cu un sac infect şi puturos în cap, şi doborât la pământ. Curând Dwalin

treacu lângă Balin, şi Fili şi Kili, împreună, şi Dori, şi Nori, şi Ori, grămadă, şi Oin şi Gloin, şi Bifur şi Bofur şi Bombur, îngrămădiţi ca vai de ei, lângă foc.

— Asta să le fie învăţătură de minte, spuse Tom.

Căci Bifur şi Bombur le dăduseră mare bătaie de cap şi se luptaseră ca nebunii, aşa cum fac piticii când sunt strânşi cu uşa.

Thorin a apărut ultimul – şi pe el nu l-au putut lua prin surprindere. A venit bănuind că o să dea de necaz. Şi n-a fost nevoie să vadă picioarele prietenilor lui ieşind din saci, ca să-şi dea seama că lucrurile stau cam rău. Rămase la oarecare distanţă în umbră şi spuse:

— Ce s-a întâmplat? Cine mi-a maltratat oamenii?

— Trolii, răspunde Bilbo din spatele unui copac. Pe el îl uitaseră cu totul. Stau la pândă cu sacul în tufişuri.

— Zău? spuse Thorin.

Şi sări către foc, înainte ca uriaşii să se poată repezi asupra lui. Ridică o cracă mare, aprinsă la un capăt, şi Bert se trezi cu capătul acela în ochi, înainte să poată să se dea la o parte. Asta îl scoase pentru o vreme din luptă. Bilbo încercă să facă şi el ce putea. L-a apucat pe Tom de picior – cum s-a priceput mai bine, că era gros ca un trunchi de copac – dar a fost trimis învârtindu-se în vârful unor tufişuri, în timp ce Tom arunca scântei în ochii lui Thorin.

Drept răspuns, Tom se trezi cu craca proiectată în dinţi şi pierdu unul din faţă. Asta, vă rog să mă credeţi că-l făcu să urle serios. Dar tocmai atunci veni şi William pe la spate şi-l acoperi brusc pe Thorin cu un sac, din cap până-n picioare. Şi aşa se sfârşi bătălia. Dăduseră toţi de mare necaz: erau legaţi frumos în saci, lângă trei uriaşi furioşi (doi cu arsuri şi lovituri drept amintire), care discutau dacă să-i prăjească la foc mic, să-i taie feliuţe subţiri şi să-i fiarbă, sau, pur şi simplu, să se aşeze unul câte unul pe ei şi să-i strivească până-i fac marmeladă; iar Bilbo stătea sus, în tufiş, cu hainele şi pielea sfâşiate, neândrăznind să se mişte, de frică să nu fie auzit.

Tocmai atunci s-a întors şi Gandalf. Dar nu l-a văzut nimeni. Uriaşii tocmai hotărâseră să frigă piticii imediat şi să-i mănânce mai târziu – asta fusese, de fapt, ideea lui Bert, dar, după discuţii lungi, căzuseră cu toţii de acord.

— Nu, nu-i bine să-i frigem acum, că ţine toată noaptea, spuse o voce care lui Bert i se păru a fi a lui William.

— Nu mai începe iar discuţia, Bill, spuse, că atunci chiar că ţine toată noaptea.

— Cine di-discută? spuse William, care avea impresia că vorbise

Bert.

— Tu, făcu Bert.

— Eşti un mincinos, spuse William, şi astfel discuţia porni iar de la început.

În cele din urmă hotărâră să-i toace mărunt şi să-i fiarbă.

Luară deci o oală mare, neagră, şi-şi scoaseră cuţitele la iveală.

— Nu e bine să-i fierbem. N-avem apă şi pân' la fântână e departe, spuse o voce. Bert şi William îşi închipuiră că e Tom.

— Taci! spuseră. Sau nu mai isprăvim în vecii vecilor. Şi dacă mai spui ceva, te duci singur s-aduci apa.

— Ba tu să taci! spuse Tom, căruia i se păruse că e vocea lui William. Cine discută, mă rog? Cine în afară de tine?

— Eşti un nătărău! făcu William.

— Cine spune ăla e! zise Tom.

Şi astfel discuţia începu din nou, toţi înfierbântându-se mai tare ca niciodată, până când, în cele din urmă, hotărâră să se aşeze pe saci, cu rândul, să-i strivească şi să-i fiarbă mai târziu.

— Pe cine ne aşezăm întâi? spuse vocea.

— Cel mai bine pe ultimul, spuse Bert, care avea ce avea cu Thorin fiindcă-i nenorocise ochiul.

Avusese impresia că auzise vocea lui Tom.

— Nu mai vorbi de unul singur, spuse Tom. Dacă vrei să te aşezi pe ultimul, n-ai decât. Care e?

— Cel cu ciorapii galbeni, spuse Bert.

— Aiurea, cel cu ciorapii cenuşii, spuse o voce care semăna cu a lui William.

— Eu m-am uitat bine, sunt galbeni, spuse Bert.

— Da, galbeni, spuse William.

— Atunci de ce-ai spus că sunt cenuşii, făcu Bert?

— Cu cine vo-vorbeşti? întrebă William.

— Gura! spuseră Tom şi Bert, în acelaşi timp. Acuşi trece noaptea; zorile s-arată devreme. Hai să-i dăm drumul!

— Să vă prindă pe toţi zorile şi să vă facă stane de piatră, spuse o voce care suna ca a lui William.

Dar nu era a lui. Căci chiar în clipa aceea apăru o geană de lumină de după deal şi din ramuri se ridică un ciripit puternic. William nu vorbise, căci fusese transformat în stană de piatră, aşa cum se aplecase; iar Bert şi Tom se transformaseră în stânci, aşa cum stăteau şi se uitau la el. Şi aşa au rămas până azi, singuri-singurei, doar cu câte o pasăre care se aşază uneori pe capul sau pe umerii lor. Căci trolii, după cum ştiţi probabil şi dumneavoastră,

trebuie să se vâre sub pământ până să-i afle zorile, că de nu, se transformă iar în substanţa muntelui din care au fost zămisliţi şi rămân nemişcaţi pe vecie. Aşa s-a întâmplat şi cu Bert, şi cu Tom, şi cu William.

— Minunat! spuse Gandalf, ieşind de după un copac şi ajutându-l pe Bilbo să coboare dintr-un tufiş ţepos. Atunci Bilbo înţelese: vocea care îi făcuse pe uriaşi să se contrazică şi să se certe, până când veniseră zorile şi îi sfârşiseră, fusese vocea vrăjitorului.

Acum trebuiau să dezlege sacii şi să-i elibereze pe pitici, care erau aproape asfixiaţi şi foarte enervaţi: nu le plăcuse deloc să-i audă pe uriaşi cum făceau planuri să-i frigă, să-i facă terci sau să-i taie felii. Şi nu se liniştiră decât după ce-l ascultară de două ori pe Bilbo povestindu-le ce i se întâmplase.

— Tâmpit moment ţi-ai ales să faci exerciţii de ciupit prin buzunare, spuse Bombur, când, de fapt, ceea ce voiam noi era foc şi merinde!

— Şi ăsta e ultimul lucru pe care l-aţi fi obţinut de la ei; în orice caz, nu fără luptă, spuse Gandalf. Dar de ce vă pierdeţi timpul? Nu vă daţi seama că trolii trebuie să aibă o peşteră sau o văgăună săpată pe undeva, pe-aproape, unde să se ascundă de Soare? Trebuie să aruncăm şi noi o privire pe acolo.

Începură să caute în jur şi curând descoperiră urmele cizmelor de piatră ale uriaşilor, pierzându-se printre copaci. Se luară după urme, urcând dealul, până când, în cele din urmă, descoperiră o uşă mare de piatră, ascunsă de tufişuri, care dădea într-o peşteră. Dar nu reuşiră s-o deschidă, cu toate că o împinseră cu toţii, în timp ce Gandalf rostea diverse formule magice.

— Credeţi că asta vă poate fi de folos? întrebă Bilbo, când începuseră să obosească şi să se înfurie de-a binelea. Am găsit-o în locul unde s-au bătut uriaşii.

Şi le întinse o cheie mărişoară, care lui William însă trebuie să i se fi părut foarte mică şi tainică. Îi căzuse probabil din buzunar, din fericire, înainte să se facă stană de piatră.

— De ce Dumnezeu n-ai spus nimic până acum? ţipară toţi.

Gandalf o apucă şi o potrivi în broască şi, după o apăsare mai puternică, uşa de piatră se deschise şi pătrunseră cu toţii înăuntru. Pe jos zăceau o grămadă de alimente aşezate de-a valma şi fără grijă pe jos, grămezi împrăştiate de prăzi de tot felul, de la nasturi de alamă, până la vase pline cu monede de aur, aşezate într-un colţ. Mai erau şi o mulţime de haine agăţate pe perete, prea mici pentru uriaşi – mă tem că aparţinuseră unor victime – printre ele, mai multe săbii

de fabricaţie, forme şi mărimi diferite. Le atraseră atenţia mai ales două dintre ele, din pricina tecilor frumoase şi a plăselelor acoperite cu giuvaiere.

Gandalf şi Thorin luară fiecare câte una, iar Bilbo îşi alese un cuţit într-o teacă de piele. Pentru troli ar fi fost cât un briceag, dar pentru un hobbit era ca o sabie mai scurtă.

— Par să fie lame bune, spuse vrăjitorul, scoţându-le pe jumătate din teacă şi privindu-le cu curiozitate. N-au fost făcute de troli şi nici de vreun fierar dintre cei care trăiesc acum printre ei, dar vom afla mai multe când vom putea citi runele de pe ele.

— Hai să ieşim din duhoarea asta îngrozitoare, spuse Fili.

Aşa că ieşiră, luând cu ei vasele cu galbeni şi acele alimente care nu fuseseră alterate şi păreau bune de mâncat, şi mai luară şi un butoi cu bere, încă plin. Când terminară, simţiră nevoia să-şi ia micul dejun şi fiindu-le foarte foame, nu strâmbară din nas în faţa merindelor luate din cămara uriaşilor. Proviziile lor proprii începuseră să se împuţineze simţitor. Acum aveau pâine şi brânză, şi multă bere, şi slănină pe care s-o prăjească pe tăciunii aprinşi.

După asta se culcară, căci avuseseră o noapte agitată; şi dormiră până după-amiază. Apoi aduseră căluţii sus şi cărară vasele cu galbeni, îngropându-le în taină, lângă poteca din apropierea râului, făcând o grămadă de semne deasupra lor, pentru cazul în care s-ar întoarce vreodată să le ia. Apoi încălecară din nou şi porniră încet, zdruncinaţi de cai, pe potecă, înspre răsărit.

— Unde fuserăţi, dacă-mi daţi voie să-ntreb? îl întrebă Thorin pe Gandalf, pe când înaintau călare Şi ce v-a adus înapoi tocmai la timp?

— O privire în urmă, spuse.

— Exact, spuse Thorin, dar n-aţi putea fi mai clar?

— M-am dus să cercetez cu atenţie drumul pe care-l avem de făcut. În curând va deveni greu şi periculos. Doream şi să refac micul nostru stoc de provizii. Dar n-am apucat să ajung prea departe când am întâlnit doi prieteni de-ai mei de la Rivendell.

— Asta unde mai e? întrebă Bilbo.

— Nu mă întrerupe! spuse Gandalf. Dacă avem noroc, în câteva zile ajungeţi acolo şi aflaţi tot ce doriţi. Deci, după cum spuneam, m-am întâlnit cu doi dintre oamenii lui Elrond. Fugeau de frica trolilor. Ei au fost aceia care mi-au spus că trei dintre uriaşi coborâseră din munţi şi se stabiliseră în pădure, destul de aproape de drum şi îi băgaseră în sperieţi pe toţi cei de prin împrejurimi, care o luaseră la sănătoasa, şi acum îi atrăgeau în cursă pe străini. Şi atunci am simţit

că trebuie să mă întorc. Uitându-mă în urma mea, am văzut un foc în depărtare şi m-am îndreptat către el. Restul îl ştiţi. Pe viitor vă rog să fiţi mai atenţi, că altfel nu mai ajungem nicăieri.

— Mulţumesc, spuse Thorin.

O SCURTĂ POVESTE

ÎN ZIUA ACEEA n-au cântat şi nici n-au spus poveşti, cu toate că se făcuse vreme frumoasă. Şi nici a doua zi, şi nici a treia zi. Începuseră să simtă pericolul apropiindu-se din toate părţile. Dormeau sub cerul liber, cât despre hrană, mai mult mâncau caii decât ei, căci iarbă era din belşug, iar traistele lor erau aproape goale, cu toate merindele pe care le luaseră de la uriaşi.

Într-o dimineaţă trecură apa unui râu printr-un loc mai larg – nu era prea adânc, dar plin de zgomotul spumei şi al apei care se lovea de pietre. Malul celălalt era abrupt şi lunecos. Când ajunseră sus, ducându-şi căluţii, văzură că munţii cei înalţi coborâseră până foarte aproape de ei. Li se părea că nu au în faţa lor mai mult de o zi de călătorie uşoară până la picioarele primului munte. Acesta părea întunecat şi mohorât, cu toate că mai erau şi pete de Soare pe coastele lui cafenii, iar în spatele coamelor luceau vârfurile acoperite de zăpadă.

— E chiar Muntele acela? spuse Balin.

— Ăsta-i doar primul dintre Munţii Ceţoşi şi trebuie să trecem cumva printre ei sau peste ei, sau pe sub ei, ca să ajungem în Ţinutul Sălbatic din partea cealaltă. Şi de acolo mai e încă o cale bună până la Muntele Singuratic, unde stă Smaug aşezat pe comoara noastră.

— Aha! făcu Bilbo şi chiar în clipa aceea se simţi mai obosit decât îşi amintea el să se fi simţit vreodată. Se gândi încă o dată la fotoliul lui confortabil de la gura sobei, din camera care-i plăcea cel mai mult în vizuina lui de hobbit. Şi la ceainicul care şuiera. Şi asta nu era ultima oară când avea să se gândească la ele!

Acum îi conducea Gandalf.

— Nu trebuie să pierdem drumul, că altfel e vai de noi, spuse, în primul rând avem nevoie de hrană şi de odihnă, într-un loc mai mult

sau mai puţin sigur, apoi e foarte bine să faceţi cunoştinţă cu Munţii Ceţoşi mergând pe cărarea potrivită, că altfel vă rătăciţi şi trebuie să vă întoarceţi şi s-o luaţi de la început, dacă reuşiţi să vă mai întoarceţi).

L-au întrebat unde îi ducea şi le-a răspuns:

— Unii dintre dumneavoastră ştiţi, probabil, că am ajuns la marginea Rhovanionului, a Ţinuturilor Sălbatice. Undeva în faţa noastră se află ascunsă frumoasa vale Rivendell, unde trăieşte Elrond în Ultima Casă Îmbietoare. I-am trimis vorbă prin prietenii mei şi ne aşteaptă.

Ceea ce le spunea suna frumos şi mângâietor, dar nu ajunseră încă acolo şi nu era chiar atât de uşor să găseşti Ultima Casă Îmbietoare, din stânga munţilor. Părea că nu există nici copaci, nici văi, nici dealuri care să spargă întinderea din faţa lor – doar o pantă largă care urca şi tot urca lin până se întâlnea cu poalele primului munte, o regiune întinsă de culoarea ierbii negre şi a stâncilor fărâmicioase, cu pete şi crestături verzi ca iarba şi ca muşchiul, arătând unde ar putea să fie apă.

Trecu dimineaţa, veni după-amiaza, dar în tot deşertul tăcut nu găsiră nici urmă de aşezare omenească. Începuseră să se simtă îngrijoraţi; îşi dădeau seama că locuinţa putea fi ascunsă aproape oriunde între ei şi începutul munţilor. Dădură peste văi neaşteptate, înguste, cu maluri abrupte care se deschideau brusc la picioarele lor, şi se uitară în jos, uimiţi să vadă arbori şi ape curgătoare în fundul văii. Dădură de viroage peste care aproape că ar fi putut sări, dar erau foarte adânci şi aveau cascade. Dădură de râpe întunecate peste care nu se putea sări şi în care nu se putea pătrunde. Dădură de mlaştini, unele dintre ele verzi şi plăcute la vedere, cu flori care creşteau strălucitoare şi înalte; dar, dacă un căluţ s-ar fi încumetat să treacă pe acolo cu o încărcătură în spate, n-ar mai fi ieşit niciodată.

Întinderea de la vad şi până la munţi era, într-adevăr, mult mai lungă decât ar fi putut să-şi închipuie ei vreodată. Bilbo era uimit. Singura cărare pe care au găsit-o era însemnată cu pietre albe, unele mici, altele pe jumătate acoperite cu muşchi şi buruieni. De fapt, era destul de greu de urmat, deşi erau conduşi de Gandalf, care părea să cunoască destul de bine calea. Îşi agita capul şi barba încoace şi încolo, în timp ce se uita după pietre, iar ei îl urmau; dar când începu să se întunece, îşi dădură seama că nu prea păreau să se fi apropiat de sfârşitul căutărilor. Trecuse de mult ora ceaiului şi îşi spuseră că, probabil, aveau să sară şi peste cină. În jurul lor zburau fluturi de

noapte şi era foarte întuneric, pentru că nu răsărise luna. Căluţul lui Bilbo începu să se împiedice de rădăcini şi pietre. Şi, deodată, ajunseră în dreptul unui povârniş abrupt, atât de brusc, încât calul lui Gandalf aproape că lunecă la vale.

— În sfârşit, am ajuns! strigă el, şi ceilalţi se strânseră în jurul lui şi se uitară peste mal. Departe, la picioarele lor, văzură o vale. De jos venea zgomotul unei ape care curgea grăbită în albia ei de stâncă; în aer plutea mireasma pomilor şi dincolo de apă, pe coasta văii, se zărea o lumină.

Bilbo n-a uitat niciodată cum au lunecat şi s-au rostogolit în întuneric, pe cărarea abruptă, în zigzag, coborând în tainica vale din Rivendell. Coborând, aerul devenea tot mai cald, iar mirosul de pini îl ameţise atât de tare, încât din când în când se pomenea moţăind, gata să cadă de pe cal, sau se lovea cu nasul de coama lui. Pe măsură ce coborau, simţeau că le revine buna dispoziţie. Copacii erau acum fagi şi stejari, iar lumina de amurg crea o atmosferă de tihnă. Ultimele tonuri de verde ale ierbii aproape că se topiseră când ajunseră în sfârşit la o pajişte deschisă, nu prea sus, deasupra malurilor apei.

„Miroase a elfi”, îşi spuse Bilbo şi ridică ochii spre stelele strălucitoare şi albastre. Tocmai atunci izbucniră printre copaci sunetele unui cântec, ce semăna a hohote de râs:

Hei, voi, ce faceţi?
Şi unde vă duceţi?
Căluţii noştri au nevoie de potcoave,
Râul curge-n cale
Aici jos, în vale.
Tra-la-la şi tra-la-la.
Aici jos, în vale.
Hei, voi, ce căutaţi!
Şi-ncotro vă-ndreptaţi?
Braţul de vreascuri arde pe foc
În timp ce turtele se coc.
Valea e plină de veselie
Oh, tri-li-li, tri-li-li
Şi ce mai bucurie!
Ha! Ha!
Hei, voi, nu se ştie nicicum
Unde vă duceţi acum,
Cu barba în vânt fluturând?

Domnule Baggins şi Balin şi Dwalin!
În linie...
Nu ştiu de ce alergaţi tropăind
Pe căldura de iunie.
Căutaţi ceva,
Aici, în vâlcea?
Ha! Ha!
Oh, căluţii zburdă
În pădurea surdă!
Voi vreţi să zburaţi,
Pe cai încălecaţi.
Sau vreţi să staţi în pădurea mare
În care ziua se stinge şi moare?
Să fugiţi ar fi o nebunie,
Rămâneţi şi-n noapte va fi veselie.
Mai staţi şi-ascultaţi-ne cântecul
Până se stinge-ntunericul!
Da! Da!

Aşa râdeau şi cântau ei, căţăraţi în copaci; şi îmi închipui că tot acest cântec trebuie să vi se pară o mare aiureală; lucru de care lor însă nici nu le-ar păsa; ba, chiar ar râde şi mai tare dacă le-ai spune-o. Erau, fireşte, elfi.

Nu trecu mult şi, pe măsură ce întunericul se înteţea, Bilbo începu să-i zărească. Îi plăceau mult, deşi îi întâlnea rar; dar îi era şi puţin frică de ei. Piticii nu fac casă bună cu ei. Chiar şi piticii mai cumsecade, ca Thorin şi prietenii lui, îi consideră nesăbuiţi (ceea ce e o idee foarte nesăbuită) sau se enervează când îi văd. Căci unii elfi îi sâcâie şi râd de ei, şi mai ales de barba lor.

— Ei, bravo! spuse o voce. Ia priviţi! Hobbitul Bilbo, călare pe cal! Bravo! Nu-i minunat?

— Minunea cea mai uimitoare!

Şi se porniră pe un cântec tot atât de caraghios ca cel pe care l-am notat înainte. În cele din urmă, un elf tânăr şi înalt ieşi dintre copaci şi se aplecă în faţa lui Gandalf şi a lui Thorin.

— Bine aţi venit în valea noastră! spuse.

— Vă mulţumesc, răspunse Thorin cam acru, dar Gandalf se şi dăduse jos de pe cal în mijlocul elfilor şi vorbea vesel cu ei.

— Aţi cam pierdut drumul, spuse elful, vreau să spun, în cazul în care vă îndreptaţi către singura cărare care trece peste apă şi duce până la casa din partea cealaltă. Vă arătăm noi pe unde trebuie să

mergeţi, dar e mai bine s-o luaţi pe jos până treceţi podul. Vreţi să staţi să cântaţi puţin cu noi sau vă continuaţi drumul? Acolo se pregăteşte cina, spuse. Simt mirosul focului de lemne la care se găteşte.

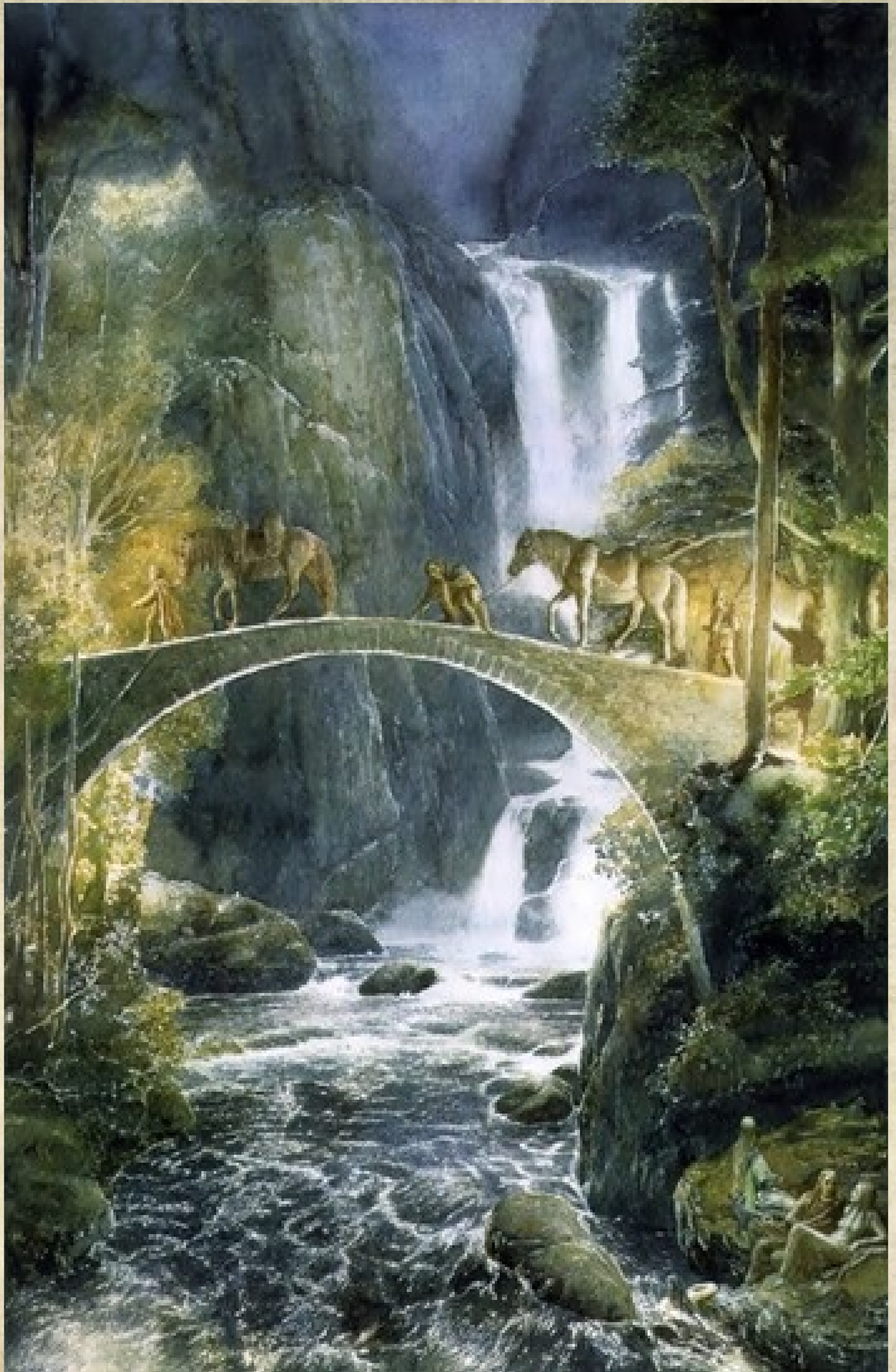
Aşa obosit cum era, Bilbo simţea că ar fi vrut să mai rămână. Cântecele elfilor în luna iunie, la lumina stelelor, e un lucru care nu trebuie pierdut, dacă eşti amator de aşa ceva. I-ar fi plăcut să mai stea şi puţin de vorbă între patru ochi cu aceste fiinţe care păreau că-i ştiu numele ca şi totul despre el, deşi până atunci nu le văzuse niciodată. I se părea că ideile lor despre aventura în care se angajase ar putea fi interesante. Elfii ştiu multe şi sunt grozav de bine informaţi; află tot ce se petrece la toate neamurile de pe acolo, cât ai clipi din ochi sau chiar mai iute.

Dar piticii ţineau cu tot dinadinsul să mănânce cât mai repede, aşa nu mai voiau să rămână. Au pornit-o, aşadar, cu toţii, ducându-şi caii de căpăstru până au dat de o cărare bună, şi astfel, în cele din urmă, au ajuns la malul râului. Curgea repede şi zgomotos, aşa cum curg pâraiele de munte în serile de vară, după ce Soarele a mângâiat toată ziua zăpada care se află sus, departe. Peste apă trecea doar un pod îngust de piatră, fără parapet, atât de îngust, cât să poată trece un singur căluţ; peste acest pod au trebuit să treacă şi ei, încet şi cu grijă, unul câte unul, ducându-şi fiecare căluţul de căpăstru. Elfii aduseră felinare luminoase la mal şi începuseră să cânte o melodie veselă, care-i însoţi pe pitici pe când treceau de cealaltă parte a apei.

— Vezi să nu-ţi moi barba în spumă, tăticule! îi strigară ei lui Gloin, care se aplecase atât de tare, încât aproape că ajunsese în patru labe. A crescut destul, nu-i nevoie s-o mai uzi.

— Băgaţi de seamă să nu mănânce Bilbo toate prăjiturile, strigară. E şi aşa prea gras ca să mai treacă prin gaura cheii.

— Ssst! Sst, oameni buni! Şi noapte bună! spuse Gandalf, care trecu ultimul.

Văile au urechi, şi unii elfi au limba prea veselă şi slobodă. Noapte bună!

Şi astfel, ajunseră, în sfârşit, la Ultima Casă Îmbietoare şi au găsit-o cu uşile larg deschise.

E ciudat, dar lucrurile plăcute şi zilele fericite se povestesc într-o clipă şi nu prea merită să asculţi vorbindu-se despre ele; pe când lucrurile care te supără, care sunt pasionante sau te înspăimântă pot alcătui o poveste bună sau, în orice caz, cer oarecare timp pentru a fi povestite.

Au rămas multă vreme în casa aceea primitoare; cel puţin paisprezece zile; li se părea greu să mai plece. Bilbo ar fi rămas bucuros acolo pentru totdeauna – chiar dacă o dorinţă ar fi putut să-l întoarcă fără nici un necaz în vizuina lui de hobbit. Totuşi, despre timpul pe care l-au petrecut acolo nu prea e mare lucru de povestit.

Stăpânul casei era un prieten al elfilor – unul dintre oamenii aceia ai căror străbuni aparţin poveştilor ciudate, dinainte de începutul Istoriei războaielor dintre gnomii cei răi şi elfi, şi primii oameni ai Nordului. În zilele în care se petrece povestea noastră, mai existau încă oameni care se trăgeau din elfi şi din eroii Nordului, iar Elrond, stăpânul casei, era conducătorul lor.

Era nobil şi frumos la chip ca un stăpân al elfilor, viteaz ca un războinic, înţelept ca un mag, venerabil ca un rege al piticilor şi blând ca vara. Poveşti cu el sunt multe, dar rolul lui în marea aventură a lui Bilbo e mic, deşi important, după cum veţi vedea dacă ajungem la sfârşitul ei. Casa lui era desăvârşită, fie că voiai să mănânci, să dormi sau să munceşti, să spui poveşti, să cânţi, sau, pur şi simplu, să stai să te gândeşti la lucruri bune, sau o combinaţie plăcută a tuturor acestor îndeletniciri. În valea aceea relele nu pătrundeau niciodată.

Tare aş fi vrut să am timp să vă spun măcar câteva dintre poveştile pe care le-au auzit în casa aceea, sau două-trei cântece. După câteva zile petrecute acolo, toţi, inclusiv căluţii, s-au simţit înviorați şi puternici. Li s-au dres hainele şi zgârieturile, dispoziţia şi speranţele. Li s-au umplut raniţele cu merinde uşor de transportat, dar dătătoare de putere, ca să poată trece peste defileurile munţilor. Şi li s-au dat cele mai bune sfaturi care să le îmbunătăţească planurile. Şi aşa s-au trezit în ajunul solstiţiului de vară. În dimineaţa solstiţiului, la mijlocul zorilor, trebuiau să plece din nou.

Elrond cunoştea runele de orice fel. În ziua aceea se uită la săbiile pe care le aduseseră din vizuina trolilor şi spuse:

— Pe-astea nu le-a făcut mână de trol. Sunt săbii vechi, foarte

vechi, şi-au aparţinut Eldarilor, Elfilor din Apus, neamuri de-ale mele. Au fost făcute la Gondolin pentru războaiele cu gnomii. Trebuie să fi zăcut în tezaurul vreunui dragon sau printre prăzile gnomilor, căci oraşul a fost distrus de dragoni şi de gnomi. Sabia asta, Thorin, e numită în rune Orcrist, ceea ce în vechea limbă din Gondolin înseamnă „Spintecătorul-de-gnomi”; e renumită. Iar asta, Gandalf, e Glam-Dring, „Ghioaga-care-ucide-inamici”, pe care a purtat-o cândva regele Gondolin. Păstraţi-le bine!

— Dar mă întreb de unde le-or fi luat trolii? spuse Thorin uitânduse la sabia lui cu un nou interes.

— N-aş putea să-ţi spun, zise Elrond, dar eu cred că trolii voştri au jefuit alţi jefuitori sau au dat peste rămăşiţele unor vechi tâlhării, în vreo peşteră din munţi. Am auzit că în puţurile părăsite ale minelor din Moira se mai găsesc şi azi comori uitate de pe vremea războiului dintre gnomi şi pitici.

La auzul acestor cuvinte, Thorin rămase o clipă pe gânduri.

— Am să păstrez sabia cu respect, spuse. Fie ca ea să spintece iarăşi gnomi, cât de curând.

— O dorinţă care probabil că în munţi ţi se va împlini mai repede decât îţi închipui. Dar acum arătaţi-mi harta!

O luă şi o studie îndelung, după care dădu din cap; căci chiar dacă nu-i aproba întru totul pe pitici, ura dragonii şi răutatea lor plină de cruzime şi îl durea când îşi aducea aminte de distrugerea oraşului Dale şi a clopotelor lui voioase, şi de malurile Râului Curgător, care fuseseră cândva atât de vesele şi astăzi erau pârjolite.

Luna, un semicerc mare de argint, strălucea deasupra lor. Ridică harta şi lumina albă trecu prin ea.

— Ce e asta? întrebă. În afară de runele simple, văd aici nişte litere ale lunii, care spun: „Înălţimea uşii, cinci picioare, pot înainta câte trei, unul lângă altul”.

— Ce sunt literele lunii? întrebă hobbitul, foarte interesat.

După cum v-am mai spus, îi plăceau foarte mult hărţile; şi îi plăceau şi runele, şi literele, şi scrisul caligrafic, cu toate că scrisul lui era subţirel şi foarte mărunt.

— Literele lunii sunt, de fapt, rune, dar nu le poţi vedea, spuse Elrond. În orice caz, nu te uiţi direct la ele. Nu se pot vedea decât când străluceşte luna în spatele lor; mai mult încă, pentru cele mai măiestrite trebuie să fie o lună cu aceeaşi formă şi din acelaşi anotimp ca cea din ziua când au fost scrise. După cum ţi-o pot spune şi prietenii tăi, ele au fost inventate de pitici, care le-au scris cu peniţe de argint. Astea de aici trebuie să fi fost scrise în ajunul

solstiţiului de vară, în timpul ultimului pătrar al lunii, acum multă vreme.

— Şi ce spun literele? întrebară Gandalf şi Thorin în acelaşi timp, poate puţin enervaţi că până şi Elrond descoperise asta înaintea lor, cu toate că până atunci nu avuseseră nici o ocazie şi nici n-ar fi avut până cine ştie când.

— „Staţi lângă piatra cenuşie când o ciocăni sturzul, citi Elrond, şi Soarele apunând va lumina cu ultimele licăriri ale zilei lui Durin gaura cheii”.

— Durin, Durin, spuse Thorin. A fost strămoşul strămoşilor celui mai vechi neam piticesc, neamul Barbă-lungă, şi primul meu străbun; eu sunt urmaşul lui.

— Şi atunci ce înseamnă „ziua lui Durin”? întrebă Elrond.

— Prima zi a Anului Nou piticesc, spuse Thorin, este după cum ar trebui să ştie toată lumea, prima zi a ultimei luni pline a toamnei, în pragul iernii. Noi mai spunem şi azi că ziua lui Durin e atunci când ultima lună plină a toamnei şi Soarele se află în acelaşi timp pe cer. Dar mă tem că asta n-o să ne ajute totuşi prea mult, căci azi nu ne mai pricepem să ghicim când va veni iarăşi ziua aceea.

— Asta rămâne de văzut, spuse Gandalf. Dar mai scrie ceva acolo?

— Nimic care să se vadă la lumina acestei luni, spuse Elrond şi îi dădu harta înapoi lui Thorin; după care coborâră până la apă să vadă elfii dansând în ajunul solstiţiului de vară.

A doua zi a fost o dimineaţă de solstiţiu senină şi răcoroasă, ca-n vis: un cer albastru, nici urmă de nori şi un Soare care dansa pe luciul apei. S-au depărtat, călare, în sunetul cântecelor de bun-rămas şi drumeţie, cu sufletul deschis spre noi aventuri şi cunoscând acum drumul pe care vor trebui să-l urmeze peste Munţii Ceţoşi, până în ţinuturile din partea cealaltă.

CAPITOLUL 4

PE DEAL ŞI PE SUB DEAL

EXISTAU MULTE POTECI care urcau spre munţii aceia şi multe defileuri care treceau peste ei. Dar cele mai multe

poteci erau false, înşelătoare, nu duceau nicăieri sau duceau spre locuri duşmănoase; iar în cele mai multe defileuri te pândeau necazuri şi pericole înspăimântătoare. Ajutaţi de sfaturile înţelepte ale lui Elrond şi de cunoştinţele şi memoria lui Gandalf, piticii şi hobbitul o luară pe poteca cea bună care ducea la defileul potrivit.

Multă vreme după ce părăsiseră valea şi lăsaseră Ultima Casă Îmbietoare la kilometri întregi în urma lor, urcară sus, şi tot mai sus, şi mai sus. Era un drum anevoios, periculos, o potecă plină de cotituri, nesfârşită şi singuratică. Se puteau uita în urma lor la locurile pe care le părăsiseră, care se întindeau în spatele lor, jos, departe. Şi Bilbo ştia că şi mai departe, spre apus, unde totul era albastru şi estompat, se întindea propria lui patrie, unde totul era sigur şi confortabil şi unde se afla şi mica lui vizuină.

Începu să dârdâie. Se lăsase un frig năprasnic, aici sus, şi vântul înainta pătrunzător printre stânci. Din când în când se rostogoleau bolovani în galop, coborând pe coamele munţilor, eliberaţi de Soarele de amiază aţintit asupra zăpezii – trecând printre ei (ceea ce era îngrijorător). Nopţile erau reci şi neprietenoase. Nu îndrăzneau să cânte sau să vorbească tare, căci ecoul suna nefiresc, iar tăcerea părea că nu vrea să fie întreruptă decât de zgomotul apei, de vaietele vântului şi de trosnetul pietrelor.

„Vara continuă acolo, jos, se gândi Bilbo, se încarcă fânul cosit şi oamenii ies la iarbă verde. Dacă mergem tot în ritmul ăsta, au să ajungă să-şi strângă recolta sau murele înainte ca noi să fi început măcar să coborâm pe partea cealaltă.”

Ceilalţi rumegau gânduri tot atât de negre, deşi, când îşi luaseră rămas-bun de la Elrond, erau plini de speranţa unei dimineţi din miez de vară şi visau cum vor goni apoi călare peste ţinuturile din partea cealaltă. Se gândiseră că vor ajunge la intrarea cea tainică a Muntelui Singuratic, poate chiar în primul pătrar al lunii de toamnă, şi că vor avea, poate, parte şi de ziua lui Durin, de care vorbiseră. Numai Gandalf dăduse din cap, fără să scoată o vorbă. Piticii nu mai fuseseră pe meleagurile astea de ani de zile; în schimb, Gandalf fusese şi ştia cât de tare crescuseră şi se înrădăcinaseră răul şi primejdia în Ţinutul Sălbatic, de când dragonii goniseră oamenii de acolo şi locurile rămăseseră în stăpânirea gnomilor, care se stabiliseră în taină şi înfloriseră după bătălia de la minele Moira. Chiar şi planurile bune ale vrăjitorilor înţelepţi ca Gandalf şi ale prietenilor buni ca Elrond se încurcă uneori, atunci când porneşti într-o expediţie periculoasă, dincolo de hotarele Ţinutului Sălbatic; şi Gandalf era un vrăjitor destul de înţelept ca să ştie toate astea.

Ştia că putea să se întâmple ceva neaşteptat şi nu îndrăznea câtuşi de puţin să spere că vor trece fără aventuri înspăimântătoare peste munţii înalţi, uriaşi, cu vârfuri singuratice şi văi unde nu domnea nici un rege. Şi nici nu trecură. Totul a mers bine până într-o zi în care i-a prins o vijelie – chiar mai mult decât o vijelie, un adevărat război de tunete şi fulgere. Ştiţi cât de înspăimântătoare poate fi o vijelie mare, atunci când are loc în câmpie sau într-o vale cu un râu; şi mai mult încă dacă se întâlnesc două vijelii puternice şi se înfruntă. Dar şi mai înspăimântătoare sunt tunetele şi fulgerele noaptea în munţi, când o furtună vine dinspre Soare-răsare şi alta dinspre Soare-apune şi încep să se încaiere. Fulgerele se despică pe piscuri, stâncile se animă şi bubuiturile mari sparg aerul şi se reped rostogolindu-se în toate peşterile sau văgăunile, în timp ce în întuneric se îngrămădesc zgomote distrugătoare şi lumini neaşteptate.

Bilbo nu văzuse niciodată aşa ceva şi nici nu-şi închipuise că putea să existe. Se aflau sus, pe munte, într-un loc îngust, cu o prăpastie înfricoşătoare într-o parte, care dădea într-o vale neagră. Se adăpostiră pentru o noapte sub o stâncă suspendată şi Bilbo zăcea sub pătură, tremurând din cap până în picioare. Aruncând totuşi, de sub pătură, o privire asupra fulgerelor scânteietoare, văzu, de cealaltă parte a văii, pe uriaşii munţilor care ieşiseră la aer şi se jucau aruncându-şi stânci unii altora, prinzându-le şi azvârlindu-le apoi în valea întunecată, unde jos, departe, se izbeau de copaci sau se făceau bucăţele cu un bubuit puternic. Au urmat apoi vântul şi ploaia; vântul plimba ploaia şi grindina în toate direcţiile, aşa că stânca suspendată nu le-a mai servit drept adăpost. În scurtă vreme se treziră muiaţi până la os; căluţii stăteau cu capul plecat şi cu cozile între picioare, unii dintre ei gemând chiar de frică. Auzeau uriaşii hohotind şi strigând pe toate povârnişurile.

— Aşa nu merge, spuse Thorin. Dacă nu ne ia vântul, dacă nu ne înecăm sau nu ne loveşte trăsnetul, ne culege un uriaş şi, luându-ne drept mingi de fotbal, ne dă un picior şi zburăm până la cer.

— Dacă ştii vreun loc mai bun, n-ai decât să ne duci acolo! spuse Gandalf enervat, nefiind nici el prea fericit de prezenţa uriaşilor.

În cele din urmă îi trimiseră pe Fili şi pe Kili să caute un adăpost mai bun. Aveau ochi foarte pătrunzători şi, fiind cu vreo cincizeci de ani mai tineri decât ceilalţi pitici, li se încredinţau întotdeauna asemenea însărcinări (toată lumea îşi dădea seama că nu servea absolut la nimic să-l trimită pe Bilbo). Dacă vrei să găseşti ceva, cel mai bun lucru e să-l cauţi (sau cel puţin aşa le-a spus Thorin piticilor

celor tineri). Sigur că, de obicei, dacă te apuci să cauţi ceva, găseşti, dar nu întotdeauna tocmai ce-ai căutat. Aşa s-a întâmplat şi acum.

Fili şi Kili se întoarseră repede, târându-se şi ţinându-se de stânci în bătaia vântului.

— Am găsit o peşteră uscată, spuseră. Nu e prea departe, după primul colţ; putem intra cu ponei cu tot.

— Aţi explorat-o bine? întrebă vrăjitorul, care ştia că peşterile din munţi sunt rareori neocupate.

— Da, da, spuseră piticii, deşi toată lumea ştia că nu prea avuseseră timp să se uite. Se întorseseră prea repede. Nu e chiar atât de mare şi nu pătrunde prea adânc în inima muntelui.

Ăsta este, fireşte, lucrul cel mai periculos când e vorba de peşteri; nu ştii cât de departe pot merge în inima muntelui, unde poate duce o galerie secundară sau ce te aşteaptă înăuntru. De data asta însă ştirile aduse de Fili şi de Kili păreau bune. Aşa că se ridicară cu toţii, gata s-o pornească. Vântul urla şi tunetul continua să bubuie; era foarte greu pentru ei să înainteze, mai ales că erau şi căluţii. Dar n-au avut de mers prea departe şi câteva clipe mai târziu s-au trezit în faţa unei stânci, ieşită în afară în mijlocul cărării. În spatele ei era o boltă joasă, tăiată drept în coasta muntelui. Dar abia au avut loc pe unde să treacă poneii, înghesuindu-se unul câte unul, după ce li se scoseseră şeile şi încărcătura. Trecând pe sub boltă, se bucurară să audă vântul şi ploaia afară, în loc să le audă în jurul lor, şi să se simtă la adăpost de uriaşii cei cu stâncile. Dar vrăjitorul nu voia să rişte nimic. Îşi aprinse bagheta aşa cum făcuse, dacă vă amintiţi, în sufrageria lui Bilbo, în ziua aceea care părea acum atât de depărtată, şi la lumina ei cercetară peştera de la un capăt la altul.

Părea să fie destul spaţiu; dar nu exagerat de mult şi nu avea nimic misterios. Avea podeaua uscată şi nişte văgăuni comode. La capăt era un loc pentru cai; de altfel, acolo şi stăteau (tare bucuroşi de schimbare) scoţând aburi pe nări şi rumegând ce aveau în traiste. Oin şi Gloin voiau să aprindă un foc la intrare, să-şi usuce hainele, dar Gandalf nici n-a vrut să audă de asta. Aşa că şi-au întins lucrurile ude pe jos şi şi-au scos unele uscate din boccele; apoi şi-au aşezat păturile cât mai comod, şi-au luat pipele şi au început să scoată inele de fum cărora Gandalf, ca să-i distreze, le dădea diferite culori şi le trimitea să danseze în tavan. Şi s-au pus pe taclale, şi au vorbit, şi au tot vorbit, uitând de furtună, povestind fiecare ce va face cu partea lui din comoară (când vor pune mâna pe ea, ceea ce la ora aceea nu părea chiar imposibil); şi astfel adormiră unul după altul. A fost ultima dată când au mai folosit poneii, boccelele, traistele, uneltele şi

tot calabalâcul pe care-l căraseră cu ei.

În noaptea aceea s-a dovedit a fi totuşi un lucru bun că-l aduseseră pe micul Bilbo cu ei. Căci, nu ştiu din ce pricină, n-a reuşit multă vreme să adoarmă. Şi când, în cele din urmă, a reuşit, a avut nişte vise foarte urâcioase. Se făcea că în peretele din fundul peşterii se deschide o spărtură care se face tot mai mare, tot mai largă. Iar el, deşi era foarte speriat, nu reuşea să strige şi să facă nici un gest; nu putea decât să tacă şi să asculte. Apoi a visat că podeaua peşterii cedează şi că el alunecă şi începe să cadă, jos, tot mai jos, până Dumnezeu ştie unde.

În punctul acela se deşteptă sărind în sus şi descoperi că o parte din visul lui era adevărat. În fundul peşterii se deschisese într-adevăr o spărtură, care se şi transformase într-o trecere largă. Abia avu timp să vadă cozile ultimilor căluţi dispărând pe acolo. Scoase, bineînţeles, un răcnet puternic, cât îi stă unui hobbit în putere, ceea ce, oricum, era uimitor pentru dimensiunile lui.

Şi deodată, înainte să poţi spune roca şi coca, apărură sărind prin crăpătura aceea deschisă nişte gnomi, gnomi mari şi hidoşi, gnomi mulţi, foarte mulţi. Erau cel puţin câte şase de fiecare pitic şi chiar doi pentru Bilbo; îi înşfăcară pe toţi şi îi împinseră prin crăpătură, fără ca ei să apuce măcar să zică „peşte”, îi luară pe toţi, în afară de Gandalf. Cu răcnetul lui, Bilbo reuşise totuşi să facă ceva: să-l trezească pe Gandalf într-o secundă, aşa că, în clipa în care veniseră să-l înşface, se ridică în peşteră o lumină puternică asemenea unui fulger, se împrăştie un miros ca de praf de puşcă şi mai mulţi dintre ei căzură morţi.

Crăpătura se închise la loc, ca acţionată de un resort, şi Bilbo cu piticii se treziră de partea cea rea a zidului. Unde era Gandalf? Habar n-aveau nici ei, nici gnomii, care, de altfel, n-au aşteptat să se lămurească; i-au îmbrâncit pe Bilbo şi pe pitici, silindu-i să se grăbească. Era un întuneric adânc şi negru, un întuneric în care nu pot vedea decât gnomii care trăiesc de mult în inima muntelui. Galeriile erau încrucişate şi încâlcite în toate direcţiile, dar gnomii ştiau drumul aşa cum îl ştiţi dumneavoastră pe cel care vă duce la oficiul poştal din colţ; drumul cobora tot mai jos şi aerul era înăbuşitor.

Gnomii erau foarte grosolani, ciupeau, chicoteau şi râdeau cu voci îngrozitoare şi reci ca de piatră; Bilbo se simţea chiar mai nefericit decât atunci când îl apucase trolul de degetele de la picioare. Şi i se făcu iarăşi dor, şi încă ce dor! de frumoasa şi strălucitoarea lui vizuină. Şi nu era ultima dată când avea să-i fie

dor.

În faţa lor apărură acum licăririle unei lumini roşii. Gnomii începură să cânte, sau mai bine zis să croncăne, bătând tactul cu picioarele lor plate pe care le plesneau de piatră, scuturându-şi între timp prizonierii:

Zdrang! Se-nchide crăpătura neagră.
Hăţ! Ciupeşte şi-apucă şi trage.
Şi în jos, tot mai jos, în oraşul de gnomi.
Vă ducem pe toţi ca pe un singur om!
Plici! Placi! Bing! Bang!
Ciocane şi cleşti, pe toţi să-i ciupeşti!
Roc! Poc! Sub pământ e loc,
Ha, ha, ha! Jos, tot mai jos.
Şfichi! Pleosc! Biciul, pe loc,
Bate şi loveşte, geme şi jeleşte.
Trage, hai, munceşte, nu te-opri, trudeşte!
Cât stăm noi şi dăm pe gât,
Voi vă duceţi tot mai jos
Sub pământ, jos, foarte jos.

Suna, într-adevăr, înfricoşător. Pereţii făceau să răsune ecoul lui „Plici, placi!” şi al lui „Bing, Bang!” şi al râsului lor hidos când spuneau „Ha, ha, ha! Jos, tot mai jos”. Înţelesul general al cântecului era, din păcate, foarte clar; căci gnomii scoseseră nişte bice şi începuseră să-i plesnească – „Şfichi! Pleosc!” – făcându-i să alerge cât mai repede, drept înainte; piticii se smiorcăiau şi se văicăreau de mama focului, când, tot poticnindu-se, dădură de o grotă mare.

Era luminată de un foc roşu, uriaş, care ardea drept în mijloc, şi de făclii de-a lungul pereţilor, şi era plină de gnomi de-ăia răi. Râseră cu toţii şi bătură din picioare şi din palme când piticii (cum era Bilbo, săracul, în spatele lor şi cel mai aproape de bici) intrară alergând, în timp ce gnomii supraveghetori îi mânau de la spate, răcnind şi pocnind din bici. Căluţii erau deja acolo, înghesuiţi într-un colţ; şi toate traistele şi boccelele lor zăceau rupte şi desfăcute, cotrobăite de gnomi, mirosite de gnomi, pipăite de gnomi – motiv de ceartă între gnomi.

Mă tem că a fost ultima dată când au mai văzut căluţii aceia minunaţi, printre care se afla şi unul alb, voinic şi vioi, pe care Elrond i-l împrumutase lui Gandalf, calul lui nefiind bun pentru cărările de munte. Gnomii se hrănesc cu cai şi ponei, şi măgari (sau

alte lucruri mult mai cumplite) şi sunt veşnic înfometaţi. Dar în clipa aceea prizonierii se gândeau numai la ei înşişi. Gnomii le prinseseră mâinile la spate cu lanţuri şi îi legaseră pe toţi unul de altul în şir, după care îi târâseră în celălalt capăt al peşterii, cu micul Bilbo smucindu-se la capătul şirului.

Acolo, în umbră, aşezat pe o piatră mare şi netedă, era un gnom înspăimântător, cu un cap uriaş, iar în jurul lui stăteau gnomi înarmaţi cu securile şi săbiile încovoiate pe care le folosesc ei de obicei. Să ştiţi că gnomii sunt cruzi, primejdioşi şi răi la suflet. Nu fac niciodată lucruri frumoase, în schimb, fac multe lucruri ingenioase. Când vor, ştiu să sape tuneluri şi să extragă minereuri, tot atât de bine ca oricare altul, în afară de piticii cei mai iscusiţi; dar de obicei sunt neglijenţi şi murdari. Se pricep foarte bine să facă ciocane, securi, săbii, pumnale, târnăcoape, cleşti şi, de asemenea, instrumente de tortură; sau îi pun pe alţii să le facă după desenele lor – prizonieri şi sclavi care muncesc până mor din lipsă de aer şi de lumină. Se prea poate ca ei să fi fost cei care au născocit unele dintre maşinăriile care de atunci au tot necăjit omenirea, mai ales dispozitivele ingenioase care servesc la uciderea unui mare număr de oameni dintr-un singur foc, fiindcă ei au fost întotdeauna fascinaţi de roţi, motoare şi explozii şi i-a încântat ideea să nu muncească mai mult decât e absolut necesar; dar pe vremea aceea şi prin locurile acelea sălbatice nu prea progresaseră (parcă aşa se spune). N-aveau o ură specială faţă de pitici; în orice caz, nu-i urau mai tare decât urau restul lumii şi mai ales pe cei ordonaţi şi prosperi; erau unele locuri unde nişte pitici răi încheiaseră chiar alianţe cu ei. Pe oamenii lui Thorin însă aveau o pică deosebită din pricina războiului de care am pomenit, dar care nu face parte din această poveste; şi, oricum, gnomilor nu le pasă pe cine prind, dacă o fac prompt şi tainic, şi prizonierii nu se pot apăra.

— Cine sunt aceste făpturi jalnice? întrebă Marele Gnom.

— Nişte pitici, şi „ăsta”! spuse unul dintre cei care-i mânau, trăgând de lanţul lui Bilbo şi făcându-l astfel să cadă în genunchi. I-am găsit adăpostindu-se în Tinda noastră de la intrare.

— Ce înseamnă asta? zise Marele Gnom, întorcându-se către Thorin. Pot pune mâna în foc că sunt puşi pe rele, c-au vrut să-mi spioneze oamenii şi treburile lor; nu m-ar mira să descopăr că sunt hoţi, şi, mai mult, că sunt asasini şi prieteni de-ai elfilor. Ei, ce ai de spus?

— Thorin piticul, sluga dumneavoastră! răspunse el. (Era doar o formulă gratuită de politeţe.) Habar n-am avut de toate lucrurile pe

care le bănuiţi sau vi le închipuiţi. Ne-am adăpostit de furtună, în ceea ce ni s-a părut o peşteră potrivită şi nefolosită; departe de noi gândul să necăjim gnomii în vreun fel sau altul. Şi asta este chiar purul adevăr!

— Hm, făcu Marele Gnom. Asta o spui tu! Pot să întreb ce căutaţi în general pe munte, de unde veniţi şi unde vă duceţi? De fapt, aş dori să ştiu totul despre voi, nu că v-ar folosi la ceva, Thorin Scut-de-Stejar. Ştiu şi aşa prea multe despre ai tăi; dar vreau adevărul, că de nu, am să pregătesc ceva deosebit de neplăcut.

— Ne ducem în vizită la nişte rude, nepoţi, nepoate, veri primari şi de-al doilea şi de-al treilea, şi alţi urmaşi ai bunicilor noştri, care locuiesc pe partea dinspre răsărit a acestor munţi deosebit de primitori, spuse Thorin, care nu prea ştia ce să spună aşa, deodată, într-un moment în care era clar că adevărul-adevărat nu era deloc

ceea ce trebuia spus.

— E un mincinos, o, Marele Nostru Gnom! spuse unul dintre supraveghetori. Mai mulţi dintre ai noştri au fost loviţi de trăsnet în Peşteră, când am poftit făpturile astea să coboare, şi sunt morţi şi ţepeni ca piatra. Şi nici n-a explicat ce înseamnă asta! spuse, întinzând sabia pe care o purtase Thorin, sabie găsită în bârlogul Trolilor.

Uitându-se la ea, Marele Gnom scoase un răcnet fioros şi toţi soldaţii lui scrâşniră din dinţi, zăngăniră din scuturi şi bătură din picioare. Recunoscuseră sabia dintr-o privire. Ucisese la vremea ei sute de gnomi, atunci când elfii frumoşi din Gondolin îi hăituiseră pe dealuri sau se războiseră cu ei în faţa zidurilor lor. Numiseră sabia Orcrist, „Spintecătorul-de-gnomi”, dar gnomii îi spuneau pur şi simplu Străpungătorul. O urau şi urau şi mai tare pe oricine o purta.

— Ucigaşi şi iubitori de elfi! strigă Marele Gnom. Biciuiţi-i! Băteţi-i! Zdrobiţi-i! Luaţi-i şi duceţi-i în văgăuni întunecate, pline de şerpi, şi nu-i mai lăsaţi să vadă niciodată lumina Soarelui. Era atât de furios, încât sări de pe scaun şi se repezi el însuşi la Thorin, cu gura deschisă.

Dar în clipa aceea se stinseseră toate luminile din peşteră, iar focul uriaş explodă făcând puf! şi o coloană de fum albastru, strălucitor, se ridică până la tavan, împrăştiind scântei albe, arzătoare, printre gnomi.

Răcnetele şi vaietele, bombănelile, bolboroselile, urletele, mârâielile, înjurăturile şi ţipetele care au urmat nici nu se pot descrie. Sute de pisici sălbatice şi de lupi fripţi în acelaşi timp, încet şi de vii, ar fi făcut mult mai puţină larmă. Scânteile îi ardeau pe gnomi, lăsând găuri oriunde îi atingeau, şi fumul care cădea acum din tavan îmbâcsea în aşa hal aerul, încât nu-l puteau străpunge cu privirea nici chiar ei. Nu trecu mult şi începură să cadă unii peste alţii, şi aşa, în grămezi, să se rostogolească pe podea, muşcând, dând din picioare şi luptându-se de parcă şi-ar fi pierdut cu toţii minţile.

Deodată o sabie luci din propria ei lumină. Bilbo o văzu străpungându-l pe Marele Gnom care stătea împietrit de furie. Căzu mort şi gnomii-soldaţi, văzând sabia, o luară la fugă urlând în întuneric.

Sabia se întoarse în teacă.

— Urmaţi-mă repede! spuse o voce poruncitoare, dar calmă şi, înainte ca Bilbo să priceapă ce se întâmplase, se trezi alergând din nou la trap, cât putea de repede, la capătul şirului, coborând noi galerii întunecate, în timp ce răcnetele din sala mare a gnomilor se

pierdeau în urma lui. Înaintau conduşi de o lumină palidă din faţa lor.

– Mai repede, mai repede, spuse vocea, că într-o clipă se aprind iar făcliile.

— Un minut! făcu Dori, care se afla în spate, chiar lângă Bilbo, şi care era un tip cumsecade. Îl ajută pe hobbit să se caţere pe umerii lui, cât putea el de bine, căci avea mâinile legate, apoi o porniră cu toţii la goană, în clinchetul de lanţuri şi cu mii de poticneli, pentru că n-aveau mâinile libere cu care să se sprijine. Îşi continuară aşa multă vreme drumul şi când, în sfârşit, se opriră, trebuie să se fi aflat jos de tot, chiar în inima muntelui.

Atunci Gandalf îşi aprinse bagheta. Bineînţeles că era Gandalf; dar în clipa aceea erau prea ocupaţi să-l întrebe cum ajunsese acolo. Îşi scoase din nou sabia din teacă şi din nou luci în întuneric, de una singură. Ardea cu o furie care o făcea să scapere ori de câte ori se apropia vreun gnom; acum strălucea ca o flacără albastră, de bucurie că-l ucisese pe Marele Stăpân al peşterii. Fără nici o greutate tăie lanţurile cu care-i legaseră gnomii pe prizonieri şi-i eliberă pe toţi într-o clipă. Poate că v-amintiţi că numele acestei săbii era Glam-Dring, „Ghioaga-care-ucide-inamici”. Gnomii îi spuneau pur şi simplu Trăsnitorul şi, dacă se poate spune, o urau mai mult decât pe Străpungătorul; sabia Orcrist fusese şi ea salvată, căci Gandalf o smulsese din mâinile unei santinele îngrozite şi o adusese cu el. Gandalf se gândea aproape la toate, şi, deşi nu putea face totul, putea face foarte mult pentru prietenii lui când se aflau la ananghie.

— Suntem toţi aici? spuse înapoindu-i sabia lui Thorin, cu o plecăciune. Ia să vedem: unu – ăsta-i Thorin; doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt, nouă, zece, unsprezece. Unde sunt Fili şi Kili? A, aici! Doisprezece, treisprezece – şi iată-l şi pe domnul Baggins, paisprezece! Eh, ar putea fi şi mai rău, dar, pe de altă parte, ar putea fi şi mult mai bine. Ponei nu, mâncare nu, exact unde suntem nu ştim şi, chiar în spatele nostru, vin hoarde de gnomi înfuriaţi. Aşadar, înainte!

Au mers, prin urmare, înainte. Gandalf avea dreptate: începură să audă zgomot de gnomi şi strigăte înfiorătoare departe, în urma lor, în galeriile prin care trecuseră. Asta îi făcu să grăbească şi mai tare pasul, şi cum bietul Bilbo nu putea nici pe departe să se ţină de ei fiindcă, vă rog să mă credeţi că, atunci când e nevoie, piticii pot înainta rostogolindu-se cu o viteză uluitoare – hotărâră să-l care în spate, cu rândul.

Totuşi, gnomii se mişcă mai repede decât piticii, şi gnomii

despre care e vorba aici mai cunoşteau şi drumul (că doar ei îl săpaseră) şi mai erau şi nebuni de furie; şi astfel, deşi făceau tot ce puteau, piticii auziră şi ţipetele, şi răcnetele apropiindu-se din ce în ce.

Curând auziră chiar şi plescăitul picioarelor de gnomi, multe, multe picioare care păreau că se află chiar după colţ. În tunelul în care înaintau acum, vedeau sclipiri de făclii roşii; piticii începuseră să obosească cumplit.

— De ce, ah! De ce oi fi părăsit eu vizuina mea cea bună? se tânguia bietul domn Baggins, săltând în cârca lui Bombur.

— De ce, ah! De ce om fi luat cu noi un hobbit mic şi prăpădit, într-o expediţie atât de grea? spunea bietul Bombur, care era gras şi se clătina înaintând, în timp ce, de groază şi de căldură, îi curgea năduşeala pe nas.

În clipa aceea Gandalf rămase în urmă cu Thorin. Tocmai o cotiseră brusc.

— Stânga-mprejur! strigă el. Thorin, scoate sabia!

Nici nu era altceva de făcut; iar gnomilor treaba asta nu le-a plăcut deloc. Veneau în goană de după colţ, răcnind cât îi ţinea gura, şi au dat de Spintecătorul-de-gnomi şi de Ghioaga-care-ucide-inamici lucind reci, cu mii de reflexe, drept în ochii lor miraţi. Cei din faţă scăpară făcliile din mână şi scoaseră un singur răcnet înainte de a fi răpuşi; cei din urma lor răcniră mai tare şi săriră înapoi, răsturnându-i pe cei care veneau alergând în spatele lor. „Străpungătorul!” şi „Trăsnitorul!” ţipară ei; şi, o clipă mai târziu, începu învălmăşeala, cei mai mulţi îmbrâncindu-se să se întoarcă pe unde veniseră.

Trecu destul de mult timp înainte ca vreunul dintre ei să mai îndrăznească să apară de după colţ. Între timp, piticii o porniseră din nou şi făcuseră cale lungă în tunelurile întunecate ale împărăţiei gnomilor. Când descoperiră acest lucru, gnomii stinseră făcliile, îşi puseră pantofi moi şi îi aleseră pe alergătorii lor cei mai buni, pe cei cu văzul şi auzul cel mai pătrunzător. Aceştia înaintau alergând iute ca nevăstuicile pe întuneric, şi făceau zgomot cam cât fac liliecii.

Iată de ce nici Bilbo, nici piticii şi nici măcar Gandalf nu i-au auzit venind, şi nici nu i-au văzut. În schimb, gnomii, care alergau fără zgomot în urma lor, îi vedeau, cu atât mai mult, cu cât bagheta lui Gandalf emana o lumină slabă, ca să le arate piticilor calea.

Deodată Dori, care se afla din nou în urmă, cărându-l pe Bilbo, fu înhăţat pe la spate, în întuneric. Ţipă şi căzu; şi hobbitul se rostogoli de pe umerii lui, în beznă, se lovi cu capul de o stâncă tare

şi uită de tot şi de toate.

CIMILITURI ÎN ÎNTUNERIC

CÂND DESCHISE din nou ochii, Bilbo se întrebă dacă într-adevăr îi deschisese; căci era atât de întuneric, că nu vedea nimic. Şi nicăieri, lângă el, nu era nimeni. Vă închipuiţi ce spaimă l-a cuprins! Nu auzea nimic, nu vedea nimic şi nu simţea nimic, decât piatra de pe jos.

Se ridică foarte încet şi bâjbâi în patru labe prin întuneric, până atinse peretele galeriei; dar nu reuşi să descopere nimic pe perete, nici sus, nici jos; chiar nimic, nici urmă de gnomi, nici urmă de pitici. I se învârtea capul şi n-avea idee nici măcar de direcţia în care mergeau când căzuse. Încercă să ghicească şi se târî o bună bucată de drum, până când, deodată, dădu cu mâna de ceea ce simţi a fi un mic inel de metal rece, care zăcea pe jos. Asta avea să însemne o cotitură în cariera lui, dar atunci n-o ştia. Puse inelul în buzunar, aproape fără să-şi dea seama ce face. Sigur că pe moment nu i se părea c-ar putea să-i fie de vreun folos. Nu mai înaintă mult şi se aşeză pe pardoseala rece, şi multă vreme rămase aşa, copleşit de o jale cumplită. Se gândi ce frumos ar fi să se afle în bucătăria lui de acasă şi să-şi gătească ochiuri cu şuncă – căci stomacul lui simţea că trecuse de mult vremea prânzului sau a cinei; dar gândurile astea nu făcură altceva decât să-l amărască şi mai rău.

Nu ştia deloc ce să facă; şi nici nu-şi dădea seama ce se întâmplase; sau de ce fusese părăsit de ceilalţi; sau de ce, dacă fusese părăsit, nu-l prinseseră gnomii; sau măcar de ce-l durea atât de tare capul. Adevărul e că zăcuse multă vreme în tăcere, într-un colţ foarte întunecat, departe de privirea şi atenţia tuturor.

După un timp îşi căută, bâjbâind, pipa. Nu se spărsese şi ăsta era un lucru bun. Îşi căută apoi, tot bâjbâind, punga cu tutun, şi descoperi că nu era chiar complet goală. Asta era şi mai bine. Apoi, tot bâjbâind, îşi căută chibriturile, fară să reuşească să găsească nici măcar unul, ceea ce îi nărui toate speranţele. Dar tot răul spre bine, recunoscu el, gândindu-se încă o dată. Cine ştie ce s-ar fi năpustit asupra lui ţâşnind din găurile negre, în locul acela îngrozitor, dacă ar fi aprins chibriturile sau ar fi împrăştiat miros de tutun. Totuşi, în clipa aceea era tare amărât. Apoi, tot plesnindu-se peste buzunare şi pipăind toate locurile din jurul lui în căutarea chibriturilor, dădu cu mâna de plăselele săbiei lui mititele – micul pumnal pe care-l luase de la troli şi de care uitase cu totul; din fericire, nu-l observaseră nici gnomii, căci îl purta ascuns în pantalonii lui bufanţi.

Îl scoase. Luci palid şi vag în faţa ochilor. „Deci şi asta e tot o lamă elfească, se gândi el; cred că gnomii nu sunt prea aproape, şi totuşi nici destul de departe nu sunt.”

Dar, oricum, se simţi mai liniştit. Era o fericire să poţi purta o sabie făcută la Gondolin pentru războaiele cu gnomii, despre care se cântaseră atâtea cântece; şi mai observase şi că asemenea arme făceau mare impresie asupra gnomilor care dădeau brusc peste ele.

„Să mă-ntorc? se gândi el. Nu foloseşte la nimic. S-o iau într-o

parte? Imposibil! Să merg înainte? E singurul lucru de făcut. Aşa că, înainte!” Se ridică şi o porni în pas săltat, ţinând sabia în faţa lui şi pipăind cu o mână peretele, în timp ce inima lui bătea să se spargă.

E clar că Bilbo se afla, cum s-ar zice, la strâmtoare. Dar gândiţi-vă că pentru el strâmtoarea nu era chiar atât de mare cât ar fi fost pentru mine sau pentru dumneavoastră. Hobbiţii nu sunt chiar ca oameni obişnuiţi. Şi, la urma urmei, dacă bârlogul lor e un loc frumos, vesel şi bine aerisit, cu totul diferit de galeriile gnomilor, sunt totuşi mai obişnuiţi cu viaţa într-un tunel decât noi şi nu-şi prea pierd simţul de orientare când se află sub pământ, mai ales după ce-şi revin dintr-o lovitură primită în cap. Şi mai e ceva! Se mişcă fără zgomot, se ascund uşor, îşi revin foarte repede după căzături şi contuzii şi au rezerve mari de înţelepciune şi de zicale înţelepte, pe care majoritatea oamenilor fie că nu le-au auzit niciodată, fie că le-au uitat de mult.

Totuşi, nu mi-ar fi plăcut să mă aflu în locul domnului Baggins. Tunelul părea fără sfârşit. Tot ce ştia era că mergea încontinuu la vale şi în aceeaşi direcţie, chiar dacă, din când în când, dădea de câte o cotitură. Ici-colo era câte un pasaj lateral, de care îşi dădea seama după lucirea sabiei sau pipăind peretele cu mâna. Dar nu le lua în seamă, numai că se grăbea când trecea pe lângă ele, de teamă să nu ţâşnească de acolo vreun gnom sau vreo făptură a întunericului, pe jumătate născocită de mintea lui. Îşi continuă drumul, mereu înainte, mereu la vale; şi continua să nu audă nici un sunet, în afară de fâlfâitul pe care îl făcea câte un liliac care trecea când şi când pe lângă urechea lui. La început îl speriaseră, apoi se făcuseră prea mulţi ca să-i mai ia în seamă. Nu ştiu cât a mers aşa, îngrozit să-şi continue drumul, neîndrăznind să se oprească, înainte, tot înainte, simţindu-se din ce în ce mai obosit. I se părea că făcuse tot drumul până la capătul lumii, şi chiar că mersese şi mai departe.

Deodată, fără să ştie, nimeri, plici! în apă. Brr! Era rece ca gheaţa. Asta îl opri brusc. Nu ştia dacă era doar o băltoacă în mijlocul drumului sau marginea unui izvor subteran, care curgea de-a curmezişul tunelului, sau malul unui lac în inima muntelui, adânc şi negru. Sabia abia dacă mai lucea. Se opri. Dacă se străduia tare, putea auzi picături făcând pic-pic-pic! pe când cădeau dintr-un tavan nevăzut în apa de jos; alt zgomot însă nu părea să mai fie.

„Deci e o baltă sau un lac, dar nu un râu subteran”, îşi spuse. Totuşi, nu îndrăzni să pătrundă în apa neagră. Nu ştia să înoate; şi se mai gândi şi la nişte făpturi scârboase şi vâscoase, cu ochi mari, bulbucaţi, lipsiţi de vedere, care s-ar fi putut furişa prin apă. În

bălţile şi lacurile din inima muntelui trăiesc fel de fel de făpturi ciudate: peşti ai căror străbuni veniseră înot, Dumnezeu ştie cu câţi ani în urmă, şi nu mai plecaseră niciodată, în timp ce ochii lor creşteau mari, pe măsură ce încercau să străpungă întunericul; şi mai existau şi alte făpturi mai vâscoase decât peştii. Chiar şi în galeriile şi peşterile pe care puseseră stăpânire gnomii mai trăiau şi alte făpturi, neştiute de ei, care se furişaseră de afară, ca să zacă aici, în întuneric. Pe de altă parte, unele dintre aceste peşteri se născuseră mult înainte de existenţa gnomilor, care nu făcuseră altceva decât să le lărgească şi să le unească prin galerii, în timp ce proprietarii lor iniţiali continuaseră să se afle acolo, prin unghere neaşteptate, furişându-se şi adulmecând în dreapta şi în stânga

Aici, jos, în adâncuri, lângă apa cea neagră, trăia bătrânul Gollum, o făptură mică şi vâscoasă. Nu ştiu de unde venea, nici cine sau ce era. Era Gollum – negru ca întunericul, în afară de cei doi ochi mari, rotunzi şi spălăciţi de pe faţa lui subţire. Avea o bărcuţă şi se plimba vâslind în linişte pe lac, căci era un lac, mare şi adânc, şi ucigător, şi rece. Vâslea cu tălpile lui mari, care se bălăbăneau peste marginea bărcii, dar nu făceau nici cea mai mică încreţitură. Nu, nu! Se uita cu ochii lui palizi, aparent neputincioşi, după peştii orbi, pe care-i înhăţa cu degetele lui lungi cât ai clipi din ochi. Dar îi plăcea şi carnea. Gnomii erau buni şi ei când reuşea să-i înhaţe. Dar avea mare grijă să nu fie descoperit, îi sugruma pe la spate, dacă se apropiau singuri de malul apei atunci când umbla el după pradă. De fapt, veneau foarte rar, căci simţeau ei că acolo, jos, chiar la rădăcina muntelui, îi pândeşte ceva rău. Dăduseră de lac, odată, de mult, când săpau galeriile la vale, şi descoperiseră că nu pot merge mai departe; aşa că drumul lor se oprise acolo şi nu aveau nici un motiv să mai meargă vreodată în direcţia aceea, decât dacă îi trimitea Marele Gnom. Din când în când i se făcea poftă de peşte din lac, şi uneori nu mai vedea nici gnomul, nici peştele.

De fapt, Gollum locuia pe o insulă vâscoasă de stâncă din mijlocul lacului. Acum îl privea pe Bilbo de la distanţă cu ochii lui spălăciţi, ca nişte telescoape. Bilbo nu-l vedea, el în schimb îşi punea o grămadă de întrebări în legătură cu Bilbo, căci îşi dădea bine seama că nu e deloc vorba de un gnom.

Gollum se urcă în barcă şi o porni ca din puşcă, în timp ce Bilbo stătea pe mal, complet buimăcit, la capătul drumului şi al puterilor. Deodată apăru Gollum, care îi spuse şoptind şi sâsâind:

— Ce noroc pe noi, bălăcine-am sufletul, sscumpule! Ce massă aleasssă! Ssau măcar o bucăţică gusstoasă, Gollum! şi spunând

Gollum, făcu un zgomot îngrozitor, de parcă ar fi înghiţit ceva. De acolo îi venea şi numele, cu toate că el îşi spunea întotdeauna „sscumpule”.

Hobbitul aproape că-şi sări din piele de frică atunci când auzi sâsâitul acela la ureche şi văzu, deodată, ochii spălăciţi care se holbau la el.

— Cine sunteţi dumneavoastră? spuse, împingând pumnalul înainte.

— Da’ ăssta cine o fi, sscumpule? şopti Gollum (care vorbea întotdeauna cu el însuşi, pentru că nu avea pe nimeni altcineva cu care să vorbească). Asta voia să şi descopere; nu era prea flămând, era doar curios; altfel ar fi înhăţat întâi şi ar fi şoptit pe urmă.

— Eu sunt domnul Bilbo Baggins. M-am rătăcit de pitici şi de vrăjitor şi nu ştiu unde mă aflu şi nici nu vreau să ştiu, vreau numai să ies de aici.

— Ce o fi având în mânussă? spuse Gollum, uitându-se la sabie, care nu-i prea plăcea.

— O sabie, o lamă din

Gondolin.

— Sssss! spuse Gollum şi deveni foarte politicos. Poate sstai aici şi sschimbi două-trei vorbulisse cu el, sscumpule. Îi plac ghicitorile? Poate că-i plac! Îi plac?

Dorea să pară prietenos, cel puţin deocamdată, până afla mai multe despre sabie şi despre hobbit: dacă era, fără nici o îndoială, singur, dacă era bun de mâncat şi dacă lui Gollum îi era într-adevăr foame. Ghicitorile erau singurul lucru care îi venise în minte. Să spună ghicitori şi uneori să le ghicească. Fusese singurul joc pe care-l jucase vreodată cu făpturile ciudate care locuiau în văgăuni, odată demult, înainte să-şi fi pierdut toţi prietenii şi să fi fost gonit, singur, înainte de a fi coborât furişându-se, tot mai jos, în întunericul de sub munţi.

— Foarte bine, spuse Bilbo, care nu dorea deloc să-l contrazică până nu afla ceva mai mult despre el: dacă era singură, dacă era fioroasă sau înfometată şi dacă era prietenă cu gnomii. Întrebaţi dumneavoastră întâi, spuse, fiindcă nu avusese timp să se gândească la o ghicitoare.

— *Ce are rădăcini, dar nimeni nu le vede,*
E mai înalt, cu mult, ca orişicare
Şi urcă ssuss, şi tot mai ssuss, sspre sstele,
El nu creşte nicicum, şi totuşi el e mare!

— Asta-i uşor! spuse Bilbo. Probabil că muntele!

— Ghiceşte oare aşa uşor? Trebuie ssă sse ia la întrecere cu noi, sscumpule! Dacă sscumpul întreabă şi el nu răspunde, îl mănâncă! Dacă ne întreabă pe noi şi nu răspundem, atunci noi facem ce vrea, sss! îi arătăm pe unde să iassă, bine?

— Da, spuse Bilbo, care nu îndrăznea să-l contrazică şi care îşi storcea creierii să găsească ghicitori care să-l scape de făptura care voia să-l mănânce:

Treizeci de cai albi, pe-un deal roş,
Întâi rumegă,
Pe urmă spumegă,
Pe-urmă stau pe loc,
Nemişcaţi.

Ăsta a fost singurul lucru care i-a venit în minte – era cam obsedat de ideea mâncării. Era şi o ghicitoare cam veche şi Gollum ştia răspunsul tot atât de bine ca dumneavoastră.

— Răssuflată, răssuflată! sâsâi el. Dinţii! Dinţii! Sscumpule! Ssscumpule are doar şase! Apoi întrebă el, a doua ghicitoare:

Strigă fără voce,
Zboară fără aripi
Muşcă fără dinte,
Mormăie fără gură.

— O clipiţică, strigă Bilbo, care tot se mai gândea cu un sentiment penibil la mâncare. Din fericire mai auzise odată ceva asemănător şi, adunându-şi minţile, găsi răspunsul. „Vântul, sigur că e vântul!” spuse şi fu atât de mulţumit încât ticlui o ghicitoare chiar atunci, pe loc. „Asta o s-o-ncurce pe făptura subpământeană, mică şi scârboasă”, se gândise el.

Un ochi pe-o faţă albastră
Vede un ochi pe o faţă verde.
„Ochiul ăla e ca mine,
Spune ochiu ’ntâi.
Da, numai că eu sunt sus
Iară el e jos.”

— Ss, ss, ss, făcu Gollum. Trăise prea mult sub pământ. Începuse să uite lucrurile astea. Dar tocmai când Bilbo începea să spere că spurcăciunea nu va mai fi în stare să răspundă, Gollum răscoli amintiri foarte, foarte vechi, de pe vremea când trăia cu bunica lui într-o gaură, pe malul unui râu. Ss, ss, sscumpule! spuse, înseamnă Soarele strălucind pe părăluţele din câmp, assta însseamnă!

Dar aceste cimilituri obişnuite, cotidiene, de deasupra pământului, îl oboseau. Şi îi aminteau de vremuri când fusese mai puţin singur, mai puţin ticălos şi scârbos. Şi asta îl scoase din sărite; în plus, îi mai deschisese şi pofta de mâncare; aşa că de data asta încercă ceva puţin mai greu şi mai neplăcut:

Nu poate fi văzut, şi nici simţit,
Nici auzit, nici mirosit.
Zace dincolo de stele,
Zace pe sub dealuri grele,
Umple goluri, goale toate,
Vine-ntâi, vine pe urmă,
Viaţa o sfârşeşte,

Râsu-l nimiceşte.

Din păcate pentru Gollum, Bilbo mai auzise cimilitura; în orice caz, răspunsul îl învăluia din toate părţile.

— Întunericul! spuse, fără măcar să se scarpine-n cap sau să-şi pună căciuliţa gânditoare.

O cutie fără balamale, cheie sau capac,
Comoară de aur închide ca-ntr-un sac!

Pe aceasta o spuse doar ca să câştige timp, până găsea una într-adevăr grea. I se părea o ghicitoare foarte uşoară şi răsuflată, cu toate că nu folosise cuvintele obişnuite pentru această ghicitoare. Dar pentru Gollum se dovedi a fi o încuietoare periculoasă. Sâsâi către el însuşi şi nu găsi nici un răspuns; şuşoti şi mormăi cuvinte nedesluşite.

După un timp îşi pierdu răbdarea.

— Ei, ce e ? întrebă. Răspunsul nu e „o oală care dă în foc", cum s-ar părea că gândeşti, după zgomotul pe care îl faci.

— Mai dă-ne puţin timp, hai ssă ne mai dea puţin timp, sscumpule, ss, ss, ss.

— Ei, făcu Bilbo, după ce-l lăsă un timp destul de lung, care-i răspunsul?

Şi, deodată, Gollum îşi aminti cum, cândva, demult, prăda cuiburile de păsări şi cum stătea sub malul râului şi-şi învăţa bunica să bea…

— Oussoare, sâsâi el, oussoare, ăssta e rässpunsuul. Apoi întrebă:

Viu, fără suflare,
Rece, ca şi mort,
Sete nu-i e niciodată
Bea şi când înoată,
Poartă zală argintată,
Nu s-aude niciodată.

Şi el, la rândul lui, se gândi că e o ghicitoare foarte uşoară, fiindcă răspunsul era un lucru la care el se gândea mereu. Dar în clipa aceea nu reuşea să găsească ceva mai bun, fiindcă fusese foarte enervat de chestiunea cu ouăle. Totuşi, se dovedi a fi o încuietoare pentru bietul Bilbo, care, dacă nu era silit, n-avea niciodată nimic de-

a face cu apa. Cred că ştiţi răspunsul, sau, în orice caz, sunt sigur că vă e uşor să-l ghiciţi cât ai clipi din ochi, Pentru că staţi liniştiţi acasă şi pericolul de a fi mâncaţi nu vă întunecă judecata. Bilbo îşi drese de vreo două, trei ori glasul, dar nu reuşi să găsească nici un răspuns.

După un timp, Gollum începu să sâsâie de plăcere, spunându-şi:

— Ssă fie bun, sscumpule? Ssă fie fraged? Ssă fie bun de ronţăit, cranţ, cranţ? Şi începu să-l fixeze pe Bilbo în întuneric.

— Un minuţel, spuse hobbitul, tremurând. Adu-ţi aminte că te-am lăsat să te gândeşti o grămadă, adineauri.

— Trebuie ssă sse grăbeasscă ss, ss, spuse Gollum, încercând să coboare din barcă şi să-l înhaţe pe Bilbo, care se afla pe mal. Dar, când băgă piciorul lung şi palmat în apă, un peşte speriat sări pe uscat şi căzu pe degetele picioarelor lui Bilbo.

— Îâî! spuse, e rece şi umed – şi astfel ghici. Peştele, peştele! Strigă el. Ăsta-i răspunsul!

Gollum era cumplit de dezamăgit; dar Bilbo spuse repede o nouă ghicitoare, aşa că Gollum trebui să se întoarcă în barca lui, să se gândească:

Fără de picioare, zace pe-un picior.
Două picioare stau alături pe trei picioare,
Iar patru picioare capătă şi ele câte ceva.

Nu era timpul cel mai potrivit pentru ghicitoarea asta, dar Bilbo se grăbea. Gollum ar fi găsit greu răspunsul dacă ar fi fost întrebat cu altă ocazie. Dar acum când se vorbise de peşte „fără de picioare”, nu era chiar atât de greu de ghicit, şi o dată ce ştiai asta, restul era uşor. „Un peşte pe o masă mică, un om stă pe scaun la masă, iar oasele le capătă pisica”, ăsta era, bineînţeles, răspunsul şi Gollum îl dădu destul de repede. Apoi se gândi că venise vremea să întrebe ceva greu şi îngrozitor. Aşa că spuse:

Înghite lacom tot şi toate,
Păsări, fiare, nestemate,
Roade fierul, muşcă oţelul.
Macină şi piatra tare,
Răzuie şi-un munte mare,
Oraşe astăzi luminează
Şi mâine, el le ruinează.
Şi pe regi îi nimiceşte,
Chiar nimic nu ocoleşte.

Bietul Bilbo stătea în întuneric, gândindu-se la numele înfiorătoare ale tuturor uriaşilor şi căpcăunilor de care auzise în poveşti, dar nici unul dintre ei nu făcuseră vreodată tot ce spunea ghicitoarea. Simţea că răspunsul trebuie să fie cu totul altul şi că ar trebui să-l ştie, dar nu-i venea în minte. Începu să-i fie frică. Şi asta nu te-ajută deloc când trebuie să te gândeşti. Gollum coborî din barcă. Făcu, pleosc! în apă şi vâsli înaintând către mal; Bilbo îi vedea ochii apropiindu-se. Limba părea să i se fi lipit în gură; ar fi vrut să strige: „Mai dă-mi puţin timp! Nu, n-a trecut timpul!, dar din gâtul lui nu ieşi brusc decât un ţipăt: Timpu'! Timpu'!

Bilbo fu salvat din pură întâmplare. Căci „timpul" era, bineînţeles, răspunsul la ghicitoare.

Gollum se simţi încă o dată dezamăgit; şi, în plus, începuse să se înfurie şi să se sature de joc, care-i aţâţase foarte tare pofta de mâncare. De astă dată nu se mai întoarse în barcă. Se aşeză în întuneric lângă Bilbo. Asta îl făcu pe hobbit să se simtă îngrozitor de rău şi îi întunecă minţile.

— Trebuie să ne mai pună o întrebare, sscumpule, massa, assa, assa. Încă una ssingură, assa, spuse Gollum.

Dar Bilbo nu se mai putea gândi la nimic, cu făptura aceea scârboasă, rece şi udă stând lângă el, pipăindu-l cu labele şi înghiontindu-l; se scărpină, se ciupi, dar nu-i veni nici o idee.

— Întreabă-ne! Întreabă-ne, făcu Gollum.

Bilbo se ciupi şi se pălmui; îşi ţinu sabia strâns cu o mână şi cu cealaltă se scotoci în buzunare. Acolo găsi inelul pe care-l ridicase de pe jos din galerie şi de care uitase.

— Ce am în buzunar? spuse el cu voce tare.

De fapt, spusese asta pentru el, dar Gollum a crezut că e o ghicitoare şi s-a simţit foarte neliniştit.

— Nu-i ssinstit, nu-i ssinstit, sâsâi el, nu-i ssinstit, sscumpule, să ne întrebe ce are în bussunărelele lui sscârboase!

Bilbo, văzând ce s-a întâmplat şi negăsind nimic mai bun să-l întrebe, se menţinu ferm pe poziţie.

— Ce am în buzunar? spusese el şi mai tare.

— S-s-s-s-s, sâsâi Gollum. Trebuie ssă ne dea dreptul la trei răspunsuri, sscumpule, trei.

— Bine, bine, hai, ghiceşte! spuse Bilbo.

— Mânussele! spuse Gollutn.

— Greşit, spuse Bilbo, care, din fericire, tocmai îşi scoase din nou mâna din buzunar. Mai ghiceşte o dată.

— S-s-s-s-s! spuse Gollum, mai necăjit ca oricând. Se gândi la toate lucrurile pe care le ţinea el în buzunar: oase de peşte, dinţi de gnom, scoici ude, o bucăţică dintr-o aripă de liliac, o piatră ascuţită ca să-şi ascută colţii şi alte lucruri la fel de urâcioase. Încercă să se gândească la ce aveau alţii în buzunare

— Cussit! spuse el, în cele din urmă.

— Greşit! zise Bilbo, care-l pierduse pe-al lui, cu câtăva vreme în urmă. Ultimul răspuns!

Gollum era acum într-o stare mult mai proastă decât atunci când îi pusese lui Bilbo întrebarea cu ouăle. Sâsâi şi bolborosi, se legănă înainte şi înapoi, plesni cu tălpile de podea, se zvârcoli şi se suci; dar nu îndrăzni totuşi să-şi irosească ultimul răspuns.

— Hai, făcu Bilbo, că aştept! Încerca să pară curajos şi vesel, dar nu ştia deloc cum se va isprăvi jocul, indiferent dacă Gollum ghicea sau nu.

— A trecut timpul, gata, spuse.

— Ssfoară ssau nimic, strigă Gollum, ceea ce nu prea era cinstit, căci strecurase două răspunsuri deodată.

— Greşit şi una şi alta, strigă Bilbo, foarte uşurat.

Sări îndată în picioare, se lipi cu spatele de primul perete şi întinse sabia lui cea mică. Ştia, fireşte, că jocul ghicitorilor era sfânt şi foarte vechi, şi că până şi făpturile cele mai fioroase se temeau să înşele când îl jucau. Dar simţea că nu poate avea încredere că făptura asta vâscoasă, strânsă cu uşa, îşi va ţine făgăduiala. Va folosi orice scuză, să scape. Şi, de fapt, după legile vechi, ultima întrebare nu fusese chiar o ghicitoare adevărată.

În orice caz, Gollum nu-l atacă imediat. Văzu sabia în mâna lui Bilbo şi rămase nemişcat, tremurând şi mormăind în şoaptă. În cele din urmă Bilbo simţi că nu mai poate aştepta:

— Ei, spuse, cum rămâne cu făgăduiala pe care mi-ai făcut-o? Vreau să plec. Trebuie să-mi arăţi calea.

— Ssă fi sspus noi assta sscumpule? Ssă-i arătăm micului Bagginss, sscârbosul, pe unde să iassă, assa, assa ! Dar ce-o fi având în buzunare? Nici ssfoară, sscumpule, nici nimic. Vai, vai, Gollum!

— Lasă asta, spuse Bilbo, făgăduiala-i făgăduială.

— Vai de mine, ce nerăbdător e, sscumpule, sâsâi Gollum. Dar trebuie ssă mai asstepte, da, trebuie. Nu putem urca tunelul assa de repede. Trebuie întâi să mergem ssă luăm nisste lucrussoare, da, lucrussoare de care avem nevoie

— Bine, dar grăbeşte-te! spuse Bilbo, simţindu-se uşurat la gândul că Gollum se va depărta. Probabil că voia să găsească un

pretext să plece şi să nu se mai întoarcă. Ce tot spunea Gollum? Ce lucru folositor păstra el oare pe lacul cel negru?

De altfel, Bilbo se înşelase. Gollum avea intenţia să se întoarcă. Era furios acum şi îi era foame. Şi era o lepădătură păcătoasă, care îşi mai şi făcuse un plan.

Insula lui, despre care Bilbo nu ştia nimic, se afla destul de aproape şi acolo, în ascunzătoarea lui, Gollum păstra câteva vechituri nenorocite şi un lucru foarte frumos, foarte frumos şi magic. Un inel, un inel de aur, un inel preţios.

— Un dar căpătat de ziua noasstră de nasstere! spuse către sine, în şoaptă, aşa cum făcuse adesea în zilele întunericului fără de sfârşit. Assta-i ce vrem noi acum, da, assta vrem!

Îl voia fiindcă era un inel cu puteri miraculoase: când îl puneai pe deget, te făceai nevăzut; nu puteai fi văzut decât în lumina Soarelui, şi chiar şi atunci doar pentru că ţi se zărea umbra, care era şi ea slabă şi instabilă.

— Darul meu! l-am primit de ziua noasstră de nasstere, sscumpule!

Asta era povestea pe care şi-o spusese el întotdeauna. Dar cine ştie cum dăduse de acel dar, în vremurile de demult, când asemenea inele mai erau răspândite încă prin lume? Poate nici chiar Stăpânul care domnea peste ele n-ar fi ştiut să spună. La început Gollum îl purtase încontinuu, până când se săturase de el, pe urmă îl păstrase într-un săculeţ lipit de piele, până începuse să-l roadă; acum îl ascundea pe insula lui, într-o gaură de stâncă, şi se ducea mereu să se uite la el. Totuşi, uneori îl mai punea în deget, când nu mai putea îndura să stea despărţit de el sau când îi era foarte, foarte foame şi se sătura de peşte. Atunci se furişa de-a lungul galeriilor întunecate, în căutare de gnomi rătăciţi. Se aventura uneori chiar până în locuri cu făclii aprinse, care-l făceau să clipească şi-l supărau la ochi; nu-l vedea nimeni, nu-l observa nimeni, decât când se trezeau cu degetele lui în jurul gâtului. Tocmai îl purtase cu câteva ore înainte, când prinsese un gnomişor! vai, ce mai chiţăise! Îi mai rămăsese de altfel, un os sau două de ros, dar acum voia ceva mai fraged.

— Abssolut, cu ssiguranţă, da, şopti el către sine. N-o ssă ne vadă, şi ssabia lui mică şi sscârboassă nu-i va folosi la nimic, la nimic!

La asta se gândea cu mintea lui ticăloasă când lunecă brusc de lângă Bilbo şi se întoarse plescăind la barca lui, dispărând în întuneric. Bilbo aşteptă puţin, căci n-avea nici o idee cum să găsească singur drumul spre ieşire.

Deodată auzi un ţipăt. Simţi un fior pe şira spinării. Socotind după sunet, undeva pe aproape Gollum înjura şi se jelea în beznă. Era pe insula lui şi se învârtea peste tot în patru labe, căutând şi scotocind în zadar.

— Unde ssă fie? Unde ssă fie? îl auzi Bilbo, plângând. Ss-a pierdut, sscumpule, ss-a pierdut de tot, de tot! Fir-aş blesstemat! Ssunt ssdrobit, ss-a pierdut, sscumpule! Ss-a duss!

— Ce s-a întâmplat, strigă Bilbo. Ce-ai pierdut?

— Nu trebuie ssă ne-ntrebe, ţipă Gollum. Nu-i treaba lui, nu, Gollum, nu-i! Ss-a duss, Gollum, Gollum, Gollum!

— Dar şi eu m-am pierdut, strigă Bilbo, şi vreau să mă regăsesc. Am câştigat jocul şi mi-ai făgăduit. Hai, vino şi mă scoate la lumină! Pe urmă n-ai decât să cauţi mai departe.

Oricât de nefericit ar fi părut Gollum după voce, Bilbo tot nu reuşea să simtă vreo milă pentru el şi îşi spuse că un lucru pe care îl dorea Gollum atât de tare nu poate fi decât un lucru rău.

— Nu, încă nu, sscumpule, răspunse Gollum. Trebuie ssă-l căutăm; ss-a pierdut, Gollum.

— Dar n-ai reuşit să ghiceşti ultima mea întrebare şi mi-ai făgăduit, spuse Bilbo.

— N-ai reuşit, spuse Gollum. Apoi brusc, din întuneric, se auzi un sâsâit pătrunzător: Ce are în bussunare. Sspune-ne assta. Întâi să sspună şi pe urmă...

După câte îşi dădea Bilbo seama, nu exista nici un motiv să nu-i spună. Mintea lui Gollum găsise mai iute răspuns la ghicitori decât el; dar era firesc: Gollum meditase un car de ani numai la asta şi era mereu speriat să nu fie jefuit. Dar Bilbo era enervat de faptul că întârzia. La urma urmei, câştigase destul de cinstit şi cu riscuri îngrozitoare.

— Răspunsurile trebuiau ghicite, nu date, spuse.

— Dar n-a fosst o întrebare cinsstită, spuse Gollum. N-a fost o ghicitoare, sscumpule, n-a fosst!

— Bine, dacă-i vorba de întrebări obişnuite, răspunse Bilbo, atunci am pus-o eu pe prima: Ce ai pierdut? Asta să-mi spui.

— Ce are în bussunare? Sâsâitul răsună şi mai tare şi mai pătrunzător, şi când se uită într-acolo, Bilbo văzu cu îngrijorare două puncte mici de lumină care îl fixau.

Pe măsură ce-i creştea bănuiala în minte, Gollum îşi aprindea tot mai tare flacăra palidă a ochilor.

— Ce ai pierdut? stărui Bilbo. Între timp, lumina din ochii lui Gollum se prefăcuse într-un foc verde, care se apropia cu mare

viteză. Gollum se vârâse din nou în barcă şi vâslea cu disperare spre malul întunecat; era atât de furios din pricina pagubei suferite şi a anumitor bănuieli, încât nu-l mai putea înspăimânta nici o sabie din lume.

Bilbo nu era deloc dumerit de ce se înfuriase făptura cea jalnică, dar îşi dădea seama că totul era pierdut şi că Gollum voia cu tot dinadinsul să-l ucidă. Se întoarse tocmai la timp şi începu să alerge orbeşte prin galeria întunecată pe care coborâse, ţinându-se pe lângă zidul pe care-l pipăia cu mâna stângă.

– Ce are în bussunare? auzi el sâsâitul puternic în spatele lui, o dată cu pliciul pe care-l făcu Gollum când sări din barcă.

„Şi, de fapt, chiar, ce-oi fi având?, îşi spuse Bilbo gâfâind, în timp ce înainta împleticindu-se. Băgă mâna stângă în buzunar. Simţi inelul, foarte rece, lunecând fără efort pe degetul lui arătător, în timp ce bâjbâia în buzunare.

Sâsâitul din spatele lui se apropiase şi mai mult. Se întoarse şi văzu ochii lui Gollum ca nişte lămpi mici, verzi, care urcau panta. Îngrozit, încercă să alerge mai iute, dar deodată se lovi cu degetele de la picioare de un ciot şi se întinse pe jos, cu sabia cea mică sub el.

O clipă mai târziu, Gollum se repezi la el. Dar înainte ca Bilbo să poată face ceva să-şi recapete suflul, să se adune de pe jos sau să ridice sabia, Gollum trecu pe lângă el, alergând, fără să-l bage în seamă, înjurând şi mormăind în şoaptă.

Oare ce înseamnă asta? Gollum vedea foarte bine în întuneric. Bilbo vedea lumina ochilor lui, lucind stins chiar şi din spate. Se ridică cu greu şi vârî în teacă sabia care lucea acum din nou, palidă; apoi, cu mare grijă, îl urmă pe Gollum. De altfel, nici n-ar fi avut altceva de făcut. N-avea rost să se întoarcă târându-se până la apa lui Gollum. Poate, dacă-l urma, Gollum îl va duce, fără să-şi dea seama, până într-un loc de unde să poată scăpa.

— Fir-ar al naibii, al naibii, al naibii! se vaită Gollum. Blesstemat, Bagginssul ăssta. S-a dusss! Ce are oare în bussunare? Ah, am ghicit, am ghicit, sscumpule. Da, l-a găsit! Asta e! Darul pe care l-am primit de ziua mea.

Bilbo ciuli urechile, în sfârşit, începea să înţeleagă. Grăbi puţin pasul, apropiindu-se cât îndrăznea el de Gollum, care continua să înainteze grăbit, fără să se uite în urmă, dar întorcând capul dintr-o parte într-alta. Bilbo îşi dădu seama de asta după pâlpâirea slabă de lumină pe pereţi.

— Darul meu! Fir-ar să fie! Cum de l-am pierdut, sscumpule? Da, assta e! Când am venit aici ultima dată şi l-am sstorss pe păcătossul

ăla tânăr care ssschelălăia, assta e. Fir-ar să fie! A alunecat, după ani şi ani de zile. Ss-a duss, Gollum!

Deodată, Gollum se aşeză pe jos şi începu să plângă, un fel de sâsâit şi de bolboroseală care formau nişte sunete îngrozitoare. Bilbo se opri făcându-se aproape una cu peretele galeriei. După un timp, Gollum se opri din plâns şi începu să vorbească. Părea că discută în contradictoriu cu el însuşi:

— Nu foloseşte la nimic să ne întoarcem acolo. Nu! Doar nu ne amintim de toate locurile pe care le-am vizitat. Şi degeaba. Bagginss-ul îl are în bussunar. Sspurcăciunea băgăreassă, noi assa gândim!... Pressupuneri, sscumpule, doar pressupuneri! Nu sstim, până nu găssim sspurcăciunea şi n-o sstoarcem. Dar nu ştie ce putere are darul nu-i assa? O să-l ssină în bussunar, atâta tot. Nu sstie şi nu poate ajunge departe. Ss-a rătăssit, sspurcăciunea băgăreassă. Nu sstie pe unde sa iassă. Assa a sspus... A spuss-o, da, dar e ssmecher. Sspune una şi crede alta. Nu vrea ssă sspună ce are în bussunare. Sstie! Sstie drumul până aici, trebuie ssă sstie şi drumul de iessire. A pornit-o spre iessirea din spate... iessirea din sspate, asta e!... Atunci o să-l prindă gnomii. Nu poate iessi pe acolo, sscumpule... sss, sss, Gollum! Gnomii! Da, dar dacă are darul, darul nosstru pressios, o ssă-l ia gnomii, Gollum! O ssă-l găsească, o ssă-i desscopere puterile. N-o ssă mai fim niciodată în ssiguranssă, niciodată, Gollum! Unul dintre gnomi o ssă-l pună, ssi n-o ssă-l mai vadă nimeni. O ssă fie de fassă, dar nevăssut. Nici măcar ochii nosstri desstepssi n-o ssă-l obsserve; ssi o ssă vină furissându-sse şi însselându-ne, şi haţ! Ne va prinde, Gollum, Gollum! Atunci hai ssă nu mai vorbim, sscumpule, şi ssă ne grăbim. Dacă Bagginssul a luat-o pe acolo, trebuie ssă ne ducem repede ssă vedem. Hai! Nu mai e mult! Grăbesste-te!

Gollum se ridică cu o săritură şi începu să facă paşi mari, târşâindu-şi picioarele. Bilbo alergă după el, dar tot cu băgare de seamă, teama lui cea mare fiind acum să nu se împiedice de alt ciot şi să cadă cu zgomot. Era zăpăcit de uimire şi speranţă. Inelul era deci fermecat: te făcea nevăzut! Auzise, fireşte, despre asemenea lucruri, în basmele foarte vechi; dar era greu de crezut că găsise într-adevăr un asemenea inel din întâmplare. Şi totuşi, aşa era: Gollum, cu ochii lui strălucitori, trecuse pe lângă el, doar la un metru distanţă.

Îşi continuară drumul, Gollum plici-pliciuind în faţă, sâsâind şi blestemând, iar Bilbo în spate, mergând cât poate merge de nezgomotos un hobbit. Curând ajunseră în locuri unde, după cum observase Bilbo mergând în jos, se deschideau într-o parte şi într-alta

pasaje. Gollum începu să le numere.

— Unul la sstânga, da. Unul la dreapta, da. Două la dreapta, da, da, două la sstânga, da, da. Ssi assa mai departe.

Pe măsură ce creştea numărătoarea, încetinea pasul, apoi începu să tremure şi să plângă; apa se depărta din ce în ce, rămânând în urma lui şi începea să-i fie frică. Puteau fi gnomi în jur, iar el îşi pierduse inelul. În cele din urmă se opri lângă o deschizătură joasă chiar în stânga lor, cum urcau.

— Ssapte la dreapta, da, ssase la sstânga, da! şopti el. Assta e. Ăsssta e drumul sspre intrarea din sspate, da. Aissi e passajul.

Se uită atent înăuntru şi se dădu înapoi:

— Nu cutessăm să mergem mai departe, sscumpule, nu cutessăm. Pe-acolo-s gnomi. Mulssi gnomi, îi mirosim. Sss!... Sse să fassem? Să-l blestemăm, să-l sstrivim! Trebuie să assteptăm aissi, sscumpule, assteptăm pussin, ssi vedem!

Se opriră deci locului. Gollum îl adusese totuşi până la urmă pe Bilbo la ieşire, dar Bilbo nu putea ajunge până acolo. Gollum stătea cocârjat, drept în mijlocul deschizăturii; ochii lui aruncau săgeţi reci în timp ce-şi legăna capul între genunchi, dintr-o parte într-alta.

Bilbo se depărtă de perete, furişându-se şi făcând chiar mai puţin zgomot decât un şoricel; Gollum înţepeni totuşi îndată, adulmecă şi ochii i se făcură verzi. Sâsâi încet, dar ameninţător. Nu putea să-l vadă pe Bilbo, dar era în stare de alarmă şi avea două simţuri pe care i le ascuţise întunericul: auzul şi mirosul. Ghemuit cum era, părea una cu pământul, cu mâinile lui plate desfăcute larg pe jos, capul scos în afară şi nasul aproape lipit de piatră.

Cu toate că Gollum era doar o umbră neagră în licărirea propriilor lui ochi, Bilbo vedea sau, oricum, simţea că e întins ca o coardă de arc, gata să sară. Bilbo aproape că-şi opri răsuflarea şi înţepeni şi el. Era disperat. Trebuia neapărat să scape, să iasă din acest întuneric cumplit, cât mai avea putere. Trebuia să lupte, să lovească făptura scârboasă cu pumnalul, să-i scoată ochii, s-o ucidă. De fapt şi ea voia să-l ucidă. Nu, nu era o luptă dreaptă. Şi era acum nevăzut, Gollum n-avea sabie.

De fapt, Gollum nu ameninţase până acum să-l ucidă şi nici nu încercase să o facă. Şi era nenorocit şi singur, şi pierdut. Şi deodată, inima lui Bilbo se umplu de înţelegere şi de milă amestecată cu oroare: imaginea unor zile nesfârşite, neânsemnate, fără lumină sau speranţă de îmbunătăţire, piatră neîndurătoare, peşte îngheţat, mişcări pe furiş şi vorbe în şoaptă. Toate aceste gânduri îi trecură prin minte într-o fracţiune de secundă. Şi se cutremură. Apoi,

deodată, într-o altă străfulgerare, împins, parcă de puteri nevăzute şi cu hotărâre sporită, sări.

Pentru un om, n-ar fi fost o săritură prea mare, dar, în orice caz, era o săritură pe întuneric. Sări drept peste capul lui Gollum, trei metri în faţa lui şi un metru în aer, fără să-şi dea seama că fusese cât pe-aci să-şi crape ţeasta de bolta joasă a galeriei.

Gollum se aruncă înapoi şi dădu să apuce hobbitul care zbura peste el; dar prea târziu: mâinile lui prinseră doar aerul şi Bilbo, căzând drept pe picioarele lui puternice, o rupse la fugă, coborând tunelul necunoscut. Nu se întoarse să vadă ce face Gollum. La început auzi sâsâit şi înjurături chiar în spatele lui, apoi nu se mai auzi nimic.

Deodată răsună un ţipăt plin de ură şi disperare, dintr-acelea care-ţi îngheaţă sângele în vine. Gollum era învins. Nu îndrăznea să meargă mai departe. Pierduse; îşi pierduse prada şi mai pierduse şi singurul lucru la care ţinuse vreodată: darul lui scump. Auzind ţipătul, Bilbo simţi că i se strânge inima, dar îşi văzu de drum. Slabă acum, ca un ecou, dar ameninţătoare, vocea continua să-l urmărească:

— Hoss! Hoss! Hoss! Bagginss hossul! îl urâm, îl urâm, îl urâm pentru vessie!

Apoi – tăcere. Dar lui Bilbo şi tăcerea i se păru ameninţătoare. Dacă gnomii sunt atât de aproape încât să-i miroasă, se gândi el, unii probabil că i-au auzit ţipetele şi înjurăturile. Trebuie să bag de seamă, că, dacă nu, tunelul ăsta mă va duce la lucruri şi mai rele.

Galeria era joasă şi săpată rudimentar. Dar asta nu constituia pentru hobbitul nostru o dificultate, în afară doar de faptul că îşi lovise din nou de câteva ori bietele degete în pietrele ascuţite şi urâcioase de pe jos. „E cam jos tavanul pentru gnomi, cel puţin pentru cei mari”, îşi spuse Bilbo, neştiind că până şi cei mai mari monştri înaintează cu mare viteză aplecându-se până jos, cu mâinile aproape de pământ.

Galeria, care până atunci coborâse, începu s-o ia din nou la deal şi, după un timp, să urce abrupt. Dar, în cele din urmă, panta se opri, galeria o coti şi o porni din nou la vale şi acolo, la capătul unei pante scurte, văzu apărând după alt cot o licărire de lumină. Nu lumină roşie ca de flăcări sau de lanternă, ci o lumină palidă, de exterior. Şi atunci Bilbo începu să alerge.

Gonind cât îl ţineau picioarele, trecu de ultima cotitură şi ajunse brusc într-un loc deschis unde, după atâta timp petrecut în beznă, lumina păru că-l orbeşte. De fapt, era doar o rază de Soare care se

furişa printr-o intrare ale cărei porţi mari de piatră rămăseseră larg deschise. Bilbo clipi, apoi deodată văzu gnomii. Gnomi înarmaţi până-n dinţi, cu săbiile scoase din teacă, stând chiar în dreptul porţii, pe dinăuntru, păzind cu ochii cât cepele poarta şi galeria care ducea până la ea. Erau întărâtaţi, în stare de alarmă, gata de orice.

Îl văzură înainte să-i vadă el. Da, îl văzură. Fie că fusese un accident sau o ultimă festă a inelului înainte de a-şi prelua noul stăpân, el nu

se mai afla în degetul lui. Şi gnomii se năpustiră cu strigăte de bucurie.

Bilbo se simţi cuprins de panică şi de un sentiment de înfrângere, ca un ecou al nefericirii lui Gollum, şi, uitând tot, chiar şi să-şi scoată sabia din teacă, îşi înfundă mâinile în buzunare. Acolo, în buzunarul lui stâng, dădu de inelul care i se vârî în deget. Gnomii se opriră brusc. Nu mai vedeau nici urmă de hobbit. Dispăruse, începură să urle de două ori mai tare ca înainte, dar de data asta fără bucurie.

— Unde e? strigară unii.

— S-a întors în galerie, strigară câţiva.

— Pe aici! urlară unii.

— Pe acolo! urlară alţii.

— Aveţi grijă de intrare, zbieră căpitanul.

Se auziră şuierături, zăngănit de armuri şi de săbii, gnomii înjurând, blestemând şi alergând încoace şi încolo, prăbuşindu-se unii peste alţii, cumplit de furioşi. Se auziră apoi strigăte, larmă şi o agitaţie îngrozitoare.

Bilbo era mort de spaimă, dar avu totuşi atâta minte încât să înţeleagă ce se întâmplase şi să se furişeze în spatele unui butoi mare, în care era băutură pentru gnomii-paznici, şi să iasă astfel din calea lor, evitând în felul acesta riscul să se împiedice de el, să-l prindă atingându-l din întâmplare sau să-l calce în picioare şi să-l ucidă.

„Trebuie să ajung la poartă, Trebuie să ajung la poartă,” îşi tot spunea Bilbo, dar trecu vreme îndelungată înainte să îndrăznească să încerce. Apoi urmă un fel de joc de-a baba oarba, îngrozitor, cu gnomi peste tot, alergând încoace şi încolo; bietul hobbit, care se ferea de ei când într-o parte, când într-alta, fu răsturnat de unul dintre gnomi care nu reuşi să-şi dea seama de ce se lovise, după care se depărtă în patru labe, se strecură tocmai printre picioarele căpitanului, se ridică şi alergă către poartă.

Era întredeschisă; unul dintre gnomi o împinsese şi aproape că o închisese. Bilbo se luptă, dar nu reuşi s-o mişte, încercă să se strecoare prin crăpătură. Se zbătu, se presă şi rămase prins. Era îngrozitor! Nasturii lui rămăseseră fixaţi între marginea uşii şi căprior. Se uită afară: câteva trepte coborau într-o vale îngustă, străjuită de munţi înalţi; Soarele ieşea din spatele unui nor şi strălucea puternic dincolo de poartă, dar Bilbo nu reuşea să treacă.

Deodată, unul dintre gnomii dinăuntru strigă:

— E o umbră lângă uşă, e ceva afară!

Bilbo îşi simţi inima în gât. Se smuci brusc din toate puterile. Nasturii săriră care încotro. Trecuse în partea cealaltă, cu haina şi vesta rupte, coborând treptele cu sărituri de ţap, în timp ce gnomii, uluiţi, tot mai culegeau din prag nasturii lui frumoşi de aramă.

O clipă mai târziu coborâră după el, huiduind şi strigând, şi hăituindu-l printre pomi. Dar gnomilor nu le place Soarele: îi ameţeşte şi le moaie picioarele. Şi, nereuşind să-l găsească pe Bilbo, care avea inelul în deget şi intra şi ieşea mereu din umbra copacilor, alergând iute şi fără zgomot şi ferindu-se de Soare, se întoarseră după un timp să păzească intrarea, bombănind şi înjurând. Bilbo scăpase.

DIN LAC IN PUŢ

BILBO SCĂPASE de gnomi, dar nu ştia unde se află. Îşi pierduse scufia, mantaua, căluţul, nasturii şi prietenii. O luă drept înainte tot mergând până când Soarele începu să coboare la asfinţit, în spatele munţilor. Umbrele lor îi tăiau calea. Se uită înapoi, se uită în faţă şi văzu numai creste şi coaste care coborau spre şes şi din când în când, printre copaci, câte o fărâmă de câmpie.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă el. S-ar părea că am ajuns de cealaltă parte a Munţilor Ceţoşi, chiar la hotarul Ţării de Dincolo. Unde, vai, unde or fi Gandalf şi piticii? Doamne fereşte să mai fie tot în mâinile gnomilor.

Îşi continuă drumul, ieşind din valea înaltă şi îngustă, trecând peste marginea ei şi coborând pe partea cealaltă; dar în tot acest timp îl frământa un gând penibil. Se întreba dacă nu cumva, acum când avea inelul fermecat, ar trebui să se întoarcă în tunelurile acelea groaznice, groaznice, să-şi caute prietenii. Tocmai hotărâse că era de datoria lui să se întoarcă – deşi se simţea foarte nefericit la gândul ăsta – când auzi zgomot de voci.

Se opri să asculte. Nu păreau a fi gnomi; aşa că înaintă furişându-se cu grijă. Se afla pe o potecă pietruită care cobora

şerpuind; în partea stângă a potecii era un perete, în partea cealaltă pământul cobora în pantă, şi sub nivelul potecii erau vâlcele acoperite cu arbuşti şi cu pomi. Într-una dintre aceste vâlcele, sub arbuşti, vorbeau nişte oameni.

Bilbo se apropie pe furiş şi deodată văzu un cap cu o scufie roşie răsărind dintre bolovanii mari şi uitându-se cu atenţie în jur; era Balin, care stătea de veghe. Lui Bilbo îi veni să bată din palme şi să strige de bucurie, dar n-o făcu. Continua să poarte inelul de teamă să nu dea de vreun bucluc pe neaşteptate şi văzu că Balin se uită drept la el fară să-l vadă.

„Am să le fac tuturor o surpriză", se gândi el, târându-se printre tufişurile de la marginea vâlcelei

Gandalf discuta cu piticii. Vorbeau despre ce li se întâmplase în subterane şi se întrebau şi dezbăteau ce aveau de făcut acum. Piticii bombăneau şi Gandalf spunea că nu puteau în nici un caz să-şi continue drumul şi să-l lase pe domnul Baggins în mâinile gnomilor, fără să încerce să descopere dacă era viu sau mort şi fără să încerce să-l salveze.

— La urma urmelor e prietenul meu, spuse vrăjitorul, şi nu e băiat rău, mititelul. Mă simt răspunzător de soarta lui. Ah, bine ar fi fost dacă nu l-aţi fi pierdut.

Piticii voiau să ştie de ce fusese luat în călătorie din capul locului, de ce nu rămăsese cu prietenii lui şi venise cu ei şi de ce nu alesese vrăjitorul pe cineva cu mai multă minte.

— Până acum mai mult ne-a încurcat decât ne-a ajutat, spuse unul dintre ei, şi dacă trebuie să ne mai şi întoarcem în galeriile alea înfiorătoare să-l căutăm, atunci eu zic mai bine să-l ia naiba!

Gandalf răspunse furios:

— Eu l-am adus şi eu nu obişnuiesc să aduc pe nimeni nefolositor. Ori mă ajutaţi să-l caut, ori plec şi vă las să vă descurcaţi cum ştiţi. Dacă reuşim să-l găsim, sunt convins că până la urmă o să-mi mulţumiţi. Ce Dumnezeu ţi-o fi venit să-l laşi să cadă, Dori!

— L-aţi fi lăsat şi dumneavoastră să cadă, spuse Dori, dacă v-aţi fi simţit deodată apucat de gleznă de un gnom, pe la spate şi pe întuneric, dacă aţi fi simţit că vă pune piedică şi vă loveşte cu picioarele în spate.

— Bine, dar după aia de ce nu l-ai ridicat?

— Doamne, ce întrebare! Gnomii luptau şi muşcau pe întuneric, toţi cădeau unii peste ceilalţi şi se pocneau unul pe altul. Aproape că mi-aţi retezat capul cu sabia Glam-Dring, în timp ce Thorin înjunghia cu Orcrist tot ce găsea în dreapta şi în stânga şi roată împrejur.

Deodată aţi declanşat unul dintre fulgerele acelea orbitoare şi am văzut gnomii chelălăind şi retrăgându-se în fugă. Pe urmă aţi strigat: „După mine, toţi!” Şi ar fi trebuit să vă urmeze toţi. Ne-am închipuit, de altfel, că aşa s-a şi întâmplat. N-a fost timp de numărătoare – asta o ştiţi prea bine – decât după ce am ieşit pe poarta de jos, zbughind-o printre paznici şi am venit în mare dezordine până aici. Şi-acum, uite c-am pierdut Spărgătorul, lua-l-ar naiba!

— Ba-i aici, spuse Bilbo, coborând în mijlocul lor şi scoţându-şi inelul.

Vai, cum au mai sărit! Au început să strige de uimire şi de bucurie. Gandalf era tot atât de uimit ca şi ceilalţi, dar probabil mult mai bucuros decât ei. Lui Balin îi strigă părerea lui despre un paznic care lasă oamenii să pătrundă printre ei fără să-i prevină. Dar oricum, după asta, reputaţia lui Bilbo în ochii piticilor a crescut considerabil. Dacă până atunci, cu toate asigurările lui Gandalf, se mai îndoiseră că ar fi un Spărgător de mâna-ntâi, care poate să pătrundă oriunde, acum se convinseseră. Singurul nedumerit era Balin; dar toţi îi spuseseră că Bilbo fusese ingenios.

Iar hobbitul se simţi atât de bucuros de laudele lor, încât chicoti în sinea lui pe înfundate şi nu le spuse nimic în legătură cu inelul; când îl întrebară cum a făcut-o, spuse:

— Eh, m-am furişat şi eu, aşa – cu mare grijă şi fără zgomot.

— În orice caz, până acum nu mi s-a întâmplat să se furişeze pe sub nasul meu nici măcar un şoricel, oricât de mare grijă ar fi avut şi oricât de puţin zgomot ar fi făcut, spuse Balin. Eu unul scot scufia şi mă plec în faţa dumitale. Ceea ce şi făcu: Balin, sluga dumitale!

— Al dumitale, Bilbo Baggins, spuse hobbitul.

Apoi îl întrebară despre aventurile prin care trecuse după ce-l pierduseră, şi Bilbo se aşeză şi le povesti totul – în afară de faptul că găsise inelul. („Nu le spun chiar acum”, se gândi el.) Ascultară cu mare interes povestea despre concursul de ghicitori şi se cutremurară plini de înţelegere când auziră descrierea lui Gollum.

— Şi când l-am văzut cum stă lângă mine, n-am mai reuşit să găsesc nici o ghicitoare, sfârşi Bilbo. Aşa că i-am spus „Ce am în buzunar?” şi n-a ghicit, deşi l-am lăsat să încerce de trei ori. Şi atunci i-am zis: „Cum rămâne cu făgăduiala? Arată-mi drumul spre ieşire!” dar el s-a repezit la mine să mă ucidă; am fugit şi am căzut, însă era întuneric şi m-a pierdut. După aceea l-am urmărit eu, fiindcă l-am auzit cum îşi vorbea singur. Îşi închipuia că eu chiar ştiu drumul spre ieşire şi se grăbea într-acolo. Pe urmă s-a aşezat de-a curmezişul intrării, blocându-mi trecerea; în cele din urmă am sărit

peste el, am scăpat şi am alergat la poartă.

— Dar cu paznicii ce-ai făcut? întrebară piticii. Nu era nici unul?

— Ba da. O grămadă, dar i-am păcălit. Pe urmă m-am prins în poartă, care era doar crăpată, şi am pierdut o grămadă de nasturi, spuse uitându-se cu tristeţe la hainele lui rupte. Dar până la sfârşit tot m-am strecurat şi acum iată-mă-s aici.

Piticii se uitară la el cu un nou respect când le povesti cum păcălise paznicii sau cum sărise peste Gollum, sau cum se strecurase afară, de parcă toate astea ar fi fost extrem de uşoare sau lipsite de pericol.

— Ce vă spuneam? zise Gandalf, râzând. Domnul Baggins are mult mai multe resurse decât ţi-ai închipui. Şi spunând asta, îi aruncă lui Bilbo o privire ciudată pe sub sprâncenele lui stufoase, şi hobbitul se întrebă dacă nu cumva ghicise partea din poveste pe care o trecuse sub tăcere.

După care îi puse şi el o serie de întrebări vrăjitorului, căci, dacă între timp Gandalf le explicase piticilor totul, Bilbo nu auzise nimic. Voia să ştie cum reapăruse vrăjitorul şi unde se aflau acum cu toţii.

Drept să vă spun, vrăjitorul era întotdeauna încântat să vorbească despre inteligenţa lui, chiar şi de mai multe ori la rând, aşa că-i spuse lui Bilbo că atât el, cât şi Elrond ştiau foarte bine că în partea aceea a muntelui trăiau nişte gnomi răi. Dar intrarea lor principală dădea înainte de trecătoare, una pe care era mai uşor de mers, aşa că prindeau adesea oamenii pe care-i apuca noaptea lângă intrare. După un timp, oamenii renunţaseră să mai meargă pe drumul acela şi gnomii deschiseseră, probabil, de curând, o nouă intrare, în vârful defileului pe care veniseră piticii, pentru că până nu demult defileul fusese socotit un loc sigur.

— Trebuie să văd dacă nu pot găsi un uriaş cât de cât săritor care să blocheze din nou intrarea, spuse Gandalf, că altfel, curând, curând, n-o să se mai poată trece deloc peste munte.

De îndată ce auzise răcnetul lui Bilbo, Gandalf îşi dăduse seama ce se întâmplase. Profitase de lumina fulgerului care-i ucisese pe gnomii ce tocmai voiau să-l înhaţe şi trecuse înghesuindu-se prin crăpătură, tocmai când să se închidă cu zgomot. Urmări gărzile şi prizonierii lor până la marginea sălii mari şi acolo elaboră în umbră cea mai eficientă vrăjitorie de care era în stare.

— A fost o treabă foarte grea, spuse, şi riscantă.

Dar Gandalf făcuse, fireşte, studii de specialitate în domeniul vrăjilor cu foc şi lumini (după cum ştiţi, până şi hobbitul îşi amintea de minunatele focuri de artificii de la petrecerile solstiţiului de vară

date de Bătrânul Took). Restul îl ştim cu toţii, în afară doar de faptul că Gandalf cunoştea poarta din spate (aşa numeau gnomii poarta de jos) unde îşi pierduse Bilbo nasturii. De fapt, era o poartă pe care o cunoşteau bine toţi cei care umblau prin părţile astea ale muntelui; dar era nevoie de un vrăjitor care să-şi păstreze calmul prin toate galeriile şi care să-i îndrume în direcţia cea bună.

— Poarta aceea au făcut-o de o veşnicie, spuse, întâi ca să aibă pe unde scăpa, dacă va fi vreodată nevoie, iar apoi, ca să iasă spre meleagurile din cealaltă parte, unde se tot duc noaptea şi fac mare prăpăd. Poarta e păzită tot timpul şi nimeni n-a reuşit până acum s-o blocheze. Iar după cele petrecute, o vor păzi şi mai bine, adăugă el, râzând.

Râseră şi ceilalţi. La urma urmei, deşi pierduseră mult, îl uciseseră totuşi pe Marele Gnom şi pe mulţi alţii pe de lături şi scăpaseră cu toţii teferi, aşa că s-ar putea spune că deocamdată ieşiseră învingători.

Dar vrăjitorul îi readuse cu picioarele pe pământ:

— Ei, acum, după ce ne-am odihnit puţin, trebuie s-o pornim din nou, spuse. De îndată ce se lasă noaptea, ies şi ne atacă cu sutele; umbrele au şi început să se lungească; ne pot mirosi urmele paşilor ore întregi după ce-am trecut. Înainte să se însereze, trebuie să punem câţiva kilometri buni între ei şi noi. Dacă cerul rămâne senin, avem şi un pic de lună şi asta ar fi un noroc. Nu că le-ar păsa lor mult de lună, dar am avea puţină lumină care să ne îndrume paşii. Da, sigur, spuse el ca răspuns la o serie de alte întrebări ale hobbitului. În galeriile gnomilor pierzi noţiunea timpului. Azi e joi, şi pe noi ne-au prins luni noaptea sau marţi dimineaţă. Am mers kilometri în linie dreaptă prin inima muntelui şi am ieşit de partea cealaltă, o scurtătură grozavă. Dar nu ne aflăm acolo unde ne-ar fi dus încercarea noastră. Suntem prea departe, la nord, şi în faţa noastră se întind nişte tărâmuri cam neplăcute. Şi mai suntem încă destul de sus. Hai să mergem!

— Mi-e îngrozitor de foame, se văită Bilbo, care îşi dăduse brusc seama că nu mai mâncase din noaptea dinaintea celei din ajun. Gândiţi-vă numai ce înseamnă asta pentru un hobbit! Acum, când îi trecuse emoţia, îşi simţea stomacul gol şi uşor şi i se împleticeau picioarele.

— N-avem ce-ţi face, spuse Gandalf, în afară de cazul în care vrei să te întorci şi să le ceri frumos gnomilor să te lase să-ţi iei calul şi bagajele-napoi.

— Nu, mulţumesc, spuse Bilbo.

— Bine, atunci trebuie să strângem cureaua şi s-o pornim chiar dacă o să înaintăm greu – că de nu, ne fac pe noi mâncare şi asta va fi mult mai rău decât să n-avem noi ce mânca.

În timp ce înaintau aşa, Bilbo se uita în dreapta şi în stânga, doar-doar o găsi ceva merinde; dar murele abia înfloriseră şi bineînţeles că nu era nici urmă de nuci şi nici măcar de boabe de gherghină. Ronţăi câteva boabe de măcriş şi bău dintr-un pârâiaş de munte care le tăie drumul. Apoi mâncă trei boabe de zmeură sălbatică pe care le găsi pe mal, dar asta nu prea-i ajută.

Continuă să meargă şi să tot meargă. Cărarea accidentată dispăru. Tufişurile şi buruienile înalte dintre bolovani, peticile de iarbă păscută de iepuri, cimbrul şi salvia, şi trandafirii de munte galbeni – totul dispăru şi se treziră la picioare cu un povârniş larg şi abrupt de pietre căzute, urmele unor alunecări de teren. Începură să coboare povârnişul, pietricele şi gunoaie rostogolindu-se pe sub picioarele lor; curând după aceea, bucăţi mari de piatră spartă o porniră uruind în jos, antrenând alte bucăţi de sub ele, care le urmară alunecând şi rostogolindu-se la vale; asta răscoli şi bucăţi de stâncă, care începură să salte, prăbuşindu-se apoi cu zgomot în mijlocul unui nor de praf. Nu trecu mult şi tot povârnişul de deasupra şi de la picioarele lor păru să se pună în mişcare şi se treziră duşi de terenul care luneca, ghemuiţi unul într-altul într-o învălmăşeală înfricoşătoare de bolovani şi de lespezi mişcătoare, care pârâiau şi crăpau.

Îi salvară copacii din fundul văii. Lunecară până la marginea unei păduri de pini care se căţăra pe coasta muntelui spre vârf, ca o continuare a pădurilor mai dese şi mai întunecate ale văilor de jos. Unii apucară trunchiurile copacilor şi, legănându-se, se prinseră de crăcile mai joase, alţii (ca micuţul hobbit) se vârâră în spatele unui copac pentru a se feri de atacul violent al stâncilor. Dar pericolul nu dură mult, alunecarea se opri şi ultimele zgomote slabe de sfărâmături se pierdură în depărtare, în timp ce mulţi dintre cei mai mari bolovani răscoliţi coborau săltând şi învârtindu-se printre ferigi şi rădăcinile de pini, departe, în vale.

— Bun! Asta ne-a făcut să mai înaintăm puţin, spuse Gandalf, şi chiar şi gnomii care ne urmăresc vor ajunge cu greu să coboare liniştiţi până la noi.

— Da, mormăi Bombur, dar aş îndrăzni să spun că în schimb o să le fie uşor să ne arunce cu pietre în cap.

Piticii (şi Bilbo) erau departe de a fi fericiţi şi-şi frecau picioarele şi labele picioarelor vătămate şi umflate.

— Prostii! O să ne depărtăm de aici, să ieşim din calea avalanşei. Dar repede. Uitaţi-vă la lumină.

Soarele dispăruse de mult în spatele munţilor. Întunericul începuse să se îngroaşe în jurul lor, cu toate că departe, printre arbori şi deasupra vârfurilor negre ale copacilor care creşteau mai jos, tot se mai vedeau luminile serii, pe câmpiile din partea cealaltă. Coborâră şchiopătând, cât puteau de repede, coastele molcome mergând pe o cărare abruptă tot către sud. Din când în când se trezeau înaintând anevoios printr-o mare de ferigi: frunzele înalte se ridicau până deasupra capului lui Bilbo; alteori, înaintau fără nici un zgomot pe un covor de ace de pin; pe drum, întunericul pădurii se făcu tot mai negru şi tăcerea tot mai adâncă. În seara aceea nu era nici un pic de vânt care să aducă puţin din suspinele mării printre ramurile copacilor.

— Trebuie neapărat să mergem mai departe? întrebă Bilbo.

Se făcuse atât de întuneric, încât abia mai vedea barba lui Thorin mişcându-se încoace şi încolo lângă el, iar liniştea era atât de adâncă, încât răsuflarea piticilor părea un zgomot puternic.

— Degetele de la picioare mi-s stâlcite şi chircite, picioarele mă dor şi stomacul mi se clatină încoace şi încolo ca un sac gol.

— Încă puţin, spuse Gandalf,

După ceea ce păru a fi o veşnicie, dădură brusc de o poiană unde nu creştea nici un copac. Luna se urcase pe cer şi-şi trimitea acum razele drept în poiană. Nu ştiu de ce, dar toţi au avut impresia că locul acela are ceva antipatic, cu toate că la prima vedere părea că nu e nimic rău.

Dar deodată auziră un urlet, jos, în vale, un urlet lung şi înfiorător. Drept răspuns răsună alt urlet mai la dreapta, şi mult mai aproape; apoi altul şi mai aproape, în stângă. Erau lupi care urlau la lună, lupi care se adunau!

Domnul Baggins cunoştea zgomotul, deşi acasă, lângă vizuina lui, nu trăia nici un lup. Îi fusese descris adesea, în basme. Unul dintre verii lui mai mari (din ramura Took) care fusese un mare călător, obişnuia să-i imite, ca să-l sperie. Dar auzindu-i aici în pădure, sub clar de lună, Bilbo simţi că e prea mult. Nu te poţi lupta împotriva lupilor nici măcar cu inele fermecate – mai ales împotriva haitelor fioroase care trăiesc la umbra munţilor înţesaţi de gnomi, dincolo de marginea Ţinutului Sălbatic, la hotarele Cunoscutului. Lupii de felul ăsta au un miros chiar mai fin decât câinii şi nici nu trebuie să te vadă ca să te prindă.

— Ce ne facem, ce ne facem! începu el să se jelească. Am scăpat

de gnomi ca să ne prindă lupii, spuse, lucru care deveni pe dată un proverb, cu toate că azi, în asemenea situaţii neplăcute, se spune: „Din lac în puţ”.

— Repede, sus, în copaci! strigă Gandalf.

Se repeziră deci la copacii din marginea poienii, căutând unii care aveau ramurile mai joase sau care se îndoiau destul de uşor ca să se caţere în ei. Bineînţeles că n-au pierdut nici o clipă: s-au urcat sus, tot mai sus, cât de sus îi ţineau ramurile. Aţi fi râs, desigur (dacă aţi fi fost la o distanţă sigură) dacă i-aţi fi văzut pe pitici aşezaţi în copaci, cu bărbile atârnând în jos şi legănându-se; erau ca nişte moşnegi nebuni care s-ar fi jucat de-a copiii. Fili şi Kili erau în vârful unei zade înalte care semăna a pom de Crăciun uriaş. Dori, Nori, Ori, Oin şi Gloin stăteau mai confortabil într-un pin mare cu crengi care ieşeau regulat din loc în loc, ca spiţele unei roţi. Bifur, Bofur, Bombur şi Thorin se aflau într-un alt pin, Dwalin şi Balin se căţăraseră într-un brad înalt şi subţire cu ramuri puţine şi încercau să găsească în frunzişul crăcilor din vârf un loc unde să se aşeze. Gandalf, care era mult mai înalt decât ceilalţi, găsise un copac în care ceilalţi nu reuşiseră să se caţere, un pin mare care se înălţa chiar la marginea luminişului. Ramurile îl ascundeau cu totul, doar ochii îi luceau în lumina lunii ori de câte ori arunca o privire înjur.

Şi Bilbo? Nu reuşi să se caţere în nici un copac şi alerga de la un copac la altul, ca un iepure care şi-a pierdut vizuina şi e urmărit de un dulău.

— Iar l-ai părăsit pe Spărgător! îi spuse Nori lui Dori, uitându-se în jos.

— Nu pot căra toată ziua spărgători în spinare, spuse Dori, când cobor galerii sau când mă caţăr în copaci. Ce vă închipuiţi c-oi fi? Hamal!?

— Dacă nu facem ceva, îl mănâncă, spuse Thorin, căci între timp urletele care-i înconjurau se apropiau din ce în ce. Dori! strigă şi, căci Dori se afla cel mai aproape de pământ, în arborele cel mai potrivit. Dă-i repede mâna domnului Baggins şi ajută-l să urce!

Cu toate că bombănea tot timpul, Dori era un tip cumsecade. Dar bietul Bilbo nu reuşi să ajungă până la mâna lui, nici măcar după ce Dori coborî până la ultima ramură de jos şi-i întinse braţul cât putea el de mult. În cele din urmă, Dori coborî pur şi simplu din copac şi-l puse pe Bilbo să i se urce în cârcă.

Tocmai în clipa aceea lupii se repeziră urlând în luminiş.

Deodată apăruseră sute de ochi care-i priveau din toate părţile. Totuşi, Dori nu-l lăsă pe Bilbo Aşteptă până coborî de pe umerii lui şi se instală pe o cracă, apoi sări şi el să apuce la rândul lui o cracă. Un lup căuta să-l prindă de manta în timp ce se sălta să urce în copac, şi aproape că reuşi. O clipă mai târziu apăru o întreagă haită care începu să latre în jurul arborelui şi să sară sus, pe trunchi, cu ochi strălucitori şi limbi scoase.

Dar nici chiar wargii cei sălbatici (căci aşa li se spunea lupilor haini de dincolo de marginea Ţinuturilor Sălbatice) nu se pot căţăra în copaci. Piticii erau, deci, un timp, în siguranţă. Din fericire, era cald şi nu bătea vântul. În general, nu e prea comod să stai mult timp în copaci nici când e vreme bună, dar când mai e şi frig, şi vânt, şi-ţi urlă şi te pândesc lupii, la picioarele copacului, atunci e cu desăvârşire îngrozitor.

Această poiană înconjurată de arbori era locul de întâlnire al lupilor. Veneau mereu alţii şi alţii, la nesfârşit. Îi lăsară pe unii de pază la picioarele pinului în care se căţăraseră Dori şi Bilbo, după care începură să adulmece în dreapta şi în stânga, până când descoperiră toţi copacii în care se căţărase câte cineva. Postară şi acolo lupi de pază, în timp ce restul (păreau a fi sute şi sute) formară un cerc mare în poiană. În mijlocul cercului se afla un lup uriaş, cenuşiu, care începu să le vorbească celorlalţi în graiul nesuferit al lupilor wargi. Gandalf înţelegea acest grai. Bilbo nu, dar i se păru că sună îngrozitor, că exprimă numai lucruri rele şi urâte, şi aşa şi era. Din când în când lupii din cerc îi răspundeau şefului lor cenuşiu în cor, şi larma lor înspăimântătoare aproape îl făcu pe Bilbo să cadă din pinul în care se urcase.

Am să vă spun ce a înţeles Gandalf din ceea ce i se părea lui Bilbo a fi doar o larmă. Lupii wargi şi gnomii se ajutau adesea, când era vorba de rele. De obicei, gnomii nu se prea depărtau de munţii lor, decât dacă erau goniţi de acolo şi trebuiau să-şi caute un nou adăpost sau dacă se duceau la război (ceea ce mă bucur să vă spun că nu se mai întâmplase de mult). Dar pe atunci porneau uneori la atac, mai ales ca să găsească de mâncare sau sclavi care să trudească pentru ei. Uneori călăreau pe lupi, ca oamenii pe cai. Acum se părea că gnomii pregătiseră un mare atac chiar pentru seara aceea. Lupii veniseră să se întâlnească cu gnomii dar gnomii erau în întârziere. Pricina întârzierii era, fără îndoială, moartea Marelui Gnom şi toate emoţiile pricinuite de pitici, de Bilbo şi de vrăjitor, pe care, probabil, gnomii tot îi mai urmăreau.

Cu toate pericolele care existau pe aceste meleaguri

îndepărtate, oameni viteji se întorseseră de curând acolo, venind dinspre sud, tăiaseră copacii şi-şi construiseră case în mijlocul pădurilor îmbietoare, în văi şi de-a lungul apelor. Erau mulţi asemenea oameni şi erau curajoşi şi bine înarmaţi, şi nici chiar lupii wargi nu îndrăzneau să-i atace ziua în amiaza mare, chiar când oamenii erau singuri. În noaptea aceea însă lupii plănuiseră să atace cu ajutorul gnomilor câteva dintre satele cele mai apropiate de munţi. Dacă şi-ar fi pus planul în aplicare, a doua zi n-ar mai fi existat nimeni acolo; ar fi fost ucişi toţi, în afară de câţiva pe care gnomii i-ar fi păzit din calea lupilor şi i-ar fi dus în peşterile lor ca prizonieri.

Era cumplit să auzi o asemenea discuţie nu numai din pricina vitejilor pădurari, a nevestelor şi copiilor lor, dar şi din pricina pericolului care-i ameninţa acum pe Gandalf şi pe prietenii lui. Lupii erau furioşi şi uimiţi să-i găsească la locul lor de întâlnire. Îşi închipuiau că trebuie să fie prieteni de-ai pădurarilor şi că veniseră să-i spioneze, după care să le povestească celor din vale despre planurile lor, şi deci gnomii şi lupii să fie siliţi să ducă o bătălie crâncenă, în loc să ia prizonieri sau să înfulece oameni treziţi pe neaşteptate din somn. Aşa că lupii nici nu se gândeau să plece şi să lase făpturile din copaci să le scape; în nici un caz, înainte de răsăritul Soarelui, când gnomii-soldaţi vor fi coborât de mult din munţi; şi gnomii se pot căţăra în copaci sau îi pot doborî.

Acum înţelegeţi de ce, ascultându-le mârâitul, Gandalf s-a speriat îngrozitor, cât era el de vrăjitor, şi şi-a dat seama că se aflau într-un loc mizerabil, unde nici vorbă să fi putut scăpa de pericol. Oricum, nu era să-i lase să-şi facă de cap cum voiau, cu toate că mare lucru nu putea face, fiind imobilizat într-un pin înalt, cu lupi de jur-împrejur la picioarele arborelui. Strânse conurile uriaşe de pin de pe crengi, aprinse unul dintre conuri cu o văpaie albastră-strălucitoare şi-l aruncă vâjâind în mijlocul lupilor. Îl lovi pe unul în spate şi într-o clipă blana lui aspră începu să ardă, şi lupul începu să sară încoace şi încolo, chelălăind îngrozitor. Urmă alt con, apoi altul, unul arzând cu flăcări albastre, altul cu flăcări roşii, altul cu flăcări verzi. Căzură pe pământ şi explodară în mijlocul lupilor, scoţând scântei colorate şi fum. Un con deosebit de mare îl lovi pe căpetenia lupilor drept în nas, făcându-l să sară zece metri în sus, după care lupul începu să alerge de jur împrejurul cercului, repezindu-se chiar şi la ceilalţi lupi şi muşcându-i de furie şi de teamă.

Piticii şi Bilbo strigară şi aplaudară. Dar furia lupilor era un spectacol înspăimântător şi gălăgia pe care o făceau umplea toată

pădurea. Lupii s-au temut întotdeauna de foc, dar de astă dată mai era vorba şi de un foc groaznic şi ciudat. Cum îi atingea vreo scânteie, se lipea de blana lor, începea s-o ardă cu mare repeziciune şi, dacă nu se rostogoleau repede, se acopereau îndată de flăcări.

Nu trecu mult şi luminişul se umplu de lupi care se tot rostogoleau să-şi stingă blana plină de scântei, în timp ce lupii acoperiţi cu flăcări alergau încoace şi încolo, aprinzându-i şi pe alţii, până când propriii lor tovarăşi îi goniră făcându-i să alerge în vale să caute apă, urlând şi tânguindu-se.

— Ce-i cu larma asta din pădure? întrebă Regele Vulturilor. Stătea, negru, în lumina lunii, în vârful unei stânci ascuţite şi singuratice, pe marginea dinspre răsărit a munţilor. Aud voci de lupi! S-au apucat gnomii de rele, prin pădure?

Se ridică în aer şi, într-o clipă, două dintre străjile lui, cocoţate pe stâncile din dreapta şi din stânga, ţâşniră în sus să-l urmeze. Se rotiră în aer şi se uitară la cercul de lupi – o pată mică jos, la mare, mare depărtare. Dar vulturii au ochi pătrunzători şi sunt în stare să vadă lucruri mici la mare distanţă. Regele Vulturilor din Munţii Ceţoşi era în stare să se uite la Soare fără să clipească şi să vadă, chiar şi în lumina lunii, un iepure care se mişca pe pământ, la o milă sub el. Aşadar, cu toate că nu putea să-i vadă pe cei care se căţăraseră în copaci, reuşi totuşi să-şi dea seama de agitaţia lupilor să vadă micile scântei de foc, să audă urletele şi lătrăturile care veneau slabe, de la mare distanţă. Mai văzu şi lumina lunii reflectată pe coifurile şi suliţele gnomilor în timp ce făpturile astea păcătoase coborau în şiruri lungi, ieşind pe poartă, furişându-se pe coastele muntelui şi cotind-o înspre pădure.

Vulturii nu sunt păsări prea prietenoase. Ba, unii sunt chiar laşi şi cruzi. Dar vulturii din vechiul neam din Munţii Nordului erau cele mai grozave păsări din câte au existat vreodată: erau mândri şi puternici, şi aveau o inimă generoasă. Nu le plăceau gnomii şi nici nu se temeau de ei. Când se întâmpla să-i bage vreodată în seamă (ceea ce era rar, căci vulturii nu mănâncă asemenea făpturi), se năpusteau asupra lor, în ciuda răcnetelor pe care le scoteau aceştia; îi goneau înapoi în peşterile lor, oprind astfel orice ticăloşie pe care o făceau în clipa aceea. Gnomii urau vulturii şi se temeau de ei, dar nu puteau ajunge până în înaltul lor lăcaş şi nici nu-i puteau goni din munţi.

În seara aceea, Regele Vulturilor era extrem de curios să ştie ce se întâmpla; convocă deci mai mulţi vulturi şi împreună părăsiră munţii, în zbor. Rotindu-se încet, în cercuri din ce în ce mai mici, coborâră tot mai jos şi mai jos, către haita lupilor şi locul de întâlnire

al gnomilor.

Şi bine au făcut! Căci acolo jos se petreceau lucruri cumplite. Lupii care luaseră foc fugiseră în pădure şi o aprinseseră în mai multe locuri. Era miez de vară şi aici, în partea de răsărit a munţilor, nu prea plouase în ultima vreme. Ferigi îngălbenite, ramuri căzute, ace de pin aşternute în strat gros şi ici, colo, copaci uscaţi se aprinseră într-o clipă. Flăcările începură să salte de jur împrejurul poienii. Dar lupii-paznici nu părăsiră copacii. Înnebuniţi de furie, stăteau şi urlau în jurul trunchiurilor, înjurând piticii în graiul lor îngrozitor, în timp ce le spânzura limba din gură şi ochii le străluceau sălbatici şi roşii ca focul.

Apoi deodată apărură, fugind şi răcnind, şi gnomii. La început crezură că e o luptă cu pădurarii; dar aflară într-o clipă despre ce e vorba. Unii dintre ei se aşezară şi începură să râdă. Alţii îşi agitară suliţele şi îşi izbiră lăncile de scuturi. Gnomii nu se tem de foc, aşa că făcură un plan care păru să-i distreze grozav.

Unii strânseră toţi lupii la un loc, într-o haită; alţii aşezară câte o claie de ferigi şi de vreascuri în jurul fiecărui pin, alţii, în sfârşit, alergară în dreapta şi în stânga tot bătând din picioare şi lovind, şi iar bătând până când stinseră aproape toate flăcările, în afară de focul de lângă copacii unde se aflau piticii. Pe acesta, dimpotrivă, îl hrăniră cu frunze, crengi uscate şi ferigi, reuşind să creeze un cerc de fum şi flăcări de jur împrejurul piticilor, pe care aveau însă grijă să nu-l lase să se întindă în afară; încet, focul începu să se adune spre centrul cercului până când atinse clăile îngrămădite la rădăcinile copacilor. Ochii lui Bilbo se umplură de fum şi el începu să simtă căldura flăcărilor; prin fum vedea gnomii învârtindu-se într-o horă ca oamenii în jurul focului de tabără, în miez de vară. Dincolo de cercul războinicilor care dansau ridicând suliţele şi topoarele, la o distanţă respectuoasă, se aflau lupii, care stăteau şi aşteptau. Îi auzeau pe gnomi, cântând un cântec îngrozitor:

Cinsprezece păsărele, în cinci brazi înalţi,
Simţeau boarea arzătoare, simţeau boarea înfiorătoare!
Dar aceste păsărele n-aveau aripi ca să zboare!
Ce să facem, ce să facem cu ciudatele făpturi?
Să le prăjim de vii sau să le fierbem în oală,
Să le frigem sau să le mâncăm cu pâine goală?

Apoi se opriră şi strigară:

— Zburaţi, păsărele, zburaţi dacă puteţi! Coborâţi, păsărele, că

de nu, ardeţi în cuib. Cântaţi păsărele, cântaţi! De ce nu cântaţi?

— Plecaţi de aici, puştilor, le strigă Gandalf drept răspuns. Acu nu-i vreme de umblat după cuiburi. Şi copiii care nu-s cuminţi şi se joacă cu focul o păţesc!

Gandalf le spunea asta ca să-i înfurie şi ca să le arate că nu-i este frică de ei, cu toate că, deşi vrăjitor, îi era, fireşte, foarte frică. Dar gnomii nu-l luară în seamă şi continuară să cânte:

Ardeţi ferigi şi voi pomi până vă chirciţi
O lumină în noaptea încântării noastre...
Prăjiţi-i şi coaceţi-i, frigeţi-i şi pârjoliţi-i
Să le ardă bărbile şi ochii să le lucească,
Şi părul tot să li se pârlească.
Iar pielea să le plesnească,
Osânza să se topească,
Oasele să li se-nnegrească,
Spuza lor zăcând.
Sub cerul blând.
Da, a piticilor oaste
Să ardă în noaptea
Încântării noastre,
Hei-hei,
Ia-hei,
Ia-hei!

Şi cu ultimul „Ia-hei”, flăcările atinseră pinul lui Gandalf. Apoi, într-o clipă, cuprinseră şi ceilalţi pini. Scoarţa luă foc şi ramurile mai joase începură să trosnească.

Gandalf se urcă în vârful arborelui. Şi deodată, pe când se pregătea să sară în mijlocul suliţelor purtate de gnomi, vârful baghetei lui fulgeră o lumină orbitoare, ca de trăsnet. Sărind, şi-ar fi pus capăt zilelor, cu toate că ar fi ucis, probabil, o grămadă de gnomi când s-ar fi prăbuşit, ca un trăsnet. Dar nu apucă să sară.

Pentru că tocmai atunci Regele Vulturilor coborî de sus, îl luă în gheare şi dispăru cu el.

Gnomii scoaseră un răcnet de furie şi de uimire. Regele Vulturilor, care între timp vorbise cu Gandalf, strigă o poruncă şi păsările uriaşe care erau cu el se întoarseră în zbor, coborând ca nişte umbre mari, negre, spre pământ. Lupii urlară şi scrâşniră din dinţi; gnomii ţipară şi bătură din picioare, înfuriaţi, şi aruncară suliţele lor grele în aer. Dar fără rezultat. Vulturii se năpustiră

asupra lor. Asaltul negru al aripilor fâlfiitoare îi aruncă pe gnomi la pământ sau îi goni departe; ghearele păsărilor le sfâşiau feţele. Alte păsări zburară către vârful copacilor şi îi apucaseră pe pitici, care se căţăraseră mai sus decât îndrăzniseră ei vreodată. Bietul Bilbo era cât pe-aci să fie iar uitat. Abia reuşi să se agaţe de picioarele lui Dori, ultimul pe care îl luară păsările, şi se ridicară pe deasupra larmei şi a focului. Bilbo legănându-se în aer, mai-mai să-şi rupă braţele.

Departe, jos, lupii şi gnomii se risipiseră prin pădure, cât mai departe de câmpul de luptă pe deasupra căruia tot mai zburau şi se învârteau câţiva vulturi. Flăcările din jurul pinilor ţâşniră deodată mai sus decât cele mai înalte ramuri care luară foc trosnind, într-o rafală de scântei şi de fum. Bilbo scăpase tocmai la timp!

Lumina incendiului se pierdu, rămânând undeva, jos, departe, ca o scânteie mică şi roşie pe pământul întunecat, în timp ce ei erau în văzduh, ridicându-se tot mai sus, în cercuri compacte. Bilbo nu uită niciodată zborul pe care-l făcu, agăţat de gleznele lui Dori. Gemea întruna: „Braţele mele, braţele mele!”, iar Dori îi răspundea, văicărindu-se: „Bietele mele picioare, bietele mele picioare!”

Înălţimea îi dădea lui Bilbo ameţeală chiar şi în condiţiile cele mai fericite. I se făcea rău chiar dacă se uita în jos pe o pantă foarte lină şi nu-i plăcuseră niciodată scările, ca să nu mai vorbim de copaci (căci până acum nu fusese niciodată în situaţia să trebuiască să scape de lupi). Vă închipuiţi deci cum i se învârtea capul, când se uita printre degetele picioarelor lui care se legănau şi vedea pământurile negre desfăşurându-se sub el, colorate ici-colo de razele lunii care luminau câte o stâncă, un povârniş sau un pârâiaş pe câmpie.

Crestele palide ale munţilor se apropiau din ce în ce, vârfuri stâncoase, luminate de lună, străpungând umbrele nopţii. Cu toate că era vară, lui Bilbo i se părea că e foarte frig. Închise ochii şi se întrebă dacă va mai putea rezista mult, agăţat de Dori. Apoi se gândi ce i s-ar fi întâmplat dacă nu ar rezista şi simţi că i se face rău.

Zborul se isprăvi la timp, tocmai când braţele lui erau gata să cedeze. Dădu drumul gleznelor lui Dori icnind şi căzu pe suprafaţa aspră a unui cuib de vulturi. Zăcu acolo fără să scoată o vorbă; în mintea lui se amesteca uimirea că fusese salvat din foc şi teama să nu cadă de pe locul îngust unde se afla, în întunericul adânc ce se întindea în dreapta şi-n stânga lui. În clipa aceea avu, într-adevăr, nişte senzaţii foarte ciudate; doar trecuse în ultimele trei zile prin aventuri îngrozitoare şi nu mâncase aproape nimic. Aşa că se trezi

spunând cu voce tare:

— Acuma ştiu ce simte o bucată de slănină când e ridicată brusc din tigaie cu furculiţa şi pusă în raft!

— Nu, nu ştii, îl auzi pe Dori răspunzând, fiindcă slănina ştie că la un moment dat ajunge înapoi în tigaie, pe când noi ar fi de sperat să nu ajungem niciodată. Şi, pe urmă, vulturii nu sunt furculiţe.

— Nu, nu! Nici gând să semene a şunculiţe, adică furculiţe, spuse Bilbo, ridicându-se în capul oaselor şi uitându-se îngrijorat la vulturul care stătea cocoţat lângă ei. Se întrebă ce alte prostii o mai fi spus şi dacă vulturul considera cele spuse de el ca fiind nepoliticoase. Nu trebuie să fii nepoliticos cu vulturii când eşti de mărimea unui hobbit şi te afli în cuibul lor, în crucea nopţii.

Dar vulturul îşi ascuţea ciocul de o piatră şi îşi potrivea penele şi nu-l băgă deloc în seamă.

Curând apăru zburând un alt vultur:

— Regele porunceşte să aduci prizonierii la Marea Stâncă! strigă el şi plecă din nou.

Primul vultur îl luă pe Dori în gheare şi zbură pierzându-se cu el în noapte şi lăsându-l pe Bilbo singur. Bilbo mai avu doar atâta putere cât să se întrebe: „Ce-o fi vrut să spună vestitorul prin prizonieri”, că se şi văzu, la rândul lui, făcut bucăţi-bucăţi, ca un iepure bun de cină.

Vulturul se întoarse, îl apucă cu ghearele de spatele hainei şi plecă zburând în grabă. De data asta drumul fu scurt. Câteva clipe mai târziu Bilbo, tremurând de frică, fu depus pe o stâncă ce ieşea din coasta muntelui. Nu se vedea nici un drum pe care să poţi ajunge până acolo; nu ajungeai decât în zbor; şi nici nu puteai coborî în vale decât sărind peste o prăpastie. Acolo îi găsi pe toţi ceilalţi, aşezaţi cu spatele lipit de zidul de stâncă. Şi mai era şi Regele Vulturilor, care vorbea cu Gandalf.

Deci, Bilbo nu va fi mâncat. Vrăjitorul şi Vulturul cel Mare păreau să se cunoască puţin, ba chiar să fie prieteni. De fapt, Gandalf, care cutreiera adeseori munţii le făcuse cândva vulturilor un bine şi le vindecase regele de o rană de săgeată. Vedeţi deci că „prizonierii” însemna, de fapt, „prizonierii scăpaţi din mâinile gnomilor” şi nu „captivi ai vulturilor”. Ascultând discuţia lui Gandalf, Bilbo îşi dădu seama că aveau în sfârşit să scape de munţii aceia cumpliţi. Gandalf făcea planuri cu regele Vulturilor ca piticii, cu el şi cu Bilbo să fie duşi departe şi depuşi într-un loc cât mai apropiat de ţinta lor, peste dealurile din vale.

Regele Vulturilor nu voia să-i ducă nicăieri unde se aflau case de

oameni în apropiere.

— Ar trage în noi cu arcuri mari de tisă, spuse. Şi-ar închipui că vrem să le furăm oile. Şi altă dată chiar le-am fura! Nu! Suntem încântaţi să-i păcălim pe gnomi şi să le stricăm distracţia şi ne-ar părea bine să ne arătăm recunoştinţa faţă de dumneata, dar nu ne riscăm pielea pentru pitici, în câmpiile dinspre miazăzi.

— Foarte bine, spuse Gandalf. Duceţi-ne unde vreţi şi cât puteţi voi de repede. Vă suntem şi aşa foarte îndatoraţi. Dar în acelaşi timp suntem lihniţi de foame.

— Eu sunt aproape mort, spuse Bilbo cu o voce mică şi slabă pe care n-o auzi nimeni.

— Asta s-ar putea drege, spuse Regele Vulturilor.

Ceva mai târziu, pe stâncă se ridică un foc mare şi în jurul lui piticii începură să gătească, lăsând să se împrăştie un miros de carne friptă. Vulturii aduseseră crengi uscate pentru foc, iepuri şi o oaie mică. Piticii se ocupară de toate pregătirile. Bilbo era prea slăbit să-i poată ajuta şi oricum nu se pricepea să jupoaie iepuri sau să taie carnea bucăţi, fiind obişnuit să i-o aducă măcelarul gata pregătită; se întinsese şi el după ce contribuise la aprinderea focului, căci Oin şi Gloin îşi pierduseră cutiile de iască (piticii nu au trecut nici acum la chibrituri). Şi astfel se sfârşiră aventurile în Munţii Ceţoşi. Bilbo se simţi curând vesel şi sătul; şi-şi dădu seama că poate dormi liniştit, cu toate că, la drept vorbind, i-ar fi plăcut mai mult o bucată de pâine cu unt decât bucăţelele de carne friptă pe beţişoare. Dormi ghemuit pe stânca tare, mult mai adânc decât dormise vreodată în patul lui de puf, în vizuina lui mică, dar toată noaptea îşi visă căsuţa şi se plimbă în somn prin toate încăperile, căutând ceva ce nu putea găsi şi nici nu-şi putea aminti cum arată.

CAPITOLUL 7

UN ADĂPOST CIUDAT

A DOUA ZI dimineaţă, Bilbo se trezi cu Soarele zorilor în ochi. Sări în picioare să se uite la ceas şi să se ducă să pună ceainicul pe foc – şi-şi dădu seama că nici vorbă să fie acasă. Se aşeză deci gândindu-se cu jind la un duş şi la o perie, dar în zadar. Nu obţinu nici una nici alta, şi nici ceai cu pâine prăjită şi slănină la micul

dejun; nu obţinu decât friptură rece de miel şi de iepure. După asta trebui să se pregătească pentru a porni din nou la drum.

De astă dată i se dădu voie să se urce în spinarea unui vultur şi să se ţină de aripile lui. Cincisprezece păsări mari se ridicară de pe coasta muntelui, în timp ce piticii strigau vorbe de rămas-bun, făgăduind că-l vor răsplăti pe Regele Vulturilor dacă se va ivi vreodată ocazia. Soarele era încă aproape de limita de răsărit a locurilor. Dimineaţa era rece, iar văile şi depresiunile pline de ceaţă, care se îngrămădea ici-colo, în jurul culmilor şi vârfurilor ascuţite ale dealurilor. Bilbo deschise un ochi să arunce o privire şi văzu că păsările urcaseră foarte sus, că lumea era departe şi munţii se tot retrăgeau în urma lor. Închise din nou ochii, ţinându-se şi mai strâns.

— Nu ciupi, spuse vulturul. Nu-i nevoie să fii speriat ca un iepure, deşi semeni a iepure. E o dimineaţă senină, şi ce e mai minunat decât să zbori?

Bilbo ar fi vrut să spună: „O baie caldă şi, după aceea, un mic dejun luat pe pajişte", dar se gândi că e mai bine să nu spună nimic şi să mai desfacă puţin strânsoarea.

După un timp destul de lung, vulturii văzură, probabil, locul spre care se îndreptau, chiar şi de la înălţimea unde se aflau, căci începură să coboare în spirale mari. Se învârtiră astfel multă vreme până când, în cele din urmă, hobbitul deschise iarăşi ochii.

Pământul se apropiase mult, sub ei se vedeau copaci, care păreau a fi stejari şi ulmi, pajişti întinse şi, şerpuind printre toate astea, un râu.

Dar, ţâşnind ca din pământ drept în calea râului care curgea în jurul ei, se afla o stâncă mare, aproape cât un deal de piatră, ca un ultim avanpost al munţilor îndepărtaţi sau ca o sculptură modelată în câmp, la mulţi kilometri distanţă, de un uriaş între uriaşi.

Vulturii coborâră repede, unul câte unul, depunându-şi pasagerii în vârful acestei stânci.

— Drum bun, strigară ei, ori pe unde aţi umbla până la sfârşitul călătoriei care vă va duce din nou la cuiburile voastre. (Aşa se spune când te afli printre vulturi şi vrei să fii politicos.)

— Iar vântul de sub aripile voastre să vă ducă unde pluteşte Soarele şi hoinăreşte Luna, spuse Gandalf, care cunoştea răspunsul potrivit.

Şi astfel se despărţiră. Şi cu toate că Regele Vulturilor a devenit mai târziu Regele Tuturor Păsărilor purtând coroană de aur, iar cele cincisprezece căpetenii ale lui, gulere de aur (din aurul dat de pitici), Bilbo nu i-a mai văzut decât la bătălia celor Cinci Armate, când au

stat însă foarte sus şi foarte departe. Dar cum asta pare, mai degrabă, a se fi întâmplat la sfirşitul povestirii noastre, n-am să vă spun deocamdată mai mult.

În vârful dealului de piatră se afla un loc neted şi o cărare cu mai multe trepte, care cobora până la un râu; un vad de pietre mari şi plate te ducea de cealaltă parte a apei, până la o pajişte. La sfârşitul treptelor şi lângă capătul vadului pietros era o mică grotă (una curată şi cu prundiş pe jos). Aici se strânseseră cu toţii să discute ce aveau de făcut.

— Am vrut din capul locului să vă văd pe toţi trecuţi cu bine peste munţi (dacă se poate), spuse vrăjitorul, şi cu iscusinţă şi noroc am izbutit. Ne aflăm acum mult mai departe, spre răsărit, decât am avut eu vreodată intenţia să vin, căci, la urma urmei, asta nu e aventura mea. S-ar putea să mai apar înainte să se sfârşească, dar între timp am nişte treburi urgente care mă cheamă într-altă parte.

Piticii suspinară întristându-se cumplit, iar Bilbo începu să plângă. Ajunseseră să creadă că Gandalf îi va însoţi tot drumul şi că va fi întotdeauna lângă ei, să-i ajute când dădeau de bucluc.

— N-am să dispar chiar imediat, spuse. Mai pot sta o zi-două cu voi. Cred că vă pot ajuta să ieşiţi din situaţia grea în care vă găsiţi acum, şi pe urmă am şi eu nevoie de puţin ajutor! Nu avem nici merinde, nici bagaje, nici ponei pe care să călătorim şi nici nu ştiţi unde vă aflaţi. Dar asta vă pot spune eu: sunteţi la câţiva kilometri înspre nord de drumul pe care ar fi trebuit să mergem dacă n-am fi părăsit defileul degrabă. Pe aici trăiesc foarte puţini oameni, dacă nu cumva au mai venit câţiva de când am fost eu ultima oară prin locurile astea, acum câţiva ani. Dar ştiu pe cineva care trăieşte pe aici, în nici un caz ziua, şi n-are rost să-l aşteptăm. Ar fi chiar foarte periculos. Trebuie să mergem să-l găsim; şi dacă toate merg bine, când ne-om întâlni cu el vă părăsesc şi vă urez, ca şi vulturii: „Drum bun, ori pe unde aţi umbla”.

L-au rugat din suflet să nu-i părăsească. I-au oferit aur-de-dragon şi argint şi giuvaiere, dar n-au reuşit nicicum să-l facă să-şi schimbe părerea.

— O să vedem! o să vedem, spuse, dar cred că am şi câştigat ceva din aurul vostru de dragon dacă veţi pune mâna pe el.

După asta nu mai stăruiră. Îşi scoase hainele şi se scăldară în râu, care nu era prea adânc, avea multe pietre şi era limpede în dreptul vadului. După ce se uscară la Soare, care ardea acum cu putere, se simţiră învioraţi, deşi încă necăjiţi şi puţin înfometaţi. Curând după aceea trecură vadul (cu hobbitul în spate) şi o porniră

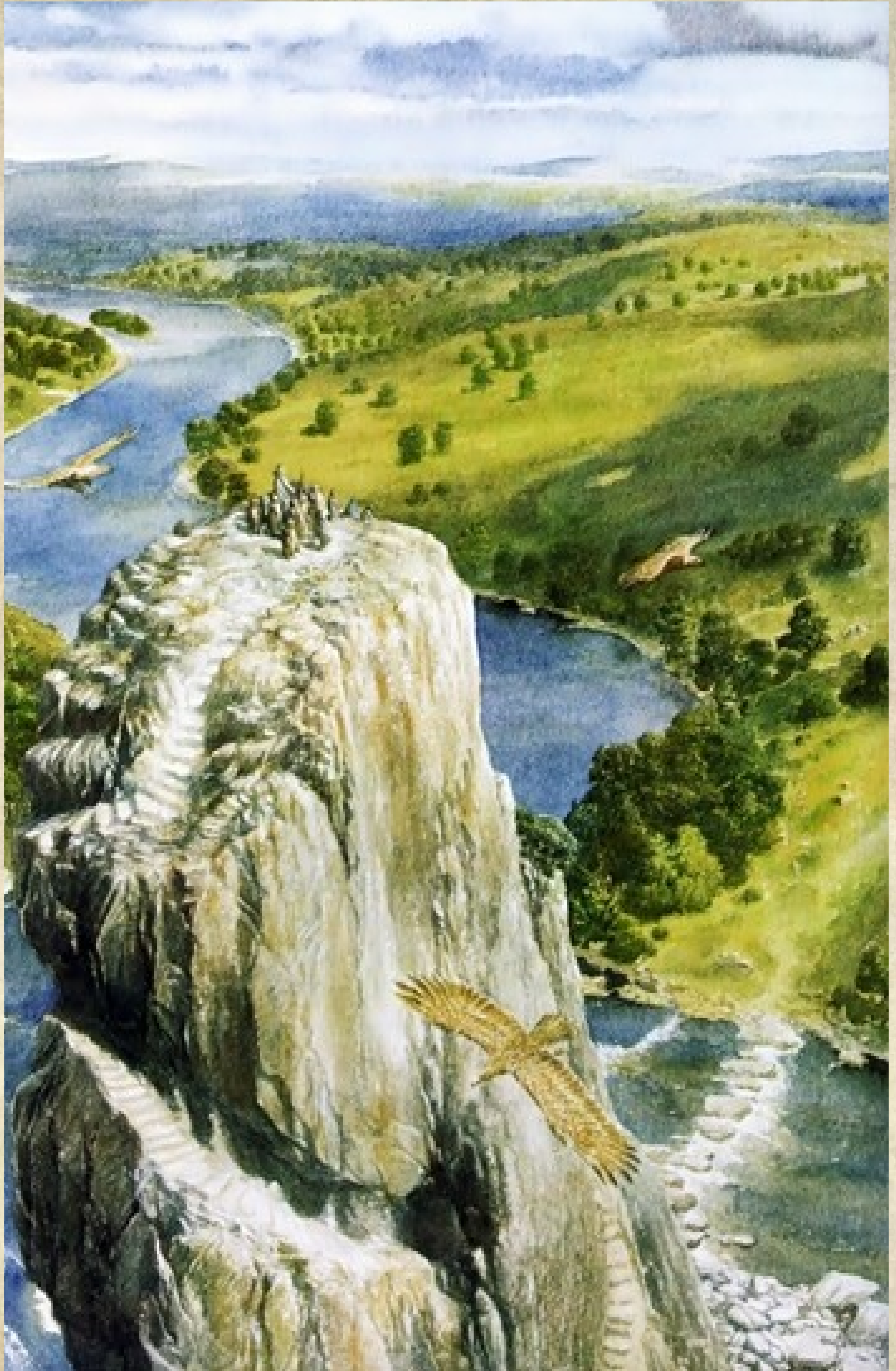
cu braţele larg deschise, prin iarba înaltă şi verde, de-a lungul şirurilor de stejari şi de ulmi înalţi.

— Şi de ce îi spune Carrock? întrebă Bilbo, înaintând lângă vrăjitor.

— Aşa i-a spus el, Carrock, ăsta-i cuvântul care i se pare potrivit. El numeşte asemenea lucruri carroci, şi stânca asta anume este Carrock.

— De ce?

Fiin
ă e

—
dc

singura de lângă casa lui şi o cunoaşte bine.

— Cine-i spune aşa, cine o cunoaşte?

— Acel Cineva de care v-am vorbit – o făptură grozavă. Să fiţi foarte politicoşi când vă prezint. Cred că am să vă prezint pe rând, doi câte doi; trebuie să băgaţi de seamă să nu-l supăraţi, că cine ştie ce se poate întâmpla. Poate fi îngrozitor la furie, cu toate că e destul de prietenos când e mulţumit. Numai vă previn că se supără uşor.

Auzind ce-i spunea vrăjitorul lui Bilbo, piticii se strânseră cu toţii în jurul lor.

— Asta-i persoana la care ne duceţi acum? întrebară ei. Nu puteţi găsi pe cineva cu o fire mai blândă? N-ar fi mai bine să ne explicaţi lucrurile ceva mai clar? etc., etc.

— Da, asta e! Nu, nu putem! Şi v-am explicat totul foarte clar, răspunse vrăjitorul, supărat. Iar dacă vreţi să ştiţi mai multe, numele lui e Beorn. E foarte puternic, şi e un „Schimbă-piele".

— Ce? Un blănar?! Un om care dă iepuri sălbatici drept iepuri de casă, atunci când nu le vinde blana drept blană de veveriţă? întrebă Bilbo.

— Doamne fereşte, nu, nu, nu! spuse Gandalf. Te rog, nu fi prost, domnule Baggins; şi, pentru Dumnezeu, nu cumva să pronunţi cuvântul „blănar" cât timp te afli la mai puţin de două sute de kilometri de casa lui; şi să nu spui nici cuvântul „covor", sau „pelerină", sau „capă de blană", sau „manşon", sau vreun alt asemenea cuvânt nefericit. E un Schimbă-piele, adică pur şi simplu îşi schimbă pielea: uneori e un urs mare şi negru, alteori e un om mare, puternic, cu părul negru, braţe uriaşe şi barbă lungă. Nu vă pot spune mai mult, dar, de fapt, cred că vă ajunge atât. Unii spun că e urs, că se trage din urşii cei mari şi străvechi ai munţilor, care trăiau acolo înainte să vină uriaşii. Alţii spun că e om şi că se trage din primii oameni care au trăit înainte ca Smaug şi ceilalţi dragoni să se pripăşească prin părţile astea şi înainte ca gnomii să vină din Nord, să se stabilească în inima dealurilor. Eu nu ştiu, dar cred că adevărul e ăsta din urmă. În orice caz, nu e o persoană căreia să-i pui întrebări… Şi nu se lasă vrăjit decât de el însuşi. Locuieşte într-o pădure de stejari şi are o casă mare de lemn şi când e om, ţine pe lângă casă vite şi cai, aproape tot atât de extraordinari ca el, şi nu-i mănâncă şi nici nu vânează sau mănâncă animale sălbatice. Are mulţi, mulţi stupi, cu albine mari, fioroase, şi se hrăneşte mai ales cu smântână şi miere. Când e urs, umblă încolo şi încoace. Odată l-am văzut stând singur în vârful Carrocei noaptea şi privind Luna cum se cufundă înspre Munţii Ceţoşi, şi l-am auzit mormăind în graiul

urşilor: „O să vină ziua-n care vor pieri, şi eu mă voi întoarce”. Iată de ce cred că şi el a venit cândva din munţi.

Bilbo şi piticii aveau acum la ce să se gândească, aşa că nu mai puseră nici o întrebare. Mai aveau încă mult de mers. Înaintau cu greu, urcând la deal şi coborând la vale. Se făcuse foarte cald. Uneori se opreau să se odihnească la umbra copacilor şi atunci Bilbo simţea că îi este aşa o foame, încât ar fi mâncat şi ghinde, dacă ar fi fost destul de coapte să cadă din copac.

Abia pe la jumătatea după-amiezei au observat că încep să apară petice mari de pământ cu flori, toate de acelaşi fel, care creşteau laolaltă de parcă ar fi fost cultivate dinadins. Era mai ales trifoi, petice întregi de pământ acoperite cu trifoi creastă-de-cocoş, care se legăna în vânt, şi trifoi purpuriu, şi întinderi mari de trifoi scurt, alb, cu miros dulce de miere. În aer se auzea un fel de bâzâit zumzăit, şi zbârnâit. Erau albine care-şi vedeau de treabă! Bilbo nu văzuse niciodată aşa ceva!

„Dacă mă înţeapă una, se gândi el, mă umflu de mă fac de două ori cât sunt.”

Erau mai mari decât viespile, trântorii erau mai lungi decât degetul dumneavoastră mare, mult mai lungi, iar dungile galbene de pe trupurile lor foarte negre luceau ca aurul incandescent.

— Ne apropiem, spuse Gandalf. Suntem la marginea prisăcilor lui.

După un timp ajunseră în dreptul unui brâu de stejari înalţi şi foarte bătrâni; dincolo de ei dădură de un gard înalt de spini, prin care nu te puteai uita şi pe care nu puteai urca.

— Cred că e mai bine să aşteptaţi aici, le spuse vrăjitorul piticilor, şi când auziţi că strig sau fluier, începeţi să veniţi după mine – o să vedeţi pe unde mă duc, dar băgaţi de seamă să nu veniţi mai mult de doi deodată şi să treacă cinci minute de la o pereche la alta. Bombur e cel mai gras şi face cât doi, aşa că ar fi bine să vină singur şi ultimul. Hai, domnule Baggins! E o poartă prin partea asta.

Şi o porni de-a lungul gardului, luând hobbitul speriat cu el.

Curând ajunseră în dreptul unei porţi de lemn, înalte şi largi, în dosul căreia se vedeau grădini şi un grup de clădiri joase de lemn, unele acoperite cu stuf şi făcute din bârne necioplite: hambare, grajduri, şoproane şi o casă de lemn lungă şi joasă. În interior, în partea dinspre miazăzi a gardului cel mare, erau stupii, aşezaţi rânduri-rânduri, cu acoperişul în formă de clopot. Zgomotul albinelor uriaşe, zburând încoace şi încolo şi târându-se înăuntru şi afară, umplea tot văzduhul.

Vrăjitorul şi hobbitul deschiseră poarta cea grea, care scârţâia, şi o porniră pe o potecă largă spre casă. Nişte cai foarte bine îngrijiţi şi cu părul lucios se apropiară în trap, pe iarbă, şi se uitară la ei cu feţe foarte inteligente; apoi se îndreptară în galop către clădiri.

— S-au dus să-l anunţe că au venit nişte străini, spuse Gandalf.

Ajunseră într-o curte interioară, cu trei pereţi formaţi din casa de lemn şi cele două aripi lungi ale ei. În mijloc zăcea un trunchi mare de stejar şi lângă el, o grămadă de ramuri tăiate. Alături de trunchi stătea un om uriaş, cu barba şi părul dese şi negre, cu braţele şi picioarele mari şi goale, cu muşchii noduroşi. Era îmbrăcat într-o tunică de lână care-i venea până la genunchi şi se sprijinea de un topor mare. Caii se aflau lângă el şi-şi vârâseră botul în umărul lui.

— Aha, uite-i! le spuse cailor. Nu par periculoşi. Puteţi pleca!

Şi începu să râdă în hohote, un râs care i se rostogolea din gâtlej. Apoi puse toporul jos şi se îndreptă spre ei.

— Cine sunteţi şi ce vreţi? întrebă el cu brutalitate, oprindu-se în faţa lor şi dominându-l cu înălţimea sa pe Gandalf. Cât despre Bilbo, acesta i-ar fi putut uşor trece printre picioare, fără să plece capul să se ferească de marginea tunicii cafenii a omului.

— Eu sunt Gandalf, spuse vrăjitorul.

— N-am auzit niciodată de el, mârâi omul. Şi cine-i mititelul? spuse aplecându-se către hobbit şi încruntându-şi sprâncenele negre şi stufoase.

— Domnul Baggins, un hobbit de familie foarte onorabilă şi cu o reputaţie ireproşabilă, spuse Gandalf. Bilbo făcu o plecăciune. Nu avea pălărie pe care s-o scoată şi îşi dădu seama cu durere cât de mulţi nasturi îi lipseau. Sunt vrăjitor, continuă Gandalf, şi am auzit de dumneavoastră, chiar dacă dumneavoastră n-aţi auzit de mine; dar poate că aţi auzit de vărul meu bun Radagast, care locuieşte lângă marginea dinspre miazăzi a Codrului Întunecat.

— Da, un băiat destul de bun pentru un vrăjitor. Obişnuiam să ne mai vedem din când în când, spuse Beorn. Bun, acum că ştiu cine sunteţi sau cine spuneţi că sunteţi, ce vreţi?

— Drept să vă spun, ne-am pierdut bagajele şi aproape că ne-am rătăcit cu totul şi am avea nevoie de ajutor sau măcar de un sfat. Am putea spune că am cam avut necazuri cu gnomii, în munţi.

— Gnomii? spuse omul cel mare, mai puţin arţăgos. Aha, deci aţi avut necazuri cu ei! De ce v-aţi băgat în gura lor?

— Fără să vrem. Ne-au prins noaptea într-o trecătoare pe unde trebuia să mergem. Tocmai veneam de pe pământurile de la Apus şi

intram pe meleagurile astea! E o poveste lungă.

— Atunci mai bine intraţi şi povestiţi-mi câte ceva, dacă nu durează toată ziua, spuse omul, conducându-i printr-o uşă întunecată care dădea din curte în casă.

Urmându-l, se treziră într-o sală mare, cu un cămin la mijloc. Deşi era vară, lemnele ardeau în vatră şi fumul se ridica spre grinzile înnegrite, căutându-şi ieşirea printr-o deschizătură din tavan. Trecură prin sala întunecată, luminată doar de foc şi de gaura de deasupra lui, apoi printr-o altă uşă mai mică, ajungând într-un fel de tindă susţinută de stâlpi de lemn, făcuţi din trunchiuri întregi de copac. Era aşezată cu faţa la miazăzi, era caldă şi plină încă de lumina piezişă a Soarelui care apunea şi îşi arunca razele aurii. Grădina plină cu flori se întindea chiar până la trepte.

Se aşezară acolo, şi Gandalf îşi începu povestea în timp ce Bilbo îşi legăna picioarele uitându-se la florile din grădină şi întrebându-se care le-or fi numele, căci aproape că nu văzuse nici una dintre ele vreodată.

— Tocmai treceam peste munţi cu unul sau doi prieteni... spuse vrăjitorul.

— Sau doi? Nu văd decât unul şi pe deasupra mai e şi mic, spuse Beorn.

— Păi, drept să vă spun, n-am vrut să vă necăjesc cu prea mulţi dintre noi până n-am fost sigur dacă sunteţi sau nu ocupat. Dacă-mi daţi voie, îi strig!

— Dă-i drumul, strigă!

Aşa că Gandalf scoase un şuierat lung şi ascuţit şi într-o clipă Thorin veni cu Dori din spatele casei, pe aleea din grădină. Se opriră şi făcură o plecăciune adâncă.

— După câte văd nu e unul, ci trei, spuse Beorn. Şi, pe urmă, ăştia nu-s hobbiţi, sunt pitici!

— Thorin Scut-de-Stejar, servitorul dumneavoastră! Dori, servitorul dumneavoastră, spuseră cei doi pitici, făcând o plecăciune.

— N-am nevoie de serviciile voastre, mulţumesc, spuse Beorn, cred că voi aveţi nevoie de ale mele. Eu pe pitici nu-i iubesc din cale afară, dar, dacă e adevărat că eşti Thorin (fiul lui Thrain care mi se pare că e fiul lui Thror), că tovarăşul tău e respectabil şi că sunteţi duşmanii gnomilor şi că n-aţi venit aici cu gânduri rele... dar, de fapt, ce gânduri aveţi?

— Vor să viziteze meleagurile strămoşilor, departe spre Răsărit, dincolo de Codrul Întunecat, interveni Gandalf, şi ne aflăm pe meleagurile dumneavoastră cu totul din întâmplare. Tocmai

mergeam de-a lungul trecătorii înalte care se află la miazăzi de pământurile dumneavoastră, când am fost atacaţi de gnomii cei răi – după cum voiam să vă spun.

— Păi, spune! zise Beorn, care nu era prea politicos din fire.

— Şi s-a pornit o furtună îngrozitoare; uriaşii munţilor au ieşit să arunce cu stânci şi la capătul Trecătorii ne-am adăpostit într-o peşteră, hobbitul şi cu mine, şi alţi câţiva prieteni…

— La dumneata doi înseamnă câţiva?

— Nu. De fapt, ştiţi, erau mai mult de doi.

— Şi unde sunt? Ucişi, mâncaţi, întorşi acasă?

— Nu, de fapt, nu. Văd că n-au venit chiar toţi când am fluierat. Probabil că s-au sfiit. Ştiţi, ne e teamă că suntem cam mulţi ca să ne daţi găzduire.

— Hai, dă-i drumul, mai fluieră o dată! S-ar părea că mă aşteaptă o societate întreagă, aşa că unul sau doi în plus nu mai contează, mormăi Beorn.

Gandalf fluieră din nou; dar nici n-a apucat bine să fluiere, că Nori şi Ori au şi apărut. Dacă vă amintiţi, Gandalf le spusese să vină doi câte doi, la distanţă de cinci minute.

— Bună ziua, spuse Beorn, dar repede aţi mai venit – unde vă ascundeaţi? Hai, apropiaţi-vă, omuleţii mei pe arcuri.

— Nori, servitorul dumneavoastră, Ori servi… începură ei.

Dar Beorn îi întrerupse:

— Mulţumesc! Când voi avea nevoie de serviciile voastre, vă spun. Staţi jos şi să continuăm povestea, că mi-e că ne apucă ora cinei fără să aud sfirşitul.

— De îndată ce-am adormit, continuă Gandalf, s-a deschis o crăpătură în fundul peşterii; gnomii au ieşit pe acolo şi au înhăţat hobbitul, piticii şi detaşamentul nostru de căluţi…

— Dar ce sunteţi, circ ambulant? Sau căraţi o grămadă de bunuri cu voi? Sau la voi şase înseamnă un detaşament?!

— Nu! de fapt erau mai mult de şase ponei, căci şi noi eram mai mulţi de şase şi… uite încă doi!

Tocmai în clipa aceea apărură Balin şi Dwalin şi se plecară atât de jos, încât bărbile lor măturară podeaua de piatră. La început omul cel mare se încruntă, dar piticii se străduiră să fie cât se poate de politicoşi, continuând să dea din cap, să se îndoaie şi să se plece şi să-şi fluture scufiile în faţa genunchilor (după cea mai aleasă tradiţie piticească), până când, în cele din urmă, i se descreţi fruntea şi izbucni într-un râs plin de veselie: erau grozav de caraghioşi.

— Detaşament, chiar că ăsta era cuvântul, spuse, şi încă

detaşament grozav de comic! Intraţi, voinicilor – pe voi cum vă cheamă? Nu-mi oferiţi serviciile acum, deocamdată vreau doar numele vostru. Şi pe urmă staţi jos şi nu vă mai agitaţi atât.

— Balin şi Dwalin, spuseră cei doi, neîndrăznind să se simtă jigniţi, şi se aşezară cu un „buf” şi un aer cam mirat pe podea.

— Ei, şi acum continuă, îi spuse Bcorn vrăjitorului.

— Unde eram? A, da. Pe mine nu m-au înhăţat. Am ucis unul sau doi gnomi cu un fulger…

— Bun! mormăi Beorn. Tot serveşte la ceva să fii vrăjitor.

— …şi am intrat pe furiş prin crăpătură, înainte să se închidă. Am coborât până în sala principală, care era plină-ochi de gnomi. Era chiar Marele Gnom acolo, cu treizeci sau patruzeci de gărzi înarmate şi mi-am spus: „Chiar dacă n-ar fi legaţi unul de altul cu lanţuri, ce poate face o duzină împotriva unei cete atât de mari?”

— O duzină? E prima dată când aud că opt fac o duzină. Sau mai aveţi şi alţi maimuţoi care aşteaptă să iasă din cutie?

— Păi… da, uite au mai venit încă doi, Fili şi Kili, parcă ei ar fi, spuse Gandalf, când îi văzu pe cei doi apărând şi zâmbind în timp ce tot făceau plecăciuni.

— Gata, destul! spuse Beorn. Staţi jos şi tăceţi din gură. Hai, continuă, Gandalf.

Gandalf îşi continuă deci povestea până ajunse la lupta din întuneric, descoperirea porţii de jos şi spaima lor când şi-au dat seama că-l pierduseră pe domnul Baggins.

— Am numărat câţi suntem şi am văzut că nu mai era nici urmă de hobbit. Nu mai rămăsesem decât paisprezece.

— Paisprezece? E prima dată când am auzit că zece minus unu face paisprezece. Fie că vrei să spui nouă, fie că nu mi-ai spus încă toate numele celor care alcătuiesc grupul vostru.

— E drept că nu i-aţi văzut pe Oin şi Gloin. Ah, Doamne, iată-i! Vă rog să-i iertaţi că vă necăjesc.

— Las’ să vină cu toţii! Grăbiţi-vă. Hai, voi doi, veniţi încoace şi aşezaţi-vă! Dar ascultă, Gandalf, chiar şi aşa nu eşti decât dumneata şi zece pitici şi hobbitu părăsit. Asta nu face decât unsprezece (plus unul pierdut) şi nu paisprezece, sau poate că vrăjitorii numără altfel decât restul lumii. Dar, oricum, continuă-ţi povestea.

Deşi nu le arătase mai mult interes faţă de poveste decât avusese intenţia să le arate, Beorn începuse totuşi să se pasioneze de toate astea. De fapt, pe vremuri, cunoscuse bine partea munţilor pe care o descria Gandalf. Dădu din cap şi mormăi când auzi cum reapăruse hobbitul şi cum coborâseră de-a buşilea pe panta

lunecoasă plină de pietre, şi cum îi încercuiseră lupii în pădure.

Când Gandalf povesti cum se căţăraseră în copaci cu toţi lupii aceia la picioare, Beorn se ridică şi începu să se plimbe murmurând: „Tare aş fi vrut să fiu acolo! Le-aş fi dat mai mult decât focuri de artificii!”

— Ei, spuse Gandalf, încântat să vadă că povestea lui făcea impresie bună, am făcut şi eu ce-am putut. Stăteam acolo, cu lupii înnebuniţi la picioarele noastre şi cu pădurea care începuse să ardă din loc în loc, când s-au pornit şi gnomii să coboare de pe dealuri şi să ne descopere. Au început să ţipe de bucurie şi să cânte cântece în care îşi băteau joc de noi. „Cincisprezece păsărele cocoţate în cinci brazi”...

— Ce Dumnezeu! mormăi Beorn. Vrei să spui că gnomii nu ştiu să numere? Au ei păcatele lor, dar asta nu... Doisprezece nu-i cincisprezece, şi ei o ştiu foarte bine!

— Şi eu. Dar mai erau şi Bifur şi Bofur. N-am îndrăznit să vi-i prezint mai devreme, dar uite c-au venit.

Şi într-adevăr, Bifur şi Bofur îşi făcuseră apariţia. „Şi eu!” spuse Bombur, gâfâind în urma lor. Era gras şi mai era şi furios că fusese lăsat la urmă. Refuză să mai aştepte cinci minute şi apăru îndată după ceilalţi doi.

— Ei, acum sunteţi într-adevăr cincisprezece, şi cum gnomii ştiu să numere, îmi închipui că ăştia sunt toţi cei din copaci. Şi acum, poate că ajungem la sfârşitul poveştii fără să mai fim întrerupţi.

Abia atunci îşi dădu domnul Baggins seama cât de deştept fusese Gandalf. Întreruperile îi aţâţaseră lui Beorn interesul faţă de poveste, iar povestea îl împiedicase să alunge piticii din capul locului ca pe nişte cerşetori suspecţi. Nu poftea niciodată pe nimeni în casă, decât când n-avea încotro. Puţinii lui prieteni locuiau la mare distanţă; şi nu invita niciodată la el mai mult de doi în acelaşi timp. Şi acum avea cincisprezece străini în tindă.

Când vrăjitorul ajunse la sfârşitul povestirii, spunând cum îi salvaseră vulturii şi cum îi aduseseră pe toţi până la Carrock, Soarele coborâse în spatele Munţilor Ceţoşi şi umbrele din grădina lui Beorn erau lungi acum.

— Mi-a plăcut povestea! spuse. De mult n-am mai auzit o poveste atât de interesantă. Dacă toţi cerşetorii ar fi în stare să spună poveşti atât de grozave, m-ar găsi mai blând faţă de ei. S-ar putea, fireşte, ca totul să fie o născocire, dar povestea merită oricum o masă. Hai să mâncăm.

— Da, vă rugăm! spuseră toţi deodată. Şi vă mulţumim din

suflet!

Înăuntru, în sală, se făcuse complet întuneric. Beorn bătu din palme şi apărură la trap patru ponei albi şi frumoşi, şi mai mulţi câini cenuşii, mari şi cu trup lung. Beorn le spuse ceva într-o limbă ciudată, care semăna a sunete de animale transformate în vorbire omenească. Ieşiră din nou şi se întoarseră aproape imediat, ducând torţe în gură, pe care le aprinseră de la foc şi le înfipseră în nişte suporturi joase, pe stâlpii care înconjurau căminul central. Când voiau, câinii se puteau ridica pe picioarele dinapoi şi puteau căra lucruri cu labele din faţă. Scoaseră repede nişte scânduri şi nişte căpriori de lângă zidurile laterale şi le instalară în faţa focului.

Apoi se auziră „mee-mee-mee!” şi în sală apărură nişte oi albe ca zăpada, conduse de un berbec mare şi negru precum cărbunele. Una din ele ducea o pânză albă, brodată pe margini cu siluete de animale; altele purtau pe spatele lor lat tăvi cu castroane, farfurii şi cuţite, şi linguri de lemn, pe care câinii le luau iute şi le aşezau pe mesele de pe căpriori. Mesele erau foarte joase, atât de joase, încât până şi Bilbo putea sta comod la ele. Un ponei împinse lângă mese două banchete joase, late, de papură şi cu picioare mici, scurte şi groase, pentru Gandalf şi Thorin, iar la celălalt capăt aşeză fotoliul mare şi negru al lui Beorn pe care acesta se instală întinzându-şi picioarele mari, departe, pe sub masă. Astea erau singurele scaune care existau în sală, joase ca şi mesele, pentru ca animalele năzdrăvane să poată servi mai uşor. Dar pe ce se aşezară ceilalţi? Nu-i uitară nici pe ei. După o clipă apărură ceilalţi ponei, rostogolind bucăţi de buşteni ca nişte tobe, şlefuite şi lustruite şi destul de joase chiar şi pentru Bilbo; răspunzând invitaţiei lui Beorn, se aşezară deci cu toţii la masă: o adunare nu mai avusese loc în sala aceea de ani de zile.

Acolo îşi luară cina; nu mai luaseră aşa masă de când părăsiseră Ultima Casă Îmbietoare şi îşi luaseră rămas-bun de la Elrond. În jurul lor pâlpâiau torţele şi flăcările din cămin, iar pe masă ardeau două lumânări înalte, roşii, din ceară de albine. Tot timpul cât au mâncat, Beorn le-a spus cu vocea lui joasă ca de tunet poveşti ale meleagurilor sălbatice de pe partea asta a munţilor şi mai ales poveşti din codrul negru şi periculos la care ajungeai după ce mergeai o zi călare şi care se întindea departe, către miazăzi şi miazănoapte, tăindu-le drumul spre răsărit, înfricoşătorul Codru Întunecat.

Piticii ascultau şi dădeau din barbă, căci ştiau că în curând vor trebui să se avânte în pădurea aceea şi că, în afară de munţi, era pericolul cel mai mare din câte aveau de înfruntat înainte să ajungă

la fortăreaţa dragonului. După ce isprăviră masa, începură să spună poveşti de-ale lor, dar Beorn devenise somnoros şi nu-i asculta ce spuneau. Vorbeau mai ales despre aur şi argint şi giuvaiere, şi despre lucrurile pe care le făceau, dar pe Beorn părea că nu-l interesează asemenea lucruri: în sala aceea nu era nimic de aur sau de argint şi, cu excepţia cuţitelor, existau puţine lucruri de metal.

Multă vreme au stat la masă cu cănile lor de lemn umplute cu hidromel. Afară se făcuse întuneric beznă. Focul din mijlocul sălii a fost aţâţat cu butuci noi, făcliile s-au stins, iar ei au continuat să stea la lumina flăcărilor pâlpâitoare, cu stâlpii casei în spatele lor, înalţi şi întunecaţi la vârf ca pomii dintr-o pădure. Nu ştiu dacă a fost vrajă sau nu, dar lui Bilbo i s-a părut că aude un sunet de vânt în ramuri, un vânt ce scutura căpriorii, şi ţipete de bufniţă. După o vreme începu să moţăie şi când se trezi sărind în sus.

Uşa cea mare scârţâise şi se crăpase. Beorn plecase. Piticii stăteau pe jos în jurul focului, cu picioarele încrucişate, şi după o clipă începură să cânte. Multe, multe cântece, pe care le-au continuat vreme îndelungată. Unele dintre versurile lor sunau cam aşa:

Vântul sufla greu în iarba-nvineţită.
Dar în pădure frunza era amuţită.
În acel loc, umbre pluteau în zi şi-n noapte,
Vieţuitoare negre se furişau prin iarba încâlcită.

Vântul cobora din munţii reci ai serii,
Mugea, se văita ca valurile mării.
Crengile gemeau şi codrul tot ofta,
Frunzele cădeau pe pământul cărării.

Vântul îşi vedea de drum, de la apus la răsărit,
Mişcarea-n codru, toată, în cale-i s-a oprit,
Dar ascuţit, sălbatic, aspru.
Se auzea prin mlaştini glasul pădurii ce n-a amuţit.

Au sâsâit, plecându-se ca nişte ciucuri, ierburile,
Şi stuful a zăngănit – iar vântul şi-a văzut de drum.
Peste apa-nvolburată şi pe cerurile reci
Nourii se-mprăştiară, rupându-şi legăturile.

Vântul a trecut peste muntele gol şi singuratic,

Aruncându-se peste vizuina dragonului sălbatic,
Acolo unde zăceau bolovanii despuiaţi
Şi aerul se ferea de fumul elfesc.

Lăsă omenirea şi-şi luă zborul,
Acoperind mărilor nopţii izvorul.
Luna şi-a înălţat pânzele de-argint în furtună,
Stelele s-au aprins, dând luminii ce venea, fiorul.

Bilbo începu din nou să moţăie. Deodată, Gandalf se ridică în picioare:

— E timpul să ne culcăm, spuse; noi, dar cred că nu şi Beorn. Aici, în sala asta, putem dormi bine şi în siguranţă, dar vă previn pe toţi să nu uitaţi ce a spus Beorn înainte să ne părăsească: să nu umblaţi pe afară decât după ce răsare Soarele că de nu, e riscul vostru.

Bilbo descoperi că se şi făcuseră paturile într-o parte a sălii, pe un fel de platformă ridicată între stâlpi şi peretele exterior. Lui îi pregătiseră o salteluţă de paie şi pături de lână. Se cuibări sub ele, fericit. Cu toate că era vară, focul ardea mocnit şi Bilbo adormi. În timpul nopţii însă se trezi; din tot focul nu mai rămăseseră decât vreo câţiva tăciuni aprinşi. Judecând după răsuflarea lor, piticii şi Gandalf dormeau; luna plină, ce privea prin hornul acoperişului, arunca o pată albă pe podea,

Afară se auzeau mârâituri şi un zgomot de parcă s-ar fi încăierat nişte animale în dreptul uşii lor. Bilbo se întrebă ce o fi, dacă nu era cumva Beorn sub altă înfăţişare şi dacă va intra cumva în casă ca urs şi îi va ucide. Se vârî sub pături, ascunzându-şi capul şi, în cele din urmă, cu toate temerile lui, adormi din nou.

Când se trezi, se făcuse de mult ziuă. Unul dintre pitici, zăcând în întuneric, căzuse peste el şi se rostogolise cu o izbitură de pe platformă, pe podea. Piticul era Bofur şi tocmai bombănea despre asta când deschise Bilbo ochii.

— Scoală, trântore, spuse Bofur, că nu-ţi mai rămâne nimic de mâncare.

Bilbo sări în sus:

— Mâncare! strigă el. Unde e mâncarea?

— Cea mai mare parte, în stomacurile noastre, răspunseră ceilalţi şi care se agitau prin sală. Dar ce-a mai rămas e afară în tindă. L-am tot căutat pe Beorn de când a răsărit Soarele, dar nici urmă de el pe nicăieri, cu toate că am găsit masa pusă de cum am

ieşit.

— Unde e Gandalf? întrebă Bilbo, grăbindu-se să găsească ceva de mâncare.

— A, pe undeva, pe afară, îi spuseră.

Dar toată ziua aceea, până seara, nu văzură nici urmă de vrăjitor. Tocmai când să apună Soarele, apăru şi el în sala unde hobbitul şi piticii îşi luau cina, serviţi de animalele năzdrăvane ale lui Beorn, aşa cum îi serviseră toată ziua. Pe Beorn nu-l văzuseră şi nici nu auziseră de el din ajun, aşa că începuseră să fie îngrijoraţi

— Unde o fi gazda noastră, şi unde ai fost dumneata toată ziua? îi strigară cu toţii.

— Vă rog să puneţi întrebările pe rând… şi, în orice caz, după cină. N-am mâncat nimic de azi-dimineaţă.

În cele din urmă, Gandalf dădu farfuria şi cana deoparte; mâncase două pâini întregi (cu o grămadă de unt şi miere, şi chişleag) şi băuse cel puţin un litru de hidromel, apoi îşi scoase pipa:

— Am să răspund întâi la întrebarea a doua, spuse, dar, Doamne, ce noroc! Uite un loc minunat ca să faci rotocoale de fum!

Şi, într-adevăr, multă vreme n-au reuşit să mai scoată o vorbă de la el; era prea ocupat să scoată rotocoale de fum pe care le trimitea să se plimbe în jurul stâlpilor sălii, le dădea fel de fel de forme şi de culori şi, în cele din urmă, le făcea să se fugărească ieşind prin gaura tavanului. De afară trebuie să fi arătat tare ciudat cum ieşeau aşa, pe neaşteptate, unul după altul, verzi, albastre, roşii, cenuşii, argintii, galbene, mari şi mici; cele mici ferindu-se şi trecând prin cele mari, unindu-se în formă de opturi şi dispărând ca un cârd de păsări în depărtare.

— Am găsit urme de urs, spuse el în cele din urmă. Trebuie să fi fost o adevărată întrunire de urşi afară, azi-noapte. Mi-am dat seama imediat că Beorn n-ar fi putut să facă singur toate urmele; erau mult prea multe şi mai aveau şi mărimi diferite. Eu aş zice că au fost urşi mici, urşi mari, urşi de mărime obişnuită şi urşi uriaşi – şi toţi au dansat afară, de seara până-n zori. Au venit aproape din toate direcţiile, în afară de apus – peste râu şi dinspre munţi, în direcţia aceea nu se vedea decât un singur rând de urme – şi nu urme care veneau, ci doar urme care plecau. Le-am urmat până la Carrock. Acolo au dispărut în râu, iar în partea cealaltă a stâncii apa era prea adâncă şi prea iute ca să pot trece. După cum vă amintiţi, e destul de uşor să treci de pe malul ăsta prin vad până la Carrock, dar în partea cealaltă e un ţărm stâncos care se ridică din albia plină de vârtejuri. A trebuit să merg kilometri întregi până să găsesc un loc unde râul

să fie destul de lat şi de puţin adânc ca să pot trece sau înota, şi pe urmă să mă întorc alţi kilometri pe partea cealaltă ca sa găsesc aceleaşi urme. Dar se făcuse prea târziu să le urmez mai departe. Mergeau drept înspre pădurile de pini, în partea de răsărit a Munţilor Ceţoşi, unde am avut mica noastră petrecere cu lupii, alaltăieri-noapte. Şi cu asta cred că v-am răspuns la prima întrebare, spuse Gandalf în încheiere şi multă vreme nu mai scoase nici o vorbă.

Bilbo credea că ştie ce-a vrut să spună vrăjitorul.

— Ce ne facem, strigă el, dacă ne aduce toţi lupii şi gnomii aici? Ne prind şi ne ucid. Credeam c-aţi spus că nu-i prieten cu ei.

— Sigur că nu e! Lasă prostiile! Ar fi mai bine să te culci, că ţi-e mintea cam adormită.

Hobbitul tăcu ruşinat, şi, cum nu avea altceva de făcut, se culcă. În timp ce piticii continuau să cânte, adormi frământându-şi mintea în legătură cu Beorn şi avu un vis cu sute de urşi negri care dansau dansuri încete şi greoaie, învârtindu-se în curte la lumina Lunii. Se trezi apoi când dormeau toţi ceilalţi şi auzi acelaşi scârţâit, aceleaşi încăierări, aceleaşi fornăituri şi mormăituri ca în noaptea din ajun.

A doua zi de dimineaţă, îi trezi pe toţi chiar Beorn în persoană.

— Aşadar, sunteţi încă aici toţi! spuse. Apoi, ridicând hobbitul în braţe, începu să râdă. După câte văd încă nu te-au mâncat lupii sau gnomii, sau urşii cei răi. Şi împunse cu degetul jiletca domnului Baggins, cu o lipsă totală de respect. Iepuraşul a păpat pâine şi miere şi s-a făcut din nou gras şi frumos, chicoti el. Hai să mai mănânci puţin.

Se duseră deci cu toţii cu el la masă. De astă dată, Beorn era foarte bine dispus; da, părea extrem de vesel şi-i făcu pe toţi să râdă cu poveştile lui caraghioase, şi nici n-au trebuit să se întrebe multă vreme unde fusese sau de ce era atât de drăguţ cu ei, că le-a spus-o chiar el, imediat. Trecuse râul şi se întorsese în munţi – vă daţi deci seama că se mişca foarte repede, cel puţin când avea formă de urs. Ajungând în poiana arsă a lupilor, descoperise îndată că o parte din povestea lor era adevărată; dar mai descoperise şi altele: prinzând un lup şi un gnom hoinărind prin pădure, aflase o grămadă de lucruri. Patrulele de gnomi tot mai umblau după pitici cu lupii şi erau înnebuniţi de furie că Marele Gnom fusese ucis, că mai-marelui lupilor i se arsese nasul şi că fulgerele vrăjitorului uciseseră mulţi dintre supuşii săi cei mai de încredere. Atâta îi spuseseră lui Beorn după ce îi silise s-o facă, dar el era sigur că mai pregăteau şi alte rele şi că întreaga armată a gnomilor, aliaţi cu lupii, aveau de gând să

dezlănţuie curând un mare atac pe meleagurile umbrite de munţi, ca să-i găsească pe pitici sau să se răzbune pe oamenii sau pe făpturile care trăiau acolo şi care îşi închipuiau ei că-i adăpostesc.

— Povestea aceea a voastră mi-a plăcut mult, le spuse Beorn, dar acum, când sunt convins că e adevărată, îmi place şi mai mult. Vă rog să mă iertaţi că nu v-am crezut pe cuvânt. Dacă aţi trăi lângă Codrul Întunecat, nu v-aţi încrede în cuvântul nimănui pe care nu-l cunoaşteţi ca pe un frate sau chiar mai bine. Dar aşa stând lucrurile, vă pot spune doar că am alergat acasă cât am putut de repede, să mă asigur că sunteţi în siguranţă şi să vă ofer tot ajutorul de care sunt în stare. De acum încolo o să-mi schimb părerea despre pitici. L-au ucis pe Marele Gnom! spuse el chicotind fioros, ca pentru el.

— Ce aţi făcut cu gnomul şi cu lupul? întrebă Bilbo din senin.

— Veniţi să vedeţi! zise Beorn şi ei îl urmară în spatele casei.

Capul unui gnom stătea înfipt de cealaltă parte a porţii, iar puţin mai departe era o blană de lup, bătută în cuie pe un copac. Era cumplit să-l ai pe Beorn drept duşman. Dar acum le era prieten, şi Gandalf se gândi că ar fi înţelept să-i spună toată povestea şi scopul călătoriei lor, ca să obţină de la el tot ajutorul pe care putea să-l dea.

Iată ce le-a făgăduit: va da fiecăruia câte un ponei şi lui Gandalf un cal, să meargă până la Codru, şi-i va încărca cu merinde care să le ajungă, cu cumpătare, săptămâni întregi; va împacheta merindele astfel încât să fie cât mai uşor de cărat – nuci şi făină, borcane sigilate cu fructe uscate şi vase roşii de pământ pline cu miere, şi prăjituri coapte de două ori, ca să rămână multă vreme gustoase şi din care să ajungă să mănânci câte puţin ca să-ţi ţină multă vreme de foame. Reţeta lor era una dintre tainele lui Beorn; dar, în orice caz, aveau miere, aşa cum aveau aproape toate felurile lui de mâncare, şi erau bune la gust, cu toate că-ţi făceau sete. De apă nu aveau nevoie până la pădure – le spuse – căci erau o grămadă de izvoare şi pâraie pe drum.

— În schimb, călătoria voastră prin Codrul Întunecat va fi neplăcută, grea şi periculoasă, continuă el. Acolo nu găsiţi nici apă, nici de ale gurii. Nu-i încă vremea nucilor (cu toate că, până ajungeţi în cealaltă parte a pădurii, s-ar putea să şi treacă vremea lor) şi nucile sunt, poate, singurul lucru din tot ce creşte acolo care se poate mânca; în pădurea asta sălbăticiunile sunt tainice, crude şi ciudate. Am să vă dau burdufuri de piele în care să căraţi apă şi am să vă dau şi nişte arcuri cu săgeţi. Dar tare mă mai îndoiesc că ceea ce veţi găsi în Codrul Întunecat ar fi bun de mâncat sau de băut. E un pârâu acolo – îl ştiu – e negru şi învolburat şi curge de-a

curmezişul drumului. Nu cumva să beţi de acolo sau să vă scăldaţi în el, că am auzit că e fermecat, te vlăguieşte şi te face să uiţi de toate. Şi în umbrele negre de acolo nu cred că o să puteţi ucide ceva hrănitor sau nehrănitor fără să vă depărtaţi de drum. Şi asta NU TREBUIE S-O FACEŢI, cu nici un chip. Astea sunt toate sfaturile pe care vi le pot da. După ce intraţi în pădure, nu vă mai pot ajuta; va trebui să vă bizuiţi pe norocul şi curajul vostru şi pe merindele pe care vi le-am dat. Şi când ajungeţi la intrarea în pădure, vă rog să-mi trimiteţi calul şi poneii înapoi. Vă doresc drum bun şi, dacă vă întoarceţi vreodată pe aici, să ştiţi că pentru voi uşa mea e oricând deschisă.

I-au mulţumit, fireşte, cu o grămadă de plecăciuni şi de saluturi, scoţându-şi scufiile şi spunând: „Supusul dumneavoastră, oh, stăpân al marilor săli de lemn!” dar cuvintele lui grave îi cam făcuseră să-şi piardă curajul şi simţiră cu toţii că aventura era mult mai periculoasă decât îşi închipuiseră şi, în plus, chiar dacă aveau să învingă toate pericolele de pe drum, la capătul lui îi aştepta dragonul.

Toată dimineaţa aceea şi-au petrecut-o făcând pregătiri. Puţin după orele douăsprezece au mâncat cu Beorn pentru ultima dată, şi după masă s-au urcat pe armăsarii pe care-i împrumutaseră de la el şi, luându-şi rămas-bun de mai multe ori, au ieşit călare pe poarta lui, în pas susţinut.

De îndată ce au trecut de gardurile lui înalte, la răsărit de pământurile lui împrejmuite, au cotit-o spre nord, apoi au mers pe un drum înspre nord-vest. Urmând sfatul lui Beorn, nu se mai îndreptară către poteca principală a pădurii, la miazăzi de pământurile blănarului. Dacă ar fi putut urma Trecătoarea înaltă, un drum i-ar fi dus în josul unui pârâu care cobora din munţi şi se unea cu Râul cel Mare, cu Anduinul, mai mulţi kilometri la sud de Carrock. În punctul acela era un vad adânc, pe care l-ar fi putut trece dacă ar mai fi avut poneii, şi dincolo de el era un drum care ducea înspre pădure şi înspre capătul vechiului ei drum. Dar Beorn îi prevenise că pe drumul acela umblau tot timpul gnomii, iar, după câte auzise el, poteca propriu-zisă a pădurii era acoperită cu bălării şi în partea dinspre răsărit nici nu mai era folosită, ducând la nişte mlaştini pe unde nu se putea trece şi unde nu mai existau de mult poteci. Drumul se deschidea la răsărit, într-un loc care se afla departe, la sud de Muntele Singuratic, ceea ce însemna că, după ce ar fi ajuns în partea cealaltă, ar mai fi trebuit să facă un drum lung şi greu înspre nord. La nord de Carrock, liziera Codrului Întunecat se apropia de malurile Râului cel Mare, şi cu toate că aici şi munţii coborau

apropiindu-se de ele, Beorn îi sfătuise să aleagă drumul ăsta; căci într-un loc, la o distanţă de câteva zile călare la nord de Carrock, se afla începutul unei poteci mai puţin cunoscute, care trecea prin Codrul Întunecat şi îi ducea direct până la Muntele Singuratic.

„Gnomii, le spusese Beorn, nu vor îndrăzni să treacă Râul cel Mare mai aproape de două sute de kilometri la nord de Carrock şi nici să se apropie de casa mea – e bine păzită noaptea – dar eu, în locul vostru, aş îndemna caii să alerge; că, dacă au de gând să atace curând, trec râul la sud şi încep să cutreiere toată marginea pădurii şi încearcă să vă izoleze, iar lupii wargi aleargă mai iute decât căluţii mei. Totuşi, sunteţi mai în siguranţă dacă mergeţi spre nord, cu toate că vi s-ar putea părea că vă întoarceţi iar lângă fortăreţele lor; căci la asta se aşteaptă ei cel mai puţin, şi drumul până la voi, ca să vă prindă, va fi astfel mai lung. Şi acum plecaţi cât puteţi de repede.”

Iată de ce înaintau acum în tăcere, galopând ori de câte ori găseau pământ neted şi acoperit cu iarbă: în stânga însoţindu-i munţii negri iar în depărtare apărând dunga Anduinului, cu copaci pe mal, care se apropiau din ce în ce. Când o porniseră, Soarele abia se îndreptase către apus, şi până seara aşternu aur pe pământul din jurul lor. Era greu să te gândeşti că în spatele lor puteau fi gnomi care să-i urmărească, şi când se depărtară la mulţi kilometri de casa lui Beorn, începură iar să cânte şi să vorbească, şi să uite de cărarea întunecată a pădurii, care-i aştepta. Dar seara, când se lăsă întunericul şi vârfurile munţilor păreau înfricoşătoare în lumina apusului, îşi stabiliră o tabără, puseră pe unul dintre ei de veghe, iar ceilalţi adormiră agitaţi, cu vise în care-i urmăreau urlete de lupi şi ţipete de gnomi.

A doua zi de dimineaţă însă zorile se iviră strălucitoare şi senine. Pământul era învăluit de o ceaţă albă ca de toamnă şi aerul era rece, dar curând Soarele apăru roşu la răsărit şi pâcla se risipi; umbrele erau încă lungi când o porniră din nou la drum. Îşi continuară drumul încă două zile, călare, nevăzând nimic în afară de iarbă şi de flori, şi de păsări, şi de pomi risipiţi în jur, şi, pe alocuri, de turme mici de căprioare roşcate păscând sau stând în miez de zi la umbră. Bilbo vedea din când în când coarnele căpriorilor ţâşnind din iarba înaltă – la început crezuse că sunt crengi uscate de copac.

A treia seară, erau atât de nerăbdători şi se grăbeau atât de tare – căci Beorn le spusese că e bine să ajungă la marginea pădurii devreme, a doua zi de dimineaţă —, încât îşi continuară drumul după apusul Soarelui, noaptea, sub lumina Lunii. Când începu să scadă lumina, lui Bilbo i se păru mereu că vede, undeva, la dreapta sau la

stânga, forma întunecată a unui urs mare, care părea că umblă după pradă în aceeaşi direcţie cu ei. Dar când îndrăzni să-i pomenească lui Gandalf de asta, vrăjitorul îi răspunse doar: „Ssst, Fă-te că nu observi”.

A doua zi, o porniră înainte de a miji zorile, cu toate că avuseseră o noapte scurtă. De îndată ce se făcuse lumină, văzuseră pădurea venindu-le, ca să spunem aşa, în întâmpinare, sau aşteptându-i ca un zid negru şi încruntat în faţă. Terenul începu să urce şi să tot urce, şi lui Bilbo i se păru că se aşterne tăcere în jurul lor. Păsările începură să cânte mai rar, cerbii dispărură şi nu se mai vedeau nici măcar iepurii. După-masă ajunseră la geana Pădurii Întunecate şi se odihniră sub crengile mari ale copacilor din margine, care atârnau deasupra lor. Copacii aveau trunchiuri uriaşe şi noduroase, crengi răsucite, frunze lunguieţe şi întunecate la culoare. Pe trunchiuri creştea iederă care se târa apoi pe jos.

— Ei, ăsta e Codrul Întunecat, spuse Gandalf. Cea mai mare parte dintre pădurile de la miazănoapte. Sper că vă place cum arată. Acum trebuie să trimiteţi înapoi căluţii ăştia minunaţi, pe care i-aţi luat cu împrumut.

Piticii ar fi vrut grozav să protesteze, dar vrăjitorul le spuse că trebuie să fie nebuni:

— Beorn nu e chiar atât de departe pe cât vă închipuiţi şi oricum e mai bine să vă ţineţi făgăduiala, căci e un duşman foarte rău. Dacă n-aţi văzut seara, după ce se întuneca, un urs mare mergând cu noi sau stând la distanţă în lumina lunii şi pândindu-ne tabăra, înseamnă că domnul Baggins are ochi mai pătrunzători ca ai voştri. De altfel, ursul nu numai că vă păzea şi vă călăuzea, dar nici nu voia să piardă poneii din ochi. O fi Beorn prietenul vostru, dar animalele şi le iubeşte ca pe copiii lui. Nici nu vă închipuiţi ce favoare v-a făcut să vă lase să-i încălecaţi căluţii şi să mergeţi cu ei atât de departe şi de iute, şi nici ce vi s-ar întâmpla dacă aţi încerca să intraţi cu ei în pădure.

— Dar atunci, cu calul dumneavoastră cum rămâne, întrebă Thorin, de ce n-aţi pomenit că-l restituiţi?

— N-am pomenit, fiindcă nu-l restitui.

— Dar dumneavoastră n-aţi făgăduit?

— Las’ că am eu grijă de asta. Nu-i restitui calul fiindcă mai umblu cu el.

Atunci îşi dădură seama că Gandalf avea intenţia să-i părăsească taman la marginea Codrului Întunecat, şi îi apucă disperarea. Dar nimic din ce i-au spus nu l-a făcut să-şi schimbe hotărârea.

— V-am mai spus o dată toate astea, când am aterizat pe Carrock, zise. N-are rost să mai discutăm. După cum v-am mai spus, am nişte treburi urgente în sud. Şi-am întârziat şi aşa, bătându-mi capul cu voi. S-ar putea să ne mai întâlnim înainte să se sfârşească toată povestea, după cum s-ar putea fireşte să nu ne mai întâlnim niciodată. Asta depinde de norocul, de vitejia şi de mintea voastră. Îl trimit pe domnul Baggims cu voi. V-am mai spus şi înainte că are calităţi mult mai mari decât vă închipuiţi, şi curând o să le descoperiţi şi voi. Hai, Bilbo, curaj, nu mai face mutra asta mohorâtă! Şi tu, Thorin, şi voi ceilalţi, înveseliţi-vă! La urma urmei, e expediţia voastră. Gândiţi-vă la comoara care vă aşteaptă la sfârşit şi uitaţi de pădure şi de dragon, măcar până mâine dimineaţă!

Când se făcu „mâine dimineaţă”, le spuse din nou acelaşi lucru. Aşa că nu le rămăsese altceva de făcut decât să-şi umple burdufurile cu apă, de la un izvor limpede pe care îl găsiră lângă intrarea în pădure, şi să descarce căluţii. Îşi împărţiră traistele cât mai echitabil, cu toate că Bilbo se gândi că ceea ce avea el de cărat era prea greu şi prea obositor şi nu-i plăcea deloc ideea să-şi târască picioarele kilometri în şir cu toate astea în spinare.

— N-aveţi nici o

grijă, spuse Thorin, că se vor uşura fără să vrem. Nu va trece mult şi merindele noastre vor începe să scadă, şi atunci ne va părea rău că traistele noastre nu-s mai grele.

În cele din urmă îşi luară rămas-bun de la ponei şi îi întoarseră cu capul spre casă. Căluţii o porniră în trap vesel, părând încântaţi să întoarcă spatele umbrelor din Codrul Întunecat. Bilbo ar fi putut jura că, o dată cu plecarea căluţilor, ceva care semăna cu un urs părăsi umbra copacilor şi o porni repede în urma lor, târindu-şi picioarele.

Atunci îşi luă rămas-bun de la ei şi Gandalf. Bilbo se aşezase pe pământ, foarte nefericit şi gândindu-se ce bine ar fi fost dac-ar fi

putut sta şi el lângă vrăjitor, pe calul lui înalt. Intrase puţin în pădure după masa de dimineaţă (o masă foarte sărăcăcioasă) şi i se păruse întunecată ca noaptea şi plină de mister. „Îţi dă sentimentul că ceva stă la pândă şi aşteaptă”, îşi spuse în sinea lui.

— La revedere! îi spuse Gandalf lui Thorin. Şi vouă tuturor, la revedere! Drumul vostru merge acum drept înainte prin pădure. Dar să nu părăsiţi poteca! Dacă o părăsiţi, nu mai aveţi decât una la o mie şanse s-o regăsiţi sau să mai ieşiţi vreodată din Codrul Întunecat; şi atunci nu cred că eu sau altcineva o să vă mai vadă vreodată.

— Trebuie neapărat să trecem prin pădure? se văită hobbitul.

— Da, trebuie, spuse vrăjitorul, dacă vreţi să ajungeţi în partea cealaltă. Ori treceţi prin pădure, ori renunţaţi la ceea ce căutaţi. Şi n-am să te las să te retragi tocmai acum, domnule Baggins. Mi-e ruşine să văd că te gândeşti la una ca asta. Trebuie să ai grijă de toţi piticii ăştia, în locul meu, spuse el, râzând.

— Nu, răspunse Bilbo, n-am vrut să mă retrag. Am întrebat doar dacă există vreun drum ocolit.

— Există, dacă vrei să faci un ocol de patru sute de kilometri spre miazănoapte şi de două ori pe atât spre miazăzi. Dar nici ăla nu-i prea sigur. Prin părţile astea nu există drumuri sigure. Nu uitaţi că aţi trecut de marginea Ţinutului Sălbatic şi că vă pândesc fel de fel de distracţii, oriunde v-aţi duce. Nici n-aţi apuca să înconjuraţi Codrul Întunecat dinspre miazănoapte, şi v-aţi trezi în mijlocul Munţilor Ceţoşi, care sunt de-a dreptul înţesaţi de gnomi şi paragnomi, şi fel de fel de monştri, dintre cei mai fioroşi. Ca s-o puteţi înconjura pe la miazăzi, trebuie să intraţi în ţara Necromantului; şi nici chiar dumneata, Bilbo, n-ai nevoie de mine ca să-ţi spun ce-i cu vrăjitorul ăsta hain. Nu vă sfătuiesc să vă apropiaţi de locurile străjuite de Turnul lui Negru. Ţineţi-vă de poteca din pădure, păstraţi-vă umorul şi speranţele, şi, cu o felie serioasă de noroc, aţi putea să ieşiţi de aici într-o zi şi să vedeţi Mlaştinile Întinse, la picioarele voastre, şi dincolo de ele, departe, sus, înspre răsărit, Muntele Singuratic, unde trăieşte drăgălaşul Smaug, care sper că nu vă aşteaptă.

— Tare ne mai încurajezi, n-am ce spune, mormăi Thorin. La revedere! Dacă tot nu vii cu noi, mai bine pleacă şi nu mai spune nimic.

— Bine, atunci drum bun; şi chiar bun să fie, spuse Gandalf şi întorcând calul coborî înspre Soare-apune.

Dar nu rezistă tentaţiei de a avea el ultimul cuvânt. Înainte să se

fi depărtat prea tare ca să mai poată fi auzit, se întoarse şi, ducând mâinile la gură, strigă ceva. Vocea ajunse la urechile lor, pierdută: „La revedere, fiţi cuminţi, aveţi grijă de voi – şi NU PĂRĂSIŢI CĂRAREA”.

Apoi se depărta în galop şi curând dispăru cu totul. „Bine, bine, la revedere şi pleacă odată!” mormăiră piticii, cu atât mai furioşi, cu cât erau, într-adevăr, plini de spaimă că-l pierduseră. Acum începea partea cea mai periculoasă a călătoriei. Îşi puseră fiecare bocceaua cea grea şi burduful cu apă pe umăr şi întorcând spatele luminii care încălzea pământurile de afară, se cufundară în codru.

CAPITOLUL 8

MUŞTE ŞI PĂIANJENI

ÎNAINTAU ÎN ŞIR, unul după altul. Intrarea potecii, care dădea într-un tunel întunecat, era ca un fel de arc, format din doi copaci mari care se înclinau unul către celălalt, prea bătrâni şi înăbuşiţi de iederă şi cu prea mulţi licheni ca să aibă mai mult de câteva frunze înnegrite. Poteca însăşi era îngustă şi şerpuia pe după trunchiurile copacilor. Curând, lumina de la intrarea pădurii păru că rămâne departe, în urma lor, ca o gaură mică şi strălucitoare; tăcerea era atât de adâncă, încât, înaintând, picioarele lor păreau să bufnească, în timp ce toţi copacii se aplecau peste ei şi îi ascultau.

După ce li se obişnuiseră ochii cu întunericul, reuşiră să vadă la o oarecare distanţă, de o parte a cărării, un fel de licărire verde, întunecată. Din când în când câte o rază subţire de Soare, care avea norocul să se furişeze printr-o deschizătură în frunzişul care se afla departe, deasupra lor, şi norocul şi mai mare să nu se rătăcească printre crengile încâlcite şi printre rămurelele încurcate de dedesubt, se înfigea subţire şi strălucitoare în pământul din faţa lor. Dar asta se întâmpla rar şi, puţin mai departe, încetă cu totul.

În pădure erau veveriţe negre. Şi când ochii pătrunzători ai lui Bilbo se obişnuiră cu întunericul, începu să le zărească de câte ori treceau repede poteca şi o zbugheau în dosul trunchiurilor de copaci. Mai erau şi sunete ciudate, mârâituri, zgomot de încăierare şi de paşi care alergau pe sub arbori şi pe frunzele căzute care zăceau în mormane groase pe pământul pădurii; dar cine şi ce făceau acele zgomote, asta nu putea să vadă. Cel mai scârbos lucru din tot ce-au văzut au fost pânzele de păianjen negre şi dese, cu fire foarte groase, întinse de cele mai multe ori de la un copac la altul sau încâlcite în ramurile joase ale arborilor, în dreapta şi în stânga potecii. De-a curmezişul potecii însă nu era nici urmă; nu reuşeau să-şi dea seama dacă rămăsese liberă din cauza animalelor sau a altor pricini.

Nu trecu mult şi începură să urască pădurea cu aceeaşi patimă cu care urâseră galeriile gnomilor, dar aveau şi mai puţine speranţe că ar putea ajunge vreodată la capătul ei. Şi totuşi trebuiau să meargă mai departe, mult după ce începuse să li se facă rău de dorul Soarelui, şi al cerului, şi al vântului care să le mângâie faţa. Sub acoperişul pădurii aerul stătea nemişcat, totul părea întunecat, înăbuşitor şi încremenit pentru totdeauna. O simţeau chiar şi piticii, care erau obişnuiţi cu săpatul tunelelor şi care trăiau uneori multă vreme fără să vadă lumina Soarelui; dar hobbitul, căruia îi plăceau găurile doar ca locuinţă, iar nu ca să-şi petreacă în ele zilele de vară, simţi cum treptat, treptat se înăbuşă.

Cel mai rău era noaptea. Se făcea întuneric beznă – nu ceea ce numiţi de obicei beznă, ci o beznă adevărată; atât de neagră, încât nu mai puteai să desluşeşti chiar nimic. Bilbo încercă să-şi mişte mâna în faţa nasului, dar nu reuşi s-o vadă deloc. De fapt, poate că nu e corect să spui că nu vedeau nimic; vedeau ochi. Dormeau toţi strâns cuibăriţi unul lângă altul, făcând de pază cu rândul; când îi veni rândul lui Bilbo, văzu în întunericul care-i învăluia licăriri şi, din când în când, perechi de ochi galbeni sau roşii sau verzi, care îl fixau de la mică distanţă, după care păleau încet şi dispăreau; o clipă mai târziu începeau iarăşi să lucească în altă parte. Uneori luceau sus, pe ramuri, chiar deasupra lui; şi asta îl înspăimânta cumplit. Dar ochii care i se păreau cei mai nesuferiţi erau nişte ochi palizi şi bulbucaţi. „Ochi de insectă, se gândi el, nu ochi de animal, parcă sunt mult prea mari.”

Cu toate că nu era încă foarte frig, încercară noaptea să aprindă focuri de tabără, dar renunţară repede. Focurile păreau să atragă sute de ochi în jurul lor, deşi făpturile, fie ele ce-or fi fost, aveau grijă să nu li se vadă niciodată trupurile în pâlpâirea slabă a flăcărilor. Ce era şi mai rău e că atrăgeau mii de fluturi cenuşii sau negri, unii mari, aproape cât mâna, care băteau din aripi şi bâzâiau pe lângă urechile lor. Asta nu puteau suporta, după cum nu suportau nici liliecii uriaşi, negri ca un joben; aşa că renunţară la foc şi moţăiră noapte de noapte în întunericul adânc şi ireal.

Toate astea continuară un timp care lui Bilbo i se păru o veşnicie; şi îi era mereu foame, căci îşi drămuiau merindele cu mare grijă. Chiar şi aşa, pe măsură ce treceau zilele şi vedeau că pădurea nu se schimbă cu nimic, începură să fie îngrijoraţi. Merindele nu vor ajunge la nesfârşit; de fapt, începură chiar să scadă. Încercară să tragă în veveriţe, dar până să ajungă să doboare una pe potecă, pierdură o grămadă de săgeţi. Apoi, când au fript-o şi au încercat s-o

mănânce, şi-au dat seama că avea un gust îngrozitor, aşa că au renunţat să le mai vâneze.

Le era şi sete, căci nu prea aveau apă şi de când intraseră în pădure nu văzuseră nici un izvor şi nici un pârâu. Cam aşa stăteau lucrurile când, într-o zi, descoperiră o apă curgătoare, care le tăia drumul. Curgea repede, cu putere, şi drept de-a curmezişul potecii, dar era destul de îngustă şi era neagră sau în orice caz aşa părea, în umbră. Noroc că îi prevenise Beorn că altfel ar fi băut, oricare i-ar fi fost culoarea, şi şi-ar fi umplut şi câteva dintre burdufurile goale. Dar aşa, se gândiră doar cum să facă să treacă pe malul celălalt fără să se ude. Existase cândva un pod de lemn, dar putrezise şi căzuse, şi nu mai rămăseseră decât stâlpii rupţi lângă mal.

Bilbo, îngenunchind la margine şi uitându-se atent înaintea lui. strigă:

— E o barcă lângă celălalt mal. Ce bine ar fi fost să fie de partea asta!

— Cât crezi că e până acolo? întrebă Thorin, căci între timp îşi dăduseră seama că, dintre toţi, Bilbo avea ochii cei mai pătrunzători.

— Puţin! Cel mult zece metri.

— Zece metri? Eu aş fi zis că sunt cel puţin treizeci, dar ochii mei nu mai văd ca acum o sută de ani. Oricum, e totuna dacă sunt zece sau o sută de metri. Nu putem sări pe partea cealaltă şi nu cred că-i bine să îndrăznim să trecem prin apă cu piciorul sau înot.

— Ştie vreunul dintre voi să arunce o frânghie?

— La ce bun? Barca e sigur priponită chiar dacă reuşim s-o agăţăm, lucru de care mă îndoiesc

— Nu cred că e priponită, spuse Bilbo, deşi la lumina asta nu-mi pot da seama precis, dar mie mi se pare ca abia a fost trasă la mal, care, tocmai în locul unde coboară drumul până la apă, e destul de jos.

— Dori e cel mai puternic dintre noi, iar Fili e cel mai tânăr şi are vederea cea mai bună, spuse Thorin. Ia vino-ncoace, Fili, şi vezi dacă poţi zări barca de care vorbeşte domnul Baggins.

Fili spuse că da. După ce studie multă vreme locul, ca să-şi dea seama de direcţie, îi puse pe ceilalţi să-i aducă o frânghie. Aveau mai multe frânghii şi la capătul celei mai lungi legară unul dintre cârligele mari de fier pe care le folosiseră ca să-şi prindă raniţele de curelele de la umeri. Fili luă cârligul în mână, îl legănă o clipă, apoi îl aruncă de cealaltă parte a apei.

Cârligul făcu, pleosc! în apă.

— Prea aproape, spuse Bilbo, uitându-se atent în faţa lui. Încă

vreo doi metri şi ai fi nimerit drept în barcă. Mai încearcă o dată. Nu cred că apa e atât de vrăjită, încât să-ţi facă rău dacă atingi puţină frânghie udă.

Fili trase cârligul înapoi şi-l scoase din apă, după ce şovăi totuşi o clipă. Apoi îl aruncă cu putere şi mai mare.

— Mai încet! spuse Bilbo. Că acu’ ai nimerit pe partea cealaltă, drept în pădure. Hai, trage binişor.

Fili trase încet de frânghie şi după un timp Bilbo spuse:

— Uşurel! Cârligul e acum pe barcă. Să sperăm că se agaţă de ea.

Se agăţă. Frânghia se încordă, dar Fili trase în zadar. Îi veni într-ajutor Kili, apoi Oin şi Gloin. Au tras şi au tot tras până când au căzut cu toţii pe spate. Bilbo însă era cu ochii în patru, aşa că prinse frânghia şi cu o bucată de băţ respinse bărcuţa neagră care se apropia în grabă de-a curmezişul apei. „Ajutor!” strigă, şi Balin reuşi tocmai la timp să prindă barca înainte s-o ia la vale, dusă de curent.

— Deci era priponită, spuse el, uitându-se la bareta ruptă, care tot se mai bălăbănea. Frumos aţi tras, băieţi, şi bine că frânghia noastră a fost mai tare.

— Cine trece primul? întrebă Bilbo.

— Eu, răspunse Thorin, şi dumneata vii cu mine, împreună cu Fili şi Balin. Mai mult nu ţine barca. După noi o să vină Kili şi Oin şi Gloin şi Dori, şi pe urmă Ori şi Nori, Bifur şi Bofur, şi la urmă o să vină Dwalin şi Bombur.

— Eu sunt întotdeauna ultimul şi nu-mi place deloc! spuse Bombur. Azi să treacă altul la rând.

— N-ai decât să slăbeşti. Aşa cum eşti acum, trebuie să vii cu ultima barcă, cu încărcătura cea mai uşoară. Şi nu bombăni împotriva ordinelor, c-o păţeşti.

— N-avem vâsle. Cum să ajungem pe malul celălalt? întrebă hobbitul.

— Mai daţi-mi o frânghie lungă şi încă un cârlig, spuse Fili, şi când totul a fost gata, a aruncat frânghia în întuneric, cât s-a priceput el de sus. Şi văzând că nu mai cade la loc, au înţeles că trebuie să se fi prins de ramuri. Acum urcaţi-vă, spuse Fili, şi unul dintre noi să tragă de sfoara care s-a agăţat de copacul de pe malul celălalt. Iar altul trebuie să ţină cârligul pe care l-am folosit prima dată, şi, după ce o să fim în siguranţă pe partea cealaltă, îl prinde de barcă şi voi ceilalţi o trageţi înapoi.

Şi aşa se treziră curând cu toţii pe celălalt mal, în siguranţă, scăpaţi de apa fermecată. Dwalin tocmai se căţărase pe mal, cu

frânghia înfăşurată pe braţ, şi Bombur (care continua să bombăne) se pregătea să-l urmeze, când li se întâmplă totuşi un necaz. Se auzi un zgomot grăbit de copite pe cărarea din faţa lor. Şi din întuneric apăru deodată un cerb care alerga în goană. Se năpusti printre pitici, îi dădu jos ca pe nişte popice şi se încordă să sară. Sări foarte sus şi trecu de partea cealaltă a apei cu un salt puternic. Dar nu ajunse cu bine acolo. Thorin era singurul care rămăsese în picioare şi-şi păstrase calmul. Îndată după ce debarcaseră, îşi îndoise arcul şi fixase o săgeată, să fie pregătit în caz că ar fi apărut vreun păzitor ascuns al bărcii. Aruncă deci o săgeată iute drept în fiara săritoare, care, ajungând pe celălalt mal, se poticni. Umbrele o înghiţiră, dar auziră sunet de copite care se împleticesc şi apoi se opresc cu totul.

Dar înainte ca piticii să poată scoate vreun strigăt de bucurie, îl auziră pe Bilbo scoţând un vaiet îngrozitor care îi făcu să uite cu desăvârşire vânatul. „A căzut Bombur în apă, se îneacă!”, strigă. Şi din păcate, chiar aşa şi era. Când se năpustise cerbul asupra lui, sărind peste el, Bombur abia pusese piciorul pe pământ. Piticul se împiedicase, împingând barca de la mal; după care se rostogolise în apa neagră, mâinile lui lunecând pe rădăcinile vâscoase de pe margine, iar barca se depărtase rotindu-se încet şi în cele din urmă dispăruse.

Când ajunseră alergând la mal, i se mai vedea doar căciuliţa deasupra apei. Îi aruncară repede o frânghie cu un cârlig. O prinse şi piticii îl traseră la mal. Era, bineînţeles, murat de la păr până la cizme, dar asta nu era cel mai rău. Când îl întinseseră pe mal, dormea adânc şi strângea frânghia atât de tare, încât n-au reuşit în nici un fel să i-o ia; şi cu toate încercările lor de a-l trezi, continuă să doarmă dus.

Stăteau aplecaţi asupra lui, blestemându-şi soarta şi lipsa lui de îndemânare, şi văicărindu-se că pierduseră barca fără de care nu se mai puteau întoarce pe celălalt mal să caute cerbul, când li se păru că aud un sunet vag de goarne în pădure şi lătratul unor câini în depărtare. Tăcură cu toţii, vrând să asculte; şi cum stăteau aşa, li se păru că aud zgomotul unei cete mari de vânători care trecea pe la miazănoapte, dar nu văzură nimic.

Rămaseră multă vreme pe loc, fără să îndrăznească să facă nici o mişcare. Bombur continua să doarmă, cu un zâmbet pe faţa lui rotundă, de parcă nici nu i-ar fi păsat de necazurile care-i copleşeau. Deodată, în faţa lor, pe cărare, apărură nişte căprioare albe, de fapt o căprioară şi câţiva cerbi tineri, albi ca zăpada, tot atât de albi, pe cât fusese primul cerb de închis la culoare. Luceau în umbră. Şi

înainte ca Thorin să poată striga, trei dintre pitici săriseră în picioare şi dăduseră drumul la săgeţi. Nici una nu păru să ajungă la ţintă. Căprioarele se întoarseră şi dispărură printre copaci, tot atât de tăcute cum veniseră. Piticii continuară să trimită săgeţi în direcţia lor, dar în zadar!

— Opriţi-vă! Opriţi-vă! strigă Thorin; dar prea târziu. Piticii stârniţi îşi irosiseră ultimele săgeţi; arcurile pe care le aveau de la Beorn nu le mai slujeau acum la nimic.

În seara aceea au fost cu toţii foarte amărâţi, iar în zilele următoare tristeţea îi copleşi cu totul. Trecuseră peste râul fermecat. Pădurea părea neschimbată. Totuşi, dacă ar fi cunoscut-o mai bine, şi s-ar fi gândit mai mult la înţelesul sunetelor vânătorii şi al apariţiei căprioarelor albe care le ieşiseră în cale, şi-ar fi dat seama că se apropiau în sfârşit de marginea de răsărit a pădurii şi că, dacă şi-ar fi putut păstra curajul şi speranţa, ar fi ajuns curând la nişte copaci mai subţiri şi nişte locuri unde începea din nou să apară lumina Soarelui.

Dar nu ştiau nimic din toate astea şi mai aveau şi o povară, pe Bombur, pe care trebuiau să-l care cum puteau, achitându-se cu rândul, câte patru, de treaba asta obositoare, în timp ce restul le duceau traistele. Şi dacă în ultimele zile traistele lor n-ar fi devenit atât de uşoare, n-ar fi reuşit niciodată să se descurce; dar un Bombur adormit şi zâmbitor în locul unor traiste pline cu mâncare, oricât ar fi fost de grele, era un schimb cam nefericit. Mai trecură câteva zile şi ajunseră în situaţia de a nu mai avea aproape nimic de mâncat sau de băut. Şi oricât s-ar fi uitat prin jur, în pădure nu creştea nimic hrănitor; doar ciuperci şi buruieni cu frunze palide şi miros neplăcut.

La vreo patru zile depărtare de râul fermecat ajunseră într-un loc unde aproape că nu existau alţi copaci decât fagi. În prima clipa s-au bucurat de schimbare, căci aici nu mai existau arbori şi umbra nu mai era chiar atât de deasă. Mai era şi o lumină verzuie de o parte şi de alta a cărării. Dar lumina nu le arăta altceva decât şiruri nesfârşite de trunchiuri drepte, cenuşii, ca stâlpii unei săli uriaşe şi întunecoase. Era ceva mai mult aer şi un vânt care şuiera, dar totul suna a jale. Câteva frunze căzură foşnind, amintindu-le că se apropie toamna. Înaintând, răscoleau cu paşii lor frunzele moarte ale unui număr nesfârşit de alte toamne, frunze ce zburau peste marginea potecii, de pe covoarele roşii ale pădurii.

Bombur continua să doarmă, iar ei obosiră cu totul. Uneori auzeau râsete care-i îngrijorau, alteori auzeau cântece, dar asta mai departe. Cei care râdeau aveau voci armonioase, nu semănau a

gnomi, iar cântecele erau frumoase, numai că sunau sinistru şi ciudat aşa că piticii nu simţiră nici o alinare, ci, mai degrabă, un îndemn de a fugi de prin locurile acelea, cu toată puterea care le mai rămăsese.

Mai trecură încă două zile şi descoperiră că drumul lor o lua în jos, şi curând după aceea se treziră într-o vale acoperită aproape în întregime cu stejari puternici.

— Oare chiar n-are sfârşit pădurea asta păcătoasă? spuse Thorin. Ar trebui să se caţere cineva în vârful unui copac, să încerce să scoată capul pe deasupra şi să se uite în jur. Singura soluţie e să alegem copacul cel mai înalt dintre toţi câţi se apleacă deasupra cărării.

Bineînţeles că „cineva” însemna Bilbo. L-au ales pentru că cel care se căţăra nu le putea fi de folos decât dacă ajungea cu capul deasupra frunzelor din vârf, şi pentru asta trebuia să fie destul de uşor ca să-l ţină crengile din vârf, care erau şi cele mai subţiri. Bietul domn Baggins nu prea avea antrenament la căţăratul în copaci, dar ceilalţi l-au urcat pe crengile de jos ale unui stejar uriaş ce creştea drept în mijlocul drumului, aşa că n-a mai avut încotro şi a trebuit în continuare să urce cum se pricepea el mai bine. Îşi făcu drum printre ramurile încâlcite, primind tot timpul plesnituri în faţă, se înverzi şi se murdări de la scoarţa bătrână a crengilor mai mari, alunecă de mai multe ori, dar îşi recăpătă la timp echilibrul, şi în cele din urmă, după ce se zbătu cumplit într-un loc dificil unde nu părea să existe nici o ramură care să-i convină, ajunse la vârf. Şi în tot timpul ăsta se întrebase dacă nu cumva erau păianjeni în copac şi cum va mai coborî de acolo (altfel decât prin cădere).

În cele din

urmă scoase capul pe deasupra bolţii de frunze şi atunci văzu, într-adevăr, păianjeni. Dar erau dintre cei mici, de mărime obişnuită, şi umblau după fluturi. Lumina era cât pe-aci să-l orbească, îi auzea pe pitici strigându-l de jos, de undeva de departe, dar nu putea să le răspundă; tot ce putea era să se ţină strâns şi să clipească. Soarele strălucea puternic şi nu reuşi să se obişnuiască cu el decât după multă vreme. Când, în sfârşit, reuşi, văzu de jur împrejurul lui o mare verde-închis. Încreţită ici-colo de adierea vântului; şi peste tot sute

de fluturi. Trebuie să fi fost din specia „împăratul purpuriu” – un fluture căruia îi plac vârfurile copacilor din pădurile de stejar – dar ăştia nu erau purpurii, ci negru-închis, foarte închis, catifelaţi şi fără nici un fel de desen pe aripi.

Se uită multă vreme la „împăraţii negri” şi se bucură simţind adierea vântului în păr şi pe faţă; dar în cele din urmă strigătele piticilor, acolo, jos, care începuseră chiar să bată din picioare de nerăbdare, îi amintiră de ceea ce trebuia să facă. Oricât s-ar fi uitat, nu vedea decât întinderi de arbori şi de frunze care se prelungeau la nesfârşit. Inima lui, care se înseninase când văzuse Soarele şi simţise vântul pe faţă, i se cufundă iar până-n călcâie: nu aveau nici un pic de mâncare, ca să fie îndemnat să se întoarcă acolo, jos.

De fapt, după cum v-am mai spus, nu se aflau prea departe de marginea pădurii; şi dacă Bilbo ar fi avut mintea să vadă ce era de văzut, copacul în care se urcase, cu toate că era înalt, se afla aproape de fundul unei văi largi, aşa că, din vârful lui, ceilalţi copaci păreau că se ridică de jur-împrejur ca marginile unei străchini uriaşe; aşa că nu se putea aştepta să vadă până unde se întindea pădurea. Dar nu văzu nimic din toate astea şi coborî disperat, în cele din urmă ajunse jos, zgâriat, încălzit şi amărât, şi în întunericul peste care dădu nu reuşi să vadă nimic. Ceea ce povesti îi făcu, de altfel, într-o clipă şi pe ceilalţi să devină la fel de trişti ca el.

— Pădurea se întinde şi se tot întinde, şi iar se întinde, în toate direcţiile. Ce facem? Şi la ce-a servit să trimitem un hobbit? strigară toţi, de parcă ar fi fost vina lui. Nu le păsa de fluturi nici cât negru sub unghie, iar când le povesti de adierea minunată, pe care nu puteau s-o simtă pentru că erau prea graşi să se caţere până sus, se înfuriară de-a binelea.

În seara aceea au mâncat ultimele rămăşiţe şi firimituri pe care le mai aveau; aşa că primul lucru pe care l-au observat când s-au trezit a doua zi de dimineaţă, a fost că tot îi mai rodea foamea, iar al doilea că ploua şi că din loc în loc picăturile cădeau grele de-a lungul cărării. Aşa şi-au amintit că pe deasupra li se mai uscase şi gura de sete, dar ploaia nu-i ajută în nici un fel să şi-o potolească; o sete grozavă nu se potoleşte stând sub stejari uriaşi şi aşteptând să-ţi cadă o picătură de apă pe limbă, din întâmplare. Singura fărâmă de alinare le veni, pe neaşteptate, de la Bombur.

Se trezi brusc şi se ridică scărpinându-se în cap. N-avea nici cea mai mică idee unde se află şi nici de ce îi era atât de foame; uitase tot ce se întâmplase de când o porniseră la drum, în dimineaţa aceea de mai, atunci, de mult. Ultimul lucru de care-şi amintea era

petrecerea din casa hobbitului, şi s-au străduit mult până au reuşit să-l facă să creadă povestea numeroaselor întâmplări prin care trecuseră de când plecaseră.

Când auzi că nu e nimic de mâncare, se aşeză şi începu să plângă, căci se simţea foarte slăbit, nici nu se putea ţine bine pe picioare.

— De ce m-oi mai fi trezit? strigă. Visam atât de frumos! Se făcea că mă plimbam printr-o pădure, cam ca asta, dar cu torţe aprinse în copaci şi lămpi care se legănau atârnate de ramuri, şi focuri care ardeau jos, pe pământ; şi era o mare sărbătoare, care se tot prelungea la nesfârşit. Şi mai era acolo şi un rege al pădurilor, cu o coroană de frunze pe cap; cântau cu toţii cântece vesele şi nici nu vă pot spune sau enumera câte mâncăruri sau băuturi minunate erau acolo.

— Nici să nu încerci, spuse Thorin. De fapt, dacă nu poţi vorbi despre altceva, mai bine taci. Dacă nu te-ai fi trezit, te-am fi lăsat în pădure cu visele tale tâmpite, cu tot; nu-i nici o plăcere să te care cineva în spinare, după săptămâni întregi de porţii scăzute.

Acum nu mai era nimic de făcut decât să-şi strângă curelele în jurul stomacurilor goale, să-şi ia traistele şi boccelele goale în spate şi să-şi târască picioarele, fără prea mari speranţe că vor ajunge la capătul drumului înainte să leşine cu totul de foame. Continuară aşa toată ziua, mergând foarte încet, cu mare oboseală, în timp ce Bombur nu înceta să se vaite că nu-l mai duc picioarele şi că vrea să doarmă.

— Nu, n-ai să te culci! îi spuseră ceilalţi. Las' mai simţi şi tu greutatea pe picioarele tale, că destul te-am dus noi în spate.

Totuşi, refuză să mai facă vreun pas şi se aruncă la pământ.

— N-aveţi decât să mergeţi mai departe, dacă vreţi. Eu mă culc aici şi dorm, şi visez mâncare, dacă n-o pot avea altfel. Şi sper să nu mă mai trezesc niciodată.

Tocmai atunci Balin, care se afla puţin mai în faţă, strigă:

— Ce-a fost asta? Mi s-a părut că am văzut o licărire de lumină în pădure.

Se uitară cu toţii şi în faţa lor, într-un loc care li se păru destul de depărtat, văzură ceva roşu licărind în întuneric; apoi apăru încă o licărire, după care mai ţâşni încă una, lângă ea. O porniră cu toţii în grabă – se ridicase chiar şi Bombur – fără să le pese că vor da de troli sau de gnomi. Lumina era în faţa lor şi în stânga potecii, şi când, în cele din urmă ajunseră, la acelaşi nivel cu ea, văzură clar că sub copaci ardeau torţe şi focuri, dar că astea se aflau la o distanţă bună

de poteca lor.

— S-ar părea că visurile mele se împlinesc, gâfii Bombur, în urma lor.

Voia să se repeadă în pădure, după lumini. Dar ceilalţi îşi amintiră ce le spuseseră atât vrăjitorul, cât şi Beorn.

— La ce ne-ar servi ospăţul dacă nu ne-am mai întoarce vii de acolo? spuse Thorin.

— Dar fără ospăţ tot nu mai rămânem multă vreme în viaţă, spuse Bombur, şi Bilbo îi dădu întru totul dreptate.

Discutară multă vreme problema, întorcând-o pe faţă şi pe dos, până când în cele din urmă căzură de acord să trimită vreo două iscoade, să se furişeze pe lângă lumini şi să afle ce reprezintă. Dar, pe de altă parte nu au reuşit să se hotărască pe cine să trimită, nimeni nu părea nerăbdător să rişte să se piardă şi să nu-şi mai găsească niciodată prietenii.

În cele din urmă, în pofida faptului că fuseseră preveniţi, foamea îi făcu să se hotărască, pentru că Bombur continua să le tot povestească despre toate lucrurile bune pe care le mâncase el în vis, la ospăţul din pădure; aşa că părăsiră cu toţii poteca şi se cufundară împreună în inima pădurii.

După ce se furişară şi se târâră o bună bucată de drum, se uitară pe furiş din spatele trunchiurilor şi văzură un luminiş unde se tăiaseră mai mulţi arbori şi se nivelase pământul. În luminiş erau o grămadă de inşi, făpturi care arătau ca elfii, îmbrăcate toate în verde şi cafeniu şi aşezate într-un cerc mare pe butucii rotunzi ai copacilor tăiaţi, în mijlocul lor era un foc şi pe câţiva dintre copacii din jur erau fixate torţe; dar priveliştea care li se păru cea mai minunată era că toţi mâncau şi beau, şi râdeau cu poftă.

Mirosul de carne friptă era atât de ademenitor, încât fără să mai aştepte să se consulte unul cu altul, se ridicară cu toţii şi se repeziră în mijlocul cercului, singurul lor gând fiind să ceară de mâncare. Dar nici n-apucă primul să păşească bine în poiană, că toate luminile se stinseră ca prin minune. Cineva lovi cu piciorul în foc, din care se ridicară scântei strălucitoare, ca nişte rachete. După care focul dispăru cu totul. Erau pierduţi într-un întuneric desăvârşit, fără urmă de lumină, şi nu reuşiră nici măcar să se găsească unul pe altul, în orice caz nu înainte să treacă multă vreme. După ce bâjbâiră înnebuniţi prin întuneric, împiedicându-se de buşteni, izbindu-se şi zdrelindu-se de copaci, strigând şi ţipând până când se trezi – probabil – toată pădurea pe o rază de câţiva kilometri înjur, reuşiră în cele din urmă să se strângă cu toţii într-un maldăr şi să se numere

pe pipăite. Bineînţeles că între timp uitaseră cu desăvârşire în ce direcţie se afla poteca şi erau cu toţii pierduţi fără speranţă, în orice caz până dimineaţa.

N-aveau încotro! Trebuiau să-şi petreacă noaptea acolo unde se aflau; nici măcar nu îndrăzniră să caute resturi de mâncare pe jos de teamă să nu se piardă din nou unul de altul. Dar abia apucaseră să se culce şi Bilbo tocmai începuse să simtă că-l cuprinde somnul, când Dori, pe care căzuseră sorţii să stea primul de veghe, spuse, şoptind răspicat:

— Luminile se aprind din nou, uite acolo, şi sunt mai multe ca oricând.

Săriră în sus toţi deodată. Şi, într-adevăr, văzură zeci de lumini sclipitoare şi auziră cât se poate de clar vocile şi râsetele dinainte. Se apropiară pe furiş, unul după altul, fiecare atingând spatele celui din faţă. Când ajunseră aproape de ele, Thorin spuse:

— De data asta nu vă mai repeziţi! Nimeni să nu se clintească din ascunzătoare până nu-i spun eu. Am să-l trimit întâi pe domnul Baggins singur, să vorbească cu ei. De el n-or să se sperie („Dar eu de ei?" se gândi Bilbo) şi, oricum, nădăjduiesc că nu-i vor face nici un rău.

Când ajunseră la marginea cercului de lumini, îl împinseră brusc pe Bilbo din spate. Şi înainte să aibă timp să-şi vâre inelul în deget, se împiedică şi făcu un pas, gata să cadă drept în mijlocul vâlvătăilor focului şi torţelor. Dar totul se dovedi a fi în zadar.

Luminile se stinseseră din nou şi se făcu întuneric beznă.

Dacă le-a fost greu să se regăsească prima oară, de data asta le-a fost şi mai greu. Pe de altă parte, nu reuşiră cu nici un chip să-l găsească pe hobbit. De câte ori se numărau, ieşeau doar treisprezece la număr. Strigară şi-l chemară: „Domnule Baggins! Bilbo! Hobbit! Hobbit afurisit! Hei! Fir-ai al naibii, unde eşti?" Şi alte asemenea strigăte. Dar nu primiră nici un răspuns.

Tocmai pierduseră orice speranţă, când Dori se împiedică de el, din pură întâmplare. Căzu, în întuneric, peste ceea ce i se păru a fi un buştean şi descoperi că era hobbitul; stătea ghemuit şi dormea dus. Au trebuit să-l scuture o grămadă ca să-l trezească, şi când se trezi, se arătă foarte mulţumit.

— Visam aşa de frumos! bombăni. Se făcea că mănânc un prânz nemaiauzit de bogat.

— Doamne, Dumnezeule! I s-au dus minţile ca lui Bombur, spuseră. Nu ne vorbi despre vise. Ospăţurile din vis nu-s bune de nimic, nu le poţi împărţi cu noi.

— Sunt, probabil, cele mai bune pe care le voi căpăta vreodată în locul ăsta păcătos, mormăi el, întinzându-se pe jos lângă pitici şi încercând să adoarmă din nou ca să-şi regăsească visul.

Dar acelea nu fuseseră ultimele lumini din pădure. Mai târziu, când îmbătrâni noaptea, Kili, care stătea de veghe, veni şi îi trezi din nou pe toţi, spunând:

— A apărut o adevărată vâlvătaie aici, aproape. Parcă s-au aprins deodată, ca prin minune, sute de torţe şi zeci de focuri. Ia ascultaţi cântecul şi harfele!

După ce ascultară un timp, întinşi pe jos, îşi dădură seama că nu pot rezista dorinţei de a se apropia şi de a încerca încă o dată să obţină ajutor. Săriră, aşadar, iarăşi în picioare. De data asta rezultatul fu într-adevăr dezastruos. Petrecerea pe care o văzură era mai mare, mai grozavă ca cele dinainte; şi în capul unui şir lung de petrecăreţi stătea un rege al pădurilor, cu o coroană de frunze pe părul lui auriu. Regele ăsta semăna foarte tare cu figura pe care spusese Bombur că ar fi văzut-o în vis. Elfii îşi treceau nişte castroane din mână în mână, pe deasupra focurilor, cântau din harfă şi din gură. Părul lor lucios era împletit cu flori; la gulere şi la brâie aveau giuvaiere strălucitoare, cu pietre verzi şi albe, iar feţele şi cântecele lor erau pline de veselie. Cântau clar, puternic şi frumos. Şi drept în mijlocul ospăţului, apăru brusc Thorin.

Se făcu o linişte totală, drept la jumătatea unui cuvânt. Şi se stinseră toate luminile. Flăcările săriră în sus, transformându-se în fum negru. Ochii piticilor se umplură de scrum şi de cenuşă. Şi pădurea se umplu din nou de vaietele şi strigătele lor.

Bilbo se trezi alergând în cerc (sau, cel puţin, aşa i se păru) şi strigând : „Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Fili, Kili, Bombur, Bifur, Bofur, Dwalin, Balin şi Thorin Scut-de-Stejar!” în timp ce nişte făpturi pe care nu le putea vedea sau simţi făceau şi ele la fel în jurul lui (strigând din când în când şi „Bilbo!”). Dar vaietele celorlalţi se depărtau din ce în ce, devenind tot mai slabe, cu toate că după un timp i se păru că se schimbaseră în ţipete şi strigăte de ajutor, la mare distanţă, în cele din urmă toate zgomotele se potoliră şi Bilbo rămase singur, într-o linişte şi o beznă desăvârşite.

A fost una dintre clipele lui cele mai nenorocite. Curând însă ajunse la concluzia că nu serveşte la nimic să încerce să facă ceva înainte să apară ziua şi lumina şi că e inutil să bâjbâie încoace şi încolo, obosindu-se fără nici o speranţă că va putea mânca şi astfel se va putea întrema. Se aşeză deci sprijinindu-se cu spatele de un copac şi începu să se gândească, nu pentru ultima oară, la vizuina lui

depărtată, cu cămările ei minunate. Era adânc cufundat în gânduri, visând şuncă, ochiuri şi pâine prăjită cu unt, când simţi că îl atinge ceva. Ceva care seamănă cu o sfoară groasă şi lipicioasă şi care se afla chiar lângă mâna lui stângă. iar când încercă să se mişte, descoperi că picioarele lui erau înfăşurate în aceleaşi sfori; încercă să se ridice şi căzu imediat la loc.

Apoi păianjenul uriaş, care se grăbise să-l lege pe când moţăia, veni din spate şi se repezi asupra lui. Bilbo nu reuşi să vadă decât ochii făpturii, dar îi simţi picioarele păroase în timp ce se străduia să înfăşoare firele ei scârboase în jurul lui.

Avusese mare noroc că se trezise la timp. O clipă mai târziu n-ar mai fi fost în stare să facă nimic. Acum însă se luptă cu disperare şi scăpă. A trebuit să respingă cu mâinile făptura care încerca să-l anihileze cu un fel de otravă, aşa cum fac păianjenii cu muştele. Deodată îşi aminti de sabie şi o scoase din teacă. Păianjenul sări înapoi şi Bilbo avu timp să taie firele şi să-şi elibereze picioarele. După asta se pregăti să atace. Fireşte că păianjenul nu ştia că există fiinţe care purtau asemenea ace la şold, că altfel ar fi fugit mai repede. Bilbo se repezi la el înainte să poată dispărea şi-l lovi cu sabia drept în ochi. Păianjenul, înnebunit de furie, începu să sară şi să danseze, şi să arunce cu picioarele în toate direcţiile, cu smucituri îngrozitoare, până când Bilbo îl ucisese cu o nouă lovitură de sabie. După asta căzu şi multă vreme nu-şi mai aminti de nimic.

Când îşi reveni, lumina era slabă şi cenuşie, aşa cum e ziua în pădure. Păianjenul zăcea mort lângă el şi lama săbiei avea pete negre pe ea. Într-un fel, uciderea păianjenului uriaş, de unul singur, în întuneric, fără ajutorul vrăjitorului sau al piticilor, sau al altcuiva, însemna mare lucru pentru domnul Baggins. Şi, ştergându-şi sabia de iarbă şi punând-o înapoi în teacă, se simţi alt hobbit, mult mai aprig şi mai viteaz, cu toate că-i chiorăiau maţele de foame.

— Am să-ţi dau un nume, îi spuse el sabiei, am să-ţi spun „ţeapa."

După asta începu să exploreze împrejurimile. Pădurea era sinistră şi tăcută; dar trebuia să-şi caute prietenii; asta în primul rând; şi nici nu puteau fi prea departe, dacă nu cumva îi prinseseră elfii (sau alte făpturi şi mai rele) şi-i făcuseră prizonieri. Bilbo simţi că e periculos să strige şi rămase multă vreme pe loc, întrebându-se în ce direcţie o fi drumul şi pe unde s-o ia mai întâi ca să-i caute.

— Vai, de ce n-am ţinut minte sfatul lui Beorn şi al lui Gandalf, se văicări el. De ce belea am dat cu toţii! CU TOŢII! Ce bine ar fi să fim iar împreună: e cumplit să fii singur.

În cele din urmă ghici, de bine de rău, direcţia din care veniseră strigătele de ajutor în timpul nopţii – şi spre norocul lui (se născuse cu o porţie bună de noroc) ghici mai mult sau mai puţin exact, după cum veţi vedea. Se hotărî, aşadar, s-o ia în direcţia aceea, strecurându-se cât se pricepu el mai bine. După cum v-am mai spus, hobbiţii se pot mişca fără zgomot, mai ales prin pădure. Şi, în plus, înainte de a o porni la drum, Bilbo îşi mai pusese şi inelul în deget. Aşa că păianjenii nici nu l-au văzut, nici nu l-au auzit că vine.

Un timp îşi continuă drumul pe furiş, până când văzu un fel de umbră neagră şi deasă în faţa lui, neagră chiar şi pentru pădurea aceea; era ca o pată a nopţii care nu se risipea niciodată. Pe când se apropia, văzu că e vorba de pânze de păianjeni, una în spate, alta deasupra şi încâlcită cu încă una, şi deodată, aşezaţi pe crengile de deasupra lui, văzu păianjenii uriaşi şi fioroşi, şi, deşi avea inelul în deget, începu să tremure de spaimă să nu-l descopere. Stând după un copac, se uită multă vreme la un grup de păianjeni, apoi în tăcerea şi nemişcarea pădurii, îşi dădu seama că făpturile acelea dezgustătoare vorbeau între ele. Vocea lor era ca un fel de sâsâit şi scârţâit subţire, dar reuşi totuşi să înţeleagă multe dintre cuvintele pe care le rosteau. Vorbeau despre pitici.

— A fost o

luptă crâncenă, dar a meritat, spuse unul. Ce piei groase şi nesuferite au! Dar sunt sigur că trebuie să fie buni şi zemoşi.

— Numai nu-i lăsa să stea prea mult, spuse al treilea. Nu sunt aşa de graşi cât ar trebui să fie. N-au mâncat prea bine în ultima vreme.

— Uside-i, hai, sâsâi al patrulea, uside-i acum. Şi atârnă-i pe urmă.

— Eu sunt sigur c-au şi murit, spuse primul.

— Nici gând! Am văzut adineauri unul care se zbătea. Tocmai se trezise, ca să spun aşa, dintr-un somn mi-i-nunat. Vreţi să-l vedeţi?

Şi zicând asta, unul dintre păianjenii graşi alergă pe o sfoară

până ajunse la vreo zece legături atârnate în şir, de o cracă înaltă. Observându-i pentru prima oară bălăbănindu-se în umbră, Bilbo se îngrozi când văzu un picior de pitic prin capătul unora dintre legături sau ici-colo câte un vârf de nas, un pic de barbă sau de scufie.

Păianjenul se duse la cea mai grasă dintre legături – „Trebuie să fie bietul Bombur”, îşi spuse Bilbo – şi ciupi tare nasul care ieşea din legătură. Se auzi un ţipăt înăbuşit dinăuntru şi deodată din legătură ţâşni un deget de la picior, care-l lovi pe păianjen puternic şi direct. Bombur tot mai avea vlagă. Se auzi un zgomot ca o lovitură dată într-o minge de fotbal dezumflată şi păianjenul furios căzu de pe cracă, prinzându-se în ultima clipă cu propriul său fir.

Ceilalţi râseră:

— Ai avut dreptate, spuseră, carnea e vie şi loveşte.

— Le pun eu capac la toţi, curând, sâsâi păianjenul cel furios, căţărându-se din nou pe cracă.

Bilbo îşi dădu seama că venise vremea să facă ceva. Nu se putea căţăra până la lighioane şi n-avea cu ce să tragă în ele. Uitându-se în jur, văzu totuşi că în locul acela erau multe pietre care zăceau în ceea ce părea să fi fost un pârâu, dar care acum secase.

Bilbo se pricepea destul de bine să ţintească cu pietre şi nu-i trebui mult până să găsească una frumoasă, netedă, în formă de ou, care să i se potrivească foarte bine în mână. Când era mic se antrena aruncând cu pietre spre o anume ţintă, până când toţi iepurii, toate veveriţele şi chiar păsările începuseră să dispară din calea lui cu iuţeala fulgerului ori de câte ori îl vedeau că se apleacă; chiar după ce crescuse, tot îşi mai petrecea o bună parte din timp trimiţând săgeţi într-o ţintă sau aruncând inele într-un ţăruş, împuşcând vergeaua, jucând popice sau bile, sau alte jocuri paşnice. Da, în afară de rotocoale de fum, ghicitori şi gătit, se mai pricepea încă la o grămadă de lucruri despre care n-am avut timp să vă spun. N-am nici acum. În timp ce hobbitul culegea pietre, păianjenul ajunsese la Bombur; câteva clipe mai târziu ar fi fost mort. Dar tocmai atunci Bilbo ţinti. Piatra izbi păianjenul cu putere în cap, făcându-l să cadă leşinat din copac, trosc! la pământ, cu picioarele încovrigate.

Piatra următoare zbură vâjâind printr-o pânză mare de păianjen, muşcându-i firele, făcându-i vânt păianjenului care stătea în mijlocul ei şi – pac! – ucigându-l. După asta s-a creat o mare panică în colonia de păianjeni, şi pot să vă asigur că un timp au uitat de pitici. Nu-l vedeau pe Bilbo, dar ghiceau din ce direcţie veneau pietrele. Aşa că se repeziră spre hobbit, iuţi ca fulgerul, alergând, legănându-se, aruncându-şi firele lungi în toate direcţiile, până când aerul păru că

se umple de frânghii fâlfiitoare.

Dar Bilbo se furişă îndată în alt loc. Se gândea să încerce să atragă păianjenii, să-i facă să se depărteze tot mai mult de pitici; şi în acelaşi timp să-i facă să devină curioşi, nervoşi şi furioşi. Când ajunseră vreo cincizeci în locul unde se aflase el puţin mai devreme, mai aruncă nişte pietre în ei şi într-unii care se opriseră în urma lor; apoi, dansând printre copaci, începu să cânte un cântecel care să-i înfurie şi mai tare şi să-i facă pe toţi să-l urmeze, şi, în acelaşi timp, să-i facă pe pitici să-l audă.

Iată ce cânta:

Un păianjen ţese-n pomu' înalt
Gras, bătrân, nu poate să mă vadă,
Ghem cu picioare, ghem cu picioare,
Tu te faci că n-ai habar,
Dar vrei, văd eu prea bine,
Să-ţi cad şi eu în nadă.
Blegulea, bătrânul, umflat peste măsură,
Blegulea, bătrâne, tu chiar nu vrei să vii?
Bătrâne pântecos,
Ia vino puţin mai jos,
Că sus n-ai să mă prinzi.
Blegulea, zău să ştii!

Planul nu era poate prea grozav, dar nu uitaţi ca Bilbo a trebuit să-l născocească într-o clipă şi încă într-o clipă foarte grea. În orice caz, şi-a atins scopul. În timp ce cânta, continua să arunce cu pietre şi mai bătea şi tactul cu piciorul. Aproape toţi păianjenii care se aflau de faţă se luară după el. Unii căzură din copaci, alţii alergară de-a lungul crengilor, se legănară făcându-şi vânt de pe un copac pe altul sau aruncând fire noi peste spaţii întunecate. Se năpustiră în direcţia cântecului mult mai repede decât se aşteptase Bilbo. Erau îngrozitor de supăraţi. Nu era vorba numai de pietre; păianjenilor nu le-a plăcut niciodată să li se spună „Ghem cu picioare”, iar „Blegulea” e o insultă pentru oricine.

Bilbo alergă spre alt loc, dar păianjenii alergară în grupuri, în diferite locuri din luminişul unde locuiau, şi ţeseau acum pânze ca să închidă toate spaţiile libere dintre trunchiurile de copaci. În câteva clipe hobbitul avea să se trezească prins între pânzele groase, sau cel puţin asta era intenţia păianjenilor. Stând acum în mijlocul insectelor care-l hăituiau şi tot ţeseau de zor, Bilbo îşi luă inima în

dinţi şi începu un nou cântec:

Grasul Lob şi tontul Cob
Mreje-au început să-ntindă;
Sunt gustos, o ştiu prea bine,
Dar n-au să mă prindă.
Sunt aici, musca cea rea.
Voi, plini de-osânză.
Mult prea leneşi să mă prindeţi,
În scârboasa pânză.

Şi cu aceste cuvinte se întoarse şi descoperi că ultimul spaţiu dintre doi copaci înalţi fusese închis cu pânză – din fericire, nu una ţesută serios, ci doar şiruri mari de sfoară-de-păianjen de grosime dublă, întinse în grabă de la un trunchi la altul. Bilbo scoase sabia lui cea mică, ciopârţi firele şi se depărta cântând.

Păianjenii văzură sabia, cu toate că nu cred că şi-au dat seama ce e, şi într-o clipă toată ceata se năpusti alergând spre hobbit, pe pământ şi pe crengi, legănându-şi picioarele păroase şi apucând totul cu cleştii şi cu torcătoarele, în timp ce ochii li se bulbucaseră şi spumegau. Îl urmară prin pădure până când Bilbo ajunse la limita până unde îndrăznea să se încumete. Apoi, făcând chiar mai puţin zgomot decât un şoricel, se întoarse pe furiş de unde plecase. Ştia că timpul era preţios, că nu va trece mult şi păianjenii se vor întoarce la copacii unde îi atârnaseră pe pitici. Aşa că trebuia să-i salveze în mare grabă. Lucrul cel mai greu era să se caţăre pe craca cea lungă de care atârnau legăturile. Nu cred că ar fi reuşit dacă unul dintre păianjeni n-ar fi lăsat, din fericire, să atârne un fir până jos; cu ajutorul acestui fir, cu toate că i se lipea de mână şi-l durea, Bilbo se urcă în copac unde dădu nas în nas cu un păianjen bătrân, cu o minte cam înceată şi cam gras la trup, care rămăsese să păzească prizonierii şi îi tot ciupise să vadă care era cel mai zemos şi mai bun de mâncat. Se gândise să înceapă ospăţul în lipsa celorlalţi, dar domnul Baggins era grăbit, şi înainte ca păianjenul să-şi dea seama ce se întâmplă, simţi o împunsătură şi se rostogoli mort de pe cracă.

Lucrul următor pe care trebuia să-l facă Bilbo era să elibereze un pitic. Cum? Dacă tăia firul care-l ţinea spânzurat, nefericitul se prăbuşea, buf! la pământ, care se afla la mare distanţă. Înaintând cu smucituri pe cracă (ceea ce îi făcu pe bieţii pitici să danseze şi să se bălăbăne ca nişte fructe coapte), ajunse la prima legătură.

„Fili sau Kili”, se gândi el după vârful unei scufii albastre care

ieşea în partea de sus. „Probabil că Fili”, deduse după vârful unui nas lung care ieşea din pachetul de fire înfăşurate. Plecându-se peste el, reuşi să taie majoritatea firelor tari şi lipicioase, după care, bineînţeles, dând din mâini şi din picioare, Fili apăru în întregime.

Mă tem că Bilbo începu să râdă când îl văzu mişcându-şi mâinile şi picioarele ţepene, în timp ce se balansa pe firul de păianjen ce-i trecea pe sub braţe, făcându-l să semene cu o jucărie caraghioasă care saltă pe sârmă.

Până la urmă reuşi totuşi să-l ridice pe Fili pe cracă; după care Fili făcu tot ce-i stătu în putere să-l ajute pe hobbit, cu toate că era bolnav din pricina otravei de păianjen şi a faptului că stătuse atârnat aproape toată noaptea şi toată ziua dinainte acoperit de firele înfăşurate în jurul lui, prin care nu-i ieşea decât nasul cu care trebuia să respire. I-a trebuit o veşnicie să-şi poată scoate scârboşenia aceea din ochi şi din sprâncene, cât despre barbă, a trebuit s-o taie aproape pe toată. În orice caz, începură amândoi să ridice întâi un pitic, apoi altul sus pe cracă şi să-i elibereze, tăindu-le firele. Nici unul dintre pitici nu se afla într-o stare mai bună ca Fili, iar unii dintre ei se simţeau chiar mai rău. Unii aproape că n-avuseseră cum să respire (vedeţi, aşadar, că nasurile lungi sunt, uneori, folositoare), iar alţii se otrăviseră cumplit.

Astfel îi scăpară pe Kili, Bifur, Bofur, Dori şi Nori. Bietul Bombur era istovit. Era cel mai gras şi fusese ciupit şi înghiontit fără încetare – aşa că se rostogoli pur şi simplu de pe cracă şi căzu, buf! pe pământ, din fericire pe nişte frunze care se aflau acolo, rămânând întins pe jos. Când începură să se întoarcă păianjenii, mai răi ca niciodată, mai erau încă cinci pitici atârnaţi de capătul crengii.

Bilbo se întoarse repede la celălalt capăt al crengii, aproape de trunchi, şi-i opri pe cei care încercau să se caţăre sus. Îşi scosese inelul când îl salvase pe Fili şi uitase să-l pună la loc, aşa că începură toţi să bolborosească şi să sâsâie.

— Acum te vedem, stârpitură păcătoasă! Las’ că te mâncăm noi şi-ţi lăsăm oasele şi pielea atârnate de un copac! Îââââî! Are un ac, nu-i aşa? Lasă că tot îl prindem şi-l atârnăm cu capu-n jos, o zi sau două.

În timp ce se întâmplau toate astea, ceilalţi pitici se munceau să elibereze restul prizonierilor, tăind firele cu cuţitul. Curând aveau să fie toţi liberi, deşi nu era clar ce avea să urmeze după asta – păianjenii îi prinseseră destul de uşor în noaptea din ajun, dar atunci îi luaseră prin surprindere şi pe întuneric. De data asta se anunţa o luptă crâncenă.

Deodată Bilbo observă că mai mulţi păianjeni se strânseseră în jurul lui Bombur, care zăcea pe jos, şi îl legaseră din nou, târându-l acum după ei. Bilbo scoase un răcnet şi începu să ciopârţească păianjenii din faţa lui. Aceştia se retraseră iute, iar el se târî în patru labe şi căzu din copac drept în mijlocul celor de jos. Sabia lui mică era pentru ei un nou fel de înţepătură. Lovea fără milă în toate direcţiile! Lucea încântată parcă, în timp ce-i înjunghia. Ucise vreo jumătate de duzină înainte ca ceilalţi să se hotărască să se retragă şi să-l lase pe Bombur lui Bilbo.

— Coborâţi! Coborâţi! le strigă el piticilor care stăteau pe cracă. Nu mai staţi acolo sus, că vă acoperă cu plase! Vedea păianjeni care se îngrămădeau pe toţi copacii dimprejur, târându-se pe crengi deasupra piticilor.

Piticii se rostogoliră, săriră sau căzură pe jos, toţi unsprezece grămadă, majoritatea neputincioşi, reuşind cu greu să se ţină pe picioare. Se strânseră, în sfârşit, toţi doisprezece, numărându-l şi pe bietul Bombur, care stătea sprijinit de o parte şi de alta de vărul lui, Bifur, şi de fratele lui, Bofur; Bilbo dansa în preajma lor, fluturând sabia, în timp ce sute de păianjeni furioşi se holbau la ei de peste tot, din jur şi de deasupra. Situaţia era destul de disperată.

Atunci începu bătălia. Unii pitici aveau cuţite, alţii beţe şi toţi aveau la îndemână pietre, iar Bilbo avea pumnalul lui elfesc. Reuşiră să respingă păianjenii o dată şi încă o dată, şi chiar să ucidă mulţi dintre ei. Dar asta nu putea continua la nesfârşit. Bilbo era aproape mort de oboseală; doar patru dintre pitici erau în stare să se ţină pe picioare, şi nu mai era mult până când urmau să fie cu toţii doborâţi ca nişte muşte sleite. Păianjenii începuseră iarăşi să-şi ţească pânza în jurul lor, de la un copac la altul.

Până la urmă Bilbo nu reuşi să găsească alt plan decât să le spună piticilor taina inelului. Nu-i prea convenea, dar n-avea încotro.

— Eu o să dispar, spuse. Şi dacă pot, o să distrag atenţia păianjenilor. Voi trebuie să rămâneţi împreună şi s-o luaţi în direcţia opusă, înspre stânga. Cam pe acolo trebuie să mergeţi, ca să daţi de locul unde am văzut focurile elfilor ultima dată.

A fost greu să-i facă să înţeleagă, pe de-o parte din pricină că erau ameţiţi şi pe de alta, din pricina strigătelor, pocniturilor de băţ şi a pietrelor aruncate; dar după un timp Bilbo simţi că lucrurile nu mai pot suferi amânare – păianjenii strângeau cercul tot mai tare. Îşi puse brusc inelul şi, spre marea uimire a piticilor, dispăru.

Puţin mai târziu, se auzi o voce spunând „Grasul Ghem cu picioare”, printre copaci, departe, în stânga. Asta îi nelinişti grozav

pe păianjeni. Se opriră, şi unii o porniră în direcţia vocii. „Ghem cu picioare” îi făcu să se înfurie în aşa hal, încât îşi pierdură minţile. Apoi Balin, care înţelesese planul lui Bilbo mai bine decât ceilalţi, conduse atacul.

Piticii, ghemuiţi unul într-altul, formând un mănunchi compact şi aruncând cu pietre ca o grindină, urmăriră păianjenii spre stânga şi sparseră cercul. Strigătele şi cântecul care se auzeau departe, în urma lor, se opriră brusc.

Sperând cu disperare că Bilbo nu fusese prins, piticii îşi continuară drumul. Dar nu destul de repede. Erau bolnavi şi obosiţi, şi cu toate că mulţi dintre păianjeni se aflau destul de aproape în urma lor, nu puteau înainta decât şontâc-şontâc. Când şi când trebuiau să se întoarcă să lupte cu făpturile care-i ajungeau din urmă; câţiva păianjeni se şi urcaseră în copacii de deasupra lor şi aruncau fire lungi şi lipicioase înspre ei.

Lucrurile se stricaseră iarăşi cam rău, când, deodată, Bilbo reapăru şi atacă păianjenii uluiţi, dintr-o parte.

— Plecaţi, plecaţi, strigă el, că-i împung eu!

Şi îi împunse. Se repezea înainte şi înapoi, ciopârţind fire de păianjen, tocându-le picioarele şi spintecându-le trupurile grase când se apropiau prea tare. Păianjenii se umflau de furie, bolboroseau şi spumegau, şi sâsâiau blesteme fioroase. „Ţeapa” îi speriase de moarte şi acum, când apăruse din nou, nu îndrăzneau să se apropie decât până la un punct. Aşa că, oricât ar fi blestemat-o, prada lor se depărta încet, dar sigur. A fost îngrozitor, lucrurile au părut să dureze la nesfârşit. Dar în cele din urmă, tocmai când Bilbo simţea că nu mai poate ridica mâna nici pentru o singură lovitură, păianjenii renunţară să-i mai urmărească şi se întoarseră, dezamăgiţi, în colonia lor cea neagră.

Piticii văzură atunci că ajunseseră la marginea unui cerc unde arseseră focurile elfilor. Dar nu-şi dădeau seama dacă era vorba de vreunul dintre focurile pe care le văzuseră în noaptea din ajun. Totuşi, părea că peste locurile acelea pluteşte un fel de vrajă. Avea altă culoare care nu le plăcea deloc păianjenilor. Oricum, lumina era aici mai verde şi ramurile mai puţin groase şi ameninţătoare, aşa că avură norocul să se poată odihni, să-şi poată trage sufletul.

Zăcură o vreme, suflând şi gâfâind. Dar nu trecu totuşi prea mult şi începură să pună întrebări. Îi cerură lui Bilbo să le explice în cele mai mici amănunte cum se făcea nevăzut, iar Inelul pe care-l găsise îi interesă atât de tare, încât un timp uitară de propriile lor necazuri. Balin, mai cu seamă, insistă să i se spună de mai multe ori

povestea cu Gollum, cu ghicitorile şi tot restul, şi unde, şi cum găsise Inelul. După un timp însă lumina începu să scadă şi atunci întrebările se schimbară: unde se aflau, unde era cărarea, unde puteau găsi ceva de mâncare şi ce trebuiau să facă în continuare? Repetau aceste întrebări întruna şi păreau că aşteaptă ca micul Bilbo să le dea răspunsul. De unde se vede că îşi schimbaseră cu totul părerea despre domnul Baggins şi începuseră să-l respecte cum se cuvine (şi aşa cum le spusese şi Gandalf c-o să se întâmple). Într-adevăr, nu mai bombăneau, ci erau convinşi că hobbitul va găsi un plan minunat care să-i ajute. Ştiau prea bine că, dacă n-ar fi fost hobbitul, ar fi murit deja cu toţii. Îi mulţumiră, deci, de mai multe ori. Unii se ridicară chiar şi se plecară până la pământ, cu toate că efortul îi făcu să pice în nas şi nu mai reuşiră multă vreme să se pună la loc pe picioare. Adevărul despre dispariţia lui Bilbo nu scăzu cu nimic părerea lor bună despre el; căci văzuseră că are totuşi minte şi noroc, şi un inel fermecat – toate trei bunuri foarte folositoare; de fapt, l-au lăudat într-aşa hal, încât Bilbo începu să simtă că, la urma urmei, are în el ceva de aventurier curajos, cu toate că ar fi fost mult mai curajos dacă ar fi avut parte şi de ceva mâncare.

Dar n-avea nimic, absolut nimic; şi nici unul dintre ei nu era în stare să se ducă să caute ceva sau să găsească drumul pierdut. Drumul pierdut! În mintea obosită a lui Bilbo drumul devenise o idee fixă. Stătea şi se uita în faţa lui, la copacii care nu se mai terminau, şi după un timp se cufundară din nou, cu toţii, în tăcere. Toţi, în afară de Balin. Multă vreme după ce toţi ceilalţi tăcuseră şi închiseseră ochii să doarmă, continuă să mormăie şi să râdă pe înfundate:

— Gollum! Să fiu al naibii! Deci aşa ai reuşit să te furişezi pe lângă mine! Acuma ştiu! Te-ai strecurat încet pe lângă mine, nu-i aşa, domnule Baggins? Ah, şi nasturii împrăştiaţi în pragul uşii! Bunul şi drăguţul Bilbo, Bilbo, Bilbo – bo-bo-bo”. După care adormi. Şi multă vreme a domnit o linişte deplină.

Deodată Dwalin deschise un ochi şi se uită în jur:

— Unde e Thorin? întrebă.

Şocul a fost îngrozitor, într-adevăr, erau numai treisprezece – doisprezece pitici şi un hobbit. Da. Unde era Thorin? Se întrebară ce lucru nefast i s-o fi întâmplat, ce vrajă sau ce monştri întunecaţi dăduseră peste el. Şi cum zăceau aşa pierduţi în pădure, se cutremurară. După care se cufundară unul după altul într-un somn agitat, plin de vise înfricoşătoare, în timp ce seara se transforma în noapte neagră; şi deocamdată trebuie să-i lăsăm acolo, prea bolnavi şi obosiţi să stabilească gărzi sau să stea cu rândul de veghe.

Thorin fusese prins mult mai repede decât ei. Vă amintiţi că Bilbo adormise buştean când păşise în cercul de lumină? Apoi, fusese rândul lui Thorin să păşească în mijlocul cercului şi, când se stinseseră luminile, căzuse ca o piatră fermecată. Tot zgomotul pe care-l făcuseră piticii pierduţi în noapte, ţipetele pe care le scoseseră când îi prinseseră păianjenii şi îi legaseră, şi tot zgomotul bătăliei de a doua zi trecuseră peste el, fără să le audă. După care veniseră Elfii Pădureni, îl legaseră şi-l luaseră de acolo.

Făpturile pe care le văzuseră petrecând erau, fireşte, Elfii Pădureni. Ei nu sunt fiinţe rele. Dar au un păcat: nu au încredere în străini. Şi cu toate că pe atunci vrăjile lor aveau mare putere, erau foarte circumspecţi. Se deosebeau de Eldari, de Elfii Apuseni – erau mai periculoşi şi mai puţin înţelepţi. Căci cei mai mulţi (împreună cu neamurile lor răspândite pe dealuri şi pe munţi, se trăgeau din triburi vechi care nu se duceau niciodată în ţara Elfilor Apuseni. Elfii Luminii, Adâncurilor şi Mărilor se duceau acolo şi trăiau ani şi ani şi se făceau mai buni, şi mai înţelepţi, şi mai învăţaţi, şi descopereau vrăji noi şi o nouă artă a îndemânării, făcând lucruri frumoase şi uimitoare, înainte ca unii dintre ei să se întoarcă în Pământul de Mijloc. Elfii Pădureni se simţeau atraşi de amurgul Soarelui şi al Lunii noastre; dar cel mai mult le plăceau stelele; şi hoinăreau în pădurile întinse care creşteau înalte, în ţinuturi care acuma nu mai sunt. Locuiau de cele mai multe ori la marginea codrului, de unde fugeau uneori ca să vâneze sau să călărească şi să alerge pe câmpiile deschise la lumina lunii sau a stelelor. Dar după venirea Oamenilor, au început să iubească din ce în ce mai mult amurgul şi umbrele. Cu toate astea erau şi rămâneau elfi, şi asta înseamnă „făpturi cu suflet bun”.

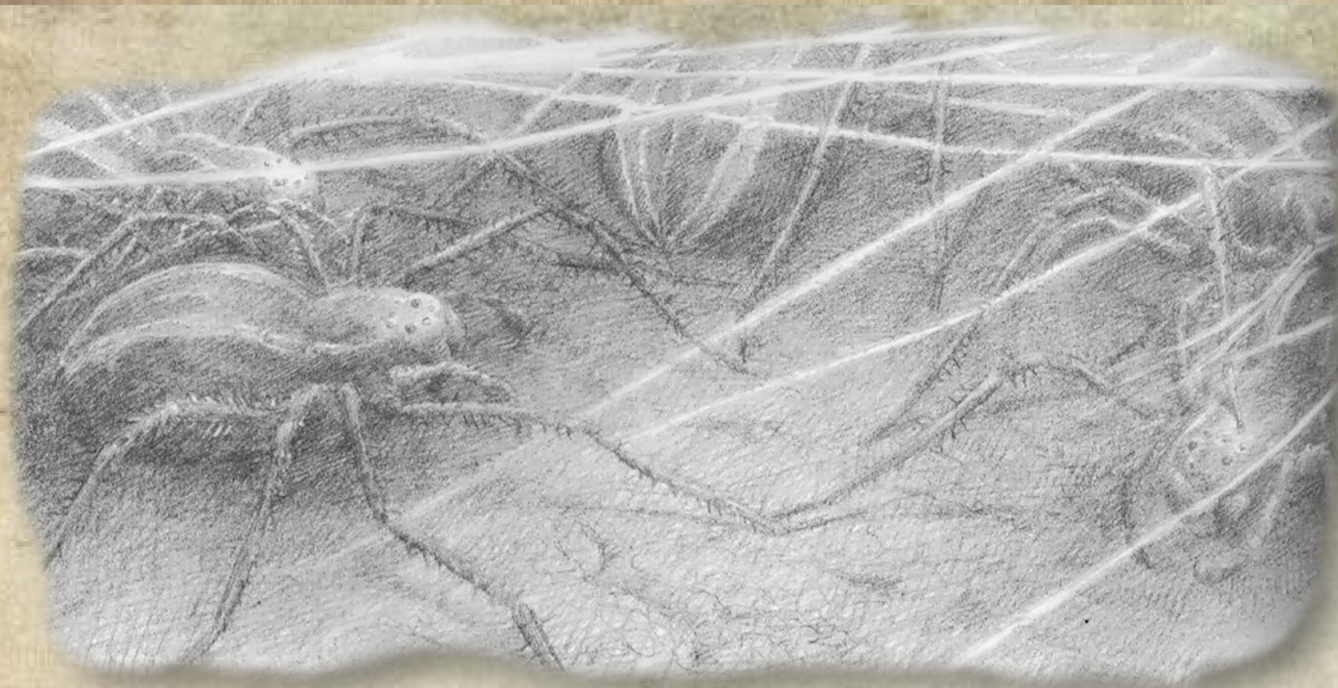
Într-o grotă uriaşă, câţiva kilometri de la marginea Codrului Întunecat, în partea dinspre răsărit, trăia pe vremea aceea regele lor cel mai mare. În faţa porţilor uriaşe de granit era un râu care venea din înălţimile pădurii şi continua apoi să curgă, intrând în mlaştinile de la picioarele platourilor înalte şi împădurite. Această grotă uriaşă, din care porneau nenumărate peşteri mai mici de fiecare parte, continua, cotind, departe, sub pământ, şi avea multe galerii şi săli spaţioase; dar era mai luminoasă şi mai sănătoasă decât locuinţele gnomilor, şi mai puţin adâncă şi periculoasă. De fapt, supuşii regelui vânau şi trăiau mai mult afară, în pădure, şi aveau case sau colibe pe pământ şi pe crengile copacilor. Copacii care le plăceau cel mai mult erau fagii. Grota era palatul regelui, seiful unde îşi păstra avuţia şi fortăreaţa în care se retrăgeau supuşii lui când voiau să se apere de

duşmani.

Peştera mai servea şi drept temniţă pentru prizonieri. Aşa că acolo l-au târât pe Thorin – fără prea multă blândeţe, căci nu prea iubeau piticii şi-şi închipuiau că e un duşman. Pe vremuri se războiseră cu unii dintre piticii pe care-i acuzaseră că le furaseră comoara. Ar fi însă drept să spunem că piticii susţineau, dimpotrivă, că luaseră ce li se cuvenea, pentru că se învoiseră cu Regele Elfilor să-i lucreze aurul şi argintul. După ce lucraseră, regele refuzase să le mai plătească. De fapt, marea slăbiciune a Regelui Elfilor erau lucrurile de preţ, mai ales argintul şi nestematele albe; şi cu toate că avea un tezaur destul de mare, voia mereu mai mult, fiindcă nu era încă atât de bogat ca alţi suverani ai elfilor, de pe vremuri. Supuşii lui nu scoteau din pământ şi nu prelucrau metalele sau nestematele, şi nici nu se prea sinchiseau de negoţ sau de agricultură. Asta o ştia orice pitic, deşi familia lui Thorin n-avusese nici o legătură cu vechea ceartă de care v-am pomenit. Aşa că Thorin s-a supărat din cauza felului în care s-au purtat cu el după ce şi-a retras vraja şi el şi-a venit în fire; şi s-a hotărât să nu scoată nici o vorbă despre aur sau despre giuvaiere.

Când îl aduseră în faţa regelui, acesta îl privi pe Thorin cu severitate şi îi puse o grămadă de întrebări. Dar Thorin nu spunea

nimic altceva decât că moare de foame.

— De ce aţi încercat de trei ori, dumneata şi oamenii dumitale, să-mi atacaţi supuşii în timp ce petreceau? întrebă regele.

— Nu i-am atacat, răspunse Thorin. Ne-am dus să cerşim, fiindcă muream de foame.

— Unde sunt prietenii dumitale acum şi ce fac?

— Nu ştiu, dar cred că rabdă de foame în pădure

— Ce făceaţi în pădure?

— Căutam mâncare şi băutură, că eram sleiţi de foame.

— Dar, de fapt, de ce aţi venit în pădure? întrebă regele, supărat.

Thorin închise gura şi refuză să mai vorbească.

— Foarte bine, spuse regele. Luaţi-l de aici şi puneţi-l la loc sigur, până se hotărăşte să spună adevărul, chiar dacă o fi să aşteptăm şi o sută de ani.

Elfii îl prinseră atunci în chingi şi îl închiseră într-una din peşterile lor cele mai ascunse, în dosul unor uşi solide de lemn, şi-l lăsară acolo. Îi dădură mâncare şi băutură şi chiar dacă mâncarea nu era foarte gustoasă, oricum, era din belşug; căci elfii nu sunt gnomi şi au o educaţie destul de aleasă chiar când e vorba de cei mai mari duşmani ai lor, pe care i-au luat prizonieri. Păianjenii uriaşi erau singurele făpturi faţă de care nu aveau milă şi pe care nu le cruţau.

Bietul Thorin zăcea deci acolo, în temniţa regelui, şi după ce mai trecu un timp în care se simţi plin de recunoştinţă pentru pâinea şi carnea, şi apa pe care i-o dădeau, începu să se întrebe ce deveniseră nefericiţii lui prieteni. Nu trecu mult şi descoperi; dar asta ţine de capitolul următor şi de începutul unei alte aventuri, în care hobbitul

şi-a dovedit din nou utilitatea.

CAPITOLUL 9

BUTOAIELE SALVATOARE

A DOUA ZI după bătălia cu păianjenii, Bilbo şi piticii făcură un ultim efort disperat să găsească o soluţie înainte de a muri de foame sau de sete. Se ridicară şi o porniră clătinându-se pe picioare, în direcţia în care opt din treisprezece, câţi erau, ghiciră că s-ar afla poteca, dar nu apucară niciodată să descopere dacă e aşa. Puţina lumină care era în pădure începuse iarăşi să scadă, topindu-se în întunericul nopţii, când deodată în jurul lor ţâşni lumina mai multor torţe, de parcă ar fi fost sute de stele roşii. Elfii Pădureni apărură cu arcuri şi săgeţi şi le strigară piticilor să se oprească. De luptă nu putea fi vorba. Chiar dacă piticii n-ar fi ajuns în starea în care erau, încât să se bucure că sunt prinşi, cuţitele lor mici, singurele arme pe care le aveau, nu le-ar fi fost de nici un folos împotriva săgeţilor cu care elfii puteau lovi chiar şi un ochi de pasăre în întuneric. Aşa că au încremenit pe loc, s-au aşezat pe jos şi au aşteptat – toţi în afară de Bilbo care şi-a vârât iute inelul în deget şi s-a dat, pe furiş, la o parte. Iată de ce, când elfii i-au legat pe pitici într-un şir lung, unul în spatele celuilalt, şi i-au numărat, n-au găsit sau, mai bine zis, nu l-au numărat niciodată pe hobbit.

Şi nici nu l-au auzit sau l-au simţit cum urmărea, de la distanţă, lumina făcliilor când îşi duceau prizonierii spre inima pădurii. Piticii erau cu toţii legaţi la ochi, dar, oricum, n-avea mare importanţă căci până şi Bilbo, care-şi putea folosi ochii, tot nu vedea unde îi duceau, şi, în orice caz, nici el, nici ceilalţi nu ştiau locul unde plecaseră. Bilbo făcu toate eforturile să se ţină după torţe, căci ielele îi sileau pe pitici să meargă cât mai repede, deşi erau bolnavi şi obosiţi. Regele le dăduse poruncă să se grăbească. Deodată torţele se opriră şi hobbitul abia avu timp să le ajungă din urmă, înainte să înceapă trecerea peste pod. Era podul peste râu, care ducea până la porţile

regelui. Sub pod apa întunecată curgea iute şi cu forţă. La celălalt capăt erau porţile unei peşteri uriaşe, care pătrundea în coasta unei văi molcome, acoperite de arbori. Acolo, fagii înalţi coborau chiar până la malul râului, muindu-şi rădăcinile în apă.

Elfii îşi împinseră prizonierii peste acel pod, dar Bilbo, care venea în urma lor, şovăi. Nu-i plăcea deloc cum arăta gura peşterii şi nu se hotărî să-şi urmeze prietenii decât în ultima clipă, când se repezi după ultimii elfi, înainte ca marile porţi ale regelui să se închidă cu zgomot.

Înăuntru galeriile erau luminate de flăcările roşii ale torţelor, şi elfii care făceau de gardă cântau înaintând prin galeriile cotite şi încrucişate, în care răsuna ecoul. Nu semănau cu cele din fortăreţele gnomilor pentru că erau mai mici, coborau mai puţin adânc sub pământ, iar aerul care le umplea era mai curat. Într-o sală mare, cu stâlpi cioplіţi din piatră vie, pe un tron de lemn sculptat, stătea Regele Elfilor. Pe cap avea o coroană de boabe şi frunze roşii, căci venise iarăşi toamna. Primăvara purta coroană din flori de pădure. În mână ţinea un toiag de stejar, sculptat.

Prizonierii fură aduşi în faţa lui şi, cu toate că se uita crunt la ei, le spuse oamenilor lui să-i dezlege, căci erau sleiţi de puteri şi în zdrenţe.

— De altfel, aici nu-i nevoie să stea legaţi, spuse. Nimeni din cei aduşi aici nu mai poate scăpa prin porţile mele fermecate.

Îi întrebă îndelung şi în amănunţime ce fac, unde vor să se ducă, de unde vin, dar nu reuşi să scoată de la ei mult mai mult decât de la Thorin. Erau morocănoşi şi supăraţi şi nici măcar nu se străduiau să pară politicoşi.

— Ce-am făcut, Măria-ta? întrebă Balin, care era cel mai bătrân dintre cei rămaşi. E oare o crimă să te rătăceşti în pădure, să-ţi fie foame şi sete, să fii prins în ghearele păianjenilor? De ce vă înfurie atât de tare uciderea lor? Sunt animalele dumneavoastră de casă, favorite?

Întrebarea îl înfurie, fireşte, pe rege, mai rău ca niciodată făcându-l să răspundă:

— E o crimă să umbli prin împărăţia mea fără aprobarea mea. Uitaţi că vă aflaţi în regatul meu şi că aţi folosit drumul făcut de oamenii mei? N-aţi tulburat voi de trei ori liniştea oamenilor mei în pădure, nu i-aţi supărat, n-aţi stârnit voi păianjenii cu zarva şi strigătele voastre? După toate necazurile pe care mi le-aţi pricinuit, am şi eu dreptul să ştiu ce vă aduce pe aici şi, dacă nu vreţi să-mi spuneţi acum, vă ţin pe toţi închinşi până vă vine mintea la cap şi

învăţaţi să vă purtaţi.

Porunci ca fiecare pitic să fie pus într-altă celulă, să i se dea de mâncare şi de băut, dar să nu li se dea voie să iasă din mica lor închisoare până când nu se hotărăşte măcar unul dintre ei să-i spună tot ce voia el să ştie. Dar nu le-a spus că Thorin era şi el prizonierul lui. Asta a descoperit-o Bilbo.

Bietul domn Baggins! Multă şi istovitoare vreme a trebuit să trăiască în locul acela, complet singur, ascunzându-se tot timpul, neândrăznind să-şi scoată niciodată Inelul, abia îndrăznind să doarmă, chiar şi ghemuit în cele mai ascunse şi îndepărtate unghere, pe care reuşise să le găsească. Ca să facă şi el ceva, îşi luă obiceiul să se plimbe prin palatul Regelui Elfilor. Intrările erau închise cu porţi fermecate, dar uneori, dacă se grăbea, reuşea totuşi să iasă. Grupuri de Elfi Pădureni, conduşi uneori de rege, plecau când şi când la vânătoare sau după alte treburi, prin pădurile dinspre Soare-răsare. Şi atunci, dacă Bilbo se mişca destul de repede, reuşea să iasă strecurându-se în urma lor, cu toate că asta era periculos. De mai multe ori a fost cât pe-aci să fie prins între uşile care s-au închis brusc după ce au trecut ultimii elfi; dar nu îndrăznea să se apropie prea mult din cauza umbrei lui, oricât ar fi fost de inconsistentă şi de nesigură în lumina torţei, sau de teamă să nu se ciocnească cineva de el şi să-l descopere. Şi pe urmă, chiar când ieşea, ceea ce nu se întâmpla prea des, tot nu-i servea la nimic. Nu voia să-i părăsească pe pitici şi, de fapt, nici nu ştia unde Dumnezeu să se ducă fără ei. Nu reuşea să ţină pasul cu elfii-vânători chiar tot timpul cât umblau pe afară, aşa că nu descoperi niciodată drumurile care l-ar fi scos din pădure; nu făcea decât să rătăcească disperat, îngrozit să nu se piardă, până când i se ivea iar ocazia să se întoarcă. Când ieşea la aer i se mai făcea şi foame, căci nu ştia să vâneze – în timp ce în peşteri reuşea, de bine de rău, să trăiască furând mâncare din cămară sau de pe masă, când nu era nimeni prin preajmă.

„Sunt ca un spărgător care, o dată ce-a intrat, nu mai poate pleca şi trebuie să continue să prade în chip jalnic aceeaşi casă, zi de zi, îşi spunea. Aici e partea cea mai tristă şi plicticoasă din toată aventura asta nenorocită, obositoare şi penibilă. Aş da orice să fiu din nou în vizuina mea, lângă un foc bun, la lumina lămpii!” Şi ar mai fi vrut uneori să-i poată trimite vrăjitorului un mesaj în care să-i ceară ajutor, dar asta era, fireşte, imposibil; îşi dădu foarte repede seama că, dacă era ceva de făcut, trebuia s-o facă el, domnul Baggins, singur şi fără ajutor.

În cele din urmă, după o săptămână sau două de viaţă trăită în

ascuns, pândind şi urmărind gărzile, profitând de orice ocazie, reuşi să afle unde era ţinut fiecare pitic în parte. Descoperi toate cele douăsprezece celule în care se aflau, în diferite părţi ale palatului, şi după un timp reuşi să se orienteze foarte bine. Şi mare-i fu mirarea, trăgând într-o zi cu urechea în timp ce stăteau nişte paznici de vorbă, să afle că mai era un pitic închis, într-un loc deosebit de tainic şi de întunecos. Ghici, bineînţeles, într-o clipă că trebuie să fie vorba de Thorin; şi după un timp descoperi că aşa şi era. În cele din urmă, reuşi cu mare greutate să găsească locul, când nu era nimeni prin jur, şi să schimbe două-trei vorbe cu căpetenia piticilor.

Thorin era prea amărât ca să mai fie furios de necazurile lui şi începuse chiar să se gândească să-i spună regelui totul despre comoară şi despre căutările lor (ceea ce dovedea cât de mult îi scăzuse moralul), când auzi vocişoara lui Bilbo prin gaura cheii. După o clipă însă îşi dădu seama că nu se poate înşela, se apropie de uşă şi avu o lungă convorbire în şoaptă cu Bilbo, care stătea de partea cealaltă.

Şi astfel Bilbo reuşi să ducă în taină mesajul lui Thorin fiecăruia dintre ceilalţi pitici întemniţaţi, spunându-le că Thorin, căpetenia lor, se află aproape de ei şi că nici unul nu trebuie să dezvăluie misiunea lui regelui, sau în orice caz nu înainte să le dea Thorin semnalul. Căci lui Thorin îi venise inima la loc, auzind cum îşi salvase hobbitul tovarăşii de păianjeni, şi era din nou hotărât să nu se răscumpere prin făgăduieli făcute regelui, că i-ar da o parte din comoară, decât atunci când nu va mai fi altă speranţă de scăpare; decât atunci când extraordinarul domn Baggins cel Nevăzut (despre care începuse, într-adevăr, să aibă o părere foarte bună) nu va mai reuşi să găsească nici o soluţie ingenioasă.

Primind mesajul, ceilalţi pitici au fost cu totul de acord. S-au gândit cu toţii că partea lor din comoară (căci o socoteau a lor, cu toate că se aflau acum într-o situaţie critică şi dragonul era încă în viaţă) va suferi serios dacă Elfii Pădureni vor avea pretenţia la o parte din ea; în plus, aveau toată încrederea în Bilbo. Căci, vedeţi, se întâmpla tocmai ce spusese Gandalf. Poate că ăsta era unul din motivele pentru care plecase şi îi lăsase singuri.

Dar Bilbo nu împărtăşea nici pe departe speranţele lor. Nu-i plăcea să depindă toţi de el şi tare ar fi vrut să-l aibă pe vrăjitor pe aproape. În zadar: probabil că îi despărţea de el toată întinderea misterioasă a Codrului Întunecat. Se gândi şi se tot gândi, până aproape să-i crape capul, dar nu-i veni nici o idee strălucită. Un inel fermecat era un lucru foarte bun, dar nu servea la mare lucru când

ei erau paisprezece. Dar, după cum aţi ghicit, probabil, până la urmă tot a reuşit să-şi salveze prietenii, şi iată cum s-a întâmplat.

Într-o zi, pe când tot adulmeca şi se plimba încoace şi încolo, Bilbo descoperi ceva foarte interesant: porţile cele mari nu erau singura intrare spre peşteri. Exista un pârâu care curgea pe sub o parte din zona cea mai joasă a palatului şi se unea cu Râul Pădurii mai departe, spre răsărit, dincolo de dealul abrupt unde se afla deschizătura principală; în locul unde pârâul subteran ieşea din coasta dealului se afla un zăgaz. Tavanul de stâncă cobora acolo până aproape de suprafaţa apei, unde se putea lăsa un zăgaz drept în albia râului, ca sa împiedice pe oricine ar fi vrut să intre sau să iasă pe acolo. Dar era adesea deschis, căci pe acolo treceau multe mărfuri, fie că intrau, fie că ieşeau. Dacă ar fi intrat cineva pe acolo, s-ar fi trezit într-un tunel negru şi accidentat, care pătrundea adânc în inima dealului; era totuşi un loc unde tunelul trecea pe sub peşteri şi unde tavanul fusese tăiat şi acoperit cu chepenguri mari din lemn de stejar, care se deschideau, în sus, spre beciurile regelui. În beciuri se aflau butoaie, butoaie şi iar butoaie; căci Elfilor Pădureni şi mai ales regelui lor le plăcea foarte mult vinul, deşi prin părţile acelea nu creştea viţa de vie. Vinul şi celelalte bunuri erau aduse de la rudele lor dinspre miazăzi, sau de la viile oamenilor de pe meleaguri îndepărtate.

Stând ascuns în spatele unui poloboc dintre cele mai mari, Bilbo descoperi chepengurile şi la ce foloseau, şi stând la pândă şi ascultând ce spuneau servitorii regelui, află cum se aduceau vinurile şi alte bunuri, pe apă sau pe uscat, de la Lacul cel Lung.

După câte se părea, acolo continua să existe un oraş înfloritor al oamenilor, construit pe poduri şi pătrunzând departe în apă, ca un mijloc de apărare împotriva duşmanilor de tot felul şi mai ales împotriva dragonului de pe Munte. Din Oraşul Lacului, butoaiele plecau pe Râul Pădurii. De multe ori erau doar prinse unul de altul ca nişte plute mari, şi împinse cu prăjina sau cu vâslele în sus, pe apă; alteori erau încărcate pe vase.

După ce le goleau, elfii luau butoaiele şi le aruncau prin trape, apoi deschideau zăgazul şi butoaiele ieşeau plutind şi legănându-se pe apă, până când curentul le ducea într-un loc, departe de râu, la vale, unde malul ieşea afară, aproape de marginea cea mai răsăriteană a Codrului Întunecat. Acolo erau culese, legate şi aduse înapoi, pe apă, în Oraşul Lacului, care se afla în apropiere de punctul în care Râul Pădurii se vărsa în Lacul cel Lung.

Un timp Bilbo stătu şi se gândi la zăgaz, întrebându-se cum l-ar

putea folosi ca să-şi scape prietenii şi, în cele din urmă, ajunse să conceapă un plan disperat.

Prizonierilor li se adusese masa de seară. Gărzile se depărtau tropăind pe culoare, luând torţele cu ei şi lăsând totul în întuneric, în urma lor. Apoi Bilbo îl auzi pe chelarul regelui spunându-i căpitanului gărzilor „noapte bună”.

— Hai cu mine, spuse, să-ţi dau să bei puţin din vinul ăla nou pe care l-am primit acum, de curând. Astă-seară am mult de tras, că trebuie să scot butoaiele goale din beciuri, aşa că un păhărel te ajută să munceşti mai bine.

— Bine, spuse râzând şeful gărzilor, am să gust şi eu un pahar, să văd dacă vinu-i vrednic de masa regelui. Astă-seară e un ospăţ şi nu se cade să servim vin prost.

Auzind acestea, Bilbo începu să tremure de emoţie, căci văzu că norocul e de partea lui şi că are imediat ocazia să-şi încerce planul lui disperat. Îi urmă pe cei doi până când intrară într-un beci mic şi se aşezară la o masă pe care se aflau două carafe mari şi pântecoase. Nu trecu mult şi începură să bea şi să râdă cu poftă. Şi atunci Bilbo avu un noroc cu totul neobişnuit. Elfii Pădureni nu se ameţesc decât cu vin extrem de tare, dar, după cât se părea, vinul ăsta era din recolta îmbătătoare a marilor grădini din Dorwinion şi nu era destinat soldaţilor sau servitorilor, ci doar ospăţului regelui; şi trebuia servit în cupe mici, nu în carafe mari şi pântecoase ca ale chelarului.

Puţin timp după aceea, şeful gărzilor începu să moţăie, apoi puse capul pe masă şi căzu într-un somn adânc. Chelarul continuă un timp să vorbească şi să râdă de unul singur, fără să dea vreun semn că văzuse ce s-a întâmplat, dar puţin mai târziu începu să picotească şi el – îi căzu capul pe masă şi adormi sforăind lângă prietenul lui. Atunci hobbitul intră pe furiş în beci. Câteva clipe mai târziu şeful gărzilor nu mai avea chei, iar Bilbo alerga cât putea de repede pe culoare, spre celule. Legătura mare de chei i se părea foarte grea pentru braţele lui şi, cu toate că purta inelul, simţi de mai multe ori că i se taie picioarele de frică, pentru că nu putea să împiedice cheile să zornăie destul de tare din când în când. Şi asta îl făcea să tremure din cap până-n picioare.

Întâi descuie uşa lui Balin, apoi, imediat după ce ieşi piticul de acolo, o încuie cu grijă la loc. După cum vă închipuiţi, Balin rămase foarte uimit; dar oricât ar fi fost de fericit să iasă din cămăruţa lui de piatră atât de plictisitoare, voia totuşi să se oprească şi să pună întrebări, să ştie ce voia să facă Bilbo şi multe altele.

— N-avem timp acum, spuse hobbitul, urmează-mă şi-ai să vezi! Trebuie să rămânem cu toţii împreună, să nu riscăm să ne pierdem unul de altul. Ori scăpăm toţi, ori nici unul, şi asta e ultima noastră şansă. Dacă se află asta, Dumnezeu ştie unde vă mai pune regele, cu lanţuri la mâini şi probabil şi la picioare. Fii băiat bun şi nu mai discuta.

După care se duse din uşă în uşă, până când numărul celor care-l urmau ajunse la doisprezece – nici unul dintre ei nefiind prea sprinten, din cauza întunericului şi a faptului că fuseseră prea mult timp închişi. Inima lui Bilbo bătea să se rupă ori de câte ori se loveau unul de altul sau mormăiau şi şuşoteau pe întuneric. „Naiba s-o ia de afacere piticească”, îşi spunea Bilbo în sinea lui. Dar totul a mers ca pe roate şi n-au întâlnit nici un paznic. De fapt, în noaptea aceea avea loc în pădure şi în sălile de sus o mare Petrecere a Toamnei. Aproape toţi supuşii regelui petreceau şi se veseleau.

În cele din urmă, după multe poticneli, ajunseră la temniţa în care se afla Thorin, la mare adâncime sub pământ, dar, din fericire, destul de aproape de beciuri.

— Ia te uită! spuse Thorin, când îi şopti Bilbo să iasă să se alăture prietenilor lui. Gandalf a spus adevărul, ca de obicei. La o adică, s-ar părea că eşti un Spărgător de mâna-ntâi. Sunt convins că în viitor, orice s-ar întâmpla, suntem cu toţii oamenii dumitale. Dar ce facem?

Bilbo îşi dădu seama că venise vremea să le explice cât de cât ideea, dar nu era deloc convins că piticii o vor primi bine.

Temerile lui se vădiră a fi cât se poate de justificate. Căci ideea nu le-a plăcut deloc şi începură să bombăne în gura mare, cu toate că asta era periculos.

— O să ne izbească şi o să ne facă bucăţi, şi o să ne mai şi înecăm, mormăiră. Când ai reuşit să pui mâna pe chei, am crezut că ai şi un plan inteligent. Ideea asta e o nebunie!

— Foarte bine, spuse Bilbo descurajat, dar în acelaşi timp şi cam enervat. Hai înapoi în celulele voastre frumoase; o să vă încui la loc şi o să staţi comod, să găsiţi un alt plan mai bun – dar nu cred că o să mai pot pune vreodată mâna pe chei, chiar dacă aş fi dispus să mai încerc.

Perspectiva era prea îngrozitoare, aşa că se potoliră. În cele din urmă, au trebuit să facă ceea ce le sugerase Bilbo, pentru că era clar că nu puteau să încerce să găsească drumul până-n sălile de sus sau să se lupte să iasă pe porţi, care se închideau ca prin farmec; sau să bombăne prin galerii, până erau iarăşi prinşi. Aşa că, urmându-l pe

hobbit, se furişară în beciurile cele mai adânci. Trecură prin faţa unei uşi prin care îi văzură pe căpitanul gărzilor şi pe chelar care continuau să sforăie fericiţi, cu un zâmbet pe faţă. Vinul de Dorwinion, dă un somn adânc, cu vise plăcute. A doua zi expresia căpitanului gărzilor probabil că avea să fie alta, cu toate că Bilbo, înainte să-şi continue drumul, se furişase lângă el şi, milos, îi pusese cheile înapoi la cingătoare.

„Aşa va avea mai puţine necazuri”, îşi spuse domnul Baggins. „N-a fost om rău şi s-a purtat destul de frumos cu prizonierii. Vai, ce-o să se mai mire cu toţii! O să-şi închipuie că am avut puteri supranaturale grozave, ca să trecem prin toate uşile încuiate şi să dispărem! Trebuie să ne punem foarte repede pe treabă dacă vrem aşa ceva!”

Balin a fost pus să pândească paznicul şi chelarul şi să dea de veste dacă mişcă. Ceilalţi s-au dus în beciul alăturat, cel cu trapele. Nu era timp de pierdut. După câte ştia Bilbo, câţiva elfi primiseră poruncă să coboare curând, să-l ajute pe chelar să împingă butoaiele goale prin trape, în râu. Butoaiele erau, de fapt, gata pregătite, rânduri-rânduri, în mijlocul încăperii, şi aşteptau să li se dea brânci. Unele erau butoaie de vin – şi cu astea nu aveau ce face, pentru că era greu să le deschizi la capăt fără zgomot şi era greu să le închizi la loc. Dar printre ele se aflau şi câteva cu care se căraseră alte lucruri în palatul regelui, cum ar fi unt, mere şi altele.

Găsiră repede treisprezece butoaie destul de mari ca să încapă câte un pitic în fiecare. De fapt, unele erau chiar prea spaţioase şi, vârându-se în ele, piticii se gândiră îngrijoraţi cât vor fi de scuturaţi şi de izbiţi, cu toate că Bilbo se strădui să găsească într-un timp atât de scurt paie şi alte lucruri cu care să-i împacheteze confortabil. Thorin îi făcuse mari necazuri şi acum se sucea şi se răsucea în butoi, mârâind ca un câine mare într un coteţ prea mic, în timp ce Balin, care rămăsese ultimul, făcea o grămadă de mofturi din cauza găurilor prin care trebuia să intre aerul, spunând că se sufocă înainte chiar să se fi pus capacul la butoi. Bilbo se străduise să astupe găurile din părţile laterale ale butoaielor şi să fixeze capacele cât mai bine, şi acum rămăsese din nou singur; alerga încoace şi încolo, făcând ultimele rectificări şi sperând, oricât ar fi fost de absurd, că planul lui va reuşi.

Treaba s-a isprăvit tocmai la timp. Un minut sau două după ce fixase capacul butoiului lui Balin, Bilbo auzi voci care râdeau şi vorbeau, şi cântau frânturi de cântece. Părăsiseră un ospăţ vesel, care se desfăşura într-una din sălile palatului, şi aveau intenţia să se

întoarcă acolo cât mai repede.

— Unde-i bătrânul Galion, chelarul? spuse unul dintre elfi. Nu l-am văzut servind la masă astă-seară. Ar trebui să fie aici acum, să ne arate ce-avem de făcut!

— Dacă bătrânul gură-cască întârzie, mă supăr, spuse altul. N-am de gând să-mi pierd vremea aici, când acolo sus toţi petrec şi se veselesc.

— Aha! se auzi un strigăt. Uite-l pe bătrânul pezevenghi. E cu capul în cană! A făcut şi el o mică petrecere în doi, cu prietenul lui, căpitanul.

— Scutură-l! Trezeşte-l! strigară ceilalţi, nerăbdători.

Galion nu prea era încântat să fie scuturat sau trezit şi încă şi mai puţin să fie batjocorit.

— Aţi auzit, mormăi el, am aşteptat şi-am tot aşteptat, aici jos, în timp ce voi beaţi şi vă veseleaţi, uitând de datorie. Nu-i de mirare că am adormit. Mi-a fost urât.

— Nu-i de mirare, spuseră elfii, dar explicaţia e aici, în cană. Ia dă-ne şi nouă o gură din licoarea asta aromitoare, înainte să ne apucăm de treabă. Nu-i nevoie să-l trezeşti pe temnicer. După cum arată, pare să-şi fi luat porţia.

Au băut apoi un rând şi deodată au devenit nemaipomenit de veseli. Dar nu şi-au pierdut minţile cu totul.

— Salvează-ne, Galion, strigară, ai început cheful devreme şi ţi s-au cam încâlcit minţile Ai pus aici butoaiele pline în loc să le pui pe cele goale, dacă le judeci după greutate.

— Ia apucaţi-vă de treabă, mormăi chelarul, cum o sa-şi dea seama de greutate nişte beţivani care trebuie să plece, şi gata! Faceţi ce vă spun!

— Bine, bine, răspunseră elfii, rostogolind butoaiele către trapă. Dar să ştii că tu răspunzi dacă poloboacele pline cu unt pentru rege şi cu cel mai bun vin al lui se duc pe gârlă şi ajung la Oamenii Lacului, pe gratis.

Hai de-a dura, dura, dura,
Oricare le-ar fi măsura,
Până cade jos, prin trapă,
Plici şi placi, cade în apă!

Aşa cântară, în timp ce un butoi şi pe urmă altul se rostogoliră uruind spre deschizătura neagră, căzând apoi în apa rece, câţiva metri mai jos. Unele dintre butoaie erau, într-adevăr, goale, dar în

altele, împachetat cu grijă, se afla câte un pitic; jos căzură toate, unele peste altele, plesnind apa, ciocnindu-se de pereţii tunelului sau unul de altul, plecând apoi la vale, pe apă.

Şi deodată Bilbo îşi dădu seama de punctul slab al planului său. Probabil că dumneavoastră v-aţi dat seama mai demult şi v-aţi distrat; dar cred că, dacă aţi fi fost în locul lui, n-aţi fi reuşit să faceţi nici măcar cât a făcut el. Deci rămăsese pe afară şi nu era nimeni care să-l împacheteze, chiar dacă ar mai fi avut posibilitatea s-o facă. Se părea că de data asta îşi va pierde într-adevăr piticii. Dispăruseră aproape toţi prin gaura neagră a trapei; va rămâne singur de tot şi va trebui să stea ascuns pe vecie, ca Spărgător permanent, în peşterile elfilor. Căci, chiar de ar fi putut să scape în clipa aceea prin porţile de sus, era foarte puţin probabil că va mai găsi vreodată piticii. Pe uscat nu ştia drumul care să-l ducă până-n locul unde se adunau butoaiele. Se întreba ce vor păţi fără el, căci nu avusese timp să le spună piticilor tot ce aflase sau ceea ce avusese intenţia să facă după ce vor fi ieşit din pădure.

Pe când îi treceau toate aceste gânduri prin minte, elfii, făpturi voioase, începură să cânte un cântec în jurul zăgazului râului. Câţiva mânuiau deja frânghiile care ridicau uşile porţii prin care urmau să iasă butoaiele, odată ajunse toate în apă.

Jos, pe apă, hai, coboară
Spre ţinuturi de-odinioară!
Lasă hrube şi palate,
Lasă coamee-avântate,
Unde codru-i des şi negru
Şi-umbre sure-s în tot locul.

Peste-a pomilor lumi zboară
Spre-adierile de vară,
Peste stuf, peste rogoz,
Peste bălării şi boz,
Printre ceţuri ce cresc, albe,
Din a mlaştinilor salbe!

Du-te, du-te după stele
De pe ceruri reci şi rele;
Să te-ntorci când zorii crapă
Peste ţărm, nisip şi apă,

Du-te către miazăzi,
Unde-i Soare şi e zi,
Şi sunt pajişti înverzite,
Unde pasc cirezi de vite.

Vino sus, unde-s grădini
Şi-unde sunt ciorchinii plini,
Unde Soarele domneşte…

Către miazăzi grăbeşte!
Jos, pe apă, hai, coboară,
Spre ţinuturi de-odinioară!

Unii se duseră să tragă de frânghiile care ridicau zăgazul, să poată ieşi butoaiele de îndată ce erau toate acolo jos, în apă.

Tocmai rostogoleau ultimul butoi spre trape. În disperare de cauză şi neavând altceva mai bun de făcut, micul Bilbo, sărăcuţul, s-a agăţat şi el şi s-a trezit aruncat în trapă, cu butoi cu tot. Şi plici! a căzut în apă – o apă rece şi moartă – cu butoiul peste el.

Apoi a ieşit din nou la suprafaţă, scuipând şi agăţându-se de lemnul butoiului, ca un şobolan; dar oricâte eforturi a făcut, tot n-a reuşit să se caţăre pe butoi. Ori de câte ori încerca, butoiul se rostogolea trăgându-l din nou pe sub el, în apă. De fapt butoiul era gol şi plutea, uşor ca un dop. Cu toate că avea urechile pline cu apa, Bilbo auzea elfii care continuau să cânte în pivniţa de sus. Apoi, deodată, chepengurile se închiseră cu o bufnitură şi vocile se pierdură. Bilbo se afla într-un tunel negru, plutind în apa îngheţată, singur-singurel – căci cum să te bizui pe nişte prieteni împachetaţi în butoaie!

Curând apăru însă în întunericul din faţă o pată cenuşie. Auzi scârţâitul zăgazului pe care îl trăgeau elfii în sus şi descoperi că se află în mijlocul unei mase plutitoare de butoaie şi poloboace, care se tot izbeau unele de altele şi se îngrămădeau să treacă pe sub arcadă şi să ajungă în şuvoiul de afară. Bilbo s-a ferit cât a putut el mai bine, ca să nu fie lovit din toate părţile şi făcut bucăţi; dar în cele din urmă mulţimea de butoaie care se înghionteau a început să se mai împrăştie, plutind unul câte unul pe sub bolta de piatră şi depărtându-se. Atunci şi-a dat el seama că n-ar fi fost bine nici dac-ar fi reuşit să se aşeze călare pe butoi, căci între butoi şi tavanul care cobora brusc în dreptul zăgazului nu mai era loc nici măcar pentru un hobbit.

Ieşiră de sub crengile care atârnau din copacii de pe cele două maluri. Bilbo se întrebă cum s-or fi simţind piticii şi dacă o fi intrat multă apă în butoaie. Printre butoaiele care înaintaseră plutind pe lângă el în întuneric, erau unele care păreau să atârne greu în apă, şi Bilbo îşi spuse că trebuie să fie cele în care erau pitici.

„Numai de-aş fi înfundat bine capacele”, se gândi el, dar nu trecu mult şi starea lui deveni atât de îngrijorătoare, încât uită de pitici. Reuşi să ţină capul afară din apă, dar tremura de frig şi-şi spunea în sinea lui că asta îl va ucide înainte ca norocul să se întoarcă în favoarea lui; se întreba cât timp va mai fi în stare să se ţină agăţat de butoi şi dacă n-ar trebui să rişte să-i dea drumul şi să încerce să înoate până la mal.

Norocul se schimbă într-adevăr în favoarea lui, puţin mai târziu: la un moment dat, curentul plin de vârtejuri împinse mai multe butoaie până aproape de mal, unde rămaseră un timp blocate de o rădăcină ascunsă.

Bilbo profită atunci de ocazie ca să se urce dintr-o parte pe butoiul lui, în timp ce acesta rămăsese înţepenit lângă un altul. Se căţără ca un şobolan murat şi se lungi deasupra, cu mâinile şi picioarele întinse în lături, să-şi poată păstra cât mai bine echilibrul. Vântul era rece, dar, în orice caz, mai plăcut ca apa şi Bilbo spera că n-o să alunece brusc de pe butoi când s-or porni din nou la drum.

N-a trecut mult şi butoaiele s-au eliberat din nou şi au început să se sucească şi să se răsucească, coborând pe apă şi intrând în şuvoiul principal. Bilbo îşi dădu seama că, aşa cum se şi temuse, îi venea foarte greu să se ţină bine de butoi; reuşi totuşi cumva, cu toate că era groaznic de incomod. Din fericire, el era foarte uşor şi butoiul era bun şi mare, şi, fiind permeabil, luase şi puţină apă. Totuşi, era ca şi cum ar încerca să călărească, fără căpăstru sau scări, un căluţ burtos, care tot voia să se rostogolească pe iarbă.

Tot înaintând aşa, domnul Baggins ajunse, în sfârşit, într-un loc unde copacii de pe ambele maluri deveneau tot mai subţiri. Reuşea să vadă cerul palid printre ei. Râul Negru se făcea dintr-o dată larg, întâlnindu-se cu apele principale ale Râului Pădurii care cobora grăbit de la porţile mari ale regelui. Era o fâşie de apă luminată, pe care n-o mai umbrea nimic, suprafaţa ei lunecoasă dansând, întreruptă ici-colo de oglindirea norilor şi a stelelor. Apoi, apele grăbite ale Râului Pădurii împinseră toată armata de butoaie şi poloboace spre malul dinspre miazănoapte, unde, tot muşcând terenul, săpaseră un golf larg. Golful avea un ţărm cu pietriş, pe sub maluri suspendate, şi în capătul dinspre răsărit era întărit de un mic promontoriu de rocă tare, ieşit în afară. Pe ţărmul cu apa mică,

majoritatea butoaielor se rostogoliseră pe uscat, doar câteva continuându-şi drumul până se loviră de digul de piatră.

Pe mal erau oameni care priveau cu atenţie. Într-o clipă împinseră cu prăjinile şi strânseră toate butoaiele la un loc, în apa joasă, şi, după ce le numărară, le legară la un loc cu sfoară şi le lăsară să rămână aşa până dimineaţa.

Bieţii pitici! În schimb, situaţia lui Bilbo era ceva mai bună! Cobori de pe butoi, trecu cu greu prim apă până la mal, după care însă se furişă până la nişte cocioabe pe care le văzuse lângă mal. Acum nu se mai gândea de două ori dacă să ia sau nu, neinvitat, mâncarea care-i apărea în faţă; era de atâta vreme silit s-o facă! Şi ştia acum prea bine ce înseamnă să fii înfometat, şi nu doar interesat în mod politicos de delicatesele unei cămări bine garnisite. Zărise, printre copaci, şi un foc şi asta îl atrăsese, căci hainele lui erau muiate şi zdrenţuite şi le simţea pe piele reci şi lipicioase.

***

Cred că nu e nevoie să vă dau prea multe amănunte în legătură cu aventurile lui din noaptea aceea, căci ne apropiem de sfârşitul călătoriei către Soare-răsare şi ajungem la ultima şi cea mai mare dintre aventuri, aşa că trebuie să ne grăbim. Bineînţeles că, ajutat de inelul lui fermecat, s-a descurcat la început foarte bine. După un timp însă l-au trădat urmele ude ale tălpilor şi picăturile de apă pe care le lăsa oriunde se ducea sau se aşeza; mai mult încă, începuse să se smiorcăie, şi de câte ori încerca să se ascundă, îl descopereau din cauza exploziei violente a strănuturilor lui înăbuşite. Într-o clipă, în satul de lângă râu se stârni o mare agitaţie; dar Bilbo scăpă, fugind în pădure; ducea cu el o pâine, un burduf cu vin şi nişte plăcinte, care nu erau câtuşi de puţin ale lui. Restul nopţii îl petrecu ud şi departe de foc, dar vinul îl ajută să suporte frigul şi, de fapt, adormi chiar puţin pe nişte frunze uscate, cu toate că anul se apropia de sfârşit şi aerul era îngheţat.

Se trezi din nou, strănutând deosebit de tare. Era o dimineaţă înnourată şi jos, lângă râu, se auzea larmă şi veselie. Se făcea o plută de butoaie, pe care elfii-plutaşi aveau s-o ducă în curând la vale, spre Oraşul Lacului. Bilbo strănută din nou. Nu mai era ud, dar se simţea îngheţat din cap până în picioare. Coborî cât reuşiră să-l ducă de repede picioarele lui ţepene şi ajunse tocmai la timp lângă grămada de butoaie, fără să-l observe nimeni în agitaţia generală. Din fericire, nu era Soare la ora aceea, ca să arunce umbre stânjenitoare şi din

fericire reuşi să nu mai strănute multă vreme.

Butoaiele erau împinse cu putere dintr-un loc într-altul, cu prăjina. Elfii stăteau în apa joasă, trăgeau şi împingeau. Butoaiele, care erau acum toate legate strâns la un loc, scârţâiau şi se bâţâiau.

— Încărcătura asta e grea, mormăiră unii dintre elfi. Se cufundă prea mult – şi unele nu par deloc goale. Dacă le-am fi primit în timpul zilei, am fi aruncat şi noi o privire înăuntru, spuseră.

— Acu’ n-avem timp, strigară plutaşii, împingeţi!

În cele din urmă se urniră, mai întâi încet, până trecură de vârful de stâncă unde stăteau alţi elfi ca să le împingă cu prăjina, apoi din ce în ce mai repede, pe măsură ce intrau în şuvoiul principal şi coborau la vale, tot mai la vale, înspre lac.

Scăpaseră de temniţele regelui, trecuseră de pădure, dar rămânea de văzut dacă rămăseseră vii sau erau morţi.

CAPITOLUL 10

O PRIMIRE CĂLDUROASĂ

PE MĂSURĂ CE ÎNAINTAU plutind pe apă, ziua se făcea tot mai luminoasă şi mai călduroasă. După o vreme, râul ocoli un umăr abrupt de pământ care cobora în stânga lor. Sub picioarele lui stâncoase, formând o costişă interioară, curgea, clipocind şi susurând, un pârâu adânc. Deodată, costişa se micşoră. Malurile se cufundară. Copacii rămăseseră în urmă. Şi Bilbo văzu în faţa lui o privelişte grozavă.

Pământul se întindea larg de jur-împrejur, plin de apele râului care se risipeau într-o sută de râuleţe şerpuite, sau se înfundau în mlaştini şi bălţi presărate cu insuliţe de fiecare parte; totuşi, prin mijloc curgea în continuare, liniştit, un râu violent. Iar departe se zărea Muntele, cu vârful lui întunecat ascuns într-un nor zdrenţuit. Dar nu se vedeau nici vecinii lui cei mai apropiaţi la nord-est, nici pământul răvăşit care îi lega de el. Se ridica singur şi se uita peste mlaştini înspre pădure. Muntele Singuratic! Bilbo venise de departe şi trecuse prin multe peripeţii ca să-l vadă, şi acum, când îl vedea, nu-i plăcea deloc cum arată.

Ascultând ce spuneau plutaşii şi punând cap la cap frânturile de informaţie pe care le lăsau să scape, îşi dădu repede seama că avea mare noroc să-l fi văzut chiar şi atât, chiar şi de la distanţa asta. Oricât ar fi fost de jalnică întemniţarea de care tocmai scăpase şi oricât de neplăcută i-ar fi fost situaţia actuală (ca să nu mai vorbim de bieţii pitici de sub el), avusese totuşi mai mult noroc decât îşi închipuise. Discuţiile se refereau la marfa care venea şi pleca pe apă şi la creşterea circulaţiei pe râu, pe măsură ce drumurile dinspre răsărit, care duceau spre Codrul Întunecat, dispăreau sau nu mai erau folosite; se mai refereau şi la certurile dintre Oamenii Lacului şi Elfii Pădureni, în legătură cu întreţinerea Râului Pădurii şi a malurilor sale.

Locurile astea se schimbaseră mult de pe vremea când Muntele

era locuit de pitici, zile de care cei mai mulţi dintre oameni nu-şi mai aminteau azi decât ca de un basm pierdut în negura vremii. Se schimbaseră chiar şi de curând, de la ultimele informaţii pe care le primise Gandalf în legătură cu ele. Inundaţii mari şi ploi umflaseră râurile care curgeau înspre răsărit. Mai fuseseră şi unul sau două cutremure (pe care unii erau dispuşi să le atribuie dragonului, pe care-l pomeneau doar cu blesteme şi cu un semn ameninţător cu capul în direcţia Muntelui). Mlaştinile şi mocirla se întinseseră tot mai mult de o parte şi de alta. Cărările dispăruseră, după cum dispăruseră şi mulţi călăreţi şi călători care încercaseră să regăsească drumurile pierdute. Cărarea elfilor, pe care-o urmaseră piticii prin pădure la sfatul lui Beorn, ajunsese acum să fie rar folosită şi lipsită de orice siguranţă. Ea se sfârşea, de altfel, la marginea de răsărit a pădurii; râul rămăsese singura cale lipsită de pericole de la marginea Codrului Întunecat, la miazănoapte, până la câmpiile umbrite de munte, pe partea cealaltă, iar râul era păzit de Regele Elfilor.

Vedeţi, aşadar, că până la urmă Bilbo luase singura cale cât de cât sigură. L-ar fi liniştit poate puţin pe domnul Baggins, care stătea tremurând pe butoaie, dacă ar fi ştiut că Gandalf, care era departe, aflase de toate astea, că se îngrijorase grozav şi că, de fapt, îşi isprăvea celelalte treburi (care nu au legătură cu povestea asta) şi se pregătea să vină în căutarea lui Thorin şi a tovarăşilor săi. Dar Bilbo nu ştia.

Tot ce ştia era că râul părea să continue şi să tot continue la nesfârşit, şi că-i era foame, şi avea un guturai urâcios, şi nu-i plăcea Muntele ăsta care părea că se încruntă şi-l tot ameninţă, pe măsură ce se apropia de el. După o vreme însă râul o luă mai spre sud, şi Muntele se retrase din nou; în cele din urmă, către sfârşitul zilei, malurile se făcură stâncoase, râul îşi strânse toate apele rătăcitoare într-un şuvoi adânc şi iute, şi se văzură înaintând cu mare viteză.

Soarele apusese când, cotind-o din nou înspre răsărit, Râul Pădurii năvăli în Lacul cel Lung. Râul avea acolo o gaură largă de vărsare şi în fiecare parte ecluze stâncoase ca nişte terase, cu prundiş îngrămădit la picioarele lor. Lacul cel Lung! Bilbo nu-şi închipuise niciodată că, atunci când nu e vorba de mare, poate exista o apă atât de întinsă. Lacul era atât de lat încât malurile opuse păreau mici şi îndepărtate, şi era atât de lung, încât capătul dinspre miazănoapte, care se întindea spre Munte nici nu se mai vedea. Bilbo ştia doar de pe hartă că acolo sus, departe, unde sclipeau stelele Carului, Râul Curgător se vărsa în lac venind din Dale, şi, împreună

cu Râul Pădurii umplea cu ape adânci ceea ce fusese, probabil, cândva o vale mare, adâncă şi stâncoasă. La capătul dinspre miazăzi, apele umflate peste măsură se revărsau iarăşi, în cascade înalte, şi goneau grăbite către meleaguri necunoscute. În aerul liniştit al serii, zgomotul cascadelor se auzea ca un muget îndepărtat.

Nu prea departe de gura Râului Pădurii era oraşul ciudat despre care vorbiseră elfii în pivniţa regelui. Nu se afla pe mal, cu toate că erau şi acolo câteva cocioabe şi chiar câteva clădiri; era construit pe suprafaţa lacului şi era apărat împotriva râului, care pătrundea cu vârtejuri în lac, de un promontoriu de piatră care forma un golf liniştit. Un pod mare, de lemn se întindea până într-un loc, unde pe stive uriaşe de copaci din pădure se construise un oraş de lemn, în care viaţa pulsa din plin; nu era un oraş de elfi, ci un oraş omenesc; cei care mai îndrăzneau să locuiască aici, la umbra Muntelui îndepărtat al dragonului, continuau să se îmbogăţească de pe urma negoţului cu bunuri, care veneau de la miazăzi pe Râul cel Mare şi erau apoi transportate cu căruţa, pe lângă cascade, până în oraşul lor; dar în vremurile bune de demult, când Dale, oraşul de la miazănoapte, era bogat şi înfloritor, fuseseră bogaţi şi puternici şi avuseseră flote întregi pe apă, unele pline cu aur, altele cu războinici în armură, şi avuseseră loc războaie şi fapte de vitejie care acum deveniseră legendă. Şi când apele scădeau, pe vreme de secetă, se mai vedeau încă, de-a lungul malurilor, clădirile unui oraş mare, care acum putrezea.

Dar oamenii îşi aminteau puţin din toate astea, deşi unii mai cântau cântecele vechi despre regii pitici de pe Munte, Thror şi Thrain, din neamul lui Durin, şi despre venirea dragonului şi prăbuşirea Seniorilor din Dale. Unii mai cântau şi că Thror şi Thrain se vor întoarce cândva şi că aurul va curge râuri-râuri prin ecluzele Muntelui, şi că toată regiunea aceea se va umple iar de cântece şi de veselie. Dar această legendă plăcută nu prea le influenţa îndeletnicirile de fiecare zi.

De îndată ce zăriră pluta de butoaie, o seamă de bărci ieşiră dinspre grămada de clădiri ale oraşului şi se apropiară de ea, şi nişte voci îi salutară pe plutaşi. Apoi se aruncară frânghii, se împinseră vâsle şi puţin după aceea pluta fu scoasă din şuvoiul Râului Pădurii şi priponită de pintenul înalt de stâncă, în micul golf din Oraşul Lacului. O prinseră acolo, aproape de capătul dinspre mal al marelui pod. Curând aveau să vină oameni de la miazăzi să ia câteva butoaie şi să umple altele cu bunuri aduse de ei, pentru ca apoi butoaiele să se întoarcă în amonte până în locul unde-şi aveau casa Elfii Pădureni.

Între timp, butoaiele fuseseră lăsate să plutească, iar elfii se duseseră cu luntraşii să chefuiască în oraş.

Ar fi fost uimiţi să vadă ce s-a întâmplat pe mal, după ce au plecat şi s-au lăsat umbrele nopţii. Bilbo a tăiat întâi şi întâi sfoara care ţinea primul butoi, pe care apoi l-a împins pe mal şi l-a deschis. Înăuntru s-au auzit nişte mârâieli şi un pitic, cât se poate de amărât, s-a târât afară. În barba lui udă leoarcă se amestecaseră fire ude de paie; îl dureau atât de tare braţele şi picioarele şi era atât de înţepenit, de lovit şi plin de vânătăi, încât abia dacă putea să mai stea în picioare sau să treacă împleticindu-se prin apa mică şi să se întindă, fornăind, pe mal. Avea o privire sălbatică şi hămesită, ca un câine legat în lanţ şi uitat în cuşcă de o săptămână. Era Thorin, dar nu mai putea fi recunoscut decât după lanţul de aur, culoarea scufiei albastre ca cerul, acum murdară şi zdrenţuită, şi ciucurele de argint care-şi pierduse toată strălucirea. Trecu destul de mult timp până să fie în stare să se poarte măcar politicos cu hobbitul.

— Hotărăşte-te, eşti viu sau mort? îl întrebă Bilbo, supărat.

Uitase probabil că el, spre deosebire de pitici, mâncase mai mult, fusese liber să-şi folosească braţele şi picioarele şi, în plus, se bucurase de o porţie mult mai mare de aer.

— La urma urmei, ce, mai eşti în închisoare? Sau eşti liber? Dacă vrei de mâncare şi vrei să continui aventura asta absurdă – la urma urmei e aventura voastră, nu-i a mea – ar fi bine să te plesneşti puţin peste braţe, să-ţi freci picioarele şi să încerci să mă ajuţi să-i scot şi pe ceilalţi din butoaie acum, cât mai e timp!

Thorin şi-a dat, fireşte, seama de înţelepciunea vorbelor lui Bilbo, aşa ca, după ce a mai mormăit de câteva ori, s-a ridicat şi s-a apucat să-l ajute pe hobbit, cât s-a priceput el mai bine. Era foarte greu şi neplăcut, în întuneric şi zbătându-se în apa rece, să găsească butoaiele care-i interesau. Ciocănind şi strigând, au descoperit doar vreo şase pitici care le-au răspuns. I-au despachetat şi i-au ajutat să ajungă la mal, unde s-au aşezat ori s-au întins gemând şi bodogănind. Erau atât de uzi, de ţepeni şi de plini de vânătăi, încât abia reuşeau să-şi dea seama că fuseseră eliberaţi, sau să mulţumească pentru asta cum se cuvine.

Dwalin şi Balin erau printre cei mai amărâţi şi nu servea la nimic să le ceri vreun ajutor. Bifur şi Bofur erau mai puţin învineţiţi şi mai uscaţi, dar s-au întins pe jos şi au refuzat să se mai mişte. În schimb Fili şi Kili, care erau tineri (pentru nişte pitici) şi care fuseseră împachetaţi cu mai multă grijă şi cu mai multe paie, în butoaie mai mici, au ieşit destul de zâmbitori; aveau doar câteva vânătăi şi

înţepeneala le-a trecut într-o clipă.

— Sper să nu mai simt în viaţa mea miros de mere! spuse Fili. Butoiul meu era plin de el. Poţi să-ţi pierzi minţile tot mirosindu-ţi a mere la nesfârşit, când abia poţi să te mişti şi ţi-e frig, şi-ţi vine rău de foame. La ora asta aş fi în stare să mănânc orice pe lume, ore în şir – orice, în afară de mere.

Cu ajutorul binevoitor al lui Fili şi Kili, al lui Thorin şi al lui Bilbo descoperiră, în cele din urmă, restul piticilor şi îi scoaseră din butoaie. Grasul Bombur, săracul, dormea sau căzuse în nesimţire; Dori, Nori, Ori, Oin şi Gloin erau complet uzi şi păreau pe jumătate morţi. Aşa că au trebuit să fie luaţi şi căraţi unul câte unul şi întinşi, în nesimţire, pe mal.

— Iată-ne, aşadar, cu toţii, spuse Thorin. Am impresia că ar trebui să mulţumim sorţii şi domnului Baggins. Sunt sigur că are tot dreptul să se aştepte la mulţumirile noastre, cu toate că aş fi preferat să ne fi organizat o călătorie mai plăcută. Totuşi, dă-mi voie să-ţi mai spun încă o dată, domnule Baggins, că îţi suntem foarte îndatoraţi. Şi fără îndoială că-ţi vom exprima recunoştinţa noastră aşa cum trebuie, după ce vom mânca şi ne vom reveni. Dar, deocamdată, ce facem?

— Eu vă propun Oraşul Lacului, spuse Bilbo. Dar, de fapt, nici n-avem de ales.

Bineînţeles că n-aveau de ales! Aşa că, lăsându-i pe ceilalţi, Thorin, Fili, Kili şi hobbitul o porniră pe mal, până la marele pod. La intrarea pe pod se aflau nişte paznici, care însă nu erau foarte atenţi, căci trecuse prea multă vreme de când fusese într-adevăr nevoie să fie cu ochii în patru. Cu Elfii Pădureni erau prieteni; doar din când în când se mai iscau certuri în legătură cu taxele râului, dar asta se întâmpla rar. Ceilalţi oameni erau departe; cât despre dragon, mulţi dintre tinerii oraşului se îndoiau făţiş de existenţa vreunui dragon al Muntelui şi râdeau de „bărbile cărunte” şi de bătăliile în care spuneau că-l văzuseră zburând prin văzduh, în tinereţile lor de mult trecute. Aşa stând lucrurile, nu e de mirare că paznicii beau şi râdeau în jurul focului, în ghereta lor, şi n-au auzit zgomotul despachetării piticilor sau paşii celor patru iscoade. De aceea mare le-a fost mirarea când Thorin, Scut-de-Stejar, intră pe uşă.

— Cine sunteţi şi ce doriţi? strigară paznicii sărind în picioare şi pipăind să-şi caute armele.

— Eu sunt Thorin, fiul lui Thrain, fiu al regelui Thror de sub munte! spuse piticul cu o voce puternică – şi chiar părea a fi toate astea, în ciuda hainelor lui rupte şi a scufiei târâte prin noroi. La gât

şi la talie avea lanţ de aur strălucitor; ochii lui erau negri şi adânci. M-am întors. Vreau să-l văd pe Stăpânul oraşului vostru.

Se iscă o agitaţie grozavă. O parte dintre cei mai slabi de înger ieşiră alergând din cocioabă, de parcă s-ar fi aşteptat ca Muntele să se prefacă în aur, în miez de noapte, şi toate apele lacului să se îngălbenească într-o clipă. Căpitanul gărzilor făcu un pas înainte.

— Şi ăştia cine sunt? întrebă el arătând către Fili şi Kili, şi Bilbo.

— Fiii fiicei tatălui meu, răspunse Thorin, Fili şi Kili, din neamul Durin, şi domnul Baggins, tovarăş de călătorie în drumul pe care l-am făcut de la Soare-apune.

— Dacă veniţi cu gânduri paşnice, lăsaţi armele, spuse căpitanul.

— Nu avem arme! spuse Thorin, şi, una peste alta, era adevărat. Elfii Pădureni le luaseră cuţitele şi marea sabie Orcrist. Bilbo avea la el sabia cea scurtă, dar nu au pomenit despre asta nimic. N-avem nevoie de arme, când ne întoarcem în sfârşit la ai noştri, după cum spun bătrânii. Şi nici n-am putea lupta cu atât de mulţi. Duceţi-ne la Stăpânul vostru.

— Stăpânul benchetuieşte, spuse căpitanul.

— O pricină în plus ca să ne duci la el, izbucni Fili, pe care tot ritualul ăsta îl scotea din sărite. Suntem obosiţi şi morţi de foame, după drumul lung pe care l-am făcut, şi mai avem şi nişte tovarăşi bolnavi. Aşa că grăbiţi-vă şi lăsaţi vorba, că de nu, s-ar putea ca Stăpânul vostru să vă cam ia la întrebări.

— Atunci, urmaţi-mă, spuse căpitanul, şi, înconjurându-i cu şase oameni, îi conduse, trecând peste pod şi intrând pe poartă, până în piaţa oraşului.

„Piaţa” era un cerc mare de apă liniştită, înconjurat cu stâlpi înalţi, pe care se construiseră casele mai mari, cu cheiuri lungi de lemn, cu multe trepte şi scări care coborau până la suprafaţa lacului. Într-una din clădiri văzură o feerie de lumini strălucitoare şi auziră zgomot de voci. Intrară şi rămaseră clipind în lumină, uitându-se la nişte mese lungi la care erau aşezaţi o grămadă de oameni.

— Eu sunt Thorin, fiul lui Thrain, fiu al Regelui Thror de sub Munte! M-am întors! strigă de la uşă Thorin cu o voce puternică, înainte ca şeful gărzilor să poată scoate o vorbă.

Toţi săriră în picioare. Stăpânul oraşului sări din fotoliul lui mare. Dar nimeni nu a fost mai uimit decât luntraşii elfilor, care stăteau la celălalt capăt al sălii, înghesuindu-se în faţa mesei Stăpânului, strigară:

— Sunt prizonieri ai regelui nostru care au scăpat, pitici vagabonzi şi nomazi, care n-au reuşit să explice cum trebuie ce-i cu ei. S-au furişat prin pădure şi ne-au necăjit oamenii.

— E adevărat? întrebă Stăpânul. De fapt, i se părea mult mai

verosimil să creadă ce spun luntraşii decât că s-ar fi întors Regele de sub Munte, dacă asemenea persoană existase vreodată cu adevărat.

— E drept că am fost atraşi în cursă din greşeală şi întemniţaţi fără vină de Regele Elfilor, pe când ne întorceam acasă, răspunse Thorin. Dar nici lacăt, nici gratii nu pot împiedica întoarcerea propovăduită din bătrâni. Iar oraşul ăsta nu face parte din regatul Elfilor Pădureni. Mă adresez Stăpânului din Oraşul Lacului, şi nu luntraşilor regelui.

Stăpânul şovăi şi se uită de la unul la altul. Regele Elfilor era foarte puternic prin locurile acelea şi Stăpânul nu voia să fie în duşmănie cu el, şi nici nu prea avea o părere prea bună despre cântecele vechi, el ocupându-se mai cu seamă de comerţ şi de vămi, de încărcături de mărfuri şi de aur, îndeletnicire căreia îi datora situaţia pe care o avea. Dar nu erau toţi de părerea lui şi problema fu repede rezolvată fără el. Ştirile ieşiră pe uşile clădirii şi în afara ei. Pe cheiuri se auzi o îngrămădeală de tălpi grăbite. Unii începură chiar să cânte frânturi din cântecele vechi, despre întoarcerea Regelui de sub Munte; nu-i supăra câtuşi de puţin faptul că cel care se întorsese era nepotul lui Thror, şi nu Thror însuşi. Şi cântecul fu preluat de alţii şi răsună puternic, rostogolindu-se deasupra Lacului:

Domnitorul de sub munte,
Rege-al stâncilor sculptate
Şi-al argintatelor cişmele,
Vă va aduce iar dreptate.
Îşi va pune iar coroana.
Harfa îi va fi-nstrunită,
Sălile vor răsuna
De cântarea-i măiestrită.
Codrii se vor legăna pe munte,
Iarba-naltă pe câmpii,
În pâraie şi în râuri
Vor fi aur, bogăţii.
Apele vor curge vesel,
Lacurile vor luci,
Nimeni nu va şti de jale
Când se-ntoarce el în vale!

Aşa au cântat ei, sau cam aşa, doar că totul era mult mai lung şi se mai auzeau şi strigăte şi muzică de harfe, şi viori, care se amestecau cu vocile.

Într-adevăr, nici cel mai bătrân bunic nu-şi mai amintea să fi cunoscut vreodată oraşul o asemenea emoţie. Până şi Elfii Pădureni începură să se minuneze şi chiar să se teamă. Nu ştiau, fireşte, cum scăpase Thorin şi începură să creadă că regele lor făcuse, poate, o mare greşeală. Cât despre Stăpân, îşi dădu seama că nu putea face altceva decât să se supună protestelor generale, cel puţin pentru moment, şi să pretindă că e convins de ceea ce spune Thorin. Aşa că îi cedă propriul lui jilţ şi îi aşeză pe Fili şi pe Kili lângă el, la loc de onoare. Chiar şi lui Bilbo i se dădu un loc la masa mare şi, în îngrămădeala generală, nu întrebă nimeni ce legătură avea el cu toate astea, deşi nici un cântec nu se referise la el, nici pe departe.

Curând după aceea fură aduşi şi ceilalţi pitici în oraş, dând loc unor scene de entuziasm uimitor. Au fost cu toţii doftoriciţi, hrăniţi, cazaţi şi răsfăţaţi – extrem de bine şi de satisfăcător. Lui Thorin şi tovarăşilor lui li s-a dat o casă mare; li s-au pus la dispoziţie bărci şi vâslaşi; iar afară mulţimea stătea şi cânta toată ziua sau izbucnea în urale dacă vreunul dintre pitici îşi arăta chiar şi numai vârful nasului.

Unele dintre cântece erau chiar vechi; altele însă erau noi de tot şi vorbeau cu încredere despre moartea subită a dragonului şi despre încărcături de daruri bogate care coborau pe râu până la Oraşul Lacului. Acestea din urmă erau în mare parte inspirate de Stăpân şi nu prea le plăcea piticilor; dar, pe de altă parte, erau mulţumiţi, aşa că se îngrăşară iute, recâştigându-şi puterile.

Într-o săptămână se restabiliră total; erau îmbrăcaţi acum în haine din stofe fine, fiecare în culorile lui, aveau bărbile bine tunse şi pieptănate şi umblau un pas ţanţoş. Thorin arăta şi umbla de parcă şi-ar fi recâştigat deja regatul şi Smaug ar fi fost tocat bucăţi-bucăţele.

Apoi, după cum spusese şi el, bunăvoinţa piticilor faţă de hobbit devenea din ce în ce mai mare. Încetaseră să se mai vaite sau să bombăne. Beau în sănătatea lui, îl băteau pe spate şi făceau mare caz de el; ceea ce era foarte bine, căci nu prea era bine dispus. Era obsedat de imaginea Muntelui, continua să se gândească la dragon, şi în plus avea şi un guturai revoltător. Timp de trei zile rămase în casă strănutând şi tuşind, şi chiar şi după aceea discursurile lui la banchete se limitară la: „Mulţumesc foarte mult”.

Între timp, elfii plecaseră cu încărcătura în susul Râului Pădurii, după care se iscă o mare agitaţie în palatul regelui. N-am reuşit să aflu niciodată ce s-a întâmplat cu căpetenia gărzilor şi cu chelarul. Fireşte că în tot timpul cât au stat piticii în Oraşul Lacului nu s-a

pomenit nici despre chei, nici despre butoaie, iar Bilbo a avut grijă să nu se facă niciodată nevăzut. Totuşi, aş îndrăzni să spun că lucrurile mai mult s-au ghicit decât s-au aflat cu adevărat şi, oricum, domnul Baggins a rămas un fel de mister. În orice caz, regele cunoştea acum misiunea piticilor, sau îşi închipuia că o cunoaşte, şi îşi spuse:

„Bine, bine! Las' c-o să vedem noi! N-o să treacă nici o comoară prin Codrul Întunecat, fără să-mi spun şi eu cuvântul. Dar eu cred că vor sfârşi rău cu toţii, şi aşa le şi trebuie!" El, în orice caz, nu credea în pitici care să lupte şi să ucidă dragoni ca Smaug şi bănuia că vor încerca o spargere sau ceva asemănător – ceea ce dovedeşte că era un înţelept, mai înţelept decât oamenii oraşului, cu toate că nu avea întru totul dreptate, după cum vom vedea până la urmă. Îşi trimise iscoadele pe malul lacului şi spre miazănoapte, cât de aproape de Munte au vrut ele să meargă, şi aşteptă.

După două săptămâni, Thorin începu să se gândească la plecare. Trebuia să încerce să capete ajutor, cât timp mai dura entuziasmul din oraş. N-ar fi servit la nimic să lase lucrurile să se răcească pentru că le amânase. Aşa că îi spuse Stăpânului şi sfetnicilor săi că în curând vor pleca, el şi tovarăşii lui, către Munte.

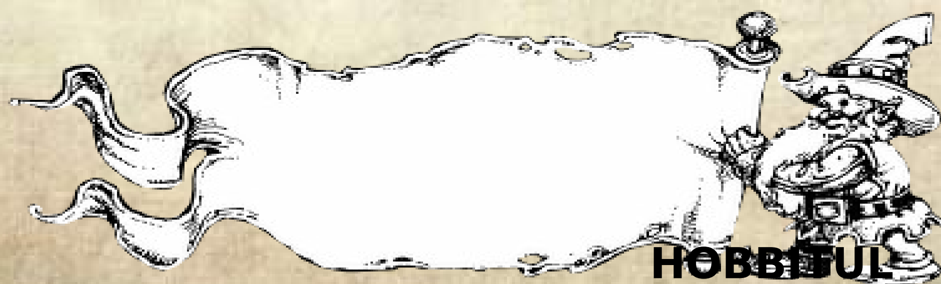
Atunci, pentru prima dată, Stăpânul fu uimit şi speriat; şi se întrebă dacă Thorin era într-adevăr urmaşul vechilor regi. Nu-şi închipuise niciodată că piticii vor îndrăzni să se apropie de Smaug; era convins că sunt nişte escroci, care mai devreme sau mai târziu vor fi descoperiţi şi alungaţi. Greşea. Thorin era, într-adevăr, nepotul regelui de sub Munte – şi nici nu vă puteţi închipui ce îndrăzneală poate avea şi ce poate face un pitic, atunci când e vorba să-şi răzbune onoarea sau să recapete ceea ce e al lui.

Dar Stăpânul nu era deloc nemulţumit să-i vadă plecând. Întreţinerea loc costa bani mulţi şi sosirea lor transformase totul într-o lungă sărbătoare, în care afacerile încetaseră cu totul. „Las' să se ducă să-l piseze pe Smaug, să vadă cum îi primeşte!" se gândi, dar spuse:

— Sigur, oh, Thorin, fiu al lui Thrain, fiu al lui Thror! Trebuie să te duci să redobândeşti ceea ce e al tău. A bătut ceasul, după cum spun bătrânii! O să vă dăm tot ajutorul şi ne bizuim pe recunoştinţa voastră după ce vă recâştigaţi regatul.

Şi astfel, într-o zi, cu toate că toamna înaintase acum mult către iarnă şi vânturile erau reci, iar frunzele cădeau repede, trei bărci mari părăsiră Oraşul Lacului, încărcate cu vâslaşi, pitici, domnul Baggins şi o grămadă de merinde. Caii şi căluţii fuseră trimişi pe căi ocolite să-i aştepte la locul stabilit pentru debarcare. Stăpânul şi

sfetnicii lui îşi luară rămas-bun de la ei stând pe treptele mari ale Primăriei, care coborau până la suprafaţa lacului. Oamenii cântau pe cheiuri şi la ferestrele caselor. Ramele albe se cufundară în apă şi stropiră pornind-o înspre miazănoapte, în ultima etapă a lungii lor călătorii. Singura persoană într-adevăr nenorocită era Bilbo.

CAPITOLUL 11

ÎN PRAG

VÂSLIND DOUĂ zile la rând, ajunseră până la capătul Lacului celui Lung şi intrară în Râul Curgător; puteau să vadă acum Muntele Singuratic, ridicându-se înalt şi fioros în faţa lor. Curentul era puternic şi înaintarea lor – înceată. La sfârşitul zilei a treia, la câţiva kilometri în sus pe râu, se apropiară de malul stâng, adică cel dinspre Soare-apune, şi debarcară. Acolo găsiră caii trimişi în întâmpinarea lor, cu noi provizii şi obiecte de primă necesitate, şi ponei pe care să călărească. Încărcară tot ce s-a putut pe căluţi, iar restul îl depozitară sub un cort; dar nimeni dintre oamenii din oraş n-a vrut să rămână atât de aproape de umbra Muntelui, nici măcar o noapte.

„În orice caz, nu înainte să se adeverească cântecele”, ziseră. În locurile astea sălbatice credeau mai uşor în dragon decât în Thorin. Şi într-adevăr, proviziile lor erau în totală siguranţă, căci regiunea era goală şi pustie. Aşa că însoţitorii lor îi părăsiră, coborând în goană apele râului şi luând-o pe drumurile care veneau către ţărm, cu toate că se lăsa noaptea.

Petrecură noaptea în frig şi în pustietate, ceea ce le scăzu foarte mult moralul. Iar a doua zi porniră din nou la drum. Balin şi Bilbo încheiau procesiunea şi, în afară de poneiul pe care-l călăreau, împovărat cu merinde, mai duceau încă unul de căpăstru. Ceilalţi se aflau în faţă, la o oarecare distanţă, încercând să desluşească drumul, căci nu existau cărări. O porniră spre nord-vest depărtându-se pieziş de Râul Curgător şi apropiindu-se din ce în ce de un mare pinten al Muntelui, care se repezea spre miazăzi venind parcă spre ei.

A fost o călătorie istovitoare, făcută în tăcere şi pe furiş. Nu se auzeau nici râsete, nici cântece, nici sunet de harfă, şi mândria şi speranţele care se stârniseră în inima lor când cântaseră cântecele vechi, pe malul lacului, se topiră într-o tristeţe apăsătoare. Ştiau că se apropie de sfârşitul călătoriei şi că acest sfârşit putea fi groaznic. Pământul din jurul lor deveni mohorât şi sterp, cu toate că odată, după câte le spusese Thorin, fusese verde şi frumos. Iarba era rară şi

curând nu mai văzură nici arbuşti, nici copaci, doar buturugi înnegrite, ce aminteau de copacii care existaseră odată. Se aflau în Pustiul Dragonului şi la sfârşitul anului.

Ajunseră totuşi la marginea Muntelui fără să dea de vreun pericol sau de vreo urmă a dragonului, în afară de pustiul pe care-l semănase în jurul vizuinei lui. Muntele stătea tăcut şi încruntat ridicându-se tot mai înalt. Instalară prima lor tabără pe partea dinspre apus a marelui pinten de la miazăzi care se termina cu o culme numită Dealul Corbilor. Acolo fusese cândva un punct de strajă, dar încă nu îndrăzneau să se caţăre până acolo, pentru că era prea expus.

Înainte să pornească să cerceteze pintenii dinspre apus ai Muntelui, în căutarea intrării secrete pe care se bizuiau toate speranţele lor, Thorin trimise o expediţie în recunoaştere, să vadă ce se întâmplă în partea dinspre miazăzi unde se afla Poarta Principală.

Îi alesese în acest scop pe Balin, pe Fili şi pe Kili, şi cu ei se duse şi Bilbo. Înaintară sub stâncile cenuşii, până la picioarele dealului Corbilor. Acolo, râul, după ce cotea făcând o buclă largă peste valea Dale, se depărta de munte, repede şi zgomotos. Malul lui era sterp şi stâncos, înalt şi abrupt deasupra apei; şi privind de acolo, pe deasupra apei înguste, care spumega şi împroşca printre o puzderie de bolovani, văzură în valea largă, umbrită de braţele Muntelui, ruinele cenuşii ale unor case, turnuri şi ziduri vechi.

— Acolo zace tot ce a mai rămas din Dale, spuse Balin. Pe vremea când mai băteau clopotele în oraş, coastele Muntelui erau acoperite cu păduri verzi şi toată valea aceea ferită era veselă şi bogată. Spunând toate astea, faţa lui luă o expresie tristă şi în acelaşi timp neiertătoare: fusese unul dintre tovarăşii lui Thorin în ziua în care venise dragonul.

Nu îndrăzniră să urmeze cursul râului mai departe, înspre Poartă, dar îşi continuară drumul dincolo de capătul pintenului dinspre miazăzi, până când, deşi ascunşi în spatele unei stânci, au reuşit să vadă, trăgând cu ochiul, deschiderea neagră, ca de peşteră, tăiată într-un perete mare de stâncă, între braţele Muntelui. De acolo ţâşneau apele Râului Curgător; şi tot pe acolo ieşeau aburi şi fum negru. În tot pustiul nu mişca nimic, în afară de vapori şi de apă, şi din când în când câte o cioară neagră, care croncănea ca o piază-rea. Singurul sunet era sunetul apei lovindu-se de pietre şi, din când în când, croncănitul aspru al unei păsări. Balin se cutremură.

— Hai să ne întoarcem! spuse. Aici nu putem face nimic bun. Şi nu-mi plac păsările astea negre; arată ca nişte iscoade ale răului!

— Deci dragonul continuă să fie în viaţă; şi stă probabil în peşterile de sub munte – sau aşa-mi închipui eu după fum, spuse hobbitul.

— Nu te lua după asta, spuse Balin, cu toate că eu cred că ai dreptate. Dar fum şi aburi pot ieşi prin Poartă chiar dacă ar fi plecat un timp sau dacă ar zăcea la pândă pe unul dintre povârnişurile muntelui: toate peşterile dinăuntru trebuie să fie pline de duhoarea lui respingătoare.

Cu asemenea gânduri sumbre în minte, urmaţi tot timpul de ciori croncănitoare care le zburau pe deasupra capului, se întoarseră istoviţi în tabără. Luna iunie, când fuseseră oaspeţii lui Elrond în casa lui frumoasă, nu era chiar atât de departe şi cu toate că toamna se târa acum către iarnă, vremurile acelea plăcute păreau să se fi petrecut cu mulţi ani în urmă. Erau singuri în pustiul plin de primejdii şi n-aveau nici o speranţă de ajutor. Se aflau la sfârşitul călătoriei şi totuşi păreau a fi mai departe de ţintă ca niciodată. Îşi pierduseră în acea noapte tot entuziasmul, în afară de domnul Baggins, oricât de ciudat ar părea acest lucru. Lua mereu harta de la Thorin, o studia şi medita la rune şi la mesajul literelor Lunii pe care le citise Elrond. El a fost acela care i-a făcut pe pitici să înceapă cercetările periculoase pe povârnişurile dinspre apus, ca să găsească intrarea secretă.

Şi-au mutat apoi tabăra într-o vale lungă, mai îngustă decât marea vâlcea de la miazăzi unde se afla Poarta Râului, şi înconjurată de un zid de culmi mai joase ale Muntelui. Două asemenea culmi se întindeau spre Soare-apune, sub formă de creste lungi, cu margini abrupte, care păreau să cadă jos, tot mai jos, către câmpie. Pe partea asta, dinspre Soare-apune, se vedeau mai puţine urme ale labelor cotropitoare ale dragonului, şi mai era şi ceva iarbă pentru căluţii piticilor. De aici, din această tabără, umbrită toată ziua de o costişă şi de un perete de stâncă, până când Soarele începea să coboare către pădure, plecau în fiecare zi în grup, căznindu-se să găsească poteci care să urce pe panta Muntelui. Dacă harta era bună, undeva sus, deasupra costişei, la capătul văii, se afla intrarea secretă. Dar zilele treceau şi ei se întorceau în tabără fără nici un succes.

În cele din urmă găsiră ceea ce căutau, pe neaşteptate. Fili şi Kili, şi hobbitul se întorseseră într-o zi în vale şi începuseră să caute în patru labe printre stâncile prăbuşite în partea dinspre miazăzi. Pe la prânz, furişându-se de-a buşilea în spatele unei pietre mai mari care stătea stingheră ca un pilon, Bilbo dădu de ceea ce păreau a fi nişte trepte rudimentare, care mergeau în sus. Urcându-le cu sufletul

la gură, descoperiră urmele unei poteci înguste care ducea în vârful crestei de la miazăzi şi care dispărea când şi când, apoi iarăşi reapărea, ducându-i în cele din urmă până la o terasă şi mai îngustă, care o cotea spre miazănoapte, de-a curmezişul, pe faţa Muntelui. Uitându-se în jos, văzură că se află în vârful costişei din capătul văii şi că acolo jos, la picioare, era propria lor tabără. În tăcere, ţinându-se de peretele stâncos din dreapta lor, înaintară de-a lungul terasei, unul în spatele celuilalt, până când dădură de o deschizătură în peretele stâncos şi se treziră într-un fel de nişă caldă şi liniştită, cu pereţii abrupţi şi cu iarbă pe jos. Deschizătura care dădea spre nişă nu putea fi văzută de jos din pricina marginii proeminente, şi nici mai departe, pentru că era atât de mică încât părea doar un fir negru şi atât. Nu era peşteră – era deschisă către cer; la celălalt capăt se ridica un perete plat, care, în partea de jos, aproape de pământ, era neted şi drept, de parcă l-ar fi făcut o mână de zidar; dar n-avea nici o încheietură sau crăpătură la vedere. Nu era nici urmă de uşă, prag sau uscior, de zăvor sau şurub, de gaură de cheie: şi totuşi nu se îndoiră că în cele din urmă găsiseră intrarea.

Bătură, o împinseră şi o îmbrânciră, o implorară să se mişte, rostiră frânturi de farmece care deschideau multe uşi, dar de data asta rămase totul neclintit.

În cele din urmă, obosiţi, se odihniră pe iarba de la picioarele peretelui, şi seara începură coborâşul lung care îi ducea înapoi la tabără.

În noaptea aceea toată lumea din tabără a fost în mare fierbere. Iar dimineaţa s-au pregătit de plecare. Nu rămăseseră în urmă decât Bofur şi Bombur, să păzească poneii şi rezervele pe care le aduseseră cu ei de la râu. Ceilalţi coborâră valea, apoi urcară cărarea proaspăt descoperită şi astfel ajunseră la terasa aceea îngustă. Pe aici nu puteau căra boccele sau baloturi, căci era atât de îngustă, încât îţi tăia răsuflarea; riscai oricând să cazi de la o sută patruzeci şi cinci de metri, pe stânci ascuţite; dar se încinseră bine şi strâns în jurul mijlocului cu o sfoară şi astfel, până la urmă, ajunseră cu bine la deschizătura cu covor de iarbă.

Acolo îşi stabiliră ei a treia tabără, trăgând în sus, cu sforile, tot ce aveau nevoie. Pe aceeaşi cale cobora din când în când unul dintre piticii mai iscusiţi, cum ar fi de exemplu Kili, pentru a schimba puţinele noutăţi pe care le aveau sau pentru a participa jos la strajă, în timp ce Bofur era urcat la tabăra de sus. Bombur, în schimb, nu vrea să urce nici pe sfoară, nici pe potecă.

— Sunt prea gras ca să merg ca musca, spuse. Risc să ameţesc,

să mă calc pe barbă, şi iar rămâneţi treisprezece. Sforile cu noduri sunt prea subţiri pentru greutatea mea!

Din fericire pentru el, asta s-a dovedit a nu fi adevărat, după cum veţi vedea.

Între timp, câţiva dintre ei explorară marginea de dincolo de deschizătură şi descoperiră o cărare care ducea sus, tot mai sus, pe Munte; dar nu îndrăzniră să se aventureze prea mult în direcţia aceea, şi de altfel nici nu le folosea la mare lucru. Acolo, sus, era o linişte pe care n-o întrerupea nici o pasăre, nici un sunet, altul decât vântul prin spărturile din stâncă. Vorbeau încet, nu chemau, nu cântau, căci pericolul îi pândea de după fiecare stâncă. Între timp, cei care se ocupau de taina uşii n-aveau nici ei mai mult succes. N-aveau răbdare să-şi mai bată capul cu rune sau cu literele Lunii; căutau fără încetare să descopere, pe suprafaţa netedă a stâncii, unde era ascunsă uşa. Aduseseră târnăcoape şi fel de fel de alte unelte din Oraşul Lacului şi la început încercaseră să le folosească. Dar când izbiră stânca, mânerele se făcuseră bucăţele şi le loviseră braţele cu violenţă, iar capetele de oţel se rupseră sau se îndoiseră de parcă-ar fi fost de plumb. Era clar că uneltele de mineri nu foloseau la nimic împotriva vrăjii care ferecase uşa; şi se mai înspăimântară şi de zgomotul care se răspândea prin ecou.

Îl găsiră pe Bilbo aşezat în pragul intrării, trist şi abătut – nu exista, fireşte, nici un prag, dar aşa numeau ei, în glumă, micul spaţiu, acoperit cu iarbă, dintre perete şi deschidere, şi îşi amintiră cuvintele pe care le rostise Bilbo cu multă vreme în urmă, la petrecerea neaşteptată din vizuina lui, când le spusese că n-au decât să se aşeze în prag până găsesc o soluţie. S-au aşezat deci şi s-au cufundat în gânduri sau au început să se plimbe încoace şi încolo fără rost, devenind din ce în ce mai mohorâţi.

La început, când descoperiseră drumul, se mai înseninaseră puţin, dar acum moralul le coborâse până în cizme; şi totuşi nu voiau să renunţe şi să plece. Hobbitul încetase să fie „mult mai deştept decât piticii”. Nu voia să facă altceva decât să stea cu spatele către peretele de stâncă şi să se uite în zare, spre Soare-apune, prin deschizătură, pe deasupra crestei, peste pământurile întinse, la zidul negru al Codrului Întunecat şi la întinderile de dincolo de pădure, unde i se părea uneori că zăreşte Munţii Ceţoşi, mici şi îndepărtaţi. Dacă piticii îl întrebau ce face, răspundea: „Aţi spus că va trebui să stau în pragul uşii şi să mă gândesc, ca să nu mai vorbim de faptul că va trebui să pătrundem şi înăuntru, aşa că stau şi mă gândesc”. Dar mă tem că nu se gândea la ce avea de făcut, ci la ceea ce se întindea

dincolo de zările albastre – meleagurile liniştite de la apus, şi dealul sub care se afla vizuina lui de hobbit.

În mijlocul ierbii era o piatră mare, cenuşie, şi Bilbo se tot uita încruntat la ea şi la nişte melci mari. Melcilor părea să le placă nişa asta închisă, cu pereţii ei de stâncă rece; erau mulţi şi foarte mari, şi se târau încet, lăsând o dâră lipicioasă pe laturile ei.

— Mâine începe ultima săptămână a toamnei, spuse Thorin într-o zi.

— Şi după toamnă vine iarna, spuse Bifur.

— Şi după asta anul viitor, spuse Dwalin, şi bărbile noastre vor creşte până vor atârna peste mal şi vor ajunge jos, în vale, şi aici tot n-o să se întâmple nimic. Şi cu ce ne ajută Spărgătorul nostru? Dacă tot are un inel care-l face nevăzut şi a venit momentul să-şi arate iscusinţa, încep să cred că ar trebui să intre pe Poarta Principală şi să miroasă puţin cum stau lucrurile.

Bilbo auzi toate astea – piticii stăteau aşezaţi pe stânci, chiar deasupra nişei unde se afla el – şi-şi spusese: „Vai de mine, Doamne, deci asta au început ei să gândească acum. Tot mereu cade beleaua pe mine, săracu', să-i scap de necaz, mai ales de când a plecat Vrăjitorul. Ce să fac? Ar trebui să-mi închipui că până la urmă o să mi se întâmple ceva îngrozitor. Nu cred c-aş avea inima să mai văd o dată trista vale a oraşului Dale, ca să nu mai vorbim despre Poarta cu aburi!...”

În noaptea aceea se simţi foarte nefericit şi abia reuşi să adoarmă. A doua zi, piticii se răspândiră care încotro; unii se apucară de antrenament cu poneii, jos, în vale, alţii rătăciră pe povârnişul muntelui. Bilbo stătu toată ziua mohorât în nişa cu iarbă, uitându-se fix la piatră sau prin crăpătura îngustă, departe, în zare. Avea senzaţia ciudată că aşteaptă ceva. „Poate că vrăjitorul se va întoarce, azi, pe neaşteptate”, gândi el.

Dacă ridica puţin capul, putea zări pădurea îndepărtată. O dată cu întoarcerea Soarelui către apus, apăru o licărire galbenă pe vârfurile îndepărtate ale copacilor, de parcă lumina ar fi prins în raza ei ultimele frunze palide. Curând, Bilbo văzu mingea portocalie a Soarelui coborând până la nivelul ochilor lui. Se apropie de crăpătură şi acolo, palidă şi neputincioasă, era o lună nouă, subţire, deasupra pământului.

În clipa aceea auzi în spatele lui o pocnitură puternică. Pe piatra cenuşie din iarbă se afla un sturz uriaş, aproape negru ca tăciunele, cu pieptul galben-deschis, presărat cu pete închise. Poc! Prinsese un melc şi-l izbea de piatră. Poc! Poc!

Deodată Bilbo înţelesese. Uitând de pericol, s-a aşezat pe marginea stâncii şi a început să-i cheme pe pitici, strigând şi

gesticulând. Cei care se aflau mai aproape s-au repezit poticnindu-se peste stânci, apoi de-a lungul marginii, până la el, întrebându-se ce Dumnezeu s-o fi întâmplat; ceilalţi au strigat să fie traşi în sus cu frânghia (cu excepţia lui Bombur care, fireşte, dormea).

Bilbo se grăbi să le explice despre ce era vorba. Toţi amuţiră. Hobbitul rămase nemişcat lângă piatra cenuşie, în timp ce piticii o priveau cu nerăbdare, clătinându-şi barba. Soarele cobora din ce în ce mai jos, în timp ce li se năruiau toate speranţele. În cele din urmă se scufundă într-un brâu de nori roşcaţi şi dispăru; piticii mârâiră, dar Bilbo continua să stea aproape nemişcat. Luna mică apăru la orizont. Începuse să se întunece. Apoi, deodată, când îşi pierduseră orice speranţă, o rază roşie de Soare scăpă ca un deget printr-o spărtură a norului, o rază de lumină care intră drept prin crăpătura stâncii în nişă, şi căzu pe faţa netedă a peretelui. Bătrânul sturz, cu ochii ca mărgelele, care privise scena cocoţat undeva, sus, cu capul aplecat într-o parte, scoase deodată un tril. Apoi se auzi o trosnitură puternică. O aşchie de stâncă se desfăcu de perete şi căzu, şi deodată, cam la un metru de la pământ, apăru o gaură.

Repede, tremurând să nu piardă momentul, piticii se repeziră la stâncă şi împinseră în zadar.

— Cheia, cheia! strigă Bilbo. Unde e Thorin?

Thorin se apropie în grabă.

— Cheia! urlă Bilbo. Cheia care însoţea harta, încearc-o acum, cât mai e timp!

Thorin se ridică şi scoase cheia de pe lanţul din jurul gâtului. O vârî în gaură. Se potrivea. O întoarse! Trosc! Lumina se topi, Soarele asfinţi, Luna dispăru şi întunericul ţâşni spre cer.

Începură să împingă toţi deodată şi încet, încet, o parte din peretele de stâncă cedă. Apărură nişte crăpături lungi şi drepte, care apoi se lărgiră formând conturul unei uşi înalte de un metru şi jumătate şi lată de un metru, care, fără nici un zgomot, se deschise încet spre interior. Întunericul păru că se revarsă ca un abur prin gaura care se făcuse în peretele muntelui. Un întuneric dens, în care nu se putea desluşi nimic, li se întindea în faţa ochilor, o gură căscată care ducea în jos, spre inima muntelui.

CAPITOLUL 12

INFORMAŢII DE CULISE

MULTĂ VREME PITICII au rămas în faţa uşii tot contrazicându-se în întuneric până când, în cele din urmă, Thorin spuse:

— A venit clipa în care distinsul domn Baggins – care în drumul nostru lung s-a dovedit a fi un bun tovarăş şi un hobbit viteaz şi plin de resurse care-au depăşit cu mult dimensiunile lui, şi, aş adăuga, cu un noroc ce-a depăşit cu mult raţia obişnuită – a venit deci clipa să îndeplinească sarcina pentru care a fost cooptat în societatea noastră, clipa în care să-şi câştige recompensa.

Cunoaşteţi stilul lui Thorin în ocazii mari, aşa că n-am să vă mai

citez în continuare, deşi a continuat multă vreme să vorbească. Ocazia era, fără îndoială, mare, dar Bilbo n-avea răbdare; între timp, ajunsese să-l cunoască foarte bine pe Thorin şi ştia unde vrea să ajungă.

— Dacă te gândeşti că e de datoria mea să intru primul în pasajul secret, o, Thorin, fiu al lui Thrain, Scut-de-stejar, crească-ţi-ar barba şi mai lungă, spuse el supărat, spune odată şi gata! De fapt, s-ar putea să refuz. V-am scos până acum din două încurcături, care nici nu erau prevăzute în contract. Aşa că aş zice că oricum mi s-ar cuveni o oarecare răsplată. Dar cum toate cele bune sau rele sunt trei – aşa obişnuia să spună tata – cred că n-am să refuz. Poate că am început să mă încred mai mult în norocul meu ca pe „vremuri" – se referea la primăvara trecută, când plecase de acasă, şi care i se părea că avusese loc cu secole în urmă – aşa că am să mă duc probabil s-arunc o privire, ca să scăpăm de-o grijă. Dar cine vine cu mine?

Nu se aşteptase la un cor de voluntari, aşa că n-a fost decepţionat. Fili şi Kili păreau stânjeniţi şi stăteau într-un picior, ceilalţi nu încercau nici măcar să pretindă că s-ar oferi – cu excepţia bătrânului Balin, cel care făcea de pază şi îl iubea pe hobbit. Spuse că în orice caz va intra cu el şi poate că-l va şi însoţi o bucată de drum, gata să strige după ajutor dacă va fi nevoie.

Ceea ce se poate spune în apărarea piticilor e că intenţionau să-l plătească foarte bine pe Bilbo pentru serviciile lui; îl luaseră să facă o treabă primejdioasă şi n-aveau nimic împotrivă dacă hobbitul, sărăcuţul, voia s-o facă; dar ar fi sărit cu toţii să-l scoată din bucluc, aşa cum făcuseră în povestea cu trolii, la începutul acestei aventuri, când nici măcar nu aveau motive speciale să-i fie recunoscători. Asta era situaţia: piticii nu sunt eroi, ci făpturi calculate, cu o părere foarte bună despre valoarea banului; unii sunt vicleni şi perfizi, şi soi rău; alţii însă, dacă nu aveai pretenţii prea mari de la ei, erau cumsecade, aşa ca Thorin şi Compania lui.

Când hobbitul se strecură prin uşa fermecată şi pătrunse în interiorul Muntelui, stelele răsăreau în spatele lui pe cerul palid, cu dungi negre. A mers mult mai uşor decât îşi închipuise. Asta nu era nici intrare de gnomi şi nici peştera aspră a Elfilor Pădureni. Era un tunel săpat de pitici, la nivelul averii şi priceperii lor: drept ca o riglă, cu podeaua şi pereţii netezi, care duceau în pantă lină şi dreaptă, fără variaţii, până departe, în întunericul de jos.

După un timp, Balin îi ură lui Bilbo „Noroc!" şi se opri într-un loc de unde mai putea vedea conturul vag al uşii, şi, printr-un artificiu al

ecourilor, să audă murmurul vocilor celorlalţi care şuşoteau afară, la intrare. Hobbitul îşi puse atunci inelul şi, sfătuit de ecouri să aibă chiar mai multă grijă să nu facă zgomot decât are un hobbit de obicei, se strecură în linişte şi întuneric, coborând tot mai jos. Tremura de frică, dar feţişoara lui avea o expresie îndârjită şi înverşunată. Era cu totul alt hobbit decât cel care plecase cândva de din Bag-End, fără să-şi ia măcar o batistă asortată în buzunar.

Nu mai avusese batistă de buzunar de secole. Îşi aşeză mai bine pumnalul în teacă, strânse cureaua şi-şi continuă drumul.

„Acum, eşti în sfârşit în miezul lucrurilor, Bilbo Baggins, îşi spuse. În noaptea aceea când cu petrecerea, am zbârcit-o, şi acum trebuie s-o dreg şi să mai şi plătesc pentru asta. Doamne, ce nerod am fost şi mai sunt şi acuma! spuse partea din el care semăna mai puţin cu neamul Took. Nu-mi trebuie comoară păzită de dragon, şi aş lăsa-o pe toată aici, pe vecie! Ce bine ar fi să mă trezesc şi să descopăr că în loc să mă aflu în tunelul ăsta blestemat, sunt în vestibulul meu de acasă."

Dar fireşte că nu s-a trezit, ci şi-a continuat drumul înainte, tot înainte, până când n-a mai văzut nici urmă de uşă în spatele lui. Era complet singur. Curând după aceea i se păru că începe să se încălzească. „Oare ceea ce mi se pare că se apropie în faţa mea, de acolo, de jos, nu e un fel de văpaie?" se întrebă.

Era. Şi pe măsură ce Bilbo înainta, se făcea tot mai mare şi mai mare, până când s-a lămurit despre ce e vorba. Era o lumină roşie ce devenea din ce în ce mai roşie. Şi, în plus, era şi foarte cald acum în tunel. Rotocoale de aburi zburau pe deasupra şi pe lângă el, şi începu să nădușească. În acelaşi timp, începu să-i pulseze în urechi un fel de zgomot, zgomotul unui lichid care clocoteşte într-un cazan mare pe foc, amestecat cu un fel de uruit care semăna cu torsul unui motan uriaş. Toate astea se dovediră a fi sforăiturile unui animal gigantic, care dormea, acolo, jos, în lumina roşie din faţa lui.

Şi atunci Bilbo se opri. Şi când o porni mai departe, dădu dovadă de cel mai mare curaj din viaţa lui. Comparate cu asta, lucrurile înspăimântătoare care s-au întâmplat mai târziu au fost floare la ureche. Adevărata bătălie a dus-o în tunelul acela, singur, înainte să vadă pericolul care-l aştepta.

După un scurt popas, îşi continuă drumul! Şi vi-l puteţi închipui ajungând la capătul tunelului, în dreptul unei deschizături cam de aceeaşi formă şi mărime cu uşa de mai sus. Prin ea îşi vârî Bilbo, încet, capul lui mic, de hobbit. În faţa lui se întindea peştera mare, cea de jos de tot – temniţa subterană a piticilor de altădată, care se

găsea chiar la baza Muntelui. Era aproape beznă, aşa că n-a putut să-i ghicească mărimea decât vag, dar, ridicându-se în partea stângă a pardoselii stâncoase, era o lumină puternică. Lumina lui Smaug!

Dragonul cel uriaş, roşu-auriu, zăcea acolo şi dormea dus; maxilarele lui clănţăneau necontenit şi nările scoteau fâşii de fum, dar focul era slab când dormea. Sub el, sub membrele lui, sub coada lui imensă şi încolăcită, peste tot în jurul lui, întinzându-se departe pe podea până unde nu se mai vedea nimic, zăceau teancuri de obiecte preţioase – aur împodobit şi neîmpodobit, nestemate şi bijuterii, argint pătat cu roşu în lumina rumenă.

Smaug zăcea cu aripile îndoite, ca un liliac uriaş, întors puţin pe o parte, astfel încât hobbitul putea să-i vadă părţile de dedesubt, burta lui lungă şi palidă, încrustată cu nestemate şi frânturi de aur care se lipiseră de el, pentru că zăcuse atâta vreme în culcuşul lui preţios. În spatele lui, acolo unde pereţii se aflau cel mai aproape de el, se vedeau vag cămăşi de zale, căşti, săbii şi suliţe atârnate în cui. Şi tot acolo se aflau şiruri de recipiente şi vase mari, umplute cu bogăţii pe care nici nu mai puteai să le socoteşti.

A spune că lui Bilbo i s-a tăiat răsuflarea e mult prea puţin. Nu există cuvinte pentru a exprima uluirea lui, pentru că oamenii au schimbat limbajul pe care l-au învăţat de la elfi, pe vremea când pământul era minunat. Bilbo mai auzise poveşti sau cântece despre comorile dragonilor, dar până acum nu-şi dăduse niciodată seama de strălucirea, fascinaţia şi splendoarea lor. Inima lui era plină, pătrunsă de încântare, şi se gândea la dorinţa piticilor; uitând aproape de paznicul cel fioros, fixă zăpăcit aurul care era dincolo de orice preţ sau posibilitate de calcul.

Privi un timp, care-i păru o veşnicie, înainte să se simtă atras, aproape împotriva voinţei lui, să se furişeze din umbra intrării, până la marginea mormanelor de comori care se aflau cel mai aproape de el. Dragonul îl domina; deşi zăcea adormit, era totuşi cumplit şi ameninţător. Bilbo apucă un potir mare cu două toarte, atât de greu încât abia îl putea duce, şi aruncă o privire speriată în sus. Smaug mişcă o aripă, desfăcu o gheară şi începu să sforăie pe alt ton.

Bilbo o luă la goană. Dar dragonul nu se trezi – încă nu! – se mută doar în alte vise de lăcomie şi violenţă, zăcând acolo, în peştera pe care o cotropise, în timp ce hobbiţelul se străduia cu greu să urce tunelul lung care ducea înapoi la uşă. Inima îi bătea repede şi picioarele îi tremurau mai rău decât atunci când coborâse; dar ţinea totuşi potirul şi se gândea: „Am făcut-o! Asta o să-i înveţe minte. Auzi: «mai degrabă seamănă a băcan decât a spărgător»! Nu zău! n-

o să mai spună fraza asta niciodată.”

Şi nici n-au mai spus-o. Balin a fost în culmea fericirii să-l vadă din nou – şi pe cât era de încântat, pe atât era de uimit. Îl ridică pe Bilbo în braţe şi îl scoase afară, la aer. Era miezul nopţii şi stelele erau acoperite de nori, dar Bilbo zăcea cu ochii închişi, respirând din greu şi bucurându-se că simte iarăşi aer curat, şi aproape că nici n-a observat emoţia piticilor sau laudele pe care i le aduceau, sau că-l mângâiau pe spate şi că se declarau supuşii lui împreună cu familiile lor de atunci până în vecie.

Piticii încă îşi mai treceau potirul din mână în mână şi

sporovăiau încântaţi despre redobândirea comorii lor când, deodată, sub ei, în inima Muntelui, răsună un bubuit îngrozitor, ca şi cum ar fi fost vorba de un vulcan care s-ar fi hotărât să erupă din nou. Uşa din spatele lor a fost făcută bucăţi şi blocată cu o piatră, iar de-a lungul tunelului, de jos, din adâncuri, se auziră ecourile înfiorătoare ale unor mugete şi tropăituri, care făcură pământul de sub ei să tremure.

Piticii uitară atunci de toată bucuria şi mândria încrezătoare pe care o simţiseră cu puţin timp în urmă şi se chirciră unul într-altul de frică. Smaug nu trebuia pierdut din vedere. Nu e bine să elimini un dragon viu din calculele tale, dacă trăieşti în preajma lui. Sigur, dragonii nu prea au pe ce să-şi cheltuiască averea, dar în principiu o cunosc în cele mai mici amănunte, mai ales după ce au fost în posesia ei vreme îndelungată. Şi Smaug nu era o excepţie. Trecuse de la un vis agitat (în care figura în mod cât se poate de neplăcut un războinic, cu totul neânsemnat ca mărime, dar posedând o sabie cumplită şi mult curaj) la moţăială, şi de la moţăial la o totală stare de veghe. În peştera lui mirosea a ceva străin. Să fi pătruns oare mirosul prin găurica aceea? Nu-i plăcuse niciodată prea mult, cu toate că era foarte mică, şi acum se uita la ea crunt şi cu bănuială, întrebându-se de ce n-o blocase. I se păruse de curând că prinde ecourile vagi ale unei lovituri, sus, departe, care coborâseră prin găurică până în vizuina lui. Se trezi de tot şi întinse gâtul să adulmece. Şi atunci îşi dădu seama că-i lipseşte potirul.

Hoţii! Foc! Crimă! Asemenea lucruri nu se întâmplaseră niciodată de când se stabilise în inima Muntelui. Furia lui depăşi orice imaginaţie – era o furie dintr-acelea care nu apar decât atunci când bogătaşii, care au mai mult decât le trebuie, pierd deodată un lucru care e în posesia lor de multă vreme, dar de care n-au avut niciodată nevoie şi pe care nici nu l-au folosit. Împroşcă foc în jurul lui, umplu sala de fum şi zgâlţâi Muntele din temelii, împinse în zadar capul, încercând să-l vâre prin gaura aceea mică, apoi, încolăcindu-şi trupul cât era de lung şi bubuind ca tunetul sub pământ, se repezi din vizuina lui adâncă, prin poarta cea mare, ieşind în tunelurile uriaşe ale muntelui-palat şi urcând apoi către Poarta Principală.

Singurul lui gând era să scotocească Muntele, să prindă hoţul, să-l sfâşie şi să-l calce în picioare. Ieşi pe Poartă; apele se ridicară, transformate într-un abur sălbatic, şuierător. Se avântă ca focul în aer şi se opri în vârful Muntelui, într-o trombă de flăcări verzi şi purpurii. Piticii auziră vâjâitul groaznic al zborului său şi se

ghemuiră pe lângă pereţii terasei cu iarbă, făcându-se mici pe sub bolovani, sperând, într-un fel, să scape de ochii fioroşi ai dragonului care-i căuta.

Şi acolo i-ar fi ucis pe toţi, dacă n-ar fi intervenit din nou Bilbo:

— Repede! Repede! spuse cu răsuflarea tăiată. Uşa! Tunelul! Nu e bine să rămânem aici!

Îndemnaţi de aceste cuvinte, erau cât pe-aci să se furişeze în tunel, când Bifur scoase un strigăt:

— Verii mei, Bombur şi Bofur! I-am uitat; sunt jos, în vale!

— O să-i ucidă şi pe ei şi pe căluţi, şi-o să ne pierdem şi toate proviziile, gemură ceilalţi. Şi nu putem face nimic!

— Prostii, făcu Thorin, recâştigându-şi demnitatea. O să-i aducem de acolo. Intraţi, domnule Baggins, şi tu, Balin, şi voi, Fili şi Kili! Dragonul n-are să aibă parte de pitici! Voi ceilalţi hai, unde sunt frânghiile? Hai, repede!

Au fost poate clipele cele mai grele din câte trăiseră până atunci. Ecoul sunetelor îngrozitoare, dezlănţuite de furia lui Smaug, se auzea în scobiturile stâncilor, sus, departe; ar fi putut în orice clipă să coboare în flăcări sau să zboare rotindu-se în jur şi să-i găsească acolo, lângă marginea pantei periculoase, trăgând de sfori cu disperare. Bofur ajunse sus; totul era încă liniştit. Apoi ajunse şi Bombur, gâfiind şi pufăind, în timp ce sforile scârţâiau; lucrurile continuau să fie destul de calme. Mai traseră în sus şi ceva scule şi legături cu merinde, şi atunci se năpusti şi pericolul asupra lor.

Se auzi un uruit. O lumină roşie atinse vârfurile stâncilor neclintite. Venea dragonul.

Abia au avut timp să se repeadă în tunel, înghesuind şi trăgând boccelele după ei, când Smaug apăru ca fulgerul de la miazănoapte, măturând povârnişurile muntelui cu flăcări şi bătând din aripile lui mari, cu un zgomot care semăna a şuierat de vânt. Răsuflarea lui fierbinte ofili iarba din faţa uşii şi intră prin crăpătura pe care o lăsaseră în urma lor, pârjolindu-i aşa cum zăceau ei ascunşi. Flăcările pâlpâitoare săriră în sus şi umbrele negre ale stâncilor începură să danseze. Apoi Smaug se depărtă din nou şi întunericul învălui totul. Poneii nechezară de spaimă, rupseră frânghia cu care erau priponiţi şi o luară la fugă. Dragonul se întoarse, se năpusti în urma lor şi dispăru.

— S-a sfârşit cu bietele noastre dobitoace! spuse Thorin. Dacă Smaug a apucat să vadă un lucru, nu mai scapă! Suntem aici, aici trebuie să rămânem, dacă nu cumva există vreun amator care vrea s-o ia pe jos până la râu; drumul, ştiţi, e lung şi descoperit, şi Smaug

stă la pândă.

Nu era o perspectivă prea plăcută! Intrară mai adânc în tunel şi zăcură acolo dârdâind, cu toate că era cald şi înăbuşitor, până când zorile palide începură să pătrundă prin crăpătura uşii. Când şi când, se auzea vâjâitul pe care-l făcea dragonul când zbura prin întuneric; zgomotul creştea, apoi trecea mai departe şi se pierdea, în timp ce dragonul tot căuta ceva, rotindu-se în jurul Muntelui.

Ghicise, după ponei şi după urmele taberelor pe care le descoperise, că veniseră oameni de pe râu şi de pe lac şi că urcaseră povârnişul Muntelui, care dădea în valea unde fuseseră priponiţi poneii; dar uşa rezistase ochilor lui iscoditori, şi nişa aceea mică, cu ziduri înalte, îi ferise pe pitici de flăcările lui cele mai năprasnice. Căută multă vreme în zadar, până când zorile îi îngheţară furia, şi se întoarse la culcuşul lui de aur ca să doarmă şi să câştige noi puteri. Nici vorbă să uite sau să ierte furtul, nici dacă într-o mie de ani s-ar fi preschimbat într-o piatră stinsă, dar îi dădea mâna să aştepte. Se furişă deci încet şi tăcut în vizuina lui şi închise ochii pe jumătate.

Odată cu venirea dimineţii, scăzu şi spaima piticilor; înţeleseră că asemenea pericole erau inevitabile când aveai de-a face cu un custode ca ăsta, dar că nu era cazul să renunţe la ceea ce căutau. Şi nici nu puteau să plece. După cum le atrăsese şi Thorin atenţia, căluţii fugiseră sau fuseseră ucişi, şi oricum trebuiau să mai aştepte un timp, până când Smaug îşi slăbea destul atenţia ca să poată ei îndrăzni să străbată o cale atât de lungă pe jos. Din fericire, reuşiseră să salveze destule merinde ca să le mai ajungă puţin.

Discutară îndelung ce să facă, dar nu ajunseră la nici o soluţie care să-i scape de Smaug, ceea ce fusese din capul locului punctul slab al planurilor lor, după cum se simţi Bilbo dator să sublinieze. Apoi, după cum se întâmplă adesea cu cei care nu mai ştiu ce să facă, începură să-l bombăne pe Bilbo, reproşându-i ceea ce la început îi bucurase atât de mult: faptul că adusese potirul şi că declanşase atât de iute mânia lui Smaug.

— Şi ce credeţi că trebuie să facă un Spărgător? întrebă Bilbo, furios. Eu n-am fost angajat să ucid dragoni, asta-i treabă de războinic; eu am fost angajat să recuperez o comoară. Şi pentru început am făcut şi eu ce-am putut. V-aţi aşteptat, probabil, să mă întorc alergând şi cărând toată comoara lui Thor în spate! Şi, la urma urmei, dacă e vorba de bombănit, aş avea şi eu dreptul să bombăn. Ar fi trebuit să aduceţi cinci sute de Spărgători, nu unul. Nu mă îndoiesc că reputaţia bunicului dumitale nu are decât de câştigat, dar nu poţi pretinde că mi-ai explicat vreodată clar cât de mare i-a

fost averea. Mi-ar trebui sute de ani ca s-o ridic toată, chiar dacă aş fi de cincizeci de ori mai înalt şi Smaug ar fi blând ca un iepuraş.

Bineînţeles că după asta piticii i-au cerut cu toţi iertare.

— Şi-atunci, cum zici să facem, domnule Baggins? întrebă Thorin, politicos.

— Deocamdată n-am nici o idee – dacă vă referiţi la transportarea comorii. Asta depinde dacă se schimbă roata norocului şi scăpăm de Smaug. Stârpirea dragonilor nu e specialitatea mea, dar am să fac tot posibilul să găsesc o soluţie. Dar mari speranţe n-am şi tare aş vrea să mă văd din nou liniştit, acasă.

— Lasă asta, deocamdată! Ce facem acum, azi?

— Dacă vreţi într-adevăr sfatul meu, cred că nu putem face altceva decât să stăm unde suntem. Ziua cred că nu e prea periculos să ne furişăm până afară, să luăm puţin aer. Poate că n-o să treacă mult şi o să putem alege pe unul sau doi dintre noi care să se întoarcă la rezervele noastre de lângă râu, să ne mai aprovizionăm puţin. Dar noaptea toată lumea trebuie să stea ascunsă cât mai bine, în tunel. Şi acum am să vă propun ceva. Am inelul acela, şi chiar azi, la prânz, mă furişez până jos când îşi face Smaug siesta – cred că atunci e momentul să văd ce gânduri are. Poate că se iveşte ceva. „Fiecare dragon îşi are punctul lui vulnerabil", după cum obişnuia să spună tata, cu toate că eu sunt convins că n-a cunoscut nici un dragon, personal.

Piticii acceptară, fireşte, propunerea cu entuziasm. Ajunseseră să-l respecte pe micul Bilbo. Devenise, în sfârşit, adevăratul conducător al expediţiei, începuse să aibă idei şi planuri proprii. La amiază, se pregăti de o nouă călătorie în inima Muntelui. Fără îndoială, nu-i plăcea ideea, dar nu era chiar atât de înfricoşătoare acum, când ştia mai mult sau mai puţin ce-l aştepta. Şi totuşi, dacă ar fi ştiut mai multe despre dragoni şi despre purtările lor viclene, ar fi fost, poate, mai speriat şi n-ar mai fi tras nădejdea să-l găsească pe numitul Smaug moţăind.

Când o porni, afară Soarele strălucea; în schimb, în tunel era beznă ca noaptea şi lumina de la uşă, care era aproape închisă, dispăru curând, pe măsură ce cobora. Făcea atât de puţin zgomot, încât l-ai fi putut compara cu fumul împins de o adiere blândă de vânt, şi pe când se apropia de capătul tunelului, îşi spuse că poate că ar fi cazul să se simtă puţin mândru de el. Nu se desluşea decât o lumină foarte vagă.

„Bătrânul Smaug e ostenit şi doarme, îşi spuse. Nu mă poate vedea şi n-o să mă audă. Curaj, Bilbo!" Uitase sau nu auzise

niciodată despre simţul mirosului la dragoni. Şi mai era ceva neplăcut: dacă au vreo bănuială, ei pot păstra jumătate de ochi deschis şi pot sta de veghe, chiar dacă dorm.

Bilbo îi aruncă o nouă privire, de la intrare; i se părea, într-adevăr, că doarme dus, aproape mort şi învăluit în întuneric, scoţând un sforăit care era ceva mai mult decât pufăitul unui abur nevăzut. Tocmai se pregătea să facă un pas înăuntru, când deodată observă o rază subţire şi pătrunzătoare care ieşea de sub pleoapa căzută a ochiului stâng al lui Smaug. Se prefăcea doar că doarme! Păzea intrarea tunelului! Bilbo făcu repede un pas înapoi şi binecuvântă norocul de a fi avut inelul. Atunci Smaug vorbi.

— Ei, tâlharule! Te miros şi te simt! îţi aud răsuflarea. Hai, vino! Mai serveşte-te o dată, că ai de unde.

Dar Bilbo nu era chiar atât de neştiutor în ceea ce priveşte obiceiurile dragonilor, şi dacă Smaug sperase că va fi uşor să-l facă să se apropie, se înşelase.

— Nu, mulţumesc, o, Smaug înfricoşătorule! răspunse. N-am venit pentru daruri; am vrut doar să mă uit la tine şi să văd dacă eşti într-adevăr atât de grozav, cât se spune în basme. Că eu n-am crezut.

— Şi acuma crezi? zise dragonul, oarecum măgulit, cu toate că nu credea nici o vorbă din ce auzea.

— Basmele şi cântecele sunt, zău, mult sub realitate, o, Smaug, cea mai Măreaţă, cea mai Grozavă Năpastă! răspunse Bilbo.

— Eşti destul de bine crescut, pentru un tâlhar şi un mincinos, spuse dragonul. Pari să-mi cunoşti numele, dar eu, în schimb, nu-mi amintesc să te fi mirosit vreodată. Cine eşti şi de unde vii, dacă-mi dai voie să te întreb?

— Se poate!? Vin de sub Deal şi drumul meu a trecut pe sub dealuri şi pe deasupra lor. Şi-am mers şi prin aer. Eu sunt acela care umblă nevăzut.

— Asta aşa-i, spuse Smaug. Dar care îţi este numele?

— Descoperitorul de urme, tăietorul pânzelor de păianjen, Musca cea cu ţeapă. Am fost ales Numărul Norocos.

— Minunate titluri! rânji dragonul. Dar numerele norocoase nu ies întotdeauna câştigătoare.

— Eu sunt cel care-şi îngroapă prietenii de vii, şi îi îneacă, şi îi scoate iarăşi, vii, din apă. Sosesc din fundul unui sac[1], dar nici un sac nu mi-a fost tras pe cap.

— Toate astea nu prea par vrednice de laudă, spuse Smaug, dispreţuitor.

[1] Bag-End, locuinţa lui Bilbo, înseamnă în limba engleză, "Fund de sac”.

— Sunt prietenul urşilor şi oaspetele vulturilor. Sunt Câştigă-inel şi Poartă-noroc, şi mai sunt şi Călăreţ-de-butoaie, continuă Bilbo, căruia începuse să-i placă vorbitul ăsta în dodii.

— Aşa, da! spuse Smaug. Dar vezi să nu ţi-o ia imaginaţia razna.

Bineînţeles că aşa trebuie să vorbeşti cu dragonii când nu vrei să-ţi dai numele adevărat (ceea ce e înţelept) şi nici nu vrei să-i înfurii cu un refuz categoric (ceea ce e, de asemenea, foarte înţelept). Nu există dragon care să reziste fascinaţiei pe care o exercită vorbirea enigmatică şi care să nu piardă vremea s-o priceapă. Erau foarte multe lucruri, din ceea ce spusese hobbitul, pe care Smaug nu le înţelesese deloc (deşi îmi închipui că dumneavoastră le înţelegeţi – pentru că ştiţi totul în legătură cu aventurile la care se referise Bilbo), dar lui i se părea că înţelesese destul şi chicotea în sinea lui. „Aşa mi-am închipuit eu încă de aseară, îşi spuse el, zâmbind. Oamenii de pe lac – un plan păcătos al amărâţilor de pe lac, negustorii de poloboace, să mă fac eu şopârlă dacă n-am dreptate! N-am mai fost acolo de o veşnicie şi-un an! Dar schimb eu toate astea, curând!” Foarte bine.

— O, Călăreţ-de-butoaie, spuse el cu voce tare. Poate că Butoi e numele căluţului tău: sau poate că nu e, deşi era destul de gras. Umbli tu nevăzut, dar n-ai venit pe jos tot drumul. Să ştii că am mâncat şase căluţi, aseară şi n-o să treacă mult şi-o să-i prind şi-o să-i mănânc şi pe ceilalţi. Şi în schimbul acestei mese gustoase, am să-ţi dau şi eu un sfat care să-ţi prindă bine: nu te încurca cu piticii mai mult decât trebuie.

— Pitici?! spuse Bilbo, prefăcându-se că e uimit.

— Nu-mi spune mie! zise Smaug, că eu cunosc mirosul (şi gustul) piticilor – mai bine ca orice pe lume. Să nu-ţi închipui că pot mânca un căluţ pe care a călărit odată un pitic, fără să-mi dau seama. O să sfârşeşti rău dacă te înhăitezi cu asemenea făpturi, Călăreţ-de-butoaie-tâlhar. N-am nimic împotrivă să te întorci la ei să le spui asta din partea mea.

Dar nu i-a spus lui Bilbo că există un miros pe care nu-l putea dibui nicicum, şi ăsta era mirosul de hobbit; nu intra în sfera lui de experienţă şi îl scotea din sărite.

— Îmi închipui că ai luat un preţ bun pe potir, azi-noapte? continuă el. Hai, spune drept, ai luat? Nimic? Ei, asta le seamănă leit. Şi îmi închipui că stau ascunşi pe afară, iar tu trebuie să faci toată treaba periculoasă şi să iei tot ce poţi când nu mă uit – şi totul pentru ei? Şi crezi c-o să-ţi dea o parte bună? Nici vorbă! Ai noroc scapi cu viaţă!

Începuse sa se simtă foarte stânjenit. De câte ori îl străfulgera ochiul rătăcitor al lui Smaug, care îl căuta cotrobăind prin întuneric, tremura şi simţea o dorinţă nejustificată să intre în peşteră, să-şi dezvăluie identitatea şi să-i spună dragonului tot adevărul. De fapt, era în mare pericol să se lase ademenit de acea fascinaţie magică a dragonilor. Dar luându-şi inima-n dinţi, vorbi din nou.

— Nu ştii tot, o, Smaug cel Puternic, spuse. N-am venit aici aduşi numai de aur.

— Aha! Deci recunoşti că ai spus „aduşi”, rânji Smaug De ce nu spui „toţi paisprezece” şi să isprăvim, Domnule Număr Norocos? Mă bucur să aud că în afară de aurul meu aţi mai avut şi alte interese. În cazul ăsta, chiar că s-ar putea să vă pierdeţi timpul degeaba. Nu ştiu dacă vă daţi seama, dar, chiar dacă aţi putea să furaţi aurul fărâmă cu fărâmă – treabă care v-ar lua o sută de ani sau chiar mai mult – tot n-aţi putea să-l duceţi departe! Pe coasta Muntelui, nu merge! Şi nici prin pădure. Ha, ha! Şi te-ai gândit vreodată la câştig? Îmi închipui că trebuie să fie a paisprezecea parte din întreg, sau aşa ceva, asta a fost învoiala, nu-i aşa? Dar cu livrarea ce faceţi? Dar cu cărăuşia? Dar cu gărzile înarmate şi cu taxele vamale? şi Smaug râse cu poftă. Avea o inimă haină şi vicleană şi ştia că presupunerile lui erau, în mare parte, adevărate, cu toate că bănuia că oamenii de pe lac erau cei care urziseră planurile şi că cea mai mare parte a prăzii avea să rămână acolo, în oraşul de pe mal, care în tinereţea lui se numise Esgaroth.

Poate că n-o să mă credeţi, dar bietul Bilbo rămase, într-adevăr, uluit. Până acum îşi concentrase toate gândurile şi toată energia ca să ajungă până la Munte şi să găsească intrarea. Nu se întrebase niciodată cum va fi scoasă comoara de acolo şi sigur nu se gândise niciodată că partea care ar putea să-i revină lui, la împărţeală, mai trebuia şi adusă înapoi, tot drumul până la Fundul Sacului-de-Sub-Deal.

O bănuială urâtă începu să-şi facă loc în mintea lui: uitaseră oare şi piticii acest punct important sau îşi bătuseră tot timpul joc de el? Ăsta e efectul pe care îl au vorbele de dragon asupra celor lipsiţi de experienţă. Bilbo ar fi trebuit, fireşte, să bage de seamă, să n-aibă nici o încredere; dar Smaug avea o personalitate destul de copleşitoare.

— V-am mai spus, zise Bilbo, făcând un efort să le rămână credincios prietenilor şi să-şi ţină fruntea sus, că la aur ne-am gândit mai târziu. Am venit peste deal şi pe sub deal, pe vânt şi pe val, cu gând de RĂZBUNARE. Nu mă-ndoiesc că-ţi dai seama, o, Smaug-cel-

fără-de-limite, că succesul ţi-a creat nişte duşmani în verşunaţi.

Auzind asta, Smaug începu într-adevăr să râdă – un sunet pustiitor, care-l făcu pe Bilbo să se cutremure din creştet până-n tălpi, în timp ce departe, sus, în tunel, piticii se înghesuiră unii într-alţii, inchipuindu-şi că hobbitul îşi găsise brusc şi cumplit sfârşitul.

— Răzbunare! sforăi el şi ochii i se aprinseră luminând sala de la podea la tavan, ca un fulger stacojiu. Răzbunare! Regele de sub Munte a murit. Unde sunt neamurile lui care îndrăznesc să umble după răzbunare? Girion, stăpânul oraşului Dale, a murit, iar eu i-am mâncat supuşii cum mănâncă lupul oile; unde sunt fiii fiilor lui care îndrăznesc să se apropie de mine? Eu ucid unde vreau şi nimeni nu-ndrăzneşte să se împotrivească. Am trântit la pământ războinicii din alte vremuri, şi alţii ca ei nu mai există în toată lumea. Pe atunci eram tânăr şi plăpând. Acum sunt bătrân şi puternic, puternic, puternic! Tâlharule din umbră! spuse el fioros. Armura mea e de zece ori mai groasă decât un scut obişnuit, dinţii mei sunt ca săbiile, ghearele mele-s harpoane, şocul pe care-l produce coada mea e ca o lovitură de trăsnet, aripile mele dezlănţuie uragane şi răsuflarea mea ucide!

— Am crezut întotdeauna, spuse Bilbo cu un chiţăit speriat, că dragonii sunt mai moi pe dedesubt, mai ales în regiunea… pieptului; dar fără îndoială că o făptură atât de puternică s-a gândit şi la asta.

Dragonul încetă brusc să se mai laude.

— Informaţiile sunt depăşite, spuse el scurt. Sunt blindat şi pe deasupra şi pe dedesubt cu solzi de fier şi nestemate dure. Nu mă poate străpunge nici o sabie.

— Trebuia să-mi închipui, spuse Bilbo. Chiar că nu există seamăn pe lume pentru Smaug, Seniorul Impenetrabil. Grozav trebuie să fie să ai o jiletcă de diamante fine.

— Da, destul de neobişnuit şi de frumos, spuse Smaug, cu o mulţumire absurdă. Nu ştia că hobbitul văzuse puţin din învelişul neobişnuit de pe burtă, la prima vizită, şi că ardea de nerăbdare să se uite mai de aproape, din motive cunoscute doar de el. Zmeul se rostogoli într-o parte. Priveşte! zise. Ce spui de asta?

— Uluitor de frumos! Perfect! Fără de cusur! Ameţitor! exclamă Bilbo cu voce tare, în timp ce în sinea lui spunea: „Ce bătrân neghiob! Are o pată mare în scobitura dinspre partea stingă a pieptului, goală ca un melc fără casă!”

Acum, singura idee a domnului Baggin era să plece.

— Dar nu trebuie să vă mai reţin, Măreţia-Voastră! spuse, sau să vă opresc de la odihna binemeritată. Nu e chiar atât de uşor să prinzi

poneii, după ce îi pui pe fugă! Şi nici Spărgători! adăugă el ca o lovitură de despărţire, întorcându-se în tunel şi urcându-l în goană.

A fost o idee nefericită să spună asta, căci dragonul începu să arunce flăcări uriaşe în urma lui şi, oricât s-ar fi grăbit, mergea la deal şi nu ajunse nici pe departe unde trebuia, pentru a se simţi în siguranţă înainte ca Smaug să-şi fi împins mutra înfricoşătoare în deschizătura tunelului. Din fericire, n-a reuşit să-şi înghesuie tot capul şi fălcile înăuntru, dar nările lui trimiseră flăcări şi vapori în urma lui Bilbo, şi aproape că îl doborî; hobbitul înainta cu mare greutate şi teamă, împleticindu-se, orbit. Fusese destul de mulţumit de conversaţia lui abilă cu Smaug, dar greşeala de la urmă îl zgudui, făcându-l să revină la realitate.

„Să nu râzi niciodată de dragonii vii, prostule!” îşi spuse; mai târziu asta deveni una dintre zicalele lui favorite, transformându-se apoi în proverb. „Eşti departe de sfârşitul aventurii”, adăugă el, ceea ce era, de asemenea, foarte adevărat.

Când ieşi din nou la aer, poticnindu-se şi căzând lat în „pragul uşii”, după-amiaza începuse să se transforme în noapte. Piticii îl readuseră la viaţă şi îi îngrijiră arsurile cum se pricepură ei mai bine, dar trecu multă vreme înainte să-i crească din nou, şi cum trebuie, părul de pe ceafă şi din călcâie; fusese pârlit şi totul sfârâise până la piele, între timp, prietenii lui se străduiră din răsputeri să-l mai înveselească; şi erau nerăbdători să-i audă povestea, dorind, în primul rând, să afle de ce făcuse dragonul zgomotul acela îngrozitor şi cum scăpase Bilbo.

Dar hobbitul era supărat şi neliniştit, aşa că le-a fost foarte greu să scoată o vorbă de la el. Gândindu-se din nou la ceea ce făcuse, începu să regrete unele lucruri pe care i le spusese dragonului şi nu-i prea venea să le repete. Bătrânul sturz stătea pe o stâncă, în apropiere, cu capul plecat într-o parte şi asculta tot ce vorbeau. Şi ca să vă daţi seama în ce toane rele era Bilbo, ridică o piatră şi o aruncă spre sturz, care nu făcu altceva decât să bată din aripi, să se dea la o parte şi să se aşeze apoi iarăşi la loc.

— Fir-ar al naibii de sturz! spuse Bilbo furios. Trage cu urechea, şi nici nu-mi place mutra lui.

Lasă în

—
-l

pace, spuse Thorin. Sturzii sunt buni şi prietenoşi, iar ăsta e, într-adevăr, foarte bătrân şi poate că e ultimul care a rămas din neamul cel vechi care locuia pe aici, îmblânzit de tata şi de bunicul. E un neam fermecat şi cu viaţă lungă şi ăsta ar putea fi chiar unul dintre cei care trăiau pe aici, acum vreo două sute de ani sau chiar mai mult. Locuitorii din Dale ştiau cum să le înţeleagă graiul şi îi foloseau drept mesageri, trimiţându-i la oamenii de pe lac sau, prin alte părţi.

— Eh, o să aibă ştiri destule să ducă în Oraşul Lacului, dacă asta vrea, spuse Bilbo. Cu toate că nu cred c-au mai rămas acolo oameni care să-şi bată capul cu limba sturzilor.

— Dar ce s-a întâmplat? strigară piticii. Povesteşte mai departe.

Aşa că Bilbo le spuse tot ce-şi aminti şi le împărtăşi sentimentul supărător că vorbirea lui enigmatică şi taberele lor, şi căluţii îl făcuseră pe dragon să ghicească mai mult decât era cazul.

— Sunt convins că ştie că venim din Oraşul Lacului şi că locuitorii lui ne-au ajutat; şi am o presimţire îngrozitoare că următoarea lui mişcare va fi într-acolo. Ce Dumnezeu m-o fi apucat să-i spun că sunt Călăreţ-de-butoaie? Chiar şi un iepure chior, de aici, ar fi ghicit că e vorba de oamenii de pe Lac.

— Lasă, nu te mai necăji. Ce e făcut e bun făcut şi e greu să nu greşeşti când vorbeşti cu dragonii, cel puţin aşa mi s-a spus întotdeauna, făcu Balin, dornic să-l liniştească. Dacă mă întrebi pe mine, eu zic că ai făcut foarte bine ce-ai făcut – în orice caz, ai descoperit ceva foarte folositor şi te-ai întors şi viu acasă, şi asta nu prea li se întâmplă celor care apucă să schimbe o vorbă-două cu cei de soiul lui Smaug. Şi s-ar putea să fie un noroc şi o binefacere că ştim de peticul descoperit din vesta de diamante a bătrânului Vierme.

Asta îl făcu să schimbe discuţia şi să înceapă să vorbească despre răpunerea dragonilor din punct de vedere istoric şi legendar despre diferitele feluri în care fuseseră înjunghiaţi, loviţi, împunşi în burtă şi despre diferitele şiretlicuri şi stratageme care fuseseră folosite în acest scop. Părerea generală era că nu e chiar atât de simplu să prinzi un dragon când moţăie; încercarea de a-l înjunghia sau de a-l împunge pe când dormea se putea mult mai uşor sfârşi cu un dezastru, decât un atac frontal, curajos. Tot timpul cât au vorbit, sturzul a stat şi a ascultat, dar când au început să apară stelele, şi-a întins în tăcere aripile şi s-a îndepărtat în zbor. Şi tot pe când vorbiseră de li se lungiseră umbrele, Bilbo devenise tot mai amărât având presimţiri din ce în ce mai rele.

În cele din urmă îi întrerupse:

— Sunt convins că aici suntem în mare nesiguranţă, spuse. Şi nu văd de ce am rămâne. Dragonul a pârjolit toată verdeaţa care era tare plăcută, şi a venit noaptea, şi e frig. Simt până în măduva oaselor că locul ăsta va fi iarăşi atacat. Smaug ştie cum am coborât până la peştera lui şi puteţi fi convinşi că a ghicit unde se află celălalt capăt al tunelului şi, dacă e nevoie, va face partea asta a Muntelui bucăţi, ca să ne blocheze intrarea şi dacă ne face şi pe noi arşice cu această ocazie, va fi cu atât mai mulţumit.

— Ai gânduri foarte negre, domnule Baggins, spuse Thorin. Dacă Smaug vrea atât de mult să nu mai putem intra, de ce n-a blocat capătul de jos? N-a făcut-o, că îl auzeam.

— Nu ştiu, nu ştiu – probabil pentru că la început a vrut să încerce să mă momească să intru din nou, şi acum poate că aşteaptă până după vânătoarea de astă-seară, sau nu vrea să-şi distrugă iatacul dacă nu e neapărat nevoie, în orice caz, tare aş vrea să nu mai discutaţi. Smaug trebuie să iasă dintr-o clipă într-alta şi singura noastră speranţă e să ne vârâm cât mai bine în tunel şi să închidem uşa.

Părea atât de convins, încât, în cele din urmă, piticii au făcut ce le-a spus, dar au întârziat să închidă uşa – planul părea disperat, căci nu ştia nimeni dacă şi cum vor mai putea s-o deschidă dinăuntru şi gândul de a fi închişi într-un loc de unde nu se putea ieşi decât trecând prin vizuina dragonului nu le plăcea deloc. Dar totul părea liniştit atât afară, cât şi la capătul dinăuntrul tunelului. Aşa, că vreme destul de lungă au stat în tunel, nu prea departe de uşa de sus, deschisă pe jumătate, şi au continuat să discute. Discuţia ajunsese la vorbele ticăloase pe care le spusese dragonul în legătură cu piticii. Bilbo se gândea că ar fi preferat să nu le fi auzit niciodată sau să fi fost convins că piticii erau absolut sinceri, acum, când îi spuneau că nu se gândiseră la ceea ce avea să se întâmple după ce vor fi câştigat comoara.

— Ştiam că va fi o aventură periculoasă, spuse Thorin, şi suntem convinşi de asta şi acum; şi cred că după ce vom învinge va fi destul timp să ne gândim la ce vom face. Cât despre partea dumitale, domnule Baggins, te asigur că-ţi suntem mai mult decât recunoscători şi că ai să alegi singur a paisprezecea parte de îndată ce vom avea ceva de împărţit. Îmi pare rău că eşti îngrijorat de problema transportului şi recunosc că greutăţile sunt mari – locurile astea n-au devenit mai puţin sălbatice între timp, ci, mai degrabă, invers – dar vom face tot ce se poate pentru dumneata şi la vremea potrivită ne vom lua fiecare partea. N-ai decât să mă crezi sau nu!

Apoi discuţia se concentră asupra marelui tezaur şi asupra lucrurilor pe care şi le mai aminteau Thorin şi Balin. Se întrebau dacă mai zăceau acolo, în sala de jos, intacte: lăncile care fuseseră meşterite pentru armatele regelui Bladorthin (mort de mult); aveau vârf forjat de trei ori şi coada lungă, minunat încrustată cu aur, lănci care nu mai apucaseră să fie predate sau plătite; scuturi, făcute pentru războinici care odihneau de mult în pace; marea cupă de aur a lui Thror, cu două mânere, sculptată cu păsări şi flori cu ochi şi Petale de nestemate; armuri de nepătruns din zale aurite şi argintate, colierul lui Girion, Stăpânul oraşului Dale, compus din cinci sute de smaralde verzi ca iarba, pe care îl primiseră când îl înarmaseră pe primul lui născut cu o platoşă din verigi, meşterită de pitici, aşa cum nu se mai făcuse niciodată, căci era lucrată din argint pur, de puterea şi rezistenţa oţelului triplu. Dar cel mai frumos lucru dintre toate era giuvaierul mare şi alb pe care-l găsiseră piticii sub rădăcinile Muntelui: Inima Muntelui, Piatra Ark, Piatra lui Thrain.

— Piatra Ark. Piatra Ark, şopti Thorin în întuneric, visător, cu bărbia sprijinită de genunchi. Era ca un glob cu o mie de faţete, strălucea ca argintul în lumina focului, ca apa la Soare, ca zăpada la lumina stelelor, ca ploaia pe lună.

Dar Bilbo nu mai simţea acea atracţie fermecată pentru tezaur. Asculta discuţia doar cu o ureche. Stătea cel mai aproape de uşă, atent să audă, pe de o parte, orice zgomot cât de mic care ar fi venit de afară şi, pe de altă parte, orice ecou care ar fi răsunat dincolo de murmurul piticilor, sau orice urmă de mişcare, jos, departe.

Întunericul se îndesi şi Bilbo deveni din ce în ce mai agitat.

— Închideţi uşa! îi rugă el. Mi-e frică de dragonul ăsta, până-n măduva oaselor. Liniştea asta îmi displace mult mai mult decât zarva de azi-noapte. Închideţi uşa cât mai e timp.

Era ceva în vocea lui care îi nelinişti pe pitici. Încet, Thorin se scutură de visele lui şi, ridicându-se, dădu la o parte cu piciorul piatra care fixa uşa, după care începură cu toţii să împingă şi uşa se închise cu o bufnitură şi cu un zăngănit. Şi nici urmă de broască înspre partea lor. Erau încuiaţi înăuntrul Muntelui.

Era şi timpul. Nici n-apucară să coboare bine în tunel, când panta muntelui fu nimicită de o izbitură, de parcă ar fi fost sfărâmată de nişte berbece din stejari întregi de pădure, împinşi de uriaşi. Stânca bubuia, pereţii se crăpară şi din tavan începură să le cadă în cap pietre. Nici nu vreau să mă gândesc la ce s-ar fi întâmplat dacă uşa ar fi rămas deschisă. Coborâră tunelul, în fugă, fericiţi că mai erau încă în viaţă, în timp ce în spatele lor, afară, se auzeau

răcnetele şi zarva pe care o făcea Smaug în culmea furiei. Făcea stâncile bucăţi, zdrobind pereţi şi costişe cu plesniturile cozii lui uriaşe, până când iarba arsă, piatra sturzului, zidurile acoperite cu melci, terasa îngustă şi tot restul dispărură într-un iureş de ţăndări şi o avalanşă de pietre crăpate se prăvăli peste costişă în jos, în vale.

Smaug îşi părăsise hoţeşte vizuina, se ridicase fără zgomot în aer, apoi plutise încet şi greoi prin întuneric, ca o cioară monstruoasă, coborând pe aripile vântului către partea dinspre apus a Muntelui, cu speranţa de a prinde pe cineva sau ceva acolo, pe nepregătite, şi de a descoperi supapa de ieşire din pasajul pe care îl folosise hoţul. Ce se întâmplase fusese rezultatul accesului de furie provocat de faptul că nu găsise pe nimeni şi nu văzuse nimic, şi acolo unde bănuia că trebuie să fie, de fapt, ieşirea.

După ce-şi dădu astfel frâu liber furiei, se simţi mai bine şi se gândi, în sinea lui, că nu-l va mai necăji nimeni din partea aceea. Dar trebuia să-şi continue răzbunarea. „Călăreţ-de-butoaie, sforăi el, picioarele tale veneau dinspre malul râului, şi nu e nici o îndoială c-ai venit pe apă. Nu-ţi ştiu mirosul, dar dacă nu eşti unul dintre oamenii de pe lac, în orice caz, ei te-au ajutat. Acum or să mă vadă şi-or să-şi amintească cine e adevăratul Rege de sub Munte.”

Se ridică înconjurat de flăcări şi o porni spre sud, către Râul Curgător.

CAPITOLUL 13

PLECAT DE ACASĂ

ÎNTRE TIMP, piticii stăteau în întuneric, înconjuraţi de o tăcere totală. Mâncau şi beau foarte puţin. N-aveau cum să socotească trecerea timpului şi abia îndrăzneau să se mişte, căci şoaptele lor trezeau ecoul şi fremătau în tunel. Aţipeau şi se trezeau tot în întuneric şi în tăcerea care continua să-i înconjoare, nestingherită. În cele din urmă, după un timp care li se păru a fi zile întregi de aşteptare, când începuseră să se înăbuşe şi să ameţească din lipsă de aer, simţiră că nu mai pot îndura. Mai-mai că ar fi fost fericiţi să audă sunete venind de jos şi vestind întoarcerea dragonului. Se temeau ca tăcerea asta să nu fie cumva rezultatul uneia dintre cruzimile lui iscusite, dar nu puteau rămâne acolo la nesfârşit.

Thorin vorbi:

— Să încercăm uşa! spuse. Dacă nu simt curând vântul în obraz, mor. Mai bine să mă zdrobească Smaug în aer liber decât să mă sufoc aici!

După care, mai mulţi pitici se ridicară şi se duseră bâjbâind până acolo unde fusese uşa. Dar descoperiră că în partea aceea tunelul fusese distrus şi blocat cu stânci sfărâmate. Nici o cheie şi nici o formulă magică nu o vor mai deschide vreodată.

— Suntem prinşi în cursă, se văitară. Ăsta-i sfirşitul. O să pierim aici!

Dar, nu ştiu cum, tocmai când piticii se perpeleau în culmea deznădejdii, Bilbo simţi o uşurare ciudată în suflet, de parcă i s-ar fi luat o mare greutate de sub jiletcă:

— Hai, lăsaţi! făcu el. Piticul cât trăieşte speră, după cum obişnuia să spună tata, şi „toate cele bune sau rele sunt trei”. Eu mai cobor o dată până la capătul tunelului. Am fost de două ori acolo, când ştiam precis c-am să dau de dragon, aşa că risc şi a treia vizită, când nu ştiu ce mă aşteaptă. Oricum, singura cale spre ieşire e pe jos şi cred că de data asta ar fi mai bine să mă întovărăşiţi cu toţii!

Disperaţi, încuviinţară şi Thorin fu primul să o ia înainte, alături de Bilbo.

— Dar vă rog din suflet să băgaţi de seamă, să faceţi cât mai puţin zgomot, le spuse hobbitul în şoaptă. S-ar putea să nu mai fie nici un Smaug acolo, dar nu se ştie niciodată. Nu e bine să riscăm inutil.

O porniră în jos, tot mai jos. Piticii nu se puteau compara, fireşte, cu hobbitul în arta de a se mişca pe furiş şi de aceea gâfâiră şi îşi târşâiră picioarele cu zgomot, ecoul amplificând îngrijorător sunetele; dar, deşi Bilbo se oprea din când în când, speriat, să asculte, de jos nu se auzea nici un zgomot. Aproape de capătul tunelului, după câte îşi dădu el seama, Bilbo îşi puse inelul în deget, după care îşi văzu mai departe de drum. Dar nu avea nevoie de inel; întunericul era desăvârşit şi, cu sau fără inel, tot nu se vedea nimic. De fapt, bezna era atât de adâncă, încât Bilbo ajunse la deschizătură pe neaşteptate; dădu cu mâna de gol, se împiedică şi se rostogoli cu capul înainte, în peşteră.

Zăcu acolo, pe podea, cu faţa în jos, fără să îndrăznească să se ridice şi nici măcar să răsufle. Dar nu auzi nici o mişcare. Nu era nici cea mai mică rază de lumină – în afară doar, după cum i se păru când în cele din urmă ridică încet capul, de o licărire palidă şi albă deasupra lui, departe, în întuneric. Dar sigur nu era scânteie de foc de dragon, cu toate că duhoarea fiarei umplea toată încăperea şi Bilbo simţea gust de abur pe limbă.

Cu timpul, domnul Baggins simţi că nu mai poate.

— Vierme blestemat şi nenorocit! strigă el cu voce tare. Nu te mai juca de-a v-aţi ascunselea, fă puţină lumină şi pe urmă mănâncă-mă, dacă mă poţi prinde.

Ecouri vagi alergară în jurul peşterii nevăzute, dar nu se auzi nici un răspuns.

Bilbo se ridică şi descoperi că nu ştie încotro s-o apuce.

— Mă întreb ce joc o fi jucând Smaug, spuse. Eu cred că azi (sau astă-seară sau, mă rog, ce-o fi) nu e acasă. Şi dacă Oin şi Gloin nu şi-au pierdut cutiile cu iască, poate că facem puţină lumină şi ne uităm prin jur până nu se întoarce norocul împotriva noastră. Lumină! strigă el. Poate cineva să facă puţină lumină?

Piticii fireşte, se speriaseră grozav când se împiedicase Bilbo de treaptă şi căzuse cu o bufnitură în peşteră; rămăseseră înghesuiţi unul într-altul, chiar acolo unde îi lăsase el, adică la capătul tunelului.

— Pst, pst! sâsâiră ei când îi auziră vocea; şi cu toate că asta îl ajută pe Bilbo să descopere unde se aflau, trecu oarecare timp înainte să poată să-i facă să mai scoată vreun sunet. În cele din urmă, când Bilbo începu să bată cu piciorul în podea şi să strige „lumină” cu toată puterea vocii lui ascuţite, Thorin cedă şi îi trimise pe Oin şi pe Gloin la boccelele lor din celălalt capăt al tunelului.

După un timp apăru o rază pâlpâitoare, semn că se întorceau;

Oin ţinea în mână o torţă mică de pin, aprinsă, iar Gloin un pachet de asemenea torţe, sub braţ. Bilbo se duse repede la uşă, luă torţa, dar nu reuşi să-i convingă pe pitici să le aprindă şi pe celelalte sau să vină până unde fusese el. În orice caz, nu imediat. După cum le explică Thorin cu mare grijă, în mod oficial domnul Baggins continua să fie expertul lor în materie de spargeri şi cercetări. Dacă voia să rişte să facă lumină, treaba lui! Ei vor aştepta însă în tunel să le dea raportul. Aşa că rămăseseră lângă intrare, urmărindu-l cu privirea.

Silueta mică şi întunecată a hobbitului o porni deci prin peşteră, ţinând mica lui torţă sus. Din când în când – mai era încă destul de aproape – piticii vedeau câte o scânteie sau auzeau câte un clinchet, când se împiedica de câte un obiect de aur. Lumina tot scădea pe măsură ce Bilbo înainta în peştera cea mare; apoi începu să se ridice, dansând în aer. Bilbo se căţără pe mormanul mare de giuvaiere. Puţin mai târziu ajunse în vârf, dar îşi continuă drumul. Apoi îl văzură oprindu-se şi aplecându-se o clipă; dar nu şi-au dat seama de ce.

Era Piatra Ark, Inima Muntelui. Bilbo îşi dădu seama că e vorba de ea, după descrierile pe care i le făcuse Thorin; şi, într-adevăr, nu puteau exista două asemenea giuvaiere nici măcar într-un tezaur atât de grozav ca ăsta, nici dacă ai fi căutat în lumea întreagă. Pe când urcase, lucise în faţa lui ca un fulger atrăgându-i atenţia. Încetul cu încetul se făcuse tot mai mare, până ajunsese să arate ca un glob de lumină. Acum, când era lângă ea, văzu că la suprafaţă avea scântei pâlpâitoare de mai multe culori, reflectate şi despicate de lumina schimbătoare a torţei. În cele din urmă plecă privirea spre ea şi i se tăie răsuflarea. Marele Giuvaier strălucea la picioarele lui, emanând o lumină interioară, tăiat şi şlefuit de piticii care îl scoseseră cândva din inima Muntelui; absorbea toată lumina care cădea pe el, schimbând-o în zeci de mii de scântei, ca o aureolă albă în care se revărsau luminile curcubeului.

Deodată, braţul lui Bilbo se întinse spre el, atras ca de un miraj. Dar mâna lui mică nu-l putea cuprinde, căci giuvaierul era mare şi greu; îl ridică totuşi, închise ochii şi îl băgă în buzunarul lui cel mai ascuns.

„Acum sunt într-adevăr Spărgător, se gândi. Dar probabil că va trebui să le spun şi piticilor – la un moment dat. De fapt, au spus că-mi pot alege ce vreau, şi eu cred că aş alege asta, chiar dacă iau ei tot restul!” dar, în sinea lui, nu era foarte convins că, atunci când îi spuseseră să aleagă, se referiseră şi la acest giuvaier minunat, şi simţea că asta ar putea isca neplăceri.

Îşi continuă drumul coborând pe cealaltă parte a maldărului şi strălucirea torţei lui dispăru din câmpul vizual al piticilor, care-l urmăreau. După un timp apăru din nou, departe, la mare distanţă: Bilbo traversa peştera.

Continuă să înainteze până ajunse la porţile mari din partea cealaltă; acolo dădu de un curent de aer care îl răcori, dar care aproape că-i stinse lumina. Se uită pe furiş, cu sfială, la ce era de partea cealaltă a porţilor şi văzu nişte galerii mari şi conturul nedesluşit al capătului unor scări largi, care urcau pierzându-se în întuneric. Dar de Smaug, nici urmă. Bilbo tocmai voia să facă stânga împrejur şi să se întoarcă la pitici, când o formă neagră se năpusti asupra lui şi îi atinse faţa. Bilbo scoase un ţipăt ascuţit, sări în sus, se împiedică şi căzu pe spate, iar torţa căzu şi ea, cu vârful în jos, şi se stinse.

„Sper că e doar un liliac, îşi spuse el disperat. Dar ce mă fac, unde o fi răsăritul, sudul, nordul sau apusul?”

— Thorin! Balin! Gloin! Fili! Kili! strigă el cu toată puterea – dar strigătele răsunară ca un zgomot slab şi subţire în hăul negru. S-a stins lumina! Veniţi careva, găsiţi-mă, ajutaţi-mă! Pentru moment îl părăsi tot curajul.

Piticii auziră vag strigătele lui mici; dar singurul cuvânt pe care-l puteau desluşi era „ajutor!”

— Ah, Doamne, ce păcătoşenie sau ce minune s-o mai fi întâmplat iar? spuse Thorin. De dragon nu cred că e vorba, fiindcă atunci hobbitul n-ar mai chiţăi.

Aşteptară câteva clipe, dar nu auziră nici un zgomot de dragon; de fapt, nu auziră nici un fel de zgomot în afară de vocea depărtată a lui Bilbo.

— Hai, luaţi unul dintre voi o torţă sau două, ordonă Thorin. S-ar părea că trebuie să ne ducem să ne ajutăm Spărgătorul.

— Da, ar cam fi rândul nostru să-l ajutăm, spuse Balin, şi eu sunt foarte dispus să mă duc. Şi cred, că, deocamdată, nu e nici un pericol.

Gloin aprinse mai multe torţe, după care ieşiră furişându-se unul după altul şi înaintară în grabă de-a lungul peretelui. Nu trecu mult şi dădură chiar de Bilbo care se întorcea spre ei. Îi venise inima la loc de îndată ce văzuse licărirea torţelor.

— De fapt, n-a fost nimic! Doar un liliac şi o torţă care a căzut pe jos, spuse Bilbo, drept răspuns la întrebările lor.

Cu toate că li se luase o piatră de pe inimă, erau cam prost dispuşi pentru că fuseseră speriaţi degeaba; şi nu ştiu, zău, ce ar fi

spus, dacă le-ar mai fi vorbit şi de Piatra Ark. Simpla imagine a comorii, pe care o văzuseră în treacăt pe când umblau prin peşteră, trezise tot focul înimii lor piticeşti, şi când inima unui pitic, chiar şi cel mai respectabil, e trezită de aur şi de nestemate, el devine brusc curajos şi uneori chiar necruţător.

Piticii nu s-au mai lăsat rugaţi. Erau toţi nerăbdători să exploreze peştera cât mai aveau timp şi dispuşi să creadă că, deocamdată, Smaug plecase de acasă. Apucară fiecare câte o torţă aprinsă; şi tot privind aşa, când într-o parte, când într-alta, uitară de teamă şi chiar de prudenţă. Începură să vorbească cu glas tare şi să se strige unul pe altul, în timp ce ridicau comori de altădată din morman sau le scoteau de pe perete, ţinându-le în dreptul luminii, pipăindu-le şi mângâindu-le.

Fili şi Kili erau aproape veseli acum şi, găsind atârnate pe perete o mulţime de harfe de aur cu corzi de argint, le dădură jos şi începură să ciupească corzile; fiind fermecate (şi neatinse de dragon, pe care îl interesa destul de puţin muzica) mai erau încă acordate. În peştera întunecoasă, care fusese atâta vreme tăcută, răsuna acum o melodie pe care n-o mai cântase nimeni de mult. Dar majoritatea piticilor fură mai practici: culeseră nestemate şi îşi umplură buzunarele, şi ceea ce nu putură duce lăsară să le cadă printre degete cu un oftat. Thorin nu se lăsă nici el mai prejos, dar căută în dreapta şi în stânga ceva ce nu putea găsi: Piatra Ark; dar deocamdată nu voia să spună nimănui despre asta.

Piticii luară apoi platoşe şi arme de pe pereţi şi se pregătiră de apărare. Thorin arăta, într-adevăr, princiar, îmbrăcat într-o cămaşă de zale aurite, cu o secure cu mâner de argint şi cu o cingătoare acoperită cu pietre roşu-aprins.

— Domnule Baggins, strigă el, iată primul avans din răsplata dumitale. Scoate-ţi haina cea veche şi îmbrac-o pe asta!

După care îl îmbrăcă pe Bilbo cu o cămaşă de zale mititică, lucrată pesemne cândva pentru vreun prinţ al elfilor. Era dintr-un oţel de argint, pe care spiriduşii îl numesc Mithril, şi avea o cingătoare cu perle, împodobită cu figuri, întărit pe dedesubt cu cercuri de oţel şi bătut pe margine cu giuvaiere albe.

„Mă simt grozav, îşi spuse în sinea lui. Dar cred că arăt cam caraghios. Ce-ar mai râde cei de acasă, de pe Deal, de mine, şi totuşi mi-ar fi plăcut să fie o oglindă pe aici, pe aproape".

Cu toate astea, domnul Baggins îşi pierdu mai puţin capul în faţa tezaurului, decât piticii. Se sătură de el mult înainte ca piticii să fi obosit să cotrobăie printre bogăţii, şi se aşeză pe jos; apoi începu să

se întrebe neliniştit cum se va sfârşi toată povestea asta. „Aş da multe dintre pocalurile astea preţioase, îşi spuse, pentru o băutură dădătoare de curaj, scoasă dintr-un poloboc de al lui Beorn.”

— Thorin, strigă el cu voce tare. Acu’ ce mai facem? Înarmaţi suntem, ce e drept, dar crezi c-a servit vreodată vreo platoşă în faţa cumplitului Smaug? Tezaurul nu l-am recâştigat încă şi deocamdată nu căutăm aur, ci o ieşire. Şi prea ne-am jucat mult cu norocul.

— Că bine spui, răspunse Thorin, venindu-şi din nou în fire. Să mergem! Vă călăuzesc eu. Nici într-o mie de ani n-am să uit să mă descurc în palatul ăsta.

Apoi îi chemă pe ceilalţi. Se strânseră toţi, ţinându-şi torţele deasupra capului, şi trecură prin uşile larg deschise, după ce se uitară de mai multe ori în urmă, cu regret.

Îşi acoperiră platoşele cu mantale vechi, şi coifurile strălucitoare cu căciuliţele lor zdrenţuite, şi o porniră după Thorin, unul în spatele celuilalt, un şir de luminiţe în întuneric, care se opreau mereu, ascultând cu teamă zgomotele care ar anunţa sosirea dragonului. Cu toate că vechile ornamentaţii se năruiseră sau fuseseră distruse şi totul era mânjit şi ars de toate venirile şi plecările monstrului, Thorin cunoştea fiecare galerie şi fiecare cotitură. Urcară nişte scări lungi, o cotiră şi coborâră de-a lungul unor tuneluri largi şi pline de ecou, apoi cotiră din nou, urcară alte trepte, şi iarăşi altele. Acestea din urmă erau line, săpate în stâncă vie, largi şi frumoase, şi piticii urcară sus, tot mai sus, fără să dea de nici un fel de vietate, doar de umbre ascunse care dispăreau când se apropiau torţele ce pâlpâiau în curent.

Treptele nu erau totuşi făcute pentru picioare de hobbit, şi Bilbo tocmai începuse să simtă că nu mai poate înainta, când, deodată, tavanul se depărtă mult de ei, ieşind din raza de lumină a torţelor. Printr-o deschizătură, sus, departe, intra o lumină albă şi aerul se făcu mai dulce. Altă lumină palidă pătrundea prin nişte porţi mari din faţa lor, ce atârnau strâmbate din ţâţâni şi pe jumătate arse.

— Asta e Marea Sală a lui Thror, spuse Thorin, Sala de Recepţie şi de Consiliu. Acum nu mai e mult până la Poarta Principală.

Trecură prin sala în ruine. Era plină de mese care putrezeau, de scaune şi bănci răsturnate, carbonizate şi în stare de descompunere. Pe jos, prin praf şi printre sticle pântecoase, printre castroane şi coarne sparte din care se băuse cândva, erau răspândite cranii şi oase. Trecând printr-o nouă serie de uşi, la celălalt capăt, un zgomot de apă curgătoare le izbi auzul şi lumina cenuşie se făcu deodată mai puternică.

— Aici se naşte Râul Curgător, spuse el; de aici aleargă spre Poartă. Hai să-l urmăm.

O

apă

clocotitoare ieşea printr-o deschizătură neagră din peretele de stâncă şi curgea învolburându-şi apele printr-un canal îngust tăiat în piatră de priceperea unor mâini din alte vremuri care-l croiseră drept şi adânc. Lângă canal alerga un drum pietruit, destul de larg ca să încapă mai mulţi oameni de-a latul, aşezaţi unul lângă altul. Porniră iute pe acest drum, apoi urmă o cotitură care şerpuia larg şi... când colo, ce să vezi! Dădură de lumina limpede a zilei. Înaintea lor se ridica un arc înalt, în interiorul căruia se mai desluşeau încă fragmentele unor cioplituri vechi de piatră, oricât ar fi fost de tocite, crăpate şi înnegrite. Un Soare ceţos îşi trimitea lumina slabă printre crestele Muntelui şi razele de aur cădeau pe podeaua de stâncă, în prag.

Un vârtej de lilieci speriaţi, treziţi din somn de torţele fumegânde, se agitau acum deasupra lor; încercând să înainteze printr-o săritură, piticii alunecară pe pietrele acoperite cu mâl şi netezite prin frecare de trecerea dragonului. Apa, care ţâşnea gălăgioasă din Munte în faţa lor, cobora apoi, spumegând în vale. Îşi aruncară torţele palide la pământ şi rămaseră locului, uitându-se orbiţi afară. Ajunseră la poarta Principală, de unde puteai zări oraşul Dale.

— Ia te uită, spuse Bilbo. Nu m-am aşteptat niciodată să privesc prin poarta asta, *dinăuntru în afară*. Şi nici nu m-am aşteptat să mă bucur atât că văd din nou Soarele şi că simt vântul pe obraz. Dar, bârrr, ce rece e vântul ăsta!

Era! Bătea un vânt năprasnic dinspre răsărit – o ameninţare a iernii. Se rotea ca un vârtej pe deasupra şi de jur împrejurul Muntelui, până în vale, oftând printre stânci. După atâta vreme petrecută în adâncurile înăbuşitoare ale cavernelor bântuite de dragon, se cutremurară sub atingerea razelor de Soare.

Deodată Bilbo îşi dădu seama că nu mai e obosit, dar că îi este foarte foame.

— Pare să fie dimineaţă, târziu, spuse, şi deci trebuie să fie mai mult sau mai puţin ora micului dejun – dacă ar putea să existe aşa ceva pe aici. Dar nu cred că pragul Porţii Principale a vizuinii lui Smaug e locul cel mai sigur pentru o masă tihnită. Hai să mergem undeva unde să putem sta liniştiţi.

— Aşa e, spuse Balin. Şi cred că ştiu încotro trebuie s-o pornim spre vechiul post de observaţie, care se află în colţul dinspre sud-vest al Muntelui.

— Cât e de departe? întrebă hobbitul.

— Cred că cinci ore de mers. Şi nu e uşor! Drumul de la Poartă

de-a lungul malului stâng al izvorului pare distrus cu totul. Dar ia uitaţi-vă acolo, jos! Râul o coteşte brusc la dreapta, înspre Dale, în faţa oraşului în ruine. Acolo era cândva un pod care ducea la nişte trepte abrupte ce urcau pe malul drept, şi apoi la un drum care se căţăra până la Dealul Corbilor. Acolo e (sau era) o cărare care părăseşte drumul şi urcă până la post. Un urcuş greu, de altfel, chiar dacă mai există treptele vechi.

— Doamne! mormăi hobbitul. Iar umblăm şi iar urcăm fără mâncare. Mă întreb câte cafele cu lapte şi câte mese am pierdut în văgăuna aceea urâcioasă, fără ceas şi fără calendar.

De fapt, de când spărsese dragonul uşa fermecată, trecuseră două nopţi şi ziua dintre ele (nu chiar fără mâncare), dar Bilbo pierduse şirul şi nu mai era în stare să-şi dea seama dacă trecuse o noapte sau o săptămână de nopţi.

— Ia ascultă, spuse Thorin, râzând – moralul lui începuse iar să se ridice, în timp ce se juca cu nestematele din buzunare. Să nu spui că palatul meu e o văgăună urâcioasă. Aşteaptă până va fi din nou tencuit şi rearanjat.

— Asta n-o să se întâmple dacă nu moare Smaug… spuse Bilbo, posac. Dar unde o fi? Aş da o cafea cu lapte bună să aflu. Sper că nu stă cocoţat pe Munte şi se uită la noi.

Auzind aceste vorbe, piticii se neliniştiră grozav şi într-o clipă hotărâră că Bilbo şi Balin aveau dreptate.

— Trebuie să plecăm de aici, spuse Dori. Am impresia că-i simt ochii în ceafă.

— Ce loc rece şi pustiu! spuse Bombur. Băutură o fi, dar nu văd nici urmă de mâncare. Un dragon care locuieşte pe meleagurile astea trebuie să fie veşnic flămând.

— Hai, hai! strigară ceilalţi. S-o luăm pe drumul lui Balin.

Sub peretele de stâncă din dreapta nu era nici un drum, aşa că înaintară anevoios printre pietre, pe malul stâng al râului, iar pustietatea locului îl făcu până şi pe Thorin să revină la realitate. Descoperiră că podul de care vorbise Balin se dărâmase de mult şi aproape toată piatra se fărâmiţase în pietricelele care zăceau acum în râul mic şi gălăgios; dar trecură prin vad fără prea mare greutate, găsiră treptele vechi şi se căţărară pe malul înalt. După ce au mai mers puţin, au dat de drumul vechi şi îndată după aceea, de o vale îngustă şi adâncă, adăpostită între stânci; acolo se odihniră un timp, hrănindu-se cu ce mai aveau, mai ales cu umplutură şi apă. (Dacă vreţi să ştiţi ce e umplutura, vă pot spune că nu-i cunosc reţeta, dar că are consistenţa posmagilor, se păstrează bine oricât, se spune că

e hrănitoare, dar sigur nu e gustoasă, ba e chiar foarte fadă şi nu prezintă interes decât ca exerciţiu de mestecat; oamenii de pe lac o pregătesc întotdeauna pentru călătoriile lungi.)

După asta o porniră iar; drumul o lua acum înspre apus şi părăsea malul apei, apropiindu-se din ce în ce de un pinten al Muntelui, îndreptat către sud. Într-un târziu ajunseră la cărarea care ducea în sus. Urca abrupt şi ei se târâră încet, unul în spatele celuilalt, până când ajunseră, în sfârşit, târziu după-amiază, în vârful crestei şi văzură Soarele iernatic coborând spre apus. Aici găsiră un loc întins care nu avea perete decât într-o parte, spre miazănoapte un zid de stâncă cu o deschizătură spre răsărit, spre miazăzi şi spre apus.

— Pe vremuri, spuse Balin, aveam întotdeauna paznici aici; uşa aceea din fund dă într-o sală săpată în stâncă, făcută să servească drept corp de gardă. Săli din astea erau mai multe de jur împrejurul Muntelui. Numai că în vremurile noastre de glorie nu prea părea să fie nevoie de pază şi de aceea, de prea mult confort; gărzile trăiau într-un fel de stare de amorţeală – că altfel ne-am fi dat seama la timp de venirea dragonului şi lucrurile n-ar mai fi fost aşa cum sunt acum. Totuşi, putem sta aici o vreme, ascunşi şi la adăpost, şi putem vedea multe fără să fim văzuţi.

— Dacă ne-a văzut venind aici, nu ne mai foloseşte la nimic, spuse Dori, care se tot uita în sus, spre vârful Muntelui, de parcă s-ar fi aşteptat să-l vadă pe Smaug cocoţat acolo, ca o pasăre pe clopotniţă.

— Trebuie să riscăm. N-avem încotro, spuse Thorin. Azi nu putem merge mai departe.

— Bravo! Bravo! strigă Bilbo şi se trânti pe jos.

În sala săpată în stâncă ar fi încăput o sută ca ei, şi în fund dădură peste o altă încăpere, mică şi mai adăpostită de frigul de afară. Încăperea era cu desăvârşire goală; după câte se părea, în perioada stăpânirii lui Smaug n-o folosiseră nici măcar animalele sălbatice. Acolo îşi depuseră poverile; unii se trântiră îndată pe jos şi adormiră, în timp ce ceilalţi rămaseră lângă uşa de afară să discute ce aveau de făcut. Toate discuţiile lor se întorceau mereu la acelaşi lucru: unde era Smaug? Se uitară înspre apus şi nu văzură nimic, apoi înspre răsărit, nimic, la miazăzi nici urmă de dragon, în schimb se adunaseră foarte multe păsări. Le priviră îndelung, întrebându-se ce-o fi cu ele; iar când răsăriră primele stele reci, tot mai căutau să găsească răspunsul.

CAPITOLUL 14

FOC ŞI APĂ

DACĂ DORIŢI, aşa cum doreau şi piticii, să ştiţi ce se întâmplase cu Smaug, trebuie să vă întoarceţi cu două zile în urmă, la seara în care sfărâmase uşa şi plecase furios în zbor. Majoritatea

locuitorilor din oraşul Esgaroth, Oraşul Lacului, se aflau în casă, căci vântul care venea dinspre estul negru era rece; câţiva umblau totuşi pe chei, privind, aşa cum le plăcea lor, stelele, care de îndată ce răsăreau pe cer păreau că ţâşnesc din suprafaţa lină a lacului. Din oraşul lor nu puteau vedea Muntele Singuratic, pentru că se ascundea în dosul dealurilor joase, de la celălalt capăt al lacului, unde era o prăpastie prin care curgea Râul Curgător, venind dinspre miazănoapte. Nu se vedea decât vârful lui înalt şi doar când era senin; dar, oricum, se uitau rar la el, căci era ameninţător şi mohorât chiar şi în lumina dimineţii. Acum dispăruse cu totul, topit în întuneric.

Deodată licări, apărând din nou la vedere; îl atinsese o lumină care, într-o clipă, se pierdu iar.

— Ia uitaţi-vă, spuse unul. Iar apar luminile! Paznicii au văzut azi-noapte cum au apărut şi au dispărut, de la miezul nopţii până în zori. Acolo, sus, se întâmplă ceva.

— Poate că Regele de sub Munte fabrică aur, spuse altul. E mult de când a plecat spre miazănoapte. A venit vremea să se adeverească iarăşi cântecele.

— Care rege? spuse altul, pe un ton aspru. Eu aş spune că e focul prădalnic al dragonului, singurul rege al Muntelui pe care l-am cunoscut vreodată.

— Tu mereu cobeşti, spuseră ceilalţi. Nu te gândeşti decât la lucrurile rele – de la inundaţii, la otrăvirea peştelui. Ia mai gândeşte-te şi la ceva vesel.

Apoi, deodată, apăru o lumină puternică la poalele dealurilor şi capătul dinspre miazănoapte al lacului se făcu auriu.

— Regele de sub Munte! strigară. Bogăţiile lui sunt ca Soarele, argintul lui e ca o fântână arteziană şi în râurile lui curge aur. Râul aduce cu el aur de la Munte! strigară şi peste tot se deschiseseră ferestrele şi se auziră paşi care alergau.

Şi din nou se stârni o emoţie nemaipomenită şi un mare entuziasm. Dar cetăţeanul cu voce aspră alergă în mare grabă la Stăpân.

— Să-mi spuneţi mie „prost” dacă n-o fi aşa, dar eu spun că vine dragonul! strigă. Tăiaţi podurile! La arme! La arme!

Într-o clipă răsunară trompetele de alarmă; ecoul lor se pierdu de-a lungul malurilor stâncoase. Veselia se opri şi se transformă în spaimă. Şi aşa s-a făcut că dragonul nu i-a găsit cu totul nepregătiţi.

N-a trecut mult şi viteza lui a devenit atât de mare, încât l-au văzut ca o scânteie de foc care se năpusteşte asupra lor, crescând tot

mai mare şi mai strălucitoare, şi cei care nu erau chiar proşti de tot începură a se îndoi că prevestirile au fost greşite. Totuşi, mai aveau puţin timp înaintea lor. Toate vasele din oraş au fost umplute cu apă, toţi războinicii, înarmaţi, toate săgeţile şi lăncile pregătite, şi podul care-i lega de pământ a fost dat jos şi distrus, înainte ca vâjâitul apropierii înfricoşătoare a lui Smaug să se înteţească şi lacul să facă vălurele roşii ca focul sub bătaia înfiorătoare a aripilor lui.

Dragonul se repezi asupra oamenilor, în mijlocul ţipetelor şi strigătelor, se năpusti ca o vijelie asupra podului, dar se trezi că este împiedicat. Podul dispăruse şi duşmanii lui de aflau pe o insulă înconjurată cu apă adâncă – prea adâncă şi neagră, şi rece ca să-i placă dragonului. Dacă se cufunda în ea, se ridicau vapori şi aburi cât să acopere tot ţinutul cu ceaţă, zile în şir; şi lacul era mai puternic decât el, i-ar fi stins tot focul înainte să poată ajunge pe partea cealaltă.

Vâjâind, se întoarse năpustindu-se asupra oraşului. O grindină de săgeţi negre ţâşni în sus, plesnind şi răpăind pe solzii şi giuvaierele lui Smaug, cozile săgeţilor luând foc la răsuflarea lui şi căzând respinse în lac, unde ardeau sfârâind. Scena din noaptea aceea nu se poate compara cu nici un foc de artificii din câte aţi putut vedea vreodată. Auzind vâjâitul arcurilor şi sunetul strident al trompetelor, dragonul se făcu foc şi pară, orbit şi înnebunit de furie. De câteva milenii nu îndrăznise nimeni să i se împotrivească, şi n-ar fi îndrăznit nici acum dacă n-ar fi fost omul acela cu vocea aspră (numele lui era Bard) care să-i alerge încoace şi încolo, îmbărbătând arcaşii şi îndemnându-l pe Stăpân să le poruncească să lupte până la ultima săgeată.

Fiara scotea foc pe gură. Se roti o vreme, sus de tot, în aer, pe deasupra lor, luminând tot lacul; pomii de lângă mal străluceau ca arama şi ca sângele, şi la rădăcina lor săltau umbre negre şi dese. După care se năpusti în jos, înfruntând vijelia săgeţilor, nesăbuit în furia lui, neavând grijă să întoarcă părţile cu solzi către inamic, obsedat numai de ideea de a da foc oraşului.

Ori de câte ori se repezea în jos, ţâşneau flăcări din acoperişurile de stuf şi de la capetele grinzilor, apoi focul trecea mai departe şi iar se întorcea, deşi totul fusese îmbibat cu apă încă dinainte de a veni el. De altfel, cum apărea câte o scânteie, o sută de mâini aruncau din nou apă. Dragonul se întoarse iarăşi, ca un vârtej. Roti o dată coada, zdrobind şi dărâmând acoperişul Casei Mari. Flăcări care nu se puteau stinge se ridicau înalte în întunericul nopţii; monstrul se năpusti o dată, şi încă o dată, după care o nouă

casă şi apoi alta se acoperiră de flăcări şi se dărâmară. În zadar continuau săgeţile să i se împotrivească, îl atingeau cam cât l-ar fi atins o muscă din mlaştini.

Oamenii începuseră să sară în apă de pe un mal şi de pe celălalt al lacului. Femei şi copii se înghesuiră în bărci încărcate, în bazinul care servea drept loc de târg. Oamenii aruncară armele. Acolo unde cu puţină vreme în urmă se cântaseră vechi balade ale piticilor despre bucuria care va să vină, se auzeau acum doar bocete şi vaiete de jale. Oamenii blestemau până şi numele de pitic. Stăpânul însuşi se întorsese către barca lui cea mare şi poleită, nădăjduind că în toată învălmăşeala va putea să se depărteze vâslind şi să scape. Curând tot oraşul avea să fie pustiit şi ars până la suprafaţa apei.

Asta voia şi dragonul. La urma urmei, n-aveau decât să se urce toţi în bărci. S-ar distra de minune urmărindu-i sau i-ar putea înghesui într-un loc până ar muri de foame. Lasă-i să încerce să ajungă pe uscat, că va avea el ac de cojocul lor! O să dea foc tuturor pădurilor de pe mal şi o să ofilească toate câmpiile. Deocamdată însă, hărţuind oraşul, se distra cum nu se mai distrase de ani de zile. Printre casele care mai ardeau mai rămăsese încă o companie de arcaşi pe poziţie. Căpetenia lor era Bard, cel cu vocea şi faţa aspră, cel pe care îl acuzaseră prietenii că prevesteşte inundaţii şi otrăvirea peştelui, cu toate că ştiau că-i vrednic şi viteaz. Era un urmaş îndepărtat al lui Girion, Stăpânul oraşului Dale, a cărui nevastă şi copil scăpaseră de pieire atunci, demult, coborând pe Râul Curgător. Acum trăsese cu un arc mare de tisă până rămăsese doar cu o singură săgeată. Flăcările erau aproape. Tovarăşii îl părăseau. Atunci întinse arcul pentru ultima oară.

Deodată, în întuneric, ceva se apropie fluturând de umărul lui. Tresări, dar nu era decât un sturz bătrân. Netemător, se cocoţă lângă urechea lui şi îi şopti ultimele ştiri. Uimit, Bard descoperi că poate înţelege graiul sturzului, dar asta pentru că el însuşi se trăgea din neamul celor din Dale.

— Stai! Aşteaptă, îi spuse sturzul, că răsare Luna. Caută-i scobitura din partea stingă a pieptului, pe când zboară şi se învârteşte deasupra ta! Şi în timp ce Bard se opri uimit, îi spuse care erau noutăţile de pe Munte şi tot ce auzise acolo.

Bard apropie atunci coarda arcului de ureche. Dragonul se rotea aproape de pământ şi, pe când se apropia, Luna se ridică deasupra malului dinspre răsărit, făcând să-i lucească aripile întinse, de parcă ar fi fost de argint.

— Săgeată, spuse arcaşul, săgeată neagră! Te-am păstrat până

la urmă. Nu m-ai dezamăgit niciodată şi întotdeauna am reuşit să te iau înapoi. Te am de la tatăl meu şi el, din vremuri de demult. Dacă ai fost într-adevăr plăsmuită de fierarii adevăratului Rege de sub Munte, du-te acum, zboară cu folos!

Dragonul se năpusti încă o dată, mai jos ca înainte, şi, pe când se întoarse şi plonja, burta lui luci, albă, presărată cu giuvaiere care scânteiau în lumina lunii; dar era un loc unde pietrele lipseau. Arcul cel mare şuieră. Săgeata neagră zbură din arc drept în scobitura descoperită, din partea stingă a pieptului, căci îşi desfăcuse larg laba din faţă. Săgeata veni cu atâta putere, încâl lovi scobitura şi dispăru cu vârf, coadă şi aripioare cu tot. Smaug ţâşni în aer cu un răcnet care asurzi oamenii, doborî copacii şi crăpă pietrele, apoi se întoarse şi se prăbuşi răpus.

Căzu în plin oraş. Ultimele lui zvârcoliri făcură oraşul praf şi pulbere. Lacul se ridică vâjâind, aburi gigantici săriră în sus, albi în lumina Lunii, în întunericul care îi înconjura. Se auzi un sâsâit, apa se învolbură şi se revărsă, după care se lăsă tăcerea. Şi astfel s-a isprăvit cu Smaug şi cu Esgaroth, dar nu şi cu Bard.

Luna ca de ceară se ridică tot mai sus şi vântul începu să sufle rece şi zgomotos. Răsuci ceaţa albă, prefăcând-o în coloane aplecate şi în nouri grăbiţi, gonind-o apoi spre apus, unde se împrăştie în fâşii zdrenţuite peste mlaştinile din faţa Codrului Întunecat. Pe suprafaţa lacului se vedeau acum bărci numeroase ca nişte pete negre şi vântul aduse cu el vocile oamenilor din Esgaroth, care-şi jeleau oraşul, bunurile pierdute şi casele dărâmate. Totuşi, dacă s-ar fi gândit bine, şi-ar fi dat seama că au multe motive să fie recunoscători, cu toate că era greu să te aştepţi să se gândească la asta tocmai atunci: trei sferturi dintre oamenii oraşului scăpaseră cu viaţă; pădurile şi câmpiile, şi păşunile, şi vitele, şi majoritatea bărcilor pe care le aveau rămăseseră intacte; şi Dragonul era mort. Dar încă nu-şi dădeau seama ce înseamnă asta.

Se strânseră în grupuri îndoliate pe malurile dinspre apus, tremurând sub vântul rece, şi primele lor izbucniri de mânie, primele lor plângeri se îndreptară împotriva Stăpânului, care părăsise prea devreme oraşul atunci când unii ar mai fi vrut să-l apere.

„O fi având el cap bun de afaceri, dar mai ales pentru afacerile lui, murmurară unii. Când se întâmplă ceva mai grav, nu e bun de nimic!” Şi lăudară vitejia lui Bard şi ultima lui lovitură atât de puternică. „Dacă n-ar fi murit, spuseră cu toţii, l-am fi făcut rege. Bard, Ucigătorul-de-dragoni, din neamul Girion. Ce păcat că nu mai e!”

Dar tocmai când discuţia lor era în toi, apăru din umbră o siluetă înaltă, un om ud leoarcă, cu părul negru atârnându-i în şuviţe pe faţă şi pe umeri şi cu o lucire sălbatică în ochi.

— Bard nu e pierdut! strigă el. A sărit la Esgaroth în apă, când a fost ucis duşmanul. Eu sunt Bard din neamul Girion şi eu am răpus dragonul.

— Regele Bard! Regele Bard! strigară toţi.

Dar Stăpânul scrâşni din dinţii care-i clănţăneau:

— Girion a fost Stăpânul oraşului Dale, şi nu rege al Esgarothului, spuse. Noi, cei din Oraşul Lacului, ne-am ales întotdeauna Stăpânii dintre oamenii bătrâni şi înţelepţi şi n-am îndurat niciodată domnia unor simpli războinici. Lăsaţi-l pe „regele Bard” să se întoarcă în regatul lui. Datorită faptelor lui de vitejie, Dale e liber acum, aşa că nimic nu-l împiedică să se întoarcă acolo. Şi cei ce doresc îl pot urma, dacă preferă pietrele reci de la umbra Muntelui malurilor verzi ale Lacului. Înţelepţii vor rămâne aici, cu speranţa să reconstruiască oraşul şi, cu timpul, să se bucure din nou de pacea şi bogăţiile lui.

— Noi îl vrem rege pe Bard! strigară oamenii din apropiere, drept răspuns. Ne-am săturat de bătrâni şi de socotitori-de-bani.

Şi alţii, care se aflau mai departe, reluară strigătul: „Trăiască arcaşul! Jos cu bogătaşii!”, până când larma se împrăştie pe tot malul.

— Departe de mine gândul să-l nesocotesc pe Bard Arcaşul, spuse Stăpânul, grijuliu (căci Bard stătea acum chiar lângă el. În seara asta şi-a câştigat în anale un loc de frunte printre binefăcătorii oraşului nostru; şi merită multe cântece nepieritoare. Dar de ce, o, oameni buni – şi aici Stăpânul se ridică în picioare şi vorbi foarte tare şi răspicat – de ce să aruncaţi toată vina pe mine? Pentru care păcat vreţi să mă izgoniţi? Eu aş vrea să vă întreb cine a stârnit dragonul din amorţeală? Cine a obţinut de la noi daruri bogate şi ajutor din plin? Cine ne-a făcut să credem că baladele vechi se pot adeveri? Cine a profitat de inimile noastre miloase şi de gustul nostru pentru lucruri plăcute? Care e aurul pe care ni l-au trimis pe râu, în semn de răsplată? Flăcările dragonului şi prăpădul! Cui trebuie să-i cerem despăgubiri pentru stricăciuni, şi ajutor pentru văduve şi orfani?

După cum vedeţi, Stăpânul nu-şi obţinuse situaţia chiar degeaba. Rezultatul cuvintelor lui a fost că, pentru moment, oamenii au uitat cu totul de ideea unui nou rege şi şi-au îndreptat gândurile mintoase către Thorin şi tovarăşii lui.

Din mai multe părţi se auziră oamenii strigând cuvinte crunte şi amare; unii dintre cei care cântaseră balade vechi cu mare foc strigau acum cu aceeaşi patimă că piticii aţâţaseră dinadins dragonul împotriva lor.

— Caraghioşilor, spuse Bard. De ce vă irosiţi vorbele împotriva acestor făpturi nefericite? Probabil că au pierit în flăcări înainte să se repeadă Smaug asupra noastră. Şi deodată, pe când vorbea, îi veni în minte comoara legendară a Muntelui, care zăcea acum fără pază şi fără proprietar, şi tăcu. Se gândi la cuvintele Stăpânului şi la Dale, reconstruit şi plin de clopote de aur; dar pentru asta trebuia să găsească oameni.

În cele din urmă, vorbi din nou:

— Stăpâne, acum nu-i vremea să rostim cuvinte de mânie şi nici să facem planuri hotărâtoare care să schimbe lucrurile. Avem treabă de făcut. Deocamdată sunt încă slujitorul dumitale – cu toate că după un timp s-ar putea să mă gândesc din nou la ce-ai spus şi să plec spre miazănoapte, cu oricine va voi să mă urmeze.

Apoi plecă să ajute la rânduirea taberelor şi la îngrijirea răniţilor Şi a bolnavilor. Stăpânul rămase aşezat pe pământ, bombănind în

urma lui. Chibzui mult, strigându-şi doar din când în când oamenii, să-i aducă foc şi mâncare.

Acum, peste tot unde se ducea, Bard descoperea că ştirea despre comoara cea mare, care stătea nepăzită, se răspândise ca focul. Oamenii vorbeau despre ea ca despre o despăgubire pentru tot răul pe care-l suferiseră şi spuneau că bogăţia, care depăşea cu mult tot ce-şi putea cineva închipui, le va folosi să cumpere lucruri minunate din Sud. Asta îi făcea să mai uite de starea jalnică în care se aflau, ceea ce nu era rău pe o noapte atât de aspră şi de tristă. Reuşiră să găsească adăpost doar pentru câţiva dintre ei (Stăpânul fiind unul dintre aceştia) şi merinde foarte puţine (de asta ducând lipsă chiar şi el).

Mulţi se îmbolnăviră în noaptea aceea, de frig, de umezeală şi de amărăciune, şi muriră, după ce scăpaseră din distrugerea oraşului fără o zgârietură măcar. În zilele care au urmat, în oraş a fost boală grea şi foamete mare.

Între timp, Bard preluă conducerea şi organiză totul după cum voia el, cu toate că o făcea de fiecare dată în numele Stăpânului; avea sarcina grea să stăpânească oamenii şi să supravegheze pregătirile pentru apărarea şi adăpostirea lor. Probabil că majoritatea ar fi pierit în frigul iernii, care acum se grăbea să ia locul toamnei, dacă n-ar fi avut ajutoare pe aproape. Şi ajutoarele veniră în grabă; Bard trimisese pe apă, în codru, soli iuţi să ceară ajutor de la Regele Elfilor Pădureni, iar solii îşi găsiseră gazda pe picior de plecare, cu toate că se aflau doar în a treia zi după răpunerea lui Smaug.

Regele Elfilor primise ştirea de la propriii săi soli şi de la păsările care-i iubeau supuşii şi care aflaseră multe din cele întâmplate. Era, într-adevăr, mare agitaţie printre vieţuitoarele cu aripi care locuiau la marginea Meleagurilor Pustiite ale dragonului. Văzduhul era plin de stoluri care se tot roteau, solii lor cu zborul iute apărând când ici, când colo pe cer. Deasupra marginilor pădurii se auzeau ţipete şi ciripit de păsărele. Veştile se răspândiră departe, peste Codrul Întunecat: „Smaug a murit!” fremăta frunzişul, iar urechile tuturor se ciuliră. Încă dinainte s-o pornească Regele Elfilor la drum, ştirile plecaseră spre Soare-apune, ajungând la pădurile de pini ale Munţilor Ceţoşi; le auzise şi Beorn în casa lui de lemn, iar gnomii se strânseseră în peşterile lor şi ţineau sfat.

— Mă tem că n-o să mai auzim niciodată de Thorin Scut-de-Stejar, s-a terminat cu el, spuse regele. Nu era mai bine să fi rămas oaspetele meu? Şi suflă un vânt nefast, adăugă el, care n-o s-aducă

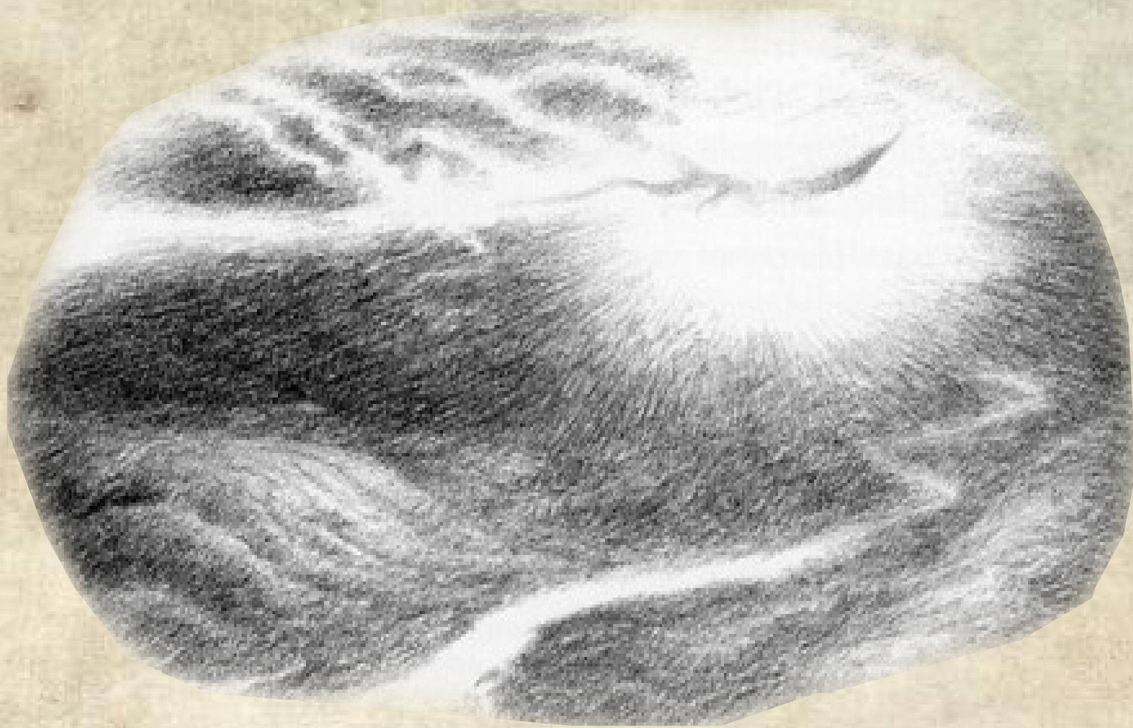
nimic bun nimănui. Căci nici el nu uitase legenda averii lui Thror.

Şi astfel se întâmplă ca solii lui Bard să-l găsească înaintând cu o armată de lăncieri şi de arcaşi; deasupra lui se strânseseră cârduri dese de ciori, care credeau că e rost de un nou război, aşa cum nu mai fusese pe meleagurile acelea de o veşnicie

Dar, primind rugăminţile lui Bard, regele, care era stăpânul unui neam blând şi bun, se lăsă înduplecat. Şi întorcându-se din drum, căci la început o pornise către Munte, se grăbi să coboare râul înspre Lacul cel Lung. Nu avea destule bărci sau plute pentru toată oastea, aşa că au fost siliţi să meargă mai încet, cu piciorul, pe uscat; trimise însă înainte, pe calea apei, rezerve serioase de bunuri. Totuşi, elfii sunt iuţi de picior şi, cu toate că pe atunci nu prea erau obişnuiţi cu marşul şi cu terenurile nesigure dintre pădure şi lac, înaintau repede. Nu trecură nici cinci zile de la răpunerea dragonului şi se şi aflau pe malul lacului, uitându-se la ruinele oraşului. Fură bine primiţi, după cum era şi de aşteptat; oamenii şi Stăpânul lor erau gata să cadă la orice învoială pentru viitor, dacă Regele Elfilor consimţea să-i ajute.

Îşi făcură iute planurile. Stăpânul trebuia să rămână în urmă, cu femeile, copiii, bătrânii şi invalizii, şi cu câţiva meşteşugari, şi mai mulţi elfi care se pricepeau la una şi la alta. Se apucară să taie copaci şi să strângă cheresteaua care era trimisă din pădure. Apoi se apucară să clădească mai multe colibe pe mal, care să slujească oamenilor drept adăpost împotriva iernii care bătea la uşă; tot sub conducerea Stăpânului începură să facă planurile unui nou oraş, mai frumos şi mai mare chiar decât cel vechi, dar aşezat într-un alt loc: mai sus, pe mal, spre miazănoapte; căci spaima de apa în care zăcea acum dragonul n-avea să le treacă în vecii vecilor. Fiara nu se va mai întoarce niciodată în patul lui de aur; zăcea rece ca piatra, chircit pe fundul nu prea adânc al apei. Şi secole de-a rândul, în zilele senine, s-au mai putut vedea oasele lui uriaşe, printre pilonii dărâmaţi ai vechiului oraş. Dar puţini îndrăzneau să treacă prin locul blestemat şi nimeni nu cuteza să sară în apa care se încreţea, sau să redobândească pietrele preţioase care cădeau din hoitul lui în putrefacţie.

Dar toţi soldaţii care mai erau în puteri şi cea mai mare parte din oastea Regelui Elfilor, se pregătiră să o pornească spre miazănoapte, către Munte. Şi astfel, unsprezece zile după dărâmarea oraşului, capul armatei trecu prin porţile de stâncă din cealaltă parte a lacului şi intră pe Meleagurile Pustiite.

CAPITOLUL 15

SĂ NE ÎNTOARCEM acum la Bilbo şi la pitici. Toată noaptea stătuse de veghe unul dintre ei, dar dimineaţa îşi dădură seama că nu auziseră şi nu văzuseră nici un semn de pericol. Totuşi, păsările se strângeau în stoluri din ce în ce mai dese. Veneau tot mai multe, zburând dinspre miazăzi; iar ciorile, care tot mai trăiau în jurul Muntelui, se roteau în văzduh ţipând neâncetat.

— Se întâmplă ceva ciudat, spuse Thorin. A trecut timpul migrărilor de toamnă; şi astea sunt păsări care locuiesc pe aici tot anul; sunt grauri şi cârduri de cintezoi; şi acolo, departe, sunt păsări răpitoare care parcă ar simţi că se pregăteşte o bătălie.

— Uitaţi! strigă Bilbo deodată, arătând cu degetul. Iar a venit bătrânul sturz! S-ar părea că a scăpat când a dărâmat Smaug partea aceea a Muntelui; în schimb, cred că melcii s-au dus cu totul.

Da, era într-adevăr bătrânul sturz şi, după cum subliniase şi Bilbo, zbură către ei şi se aşeză în vârful unei pietre din apropiere. Apoi bătu din aripi şi cântă; după care lăsă capul într-o parte, de parcă ar fi vrut să asculte ceva; apoi iar începu să cânte, şi iar să asculte.

— Mi se pare că încearcă să ne spună ceva, zise Balin. Dar nu pot urmări vorbirea sturzilor; e foarte grea. Şi oricum vorbesc prea iute. Tu poţi, Baggins?

— Nu prea, spuse Bilbo (de fapt nu înţelegea absolut nimic), dar bătrânul pare foarte tulburat.

— Ce bine ar fi să fie corb! spuse Balin.

— Credeam că nu-ţi plac! Când am venit pe aici, data trecută, păreai foarte speriat de ei.

— Alea erau ciori! Nişte făpturi scârboase, cu un aer suspect şi foarte prost crescute. N-ai auzit ce vorbe urâte au strigat după noi? Cu corbii e altceva. A existat odată o mare prietenie între ei şi oamenii lui Thror; ne aduceau adesea veşti secrete şi, drept răsplată primeau lucrurile strălucitoare pe care le râvneau.

— Trăiesc ani mulţi, au memorie şi lasă înţelepciunea moştenire puilor. Când eram mic, îi cunoşteam pe mulţi dintre corbii stâncilor. Chiar vârful ăsta s-a numit cândva Dealul Corbilor fiindcă aici, deasupra corpului de gardă, trăia o pereche vestită, cu scaun la cap,

bătrânul Corb şi nevasta sa. Acum cred că nu mai există nici un urmaş al neamului vechi, pe aici.

Dar n-apucă să isprăvească cele spuse, că bătrânul sturz scoase un strigăt puternic şi se depărtă în zbor.

— Nu l-om fi înţelegând noi pe bătrân, dar sunt sigur că el pe noi ne înţelege, spuse Balin. Fiţi atenţi să vedem ce se întâmplă.

Nu trecu mult şi se auzi un fâlfiit de aripi şi sturzul se întoarse; era însoţit de o pasăre foarte bătrână şi ramolită. Era aproape oarbă, nu mai putea zbura decât cu greu şi chelise de tot în creştet. Era un corb bătrân, uriaş. Ateriză ţeapăn pe pământ, în faţa lor, bătu încet din aripi şi făcu o reverenţă scurtă în faţa lui Thorin:

— O, Thorin, fiu al lui Thrain, şi tu, Balin, fiu al lui Fundin, croncăni el (şi Bilbo înţelese ce spunea, căci folosea vorbirea obişnuită şi nu limba păsărească). Eu sunt Roac, fiul lui Care. Care a murit, dar l-aţi cunoscut bine altădată. De când am ieşit din ou, au trecut o sută de ani şi încă cincizeci şi trei, dar n-am uitat niciodată vorbele tatii. Acum sunt eu căpetenia marilor corbi ai Muntelui. Suntem puţini, dar nu l-am uitat pe regele de altădată. Cei mai mulţi dintre ai mei sunt acum plecaţi, că în Sud s-au întâmplat lucruri multe – unele îmbucurătoare pentru voi, altele mai puţin. Uitaţi-vă, iar se strâng păsările şi zboară către Munte şi către Dale, venind din sud, din răsărit şi din apus, căci vestea că Smaug a fost ucis s-a răspândit în cele patru vânturi.

— Ucis? Ucis? strigară piticii. Ucis? Atunci ne-am temut degeaba – şi comoara e a noastră! Săriră cu toţii în sus şi începură să facă tumbe de bucurie.

— Da, ucis, spuse Roac. Sturzul, păstra-şi-ar veşnic penele, l-a văzut prăbuşindu-se şi putem să ne încredem în vorbele lui. L-a văzut cum a căzut în lupta cu oamenii din Esgaroth. Astă-seară la răsăritul Lunii, se vor împlini trei nopţi de când s-a întâmplat.

Lui Thorin i-a trebuit mult timp până când a reuşit sa-i facă pe pitici să tacă şi să asculte ştirile aduse de corb. În cele din urmă, după ce le-a povestit totul în legătură cu bătălia, corbul a continuat:

— Astea-s veştile bune, Thorin Scut-de-Stejar. Vă puteţi întoarce la peşterile voastre, fără pericol; comoara vă aparţine toată – deocamdată. Dar, în afară de păsări, s-au mai strâns şi alţii să vină încoace. Şi sunt mulţi. Ştirea morţii celui care pândea comoara s-a răspândit în lung şi-n lat şi legenda comorii lui Thror nu s-a uitat, că a tot fost povestită de-a lungul anilor; sunt mulţi care ar dori să ia şi ei o parte din comoară. O armată de elfi a şi pornit încoace, însoţită de păsări răpitoare care trag nădejdea c-o să fie luptă şi măcel. Pe

malul lacului, oamenii au început să-i blesteme pe pitici că de la ei li se trag toate necazurile; nu mai au adăpost şi mulţi dintre ai lor au pierit; iar Smaug le-a distrus tot oraşul; şi ei se gândesc la comoara voastră ca la o despăgubire, fie că sunteţi în viaţă sau nu.

Singuri voi, cu înţelepciunea voastră, veţi hotărî ce să faceţi, dar nu uitaţi că aţi rămas doar treisprezece din ce-a fost odată marele popor al lui Durin, care locuia pe aici şi care acum s-a răspândit departe. Dacă vreţi să mă ascultaţi pe mine, să nu aveţi încredere în Stăpânul Oamenilor Lacului, ci în cel care a ucis dragonul cu suliţa lui. Îl cheamă Bard şi se trage din seminţia lui Girion din Dale; e un om aspru, dar de nădejde. Mă gândesc că după atâta pustiire ar putea fi din nou pace între pitici, elfi şi oameni; dar s-ar putea, pe de altă parte, ca asta să vă coste mult aur. Eu atâta am avut de spus.

Thorin izbucni atunci, furios:

— Îţi mulţumesc, Roac, fiu al lui Car. N-o să te uităm şi n-o să-i uităm nici pe ai tăi. Dar hoţii n-or să ia nimic din aurul nostru şi nici n-o să ni-l smulgă nimeni cu forţa, cât vom fi în viaţă. Iar dacă vrei să ai şi mai mult parte de recunoştinţa noastră, adu-ne veşti despre oricine se apropie. Şi te mai rog ceva. Din suflet! Dacă ai printre ai tăi pe unii care sunt mai tineri şi au aripi mai puternice, trimite-i în solie la neamurile noastre din Munţii Nordului, atât la apus, cât şi la răsărit de locul ăsta, să le spună de necazul peste care am dat. Duceţi-vă mai cu seamă şi la vărul meu, Dain, de pe Dealurile de Fier, că el are o ceată mare şi înarmată şi locuieşte cel mai aproape de aici. Rugaţi-l stăruitor să se grăbească!

— Nu ştiu dacă ce mă îndemni să fac e bine sau e rău, croncăni Roac, dar am să fac tot ce pot. După care se depărta, zburând încet.

— Şi acum, înapoi la Munte! strigă Thorin. N-avem timp de pierdut.

— Şi nici mâncare, strigă Bilbo, care era întotdeauna practic în aceste probleme. În orice caz, simţea că o dată cu uciderea dragonului aventura se încheiase – dar se înşela – şi ar fi dat cea mai mare parte din ce i se cuvenea ca să se sfârşească totul în chip paşnic.

— Înapoi la Munte! strigară piticii, de parcă nici nu l-ar fi auzit.

Aşa că a trebuit să-i urmeze.

Având în vedere că unele dintre întâmplări le cunoaşteţi, vă daţi seama că piticii mai puteau conta pe câteva zile de linişte. Explorară încă o dată peşterile şi descoperiră, după cum se şi aşteptaseră, că nu mai rămăsese deschisă decât Poarta Principală; toate celelalte intrări (bineînţeles în afară de mica uşă secretă) fuseseră de mult

dărâmate şi blocate de Smaug şi nu se mai vedea nici urmă din ele. Aşa că începură să muncească din greu, să consolideze intrarea principală şi să facă un nou drum care să pornească de la ea. Găsiră unelte din belşug, folosite de minerii, pietrarii şi constructorii de pe vremuri; şi la asemenea treburi piticii continuau să fie foarte pricepuţi.

Ei lucrau şi corbii le aduceau întruna veşti. Astfel aflară că Regele Elfilor se abătuse pe la lac, şi deci mai aveau şi ei puţin răgaz. Auziră şi o veste mai bună, şi anume că trei dintre căluţii lor scăpaseră şi hoinăreau acum sălbatici pe malul Râului Curgător, departe, jos, pe lângă locul unde lăsaseră ei restul proviziilor. Aşa că, în timp ce toţi ceilalţi îşi vedeau de treabă, Fili şi Kili fură trimişi, călăuziţi de un corb, să găsească poneii şi să aducă înapoi tot ce puteau.

Lipsiră patru zile şi când se întorseseră ştiau că armatele unite ale oamenilor de pe lac şi ale elfilor se îndreptau grăbite spre Munte. Dar erau mai optimişti acum căci, dacă le drămuiau cu cumpătare, aveau merinde cât să le ajungă mai multe săptămâni – mai ales umplutură; de fapt, se săturaseră de ea până-n gât, dar tot era mai bună decât nimic – iar intrarea era acum blocată de un perete de pietre tăiate şi aşezate acolo fără tencuială, dar într-un strat foarte gros şi înalt, de-a curmezişul deschiderii. În zid erau găuri prin care puteau să vadă (sau să tragă), dar nici o intrare. Ca să intre sau să iasă, foloseau scări şi trăgeau lucrurile în sus cu frânghiile. Pentru râu făcuseră o boltă mică şi joasă sub noul zid, prin care acesta curgea afară; dar lângă intrare schimbaseră albia îngustă a râului, atât de tare, încât se formase un lac mare care se întindea de la peretele Muntelui până la capătul povârnişului peste care curgea râul spre Dale. Acum nu se putea apropia nimeni de poartă decât înotând, sau pe o margine îngustă a stâncii abrupte, în dreapta, dacă stăteai cu spatele la perete. Aduseră căluţii doar până la capătul treptelor, deasupra vechiului pod şi, descărcându-i acolo, îi îndemnaseră să se întoarcă la stăpânii lor şi îi trimiseseră fără călăreţi spre miazăzi.

Se lăsă noaptea. Şi deodată, în faţa lor, apăru o droaie de lumini ca de foc sau de torţe, departe, spre miazăzi, la Dale.

— Au venit! strigă Balin. Şi armata lor e foarte mare. Trebuie să fi pătruns în vale pe ambele maluri ale râului, tăinuiţi de umbrele nopţii.

În noaptea aceea, piticii n-au prea reuşit să doarmă. Dimineaţa era încă palidă când au văzut o armată care se apropia. O urmăriră

din spatele zidului cum se apropie de capătul văii şi cum începe, domol, să urce. Nu trecu mult şi văzură că e formată atât din oamenii de pe lac înarmaţi ca de război, cât şi din arcaşi ai elfilor. În cele din urmă o parte începu să urce pe stâncile prăbuşite şi apăru la capătul povârnişului; mare le-a fost mirarea când au dat în faţa lor de lac şi de intrarea blocată cu un zid de piatră, proaspăt cioplit.

Stăteau arătând cu degetul şi vorbind între ei, când Thorin li se adresă, strigând cu voce tare:

— Cine sunteţi voi, care veniţi pe picior de război la porţile lui Thorin, fiu al lui Thrain, regele de sub Munte? Şi ce doriţi?

Dar nu primi nici un răspuns. Unii făcură stânga împrejur şi o porniră înapoi, în grabă; alţii, după ce se uitară o vreme îndelung la Poartă şi la fortificaţii, îi urmară pe ceilalţi. În ziua aceea armata fu mutată la răsărit de râu, chiar între ramificaţiile Muntelui. Ecoul vocilor şi cântecelor răsună printre stânci, aşa cum nu mai răsunase de mult. Se auziră şi harfele elfilor, şi sunetul unei muzici suave; şi, o dată cu ecoul care se ridica spre ei, aerul rece păru că se încălzeşte şi simţiră vag mireasma florilor de pădure ce se deschideau în faţa primăverii.

Bilbo simţi atunci dorinţa de a scăpa de fortăreaţa întunecată, de a se duce în vale să ia şi el parte la veselia şi la petrecerile de lângă foc. Unii dintre piticii mai tineri se simţiră şi ei emoţionaţi şi mormăiră că ar fi dorit ca lucrurile să fi ieşit altfel şi că ar fi putut să primească asemenea făpturi ca pe nişte prieteni. Dar Thorin se uită la ei, încruntat.

Atunci, piticii scoaseră şi ei nişte harfe şi alte instrumente pe care le găsiseră o dată cu comoara şi începură să cânte ca să-l îmbuneze pe Thorin; dar cântecul lor nu era cântec elfesc, ci semăna mult mai mult cu cel pe care-l cântaseră atunci, demult, în mica vizuină a hobbitului Bilbo.

Sub Muntele înalt şi-ntunecos,
Stăpânul s-a întors acasă!
Duşmanul lui e mort, ucis e înfricoşătorul vierme,
Răpus de-o sabie aleasă.

Tăios e paloşul şi lungă lancea,
Săgeata-i iute
Poarta e de nepătruns
Cutează inima ce vede aur;
Piticii greutăţi au suferit de-ajuns!

Pe vremuri, vrăji au tot făcut piticii!
Ciocanul lor cu dangăt greu cădea
În peşterile-adânci ce-adăpostesc făpturi ceţoase,
În hăuri mari, sub mlaştini şi sub lut.

Pe salbe de argint au înşirat
Lumina stelelor, şi-au smuls cununi
Din flăcări de balaur, şi-au ţesut
Din sârma harfelor cânt din străbuni.

Din nou e liber tronul Muntelui!
Ehei, popor pribeag, dă ascultare!
Coboară-n zbor din munte şi ponor,
Căci regele, frăţie-i la strâmtoare.

Chemarea să răsune peste munţii reci.
Întoarceţi-vă toţi la peşterile vechi,
Aici, la Poartă, regele aşteaptă
Cu braţele deschise, dornic să vă răsplătească.

Stăpânul s-a întors acasă,
Sub Muntele înalt şi-ntunecos.
Ucis e înfricoşătorul vierme,
Răpus de-o sabie aleasă!

Cântecul păru să-i placă lui Thorin; zâmbi din nou şi se înveseli; şi începu să socotească distanţa până la Dealurile de Fier şi cât avea să treacă până va ajunge Dain la Muntele Singuratic, dacă o pornise la drum de îndată ce primise solia corbilor. Dar inima lui Bilbo se întristă când auzi cântecul, cât şi discuţia: prea miroseau a război.

A doua zi în zori, văzură o armată de lăncieri care trecu râul şi începu să urce coasta. Purtau steagul verde al Regelui Elfilor şi steagul albastru al Lacului, înaintară până când ajunseră drept în faţa zidului, la Poartă.

Şi Thorin le strigă din nou cu voce tare:

— Cine sunteţi voi, care veniţi înarmaţi ca de luptă, la Porţile lui Thorin, fiu al lui Thrain, Rege de sub Munte?

De data asta primi răspuns. Un om înalt, cu părul negru şi faţa întunecată, înaintă câţiva paşi şi strigă:

— Bine te-am găsit, Thorin! De ce te-ai ferecat ca un tâlhar în fortăreaţă? Doar nu suntem duşmani şi ne bucurăm să vă găsim în viaţă, deşi nu ne mai aşteptam. Credeam că n-o să întâlnim pe nimeni aici, dar acum, că v-am găsit, bine-ar fi să stăm de vorbă şi să negociem.

— Cine eşti şi ce vrei să negociezi?

— Eu sunt Bard, şi mâna mea e cea care a ucis dragonul şi v-a eliberat comoara. Oare asta nu vă priveşte? Şi pe urmă, mai e ceva: eu mă trag în linie dreaptă din Girion de la Dale, şi în comoara dumitale sunt amestecate multe din comorile oraşului şi palatelor sale, pe care le-a prădat bătrânul Smaug. Oare despre asta nu e cazul să vorbim? În plus, în ultima bătălie, Smaug a distrus locuinţele oamenilor din Esgaroth şi eu mai sunt încă slujitorul Stăpânului lor. Aş vorbi în numele lui, întrebându-vă dacă nu vă gândiţi deloc la durerea şi nenorocirea oamenilor lui. V-au ajutat în clipe grele şi până acum nu le-aţi adus drept răsplată decât nenorocire, deşi fără îndoială că n-aţi făcut-o dinadins.

Cuvintele erau frumoase şi adevărate, chiar dacă Bard le rostise cu mândrie şi înverşunare; şi Bilbo se gândi că Thorin va recunoaşte imediat că omul avea dreptate. Nu se aştepta, fireşte, să-şi amintească nimeni că el – şi numai el descoperise punctul vulnerabil al dragonului; şi mai bine că nu s-a aşteptat, fiindcă nici nu şi-a amintit nimeni. Dar nici nu se gândea ce putere are aurul clocit multă vreme de un zmeu, şi ce suflet au piticii. În ultimele zile Thorin petrecuse multe ore în vistierie, şi asta îi înteţise setea de comoară. Cu toate că umblase în primul rând după Piatra Ark, ştia că erau multe lucruri minunate care zăceau acolo şi de care se legau vechi amintiri de trudă şi suferinţă ale neamului său.

— Ultimul argument, şi cel căruia îi atribui cea mai mare importanţă, e cel mai puţin valabil, răspunse Thorin. Nimeni n-are dreptul la comoara oamenilor mei numai pentru că Smaug, care a furat-o de la noi, i-ar fi distrus şi lui viaţa sau căminul. Comoara nu a

fost a lui, aşa că nu credeţi că poate servi măcar în parte drept compensaţii pentru crimele pe care le-a comis. Vom plăti bunurile şi ajutorul pe care le-am primit de la oamenii de pe lac. Aşa cum se cuvine şi la timpul potrivit. Dar nu vom da NIMIC, nici măcar un capăt de aţă, dacă suntem ameninţaţi cu forţa. Atâta timp cât se află o ceată înarmată în faţa porţii noastre, vă considerăm inamici şi tâlhari. Şi daţi-mi voie să vă întreb, voi cât aţi fi plătit neamurilor noastre din moştenirea care li se cuvine dacă aţi fi descoperit comoara nepăzită, iar pe noi ne-aţi fi aflat morţi?

— O întrebare firească, răspunse Bard, dar voi n-aţi fost ucişi şi noi nu suntem tâlhari. În plus, cei bogaţi ar trebui să aibă, dincolo de dreptate, şi milă faţă de cei nevoiaşi, care i-au ajutat când au fost la ananghie. Şi totuşi n-aţi răspuns celorlalte revendicări ale mele.

— După cum v-am mai spus, nu vreau să negociez cu oamenii înarmaţi ce stau în faţa Porţii mele. Şi în nici un caz cu supuşii Regelui Elfilor, de care nu prea mi-amintesc cu plăcere. N-au ce să caute în discuţia asta. Şi acum plecaţi, înainte să înceapă suliţele noastre să zboare. Iar dacă doriţi vreodată să mai vorbiţi cu mine, spuneţi-le întâi elfilor să se întoarcă în pădure, că acolo le e locul, şi când vă întoarceţi, lăsaţi armele înainte să vă apropiaţi de pragul Porţii.

— Regele Elfilor e prietenul meu, şi i-a ajutat pe oamenii de pe lac ori de câte ori au avut nevoie, cu toate că n-aveau de ce să aibă pretenţie la altceva decât la prietenie, răspunse Bard. Cu timpul o să vă pară rău de vorbele voastre. Nădăjduiesc să vă vină mintea la cap până ne întoarcem! După care plecă, înapoindu-se în tabără.

Dar nu trecură prea multe ore şi stegarii se întoarseră. Trompeţii făcură un pas înainte şi suflară o dată din goarnă:

— În numele lui Esgaroth şi al Pădurii, strigă unul dintre ei, ne adresăm lui Thorin Scut-de-Stejar, fiu al lui Thrain, care se pretinde Rege de sub Munte, şi îl rugăm să ia revendicările noastre în considerare, că de nu, va fi declarat duşmanul nostru. Să dea cel puţin a douăsprezecea parte din comoară lui Bard, pentru că a răpus dragonul şi pentru că se trage din neamul lui Girion. Din acea parte, Bard va ajuta, la rândul lui, oraşul Esgaroth; iar dacă Thorin doreşte să se bucure de prietenia şi de respectul celor ce locuiesc pe meleagurile astea, aşa cum s-au bucurat pe vremuri şi strămoşii lui, va trebui să mai dăruiască şi el ceva oamenilor de pe lac, drept alinare.

Thorin luă atunci un arc de corn şi trase în vorbitor. Săgeata se înfipse în scutul lui şi rămase acolo, tremurând.

— Dacă ăsta vă e răspunsul, strigă solul, declar Muntele asediat. Nu veţi putea pleca de aici decât după ce veţi cere voi un armistiţiu şi negocieri, dar vă lăsăm aurul. N-aveţi decât să-l mâncaţi.

După care solii se depărtară în grabă şi piticii fură lăsaţi să mediteze asupra situaţiei. Thorin devenise atât de furios, încât ceilalţi, chiar dacă ar fi vrut, tot n-ar fi îndrăznit să-i facă vreun reproş; şi, de fapt, majoritatea păreau a fi de partea lui – cu excepţia, poate, a bătrânului şi grasului Bombur, a lui Fili şi a lui Kili. Bilbo dezaproba, desigur, toată întorsătura pe care o luaseră lucrurile. Se săturase până peste cap de Munte şi tare nu-i plăcea ideea să fie asediat înăuntrul lui.

— Locul ăsta tot mai duhneşte a dragon, mormăi el în sinea lui. Simt că mi se face greaţă. Şi umplutura a început pur şi simplu să-mi stea în gât.

CAPITOLUL 16

UN TÂLHAR ÎN INIMA NOPŢII

ZILELE TRECEAU acum încet şi obositor. Mulţi dintre pitici îşi petreceau timpul rânduind şi strângând comoara în teancuri. Thorin le povesti despre piatra Ark, cea care îi aparţinea lui Thrain, şi îi rugă fierbinte s-o caute prin toate ungherele.

— Căci piatra asta, care a fost a tatălui meu, valorează în sine mai mult decât un râu de aur, iar pentru mine e de-a dreptul nepreţuită. Din toată comoara asta nu doresc decât piatra şi mă voi răzbuna pe oricine o găseşte şi o tăinuieşte.

Auzind cuvintele astea, Bilbo simţi că i se face frică, întrebându-se ce se va întâmpla dacă se va găsi piatra – înfăşurată într-o legătură veche de boarfe zdrenţuite, pe care o folosea el drept pernă.

Dar nu vorbi de ea, căci pe măsură ce oboseala zilelor creştea tot mai tare, în căpşorul lui se iviseră începuturile unui plan.

Lucrurile continuau în felul acesta de câtăva vreme, când corbii aduseră ştirea că Dain şi mai bine de cinci sute de pitici veneau în grabă dinspre nord-est, de pe dealurile de Fier, aflându-se acum la vreo două zile de marş de oraşul Dale.

— Dar nu pot ajunge până la Munte neobservaţi, spuse Roac, şi mă tem că în vale vor fi lupte. Eu nu consider că e bine aşa. Cu toate că sunt fioroşi, nu cred că vor putea învinge armata care vă asediază; şi chiar dacă ar face-o, ce câştigaţi? Iarna şi zăpada îi gonesc din urmă. Credeţi că vă veţi putea hrăni fără prietenia şi bunăvoinţa pământurilor din jur? S-ar putea ca această comoară să vă aducă moartea, cu toate că dragonul a fost răpus.

Dar Thorin nu se lăsă impresionat:

— Frigul şi zăpada vor asalta şi oamenii, şi elfii, spuse, şi s-ar putea ca ei să găsească dărâmăturile în care locuiesc greu de îndurat. Cu prietenii mei în coastă şi copleşiţi de iarnă, vor deveni poate mai înţelegători şi vom putea sta de vorbă.

În noaptea aceea, Bilbo luă o hotărâre. Cerul era negru şi fără lună. De îndată ce se întunecă de-a binelea, se duse în colţul unei peşteri interioare, chiar lângă Poartă, şi scoase din bocceaua lui o frânghie şi Piatra Ark, înfăşurate într-o cârpă. Apoi se caţără în capătul de sus al zidului. Acolo nu era decât Bombur, fiind rândul lui să stea de strajă – piticii stând doar câte unul de pază, cu rândul.

— Straşnic frig! spuse Bombur. Bine ar fi dacă am avea şi noi aici un foc, aşa cum au ei acolo, în tabără.

— Înăuntru e destul de cald, spuse Bilbo,

— Da, cred, dar eu sunt nevoit să stau aici, afară, până la miezul nopţii, mormăi piticul cel gras. Toată povestea asta e cât se poate de neplăcută. Nu că aş îndrăzni să fiu de altă părere decât Thorin, creşte-i-ar barba tot mai lungă, dar el a fost întotdeauna un pitic îndărătnic, cu mintea ţeapănă.

— Dar nu mai mult ca picioarele mele, spuse Bilbo. M-am săturat de trepte şi de tuneluri săpate în stâncă; aş da mult să simt iarăşi iarba sub degetele de la picioare.

— Eu aş da oricât să simt gustul unei băuturi tari în gâtlej sau să am parte de un pat moale, după o cină gustoasă.

— Astea nu ţi le pot da atâta timp cât mai durează asediul. Dar e mult de când n-am mai stat de strajă şi pot să-ţi ţin eu locul, dacă vrei. Astă-seară n-am somn.

— Eşti un băiat bun, domnule Baggins, şi am să profit de

propunerea dumitale cu bucurie. Dar bagă de seamă, dacă observi ceva, mă scoli imediat. Eu dorm aici aproape, în cămăruţa dinăuntru, în stânga.

— Du-te fără grijă, făcu Bilbo, că te scol eu la miezul nopţii ca să poţi trezi santinela următoare.

De îndată ce a plecat Bombur, Bilbo şi-a pus inelul, şi-a legat sfoara de mijloc, s-a strecurat peste zid, şi dus a fost. Avea vreo cinci ore la dispoziţie. Bombur va dormi (era în stare să doarmă la orice oră, şi, de când cu aventura din pădure, încerca mereu să regăsească visele frumoase pe care le avusese atunci), iar ceilalţi erau toţi ocupaţi cu Thorin. Era puţin probabil ca vreunul dintre ei, chiar şi Fili sau Kili, să vină până la zid, înainte să le vină rândul să stea de strajă

Era foarte întuneric şi, după un timp, când părăsi drumul, făcut de curând, şi coborî spre cursul inferior al râului, locul i se păru străin. În cele din urmă ajunse la un cot unde, dacă voia să se ducă la tabără, trebuia să treacă apa. În punctul acela, albia râului nu prea era adâncă, dar în schimb era destul de lată şi nu-i prea venea uşor micului hobbit să treacă prin apă, în întuneric. Ajunsese aproape de celălalt mal când lunecă pe o piatră rotundă şi căzu în apa rece, pleoscăind. Ieşi din apă în patru labe, tremurând de frig şi împroşcând stropi de apă, şi deodată, în întuneric apărură nişte elfi care voiau să cerceteze de unde venea zgomotul.

— N-a fost peşte, spuse unul. Trebuie să fie vreo iscoadă. Ascundeţi luminile, că-i servesc mai mult ei decât nouă, dacă e vorba de făptura aceea mică şi ciudată de care se spune că e slujitorul lor.

— Curat slujitor! sforăi Bilbo; şi în mijlocul sforăielii strănută cu zgomot şi elfii se strânseră îndată, apropiindu-se de direcţia din care venise sunetul. Faceţi lumină, spuse. Sunt aici dacă aveţi nevoie de mine! Şi, scoţându-şi inelul, apăru brusc de după o stâncă.

Îl înhăţară iute, în ciuda uimirii lor.

— Cine eşti? Hobbitul piticilor? Ce faci? Cum de ai trecut de santinelele noastre şi ai ajuns până aici? întrebară elfii, unul după altul.

— Eu, dacă vreţi să ştiţi, sunt domnul Bilbo Baggins, răspunse, tovarăşul lui Thorin. Îl cunosc bine pe regele vostru, din vedere, deşi poate că el nu m-ar cunoaşte dacă m-ar vedea. Dar Bard îşi va aminti de mine. Şi eu mai ales pe Bard vreau să-l văd.

— Nu zău! spuseră elfii. Şi ce treabă ai cu el?

— Oricare ar fi treaba, e a mea, elfii mei dragi. Dar dacă vreţi să vă întoarceţi vreodată în pădurile voastre, dacă vreţi să părăsiţi locul

ăsta rece şi trist, răspunse el tremurând, duceţi-mă repede lângă un foc unde să mă pot usca – şi pe urmă lăsaţi-mă să vorbesc cu căpeteniile voastre. Dar cât mai repede, că n-am decât o oră sau două la îndemână.

Şi asta se întâmplă la vreo două ore după ce fugise de la Poartă, Bilbo stătea lângă un foc bun, în faţa unui cort mare, şi tot acolo stăteau, uitându-se ciudat la el, Regele Elfilor şi Bard. Un hobbit în armură de elfi, pe jumătate înfăşurat într-o pătură veche, era ceva nou pentru ei.

— Ştiţi, de fapt, situaţia e imposibilă, spunea Bilbo, cu tonul omului care tratează o afacere. Eu unul m-am săturat de toată povestea până-n gât. Aş vrea să mă întorc acasă; acolo oamenii sunt mult mai de înţeles. Dar am şi eu un interes – a paisprezecea parte, ca să fiu precis, aşa se spune într-o scrisoare pe care cred că, din fericire am păstrat-o, Şi scoase dintr-un buzunar al jachetei lui vechi (pe care o purta peste armură) scrisoarea lui Thorin, mototolită şi îndoită de mai multe ori, cea pe care i-o puseseră sub ceasul de pe poliţa căminului, în luna mai. O cotă-parte din PROFITURI, nu uitaţi, continuă el. Îmi dau seama de asta. Personal, sunt cât se poate de hotărât să iau în considerare cu atenţie toate pretenţiile dumneavoastră şi să scad din total ceea ce vi se cuvine de drept, înainte să ridic eu pretenţiile mele. Dar nu-l cunoaşteţi pe Thorin Scut-de-Stejar atât de bine cât am ajuns eu să-l cunosc acum. Vă asigur că e gata să se aşeze pe mormanul de aur şi să rămână acolo să moară de foame până plecaţi.

— N-are decât să rămână, spuse Bard. Dacă-i aşa de prost, n-are decât ce merită.

— Ce e drept, aşa e! spuse Bilbo. Înţeleg punctul dumneavoastră de vedere. Dar, pe de altă parte, iarna se apropie cu paşi repezi, în curând va cădea zăpada şi câte şi mai câte, şi cred că va fi greu să găsiţi de mâncare – chiar şi dumneavoastră, şi elfii – şi se vor mai ivi şi alte greutăţi. Aţi auzit de Dain şi de piticii de pe Dealurile de Fier?

— Da, demult, dar ce legătură are asta cu noi? întrebă regele.

— Ştiam c-o să mă întrebaţi. Văd că am informaţii mai multe ca voi. Aflaţi deci că Dain se găseşte acum la mai puţin de două zile distanţă de aici; că vine cu cel puţin cinci sute de pitici fioroşi – mulţi dintre ei cu experienţă acumulată în războaiele cumplite dintre pitici şi gnomi, despre care sunt sigur că aţi auzit. Şi când or ajunge aici, s-ar putea să fie necazuri serioase.

— De ce ne spui asta? Îţi trădezi prietenii sau ne ameninţi pe noi? întrebă Bard, încruntat.

— Dragul meu Bard, chiţăi Bilbo. Nu te mai repezi aşa! În viaţa mea n-am cunoscut o făptură atât de bănuitoare. Vreau doar să împiedic nenorocirile care s-ar putea abate asupra noastră, a tuturor. Şi acum, am să vă fac o ofertă.

— S-o auzim, spuseră.

— Nu. S-o vedeţi, spuse Bilbo. Asta e! Şi scoase Piatra Ark la iveală, aruncând cârpa cu care o înfăşurase.

Chiar şi Regele Elfilor, care avea ochii obişnuiţi cu minunăţii şi frumuseţi, se ridică uimit. Iar Bard rămase cu ochii pe ea, fascinat, fără să mai poată scoate o vorbă. Era ca un glob în care s-ar fi răsturnat lumina Lunii şi care ar fi fost apoi atârnat în faţa lor, într-o plasă ţesută din scântei de stele îngheţate.

— Asta e Piatra Ark; a fost a lui Thorin, spuse Bilbo. E Inima Muntelui şi e şi inima lui Thorin. O preţuieşte mai mult decât un râu de aur. Eu v-o dau. O să vă folosească la tocmeli. După care Bilbo, cutremurându-se şi aruncându-i o privire tristă, de rămas-bun, îi dădu piatra cea minunată lui Bard, care rămase cu ea în mână, nemişcat şi uluit.

— Dar cum de-i a ta? Cum de ne-o poţi da? întrebă, în cele din urmă, cu un mare efort.

— Ştiţi, spuse Bilbo cam încurcat, de fapt nu e chiar a mea, dar sunt gata să renunţ, pentru ea, la toate pretenţiile mele. Pe cuvântul meu! Oi fi eu Spărgător – aşa spun ei – deşi personal nu m-am simţit niciodată ca atare, dar sper că sunt un Spărgător cinstit. În orice caz, eu acum mă întorc şi piticii n-au decât să-mi facă ce vor. Sper să vă fie de folos.

Regele Elfilor se uită la Bilbo cu uimire.

— Bilbo Baggins, spuse, eşti mai demn de a purta armura de prinţ al elfilor decât mulţi care ar arăta mai frumos în ea. Dar mă întreb dacă Thorin Scut-de-Stejar va fi de aceeaşi părere. Poate că eu ştiu mai multe despre pitici decât tine. Te sfătuiesc, deci, să rămâi cu noi; aici vei fi onorat şi de trei ori bine venit

— Vă mulţumesc foarte mult, spuse Bilbo, făcând o plecăciune. Dar cred că nu trebuie să-mi părăsesc prietenii, după câte am pătimit împreună. Şi pe urmă, i-am făgăduit bătrânului Bombur că-l trezesc la miezul nopţii. Trebuie să plec, şi încă repede.

Nimic din ce i-au spus n-a reuşit să-l convingă; aşa că i-au dat un însoţitor şi a plecat, atât regele, cât şi Bard, salutându-l cu respect. Pe când treceau prin tabără, un bătrân înfăşurat într-o pelerină neagră s-a ridicat din uşa unui cort, unde stătea aşezat, şi a venit către ei.

— Bravo, domnule Baggins, spuse bătrânul, dându-i o palmă pe spate. Mereu depăşeşti aşteptările tuturor!

Era Gandalf.

Şi pentru prima dată, după zile întregi, Bilbo se simţi fericit. Dar nu era timp acum pentru toate întrebările pe care voia să i le pună vrăjitorului.

— Toate la vremea lor, spuse Gandalf. Dacă nu mă înşel, lucrurile se apropie de sfârşit. Te aşteaptă clipe cam grele. Dar nu-ţi pierde firea. S-ar putea să ieşi cu bine din toate astea. Se pune ceva la cale, de care n-au auzit nici măcar corbii. Noapte bună!

Nedumerit, dar mult mai bine dispus, Bilbo grăbi pasul. Îl duseră până la un vad sigur şi-l trecură pe partea cealaltă fără să se ude, după care Bilbo îşi luă rămas-bun de la elfi şi urcă cu grijă spre Poartă. Începuse să-l cuprindă o mare oboseală, şi mai era încă destul până la miezul nopţii când se căţără pe frânghia care era tot acolo unde o lăsase. Odată ajuns sus, dezlegă frânghia şi o ascunse, după care se aşeză pe zid şi se întrebă cu îngrijorare ce se va întâmpla.

La miezul nopţii îl trezi pe Bombur; apoi se ghemui şi el în colţişorul lui, fără să mai asculte mulţumirile bătrânului pitic (pe care simţea că nu prea le merită). Curând după aceea adormi dus, uitând de toate grijile, până dimineaţă, visând, de fapt, ouă cu şuncă.

RUPERE DE NORI

A DOUA ZI trompetele răsunară în tabără dis-de-dimineaţă. După care n-a trecut mult şi un mesager singuratic a apărut alergând pe poteca îngustă. S-a oprit la o oarecare distanţă, i-a salutat şi a întrebat dacă Thorin nu vrea să asculte un nou mesaj, pentru că avea ştiri noi şi lucrurile se schimbaseră.

— Trebuie să fie vorba de Dain, spuse Thorin. Pesemne că au prins de veste că vine. Ştiam eu că asta le va schimba dispoziţia. Spune-le să vină puţini la număr şi fără arme şi atunci îi voi asculta, îi strigă el mesagerului.

Pe la amiază apărură din nou călăreţi, purtând steagurile Pădurii şi ale Lacului şi venind spre ei. Era o companie de douăzeci.

La capătul cărării înguste aruncară săbiile şi suliţele, şi-şi continuară drumul către Poartă. Piticii văzură cu surprindere că printre ei se aflau atât Bard, cât şi Regele Elfilor, iar în faţa lor era un bătrân înfăşurat într-o pelerină cu glugă şi care purta o lădiţă de lemn cu cercuri de fier.

— Bine te-am găsit, Thorin, spuse Bard. Ţi-ai mai schimbat punctul de vedere?

— Crezi că ajunge să răsară şi să apună de câteva ori Soarele ca să mi-l schimb? răspunse Thorin. Ai venit să-mi pui întrebări fără rost? Văd că armata elfilor e tot aici, deşi ţi-am cerut să plece, şi până nu pleacă, degeaba vii să încerci să cădem la vreo învoială.

— Nu există chiar nimic pentru care ai ceda puţin din aurul dumitale? Ce ai spune de Piatra Ark a lui Thrain, zise Bard – şi cât ai clipi din ochi, bătrânul deschise lădiţa şi ridică giuvaierul în sus. Lumina îi ţâşni din mână, albă şi strălucitoare sub Soarele dimineţii.

Thorin amuţi, zăpăcit şi uluit. Şi multă vreme nimeni n-a mai scos o vorbă.

În cele din urmă, Thorin întrerupse tăcerea, dar când vorbi aproape că se înecă de furie.

— Piatra asta a aparţinut tatălui meu şi acum e a mea, spuse. De ce să cumpăr ceva care e al meu? Imediat însă îi veni o idee şi întrebă: Dar cum a ajuns această amintire de familie în mâinile voastre – asta dacă voi credeţi că e cazul să pun asemenea întrebări unor hoţi?

— Nu suntem hoţi, răspunse Bard. O să vă dăm ceea ce e al vostru, dar voi daţi-ne ce e al nostru.

— Cum a ajuns în mâna voastră? strigă Thorin, din ce în ce mai furios.

— Eu le-am dat-o, chiţăi Bilbo, care se uita cu coada ochiului pe deasupra zidului, cuprins de o panică îngrozitoare.

— Tu? Tu? ţipă Thorin, întorcându-se către el şi înşfăcându-l cu amândouă mâinile. Hobbit nenorocit! Minispărgător ce eşti, strigă nemaigăsindu-şi cuvinte şi scuturându-l pe bietul Bilbo ca pe un iepure. Pe barba lui Durin! Ce aş mai vrea să-l am în mâinile mele pe Gandalf. Blestemat să fie că te-a ales. Ofili-i-s-ar barba! Iar pe tine te arunc în prăpastie, strigă el, ridicându-l pe Bilbo în braţe.

— Stai! Că ţi s-a îndeplinit dorinţa! spuse o voce. Şi bătrânul care ţinea lădiţa aruncă pelerina şi gluga deoparte. Iată-l pe Gandalf. Şi s-ar părea că am venit tocmai la timp. Nu-ţi place Spărgătorul meu. Foarte bine! Dar, rogu-te, nu mi-l vătăma. Pune-l jos şi ascultă ce are de spus.

— E clar, v-aţi unit cu toţii împotriva mea, spuse Thorin, dându-i lui Bilbo drumul să cadă pe zid. În viaţa mea n-am să mai fac afaceri cu vrăjitori sau cu prietenii lor. Ce ai de spus, neam de şobolan?

— Vai de mine şi de mine! făcu Bilbo. Ce jenante sunt toate astea! Vă rog să vă aduceţi aminte că mi-aţi spus că-mi pot alege ce

mi se cuvine, adică a paisprezecea parte din comoară. Poate că am luat făgăduiala prea în serios; mi s-a spus mie că piticii promit uneori mai mult decât fac. Şi totuşi a fost o vreme când aţi socotit că vă sunt de folos. Auzi, neam de şobolan! Oare asta e toată răsplata pe care mi-aţi făgăduit-o, dumneata şi neamurile dumitale? Consideră că mi-am luat partea şi am făcut ce am vrut cu ea, şi gata!

— Bine, gata! spuse Thorin încruntat. Şi te las să şi pleci – şi bine ar fi să nu ne mai întâlnim niciodată După asta se întoarse şi le vorbi celor care se aflau de cealaltă parte a zidului. Am fost trădat spuse, şi bine a ghicit cine a ghicit că nu voi putea să rabd să nu răscumpăr Piatra Ark, o comoară a dinastiei mele. Pentru ea vă voi da a paisprezecea parte a comorii, în aur şi argint, lăsând deoparte pietrele preţioase, dar asta va conta drept partea făgăduită acestui trădător şi cu ea poate pleca, după care n-aveţi decât s-o împărţiţi cum vreţi. Nu mă îndoiesc că va obţine destul de puţin. Luaţi-l de aici, dacă vreţi să mai rămâneţi în viaţă; şi fireşte că a pierdut prietenia mea, pe vecie.

— Hai, du-te jos la prietenii dumitale, îi spuse apoi lui Bilbo, sau le arunc eu jos.

— Dar aurul şi argintul? întrebă Bilbo.

— Urmează să-l primiţi mai târziu, după cum se va putea aranja, spuse. Pleacă!

— Până atunci păstrăm Piatra, strigă Bard.

— Nu prea arăţi măreţ ca rege de sub Munte, spuse Gandalf. Dar lucrurile se mai pot schimba.

— Se pot într-adevăr schimba, spuse Thorin. Căci comoara îl îmbătase atât de tare, încât se gândea că poate, cu ajutorul lui Dain, va reuşi să pună din nou mâna pe Piatra Ark şi să păstreze şi partea de răsplată.

Şi astfel Bilbo fu coborât peste zid şi plecă fără nici o compensaţie pentru toate necazurile pe care le suferise, în afară de armura pe care apucase să i-o dea Thorin. Şi nu puţini au fost piticii care, când l-au văzut cum pleacă, s-au simţit ruşinaţi şi în inimile lor li s-a făcut milă de el.

— Rămâneţi cu bine, le strigă Bilbo, s-ar putea să ne mai întâlnim şi să fim din nou prieteni într-o zi.

— Pleacă! strigă Thorin. Eşti îmbrăcat în zale făcute cândva de supuşii mei, şi sunt prea bune pentru tine. Nu le poate străpunge nici o săgeată; dar dacă nu te grăbeşti, îţi înţep labele picioarelor tale scârboase. Hai, grăbeşte-te!

— Uşurel! făcu Bard. Aveţi timp până mâine. Mâine la amiază,

ne întoarcem să vedem dacă aţi adus partea din comoară care să răscumpere Piatra. Şi dacă schimbul se face, aşa, fără înşelătorii, plecăm. Şi zicând acestea, se întoarseră la tabără; dar Thorin trimise soli prin Roac să-i spună lui Dain ce se petrecuse şi să-l roage stăruitor să vină în grabă, dar cu grijă.

Trecu ziua aceea, trecu şi noaptea. A doua zi, vântul se întoarse către apus şi ziua rămase întunecată şi mohorâtă. Abia se iviseră zorile când se auzi un strigăt în tabără. Veniseră soli să spună că apăruse o armată de pitici de după pintenul răsăritean al Muntelui şi că se grăbea acum să ajungă la Dale. Era Dain. Gonise toată noaptea, aşa că ajunsese la ei mai devreme decât se aşteptaseră. Piticii lui aveau haine din zale de oţel care le atârnau până la genunchi şi picioarele acoperite cu pantaloni din plasă subţire şi flexibilă de metal, pe care nu ştiau s-o facă decât oamenii lui Dain. Piticii sunt extrem de solizi pentru înălţimea lor, iar majoritatea supuşilor lui Dain erau chiar mai solizi decât sunt piticii de obicei. În luptă mânuiau săpăligile grele cu două mânere; dar fiecare dintre ei mai avea şi o sabie scurtă şi lată, la şold, şi un scut rotund, prins în spate. Aveau bărbile bifurcate, împletite şi înfipte în cingătoare, căciuli de fier, încălţări de fier, iar feţele lor erau neîndurătoare.

Trompeţii chemară oamenii şi elfii la arme. Nu trecu mult şi piticii fură văzuţi urcând valea cu pas grăbit. Se opriră între râu şi pintenul dinspre răsărit; câţiva însă continuară drumul şi, trecând râul se apropiară de tabără; acolo depuseră armele şi ridicară mâinile în semn de pace. Bard ieşi în întâmpinarea lor şi cu el veni şi Bilbo.

— Suntem trimişi de Dain, fiul lui Nain, răspunseră ei la întrebările lor. Ne grăbim să ajungem la neamurile noastre din Munte, fiindcă am auzit că regatul de altădată a reînviat. Dar cine sunteţi voi, care staţi în câmp ca duşmanii în faţa unor ziduri de apărare?

Asta, fireşte, însemna, în limbajul politicos şi cam de modă veche, care se folosea în asemenea situaţii: „Nu aveţi ce căuta aici. Noi oricum mergem mai departe, aşa că, ori vă daţi la o parte, ori ridicăm armele.” Aveau intenţia să ajungă într-un loc aflat între Munte şi cotul râului, căci fâşia îngustă de pământ de acolo nu părea a fi cine ştie ce bine păzită.

Bard refuză, bineînţeles, să-i lase pe pitici să se ducă drept la Munte. Era hotărât să aştepte până când i se aducea aurul şi argintul în schimbul Pietrei Ark; căci, dacă această armată atât de mare şi de războinică ajungea până la fortăreaţă, nu i-ar mai fi dat nimic. În

plus, mai duceau cu ei şi o cantitate de provizii; căci piticii pot căra poveri foarte grele, şi aproape toţi soldaţii lui Dain, deşi mersul lor era iute, duceau în spate, în afară de arme, şi nişte raniţe mari. Asta putea să-i ajute să reziste la asediu şi săptămâni de-a rândul, şi până atunci s-ar fi putut să mai vină şi alţi pitici, şi alţii, căci Thorin avea multe neamuri. Pe de altă parte, aveau posibilitatea să redeschidă şi să păzească altă poartă şi deci asediatorii să fie nevoiţi să încercuiască tot Muntele; şi pentru asta nu erau destui.

Şi chiar asta le era intenţia (căci corbii-mesageri ţinuseră tot timpul legătura între Thorin şi Dain); pentru moment însă drumul era barat şi după câteva schimburi de cuvinte mânioase, piticii-mesageri se retraseră mormăind în barbă. Bard trimise atunci, îndată, soli la Poartă; dar solii n-au găsit nimic acolo, nici aur şi nici alt fel de plată. De îndată ce s-au apropiat, au început să ţâşnească săgeţi către ei, aşa că, înspăimântaţi, s-au grăbit să se întoarcă. La tabără era acum mare agitaţie, de parcă s-ar fi pregătit de luptă; căci piticii lui Dain înaintau pe malul dinspre răsărit al râului.

— Proştii, spuse Bard râzând, auzi, să vină aşa, chiar sub ramificaţia Muntelui! Ei nu se pricep să lupte afară, în aer liber, nu ştiu să se bată decât în subterane. Pe stânci, în dreapta lor, stau ascunşi o grămadă de arcaşi şi de lăncieri de-ai noştri. O fi bună poşta piticească, dar în curând vor fi puşi într-o situaţie foarte grea. Aşa că hai să-i atacăm de pe acum din ambele flancuri, înainte să apuce să se odihnească.

Dar Regele Elfilor spuse:

— Mă mai faceţi mult să-mi pierd vremea cu războiul ăsta pentru aur? Piticii nu pot trece de noi decât dacă vrem noi să-i lăsăm, şi nici nu pot face nimic de care să nu ne dăm seama. Să sperăm, totuşi, că va interveni ceva care ne va aduce împăcarea. Iar dacă la urmă va trebui să ajungem la situaţia regretabilă de a ne lupta, ajunge faptul că suntem mai mulţi decât ei.

Dar uitase că piticii aveau punctul lor de vedere. Faptul că ştiau că Piatra Ark se află în mâinile asediatorilor le ardea minţile şi ghiciseră şovăiala lui Bard şi a prietenilor lui, aşa că hotărâră să-i lovească în timp ce aceştia stăteau şi se sfătuiau.

Deci, brusc, fără să anunţe în nici un fel, săriră în tăcere la atac. Arcurile zăngăniră, săgeţile şuierară; bătălia era cât pe-aci să înceapă.

Dar şi mai brusc, iute ca fulgerul, se întunecă totul. Un nour negru alergă grăbit pe cer. Tunetele iernii, mânate de vântul sălbatic, se rostogoliră mugind în aer şi bubuind deasupra Muntelui, iar trăsnetul

îi lumină piscul. Iar pe sub nori o altă masă neagră înainta ca un vârtej. Dar nu venea cu vântul, venea dinspre miazănoapte şi semăna cu un stol uriaş de păsări, atât de dens, încât printre aripile lor nu putea pătrunde nici o rază de lumină.

— Opriţi-vă! strigă Gandalf, care apăru deodată şi se aşeză, cu braţele ridicate către cer, între piticii care înaintau şi rândurile care îi aşteptau. Opriţi-vă! le strigă el cu o voce ca de tunet şi din bagheta lui ţâşni o flacără vie şi strălucitoare ca trăsnetul. Nenorocire! Din păcate, a venit mai repede decât mi-am închipuit. Vă atacă gnomii pe toţi! Şi mai vine şi Bolg de la miazănoapte! Bolg e fiul lui Azog cel pe care tu, Dain, l-ai ucis la Moira. Priviţi! Liliecii zboară pe deasupra armatei lui, ca o mare de lăcuste. Iar ei călăresc pe lupi, şi în urma lor vin şi lupii wargi.

Rămaseră cu toţii uluiţi şi în mintea lor se învălmăşi totul. Încă pe când vorbea Gandalf, începuse să se facă din ce în ce mai întuneric. Piticii se opriră şi se uitară la cer. Elfii începură să strige care mai de care.

— Hai, spuse Gandalf, că mai avem timp cât ne trebuie să ţinem un sfat. Să vină repede la noi Dain, fiul lui Nain.

Şi astfel începu o bătălie la care nu se aşteptase nimeni; a fost numită Bătălia celor Cinci Armate. Şi a fost cumplită. De o parte erau gnomii şi lupii cei fioroşi, iar de cealaltă erau Elfii, Oamenii şi Piticii. Şi iată cum s-a petrecut:

Din ziua în care fusese răpus Marele Gnom al Munţilor Ceţoşi, ura gnomilor faţă de pitici se înteţise. Mesagerii chemaseră la luptă coloniile şi cetăţile gnomilor; căci se hotărâseră să devină stăpânii tuturor ţinuturilor de la miazănoapte. Culeseseră ştiri în taină; şi în toţi munţii începuse să se bată fierul şi să se facă arme. Apoi au umblat şi s-au adunat de pe dealuri şi din văi, trecând numai prin tuneluri sau circulând când se lăsa noaptea, până când, în jurul şi la poalele marelui Munte Gundabad, de la miază-noapte, unde le era capitala, s-a strâns o armată mare, gata să se năpustească pe neaşteptate, atacând pe timp de furtună ţinuturile de la miazăzi. Apoi au auzit de uciderea lui Smaug şi asta i-a bucurat nespus. Şi s-au grăbit noapte după noapte, trecând prin munţi, şi au ajuns în cele din urmă, dinspre miazănoapte, brusc, în spatele lui Dain. Venirea lor n-au simţit-o nici măcar corbii, decât după ce-au apărut pe pământurile crăpate care despărţeau Muntele Singuratic de dealurile din spatele lui. Nu-mi dau seama cât ştia Gandalf, dar e limpede că nu se aşteptase nici el la acest atac subit.

Şi iată ce plan a întocmit, sfătuindu-se cu Regele Elfilor şi cu

Bard; şi cu Dain, căci stăpânul piticilor li se alăturase şi el acum : gnomii erau duşmanii tuturor şi o dată cu venirea lor toate celelalte conflicte au fost uitate. Singura lor speranţă era să-i atragă pe gnomi în valea dintre braţele Muntelui; iar ei să se plaseze pe pintenii cei mari, care se îndreptau înspre miazăzi şi răsărit. Dar asta era periculos dacă gnomii erau destul de mulţi ca să invadeze Muntele însuşi şi deci să-i atace şi prin spate, şi de sus; dar nu era timp de alte planuri şi nici de cerut ajutor.

Curând, tunetele trecură, rostogolindu-se către sud-est; dar norul de lilieci se apropia zburând tot mai jos, peste umărul Muntelui; se roti deasupra lor, acoperind lumina şi vârându-le spaima în suflet.

— La Munte, strigă Bard. La Munte! Să ne luăm locurile cât mai e timp.

Elfii se aşezară pe pintenul dinspre miazăzi, pe povârnişurile lui mai joase şi pe stâncile de la poale; pe pintenul dinspre răsărit se aşezară oameni şi pitici. Dar Bard şi câţiva dintre oamenii şi elfii cei mai sprinteni se căţărară în vârful umărului dinspre răsărit, ca să poată vedea ce se petrece la miazănoapte. Nu trecu mult şi văzură ţinutul de la poalele Muntelui înnegrit de o mulţime care foşnea grăbită. Şi într-o clipă avangarda înconjură, ca un vârtej, capătul pintenului şi intră alergând în oraşul Dale. Erau gnomii, călare pe lupii cei mai iuţi; strigătele şi urletele lor sfâşiau văzduhul până departe. Câţiva oameni viteji s-au aşezat în faţa lor, unul lângă altul, încercând într-un fel să se împotrivească, şi au căzut mulţi, iar cei care au reuşit să scape au fugit repede care încotro. După cum sperase Gandalf, armata gnomilor se strânsese în spatele avangărzii, căreia i se împotriviseră, şi venea acum în vale ca un puhoi furios, căţărându-se nebuneşte între braţele Muntelui, în căutarea duşmanului. Aveau steaguri nenumărate, negre, şi se apropiau ca o avalanşă, furioşi şi în dezordine.

A fost o bătălie înspăimântătoare. Cea mai groaznică din toate experienţele lui Bilbo, cea pe care, atunci, a urât-o cel mai mult – ceea ce însemna, de fapt, cea de care a fost cel mai mândru şi cea de care i-a plăcut cel mai mult să-şi amintească mai târziu, cu toate că rolul lui în toată povestea a fost foarte mic. De fapt, la drept vorbind, şi-a pus inelul chiar de la început; asta l-a ferit de priviri, dar nu şi de pericol. Un inel fermecat ca cel pe care-l avea Bilbo nu constituie un scut când eşti atacat de gnomi şi nici nu opreşte săgeţile zburătoare sau lăncile dezlănţuite; dar te ajută să ieşi din învălmăşeală şi capul tău să nu devină cu tot dinadinsul ţinta unei lovituri năvalnice dată

de vreun gnom lăncier. Elfii atacară primii. Ura lor împotriva gnomilor era înverşunată şi fără de iertare. Suliţele şi săbiile lor străluceau în întuneric ca o flacără îngheţată, atât de cumplită era furia mâinilor care le ţineau. De îndată ce armata duşmană se strânse compactă în vale, trimiseră o ploaie de săgeţi împotriva ei şi fiecare dintre ele licări pe când zbura, de parcă ar fi fost un ac de foc. În spatele săgeţilor urmară o mie de suliţaşi, care săriră de sus şi atacară. Strigătele lor erau asurzitoare. Stâncile erau pătate de sângele negru al gnomilor.

Tocmai când gnomii îşi reveneau din atacul violent pe care îl dezlănţuiseră elfii împotriva lor, şi care oricum se oprise, se ridică de-a curmezişul văii un răcnet gutural, cu strigăte; oamenii lui Dain, de pe Dealurile de fier se aruncară în luptă din cealaltă parte, mânuindu-şi săpăligile; lângă ei veneau Oamenii Lacului, cu săbii lungi.

Pe gnomi îi cuprinse panica; şi tocmai când să se întoarcă să facă faţă acestui nou atac, elfii se năpustiră iarăşi asupra lor, cu forţe noi. Mulţi dintre gnomi o şi porniseră alergând, făcând cale întoarsă pe malul râului, ca să scape de încleştare; şi mulţi dintre lupii lor îi atacau acum pe ei şi le sfâşiau morţii şi răniţii. Victoria părea a fi la un pas, când un strigăt răsună pe înălţimi.

Gnomii escaladaseră Muntele pe partea cealaltă şi mulţi dintre ei ajunseseră pe povârnişurile de deasupra Porţii, urmaţi de alţii care veneau valuri-valuri, fără teamă, nepăsători faţă de cei care cădeau ţipând de pe stânci, în prăpăstii; voiau să atace pintenii de sus. La pintenii ăştia ajungeai pe nişte cărări care coborau din masa principală a Muntelui către centru; apărătorii erau prea puţini la număr ca să le ţină piept multă vreme. Victoria se depărta acum fără speranţă de întoarcere. Stăviliseră doar primul atac violent al şuvoiului negru.

Ziua înainta. Gnomii se strânseră din nou la vale. După ei se năpusti şi o armată de lupi wargi şi cu ei veni şi garda personală a lui Bolg, gnomi uriaşi cu iatagane de oţel. Nu trecu mult şi cerul răvăşit de furtună se întunecă de-adevărat, în timp ce liliecii mari tot mai zburau rotindu-se în jurul ielelor şi al oamenilor, în jurul capului şi urechilor lor, sau se prindeau ca vampirii de cei loviţi. Bard se lupta acum să apere pintenul dinspre răsărit, dar se retrăgea totuşi, încetul cu încetul, iar căpeteniile elfilor erau încolţite şi stăteau în jurul regelui lor, pe ramificaţia dinspre miazăzi a Muntelui, aproape de punctul de observaţie de pe Dealul Corbilor.

Deodată răsună un strigăt puternic şi de la Poartă se auzi sunet de trompetă. Uitaseră de Thorin! O parte din perete, mişcat de un sistem de pârghii, se prăbuşi în afară, căzând în groapă cu un bubuit. Regele de sub Munte sări afară, urmat de tovarăşii lui. Scufiile şi pelerinele dispăruseră; purtau acum armuri lucioase şi în ochii lor sclipea o lumină roşie. În întuneric, marele pitic lucea ca aurul într-un foc care dădea să se stingă.

Gnomii rostogoleau stânci şi le aruncau de sus, de unde se aflau; dar ei nu se lăsară, săriră jos la picioarele cascadei şi se repeziră în focul luptei. Lupii şi călăreţii cădeau sau o luau la goană. Thorin îşi mânuia toporişca cu lovituri puternice şi nimic nu părea să-l atingă.

— Veniţi aici, aici, la mine! Elfi şi Oameni! La mine! O, neamurile mele! strigă el, şi vocea lui răsună ca un corn în toată valea.

Şi toţi piticii lui Dain coborâră repede, înghesuindu-se să vină în ajutorul lui. Coborâră şi mulţi dintre oamenii de pe Lac, căci Bard nu reuşi să-i împiedice; şi din partea cealaltă veniră o grămadă de lăncieri de-ai elfilor. Şi din nou gnomii fură loviţi şi nimiciţi în vale, şi aşezaţi grămadă unii peste alţii, până când oraşul Dale se întunecă devenind hidos de stârvurile lor. Lupii wargi se împrăştiară şi Thorin se repezi drept împotriva gărzii personale a lui Bolg. Dar nu reuşi să le străpungă rândurile.

În spatele lui, printre gnomii ucişi, zăceau destui oameni şi pitici, şi mulţi elfi mândri, care ar fi putut să mai trăiască mult timp, fericiţi, în pădure. Pe măsură ce valea se lărgea, atacul lui Thorin încetinea. Avea prea puţine forţe. Flancurile lui erau neapărate. Nu trecu mult şi atacatorii fură asaltaţi şi forţaţi să se strângă într-un cerc mare, întorşi cu feţele în toate direcţiile, strânşi de jur-împrejur, ca în chingi, de gnomii şi lupii care se întorseseră în luptă. Garda personală a lui Bolg se repezi urlând şi intră în rândurile lor ca nişte valuri pe o faleză de nisip. Prietenii lor nu mai puteau să-i ajute, căci atacul dinspre Munte porni din nou cu forţe sporite şi de fiecare parte oamenii şi elfii erau încet, încet înfrânţi.

Bilbo se uita la toate astea, nefericit. Stătea pe Dealul Corbilor, printre elfi pe de o parte, pentru că de acolo era mai uşor de scăpat, şi pe de alta (aici intervenea sângele Took din vinele lui), pentru că, dacă avea să se afle într-o ultimă situaţie disperată, prefera, una peste alta, să-l apere pe Regele Elfilor. Gandalf era, de altfel, şi el acolo, aşezat pe jos şi cufundat parcă adânc în gânduri, pregătind probabil o ultimă vrăjitorie, înainte să se sfârşească totul.

„Sfârşitul pare aproape. Nu mai e mult, se gândi Bilbo, şi gnomii

ajung la Poartă şi ne măcelăresc pe toţi sau ne fugăresc până jos şi ne ucid. Zău dacă nu-ţi vine să plângi, după toate prin câte am trecut. Mai bine ar fi trăit bătrânul Smaug şi ar fi păstrat tezaurul ăsta blestemat, decât să-l ia asemenea făpturi ticăloase; şi bătrânul Bombur, săracul, şi Balin, şi Fili, şi Kili, şi ceilalţi să sfârşească toţi atât de rău! Şi Bard, şi oamenii de pe Lac şi elfii cei voioşi. Vai de capul meu! Am auzit multe cântece de bătălie şi am crezut întotdeauna că înfrângerea poate fi glorioasă. Mie, unul, mi se pare foarte penibilă, ca să nu spun dureroasă. Tare aş vrea să fiu departe.”

Norii se mişcau sfârtecaţi de vânt şi lumina roşie a apusului spinteca cerul. Văzând brusc o licărire în amurg, Bilbo se uită în jur şi scoase un strigăt. Ceea ce văzuse făcuse să-i tresalte inima de bucurie: forme negre, încă mici deocamdată, dar care se detaşau maiestuoase pe văpaia roşie din depărtări.

— Vulturii! Vulturii! strigă el. Vin vulturii!

Lui Bilbo nu prea i se întâmpla să-l înşele ochii. Vulturii coborau cu vântul, şir după şir, o armată atât de mare încât trebuie să se fi strâns din toate cuiburile de la miazănoapte.

— Vulturii! Vulturii! strigă Bilbo, dansând şi făcând semne cu braţele, şi, chiar dacă nu puteau să-l vadă, elfii, oricum, îl auzeau.

Curând după aceea începură şi ei să strige, şi ecoul strigătelor se răspândi în toată valea. O mulţime de ochi uimiţi se ridică înspre cer, cu toate că deocamdată nu se putea vedea decât de pe umerii de la miazăzi ai Muntelui.

— Vulturii! strigă Bilbo încă o dată, dar în clipa aceea o piatră căzu de sus, îi izbi cu putere coiful şi Bilbo se prăbuşi pierzându-şi cunoştinţa.

CAPITOLUL 18

DRUMUL DE ÎNTOARCERE

CÂND ÎŞI REVENI în simţiri, Bilbo văzu că e, literalmente, singur cu simţirile lui. Zăcea pe pietrele plate de pe Dealul Corbilor, şi nu era absolut nimeni pe aproape. O zi fără nori, dar răcoroasă, îl înconjura din toate părţile. Tremura şi era îngheţat bocnă, dar capul îi ardea ca focul.

„Mă întreb ce s-o fi întâmplat? îşi spuse, în orice caz, nu sunt încă ceea ce se cheamă un erou căzut la datorie; dar probabil că nu e timpul pierdut.”

Se ridică cu greu. Se uită în vale, dar nu văzu nici un gnom viu. După un timp, când i se mai limpezi puţin mintea, i se păru că vede elfi mişcându-se pe stâncile de jos. Se frecă la ochi. Probabil că mai rămăsese o tabără la oarecare distanţă, în câmpie; şi era într-adevăr şi oarecare forfotă în jurul Porţii? I se părea că vede piticii care dărâmă zidul. Dar totul era învăluit într-o tăcere de mormânt. Nu se auzeau nici strigăte, nici ecouri de cântec. În aer părea că pluteşte tristeţea.

„Până la urmă, probabil că am fost totuşi victorioşi, îşi spuse, pipăindu-şi capul care-l durea îngrozitor. Dar o victorie cam sinistră.”

Deodată văzu un om care se urca îndreptându-se către el.

— Hei! strigă el cu o voce care tremura. Bună ziua! Ce se întâmplă?

— Ce e vocea asta care se aude printre pietre? spuse omul oprindu-se şi uitându-se cercetător în jurul lui, destul de aproape de locul unde se afla Bilbo.

Bilbo îşi aminti atunci de Inel. „Vai de mine! spuse. Până la urmă nu e întotdeauna bine să fii nevăzut. Poate că altfel aş fi petrecut o noapte caldă şi confortabilă în pat.”

— Eu sunt ! Bilbo Baggins, tovarăşul lui Thorin, strigă el, scoţând în grabă inelul.

— Bine că te-am găsit, spuse omul, apropiindu-se de el. E nevoie

de dumneata şi te căutam de mult. Ai fi fost trecut printre morţi, şi sunt mulţi, dacă Gandalf, vrăjitorul, n-ar fi spus că ultima dată când ţi-a auzit vocea erai cam pe aici. Am fost trimis să te mai caut o dată, pentru ultima oară. Eşti rănit rău?

— O lovitură urâcioasă la cap, cred, spuse Bilbo, dar aveam coif şi capul meu e tare. Totuşi, mi-e cam rău şi-mi simt picioarele ca de paie.

— Te duc eu în braţe până la tabăra din vale, spuse celălalt şi-l ridică cu grijă.

Omul era iute şi avea un pas sigur. Aşa că nu trecu mult şi Bilbo se trezi aşezat pe jos, în faţa unui cort din Dale. Acolo se afla şi Gandalf, cu braţul într-o eşarfă. Nici măcar vrăjitorul nu scăpase fără o rană. Şi, în general, în toată armata nu prea scăpaseră mulţi neatinşi.

Văzându-l pe Bilbo, Gandalf se arătă încântat.

— Baggins! exclamă el. Ia te uită! Totuşi, ai scăpat. Ce bine îmi pare! Începusem să mă întreb dacă ai reuşit să treci de toate astea, deşi ştiam că eşti norocos. Groaznică poveste, care era cât pe-aci să se transforme într-un dezastru. Dar lasă că-ţi spun restul ştirilor mai târziu. Hai, vino! spuse şi tonul lui se făcu serios. Eşti chemat. Şi arătându-i drumul, îl duse în cort.

— Bună ziua, Thorin! spuse, intrând. L-am adus.

Şi, într-adevăr, Thorin Scut-de-Stejar zăcea acolo grav rănit, iar armura lui sfâşiată şi securea crăpată erau aruncate pe jos. Bilbo se apropie de el şi Thorin îşi ridică privirea.

— Rămâi cu bine, bunul meu hoţ, spuse, mă duc acum în Sălile Aşteptării, să mă aşez lângă străbunii mei, alături de Thrain şi Thror. Şi cum las o grămadă de aur şi de argint care, acolo unde mă duc eu, nu e de nici un folos, vreau să mă despart de tine cu prietenie şi să-mi retrag vorbele şi faptele de la Poartă.

Bilbo se aşeză cu un genunchi la pământ; sufletul îi era plin de tristeţe.

— Rămâi cu bine, rege de sub Munte, spuse. Dureroasă aventură, dacă trebuie să se isprăvească astfel; şi nici un munte întreg de aur nu poate s-o îndrepte. Dar îmi pare bine că am împărţit pericolele cu dumneavoastră; asta e mai mult decât merită un Baggins.

— Nu, spuse Thorin, ai mult mai multe calităţi decât îţi închipui, copil al blândului Soare-Apune. Ai curaj şi înţelepciune împletite în egală măsură. Dacă ar fi mai mulţi care să preţuiască mâncarea şi cântecul, şi veselia mai presus de comori şi de aur, lumea ar fi mai

fericită. Dar, fericită sau tristă, eu trebuie s-o părăsesc acum. Rămâi cu bine!

Bilbo plecă atunci şi se aşeză singur, înfăşurat într-o pătură, şi nu ştiu dacă mă credeţi sau nu, dar începu să plângă, şi a plâns până i s-au înroşit ochii şi a răguşit de tot. Avea sufletul blând şi bun. Şi, într-adevăr, a trecut multă vreme până când l-a lăsat inima să facă din nou o glumă. „Mare noroc că m-am trezit, îşi spuse el în cele din urmă. Grozav aş vrea să mai fie Thorin în viaţă, dar oricum îmi pare bine că am ajuns să ne despărţim prieteni. Eşti un prost, Bilbo Baggins. Ai încurcat povestea aceea cu Piatra rău de tot, şi tot a fost război, cu toată strădania ta de a cumpăra pacea şi liniştea, dar cred că de data asta nu mă poate face nimeni răspunzător."

Mai târziu află că toate se întâmplaseră după ce primise lovitura aceea în cap; dar se simţi mai degrabă trist decât fericit, şi, oricum, se săturase de toată aventura. Simţea dorul de acasă ca pe o durere până în măduva oaselor. Dar drumul de întoarcere a mai suferit totuşi o mică amânare, aşa că între timp am să vă povestesc puţin ce s-a întâmplat. Vulturii avuseseră de mult o bănuială că se ridică gnomii, căci ochiul lor ager prindea aproape orice mişcare ce avea loc în munţi. Aşa că se întruniseră şi ei, mulţi, foarte mulţi, sub conducerea Marelui Vultur din Munţii Ceţoşi; şi în cele din urmă, simţind de departe miros de bătălie, veniseră iute, o dată cu furtuna, şi ajunseseră tocmai la timp. Ei fuseseră aceia care îi îndepărtaseră pe gnomi de pe povârnişurile Muntelui, aruncându-i în prăpastie sau urmărindu-i până jos, în vale, în mijlocul duşmanilor, în timp ce ţipau înnebuniţi. Eliberaseră astfel iute Muntele Singuratic; iar elfii şi oamenii, de o parte şi de alta a văii, reuşiseră în sfârşit să vină în ajutorul celor care luptau jos. Dar chiar şi aşa vulturii tot erau mult mai puţini la număr decât inamicii lor. În ultima clipă apăruse chiar şi Beorn, în persoană – nimeni n-a ştiut cum şi de unde. Venise singur şi sub înfăţişarea de urs; şi, de furie, părea să fi crescut aproape cât un uriaş.

Tunetul vocii lui era ca răpăitul de tobe şi ca salvele de tun, şi arunca gnomii şi lupii din calea lui de parcă ar fi fost vorba de paie sau de fulgi. Se năpusti în ariergarda lor şi străpunse încercuirea ca trăsnetul. Piticii încetaseră lupta şi se strânseră în jurul stăpânilor lor, pe un deal mic şi rotunjit. Apoi Beorn se opri şi îl ridică pe Thorin, care căzuse străpuns de suliţe, şi îl scoase din focul bătăliei.

Se întoarse însă repede, de două ori mai furios, şi nimic şi nimeni nu mai reuşi să i se împotrivească; nici o armă nu părea să-l mai atingă. Împrăştie corpul de gardă, îl trase chiar pe Bolg însuşi în

jos şi-l strivi. Gnomii se simţiră atunci cuprinşi de panică şi o luară la fugă în toate direcţiile. Dar inamicii lor uitaseră de oboseală de îndată ce apăruseră noi speranţe, aşa că îi urmăriră îndeaproape, împiedicându-i pe cei mai mulţi dintre ei să scape pe unde puteau. Împinseră mulţi dintre ei în Râul Curgător, iar pe cei care o porniseră alergând la miazăzi sau la apus îi urmăriră până la mlaştinile de lângă Râul Pădurii; acolo pieriră cei mai mulţi dintre ultimii fugari, iar cei care ajunseră cu greu până în împărăţia Elfilor Pădureni fură ucişi acolo sau atraşi să moară în adâncurile negre şi fără de cărare ale Codrului Întunecat. Cântecele spun că trei sferturi dintre gnomii războinici de la miazănoapte au pierit în ziua aceea, şi munţii au trăit apoi mulţi ani în linişte şi pace.

Victoria fusese câştigată înainte de căderea nopţii, dar, când Bilbo se întoarse în tabără, urmărirea tot mai continua; şi în vale aproape că nu rămăseseră decât cei grav răniţi.

— Unde sunt vulturii? îl întrebă el pe Gandalf în seara aceea, pe când zăcea în mai multe pături călduroase.

— Unii iau parte la urmărire, spuse vrăjitorul, dar cei mai mulţi s-au întors la cuiburile lor. N-au vrut să stea aici; au plecat cu primele raze ale dimineţii. Dain i-a mulţumit stăpânului lor, acoperindu-l cu aur, şi le-a jurat tuturor prietenie veşnică

— Îmi pare rău, adică vreau să spun că aş fi vrut să-i mai văd o dată, spuse Bilbo somnoros; dar, lasă, că poate îi văd în drum spre casă; fiindcă îmi închipui că voi pleca curând acasă.

— Când vrei, spuse vrăjitorul.

Dar n-a reuşit să plece decât după câteva zile. Pe Thorin l-au înmormântat adânc sub Munte, şi Bard i-a pus Piatra Ark pe piept.

— Acolo să rămână cât o sta Muntele în picioare, spuse. Şi să aducă noroc tuturor semenilor săi, ce vor trăi aici în anii care vor să vie.

Pe mormântul lui, Regele Elfilor aşeză sabia fermecată, Orcrist, pe care i-o luase lui Thorin când era în captivitate. Baladele spun că, ori de câte ori se apropiau duşmanii, strălucea în întuneric, aşa că fortăreaţa piticilor nu a mai putut fi luată niciodată prin surprindere. Acolo Dain, fiul lui Nain, a devenit Rege de sub Munte, iar cu timpul s-au strâns mulţi alţi pitici în jurul tronului său din sălile vechi. Din cei doisprezece tovarăşi ai lui Thorin rămăseseră doar zece. Fili şi Kili căzuseră apărându-l, făcându-i scut din trupul lor, căci era fratele mai mare al mamei lor. Ceilalţi au rămas cu Dain; pentru că Dain îşi împărţise bine comoara.

Nu mai era, fireşte, vorba să se împartă în câte părţi se hotărâse la început – lui Balin şi Dwalin, şi Dori, şi Nori, şi Ori, şi Oin, şi Gloin, şi Bifur, şi Bofur, şi Bombur – sau lui Bilbo. Totuşi, a paisprezecea parte din tot aurul şi argintul, lucrat şi nelucrat, i s-a dat lui Bard, căci Dain a spus: „Vom cinsti cuvântul celui care s-a dus, şi Piatra Ark e acum în păstrarea lui”.

Chiar şi a paisprezecea parte însemna o avere foarte mare, mai mare decât a multor regi pământeni. Din acea comoară, Bard îi trimise mult aur Stăpânului din Oraşul Lacului; şi-şi răsplăti slujitorii şi prietenii cu mărinimie. Regelui Elfilor îi dădu smaraldele lui Girion, giuvaiere pe care le preţuia foarte mult şi pe care i le restituise Dain.

Lui Bilbo îi spuse:

— Această comoară îţi aparţine tot atât cât îmi aparţine şi mie, cu toate că vechile învoieli nu mai stau în picioare, fiindcă sunt mulţi cei care au pretenţia de a fi câştigat-o şi apărat-o. Dar, deşi eşti gata să renunţi la orice pretenţie, aş dori ca vorbele spuse de Thorin la Poartă, şi de care i-a părut atât de rău, să nu se îndeplinească; aş dori, adică, să-ţi dăm măcar puţin din comoară. Pe tine am să te răsplătesc cel mai bine.

— Sunteţi foarte generos, spuse Bilbo, dar zău că e o uşurare pentru mine să nu iau nimic. Cum voi putea duce eu toată comoara asta până acasă, fără război şi fără crime? Şi ce-aş putea face cu ea, odată ajuns acasă? Sunt convins că e mai bine să rămână în mâinile dumneavoastră.

N-a vrut nici în ruptul capului să ia mai mult de două casete mici, una plină cu argint, cealaltă cu aur, cât să poată duce un căluţ solid. „Mai mult decât atât nici n-aş putea mânui”, spuse.

În cele din urmă veni şi vremea ca Bilbo să-şi ia rămas-bun de la prieteni.

— Rămâi cu bine, Balin, spuse, şi tu, Dwalin, rămâneţi cu bine Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Bifur, Bofur şi Bombur! Să nu vi se rărească niciodată bărbile! Şi întorcându-se înspre Munte, adăugă: Rămâi cu bine, Thorin Scut-de-Stejar! şi voi, Fili şi Kili! Să nu vi se stingă amintirea niciodată.

La Poartă, piticii se plecară adânc în faţa lui, dar cuvintele li se împotmoliră în gâtlej.

— La revedere şi să ai noroc oriunde te-ai duce! spuse Balin, în cele din urmă. Şi dacă vii să ne mai vezi vreodată, când sălile noastre vor fi iarăşi frumoase, vom face o petrecere într-adevăr grozavă!

— Şi dacă drumul vostru va trece vreodată pe la mine, spuse Bilbo, nu şovăiţi să bateţi la poartă. Ceaiul e la ora patru; dar oricare dintre voi e bine venit la orice oră.

Apoi se întoarse şi plecă.

Oastea elfilor se întorcea acasă; şi chiar dacă numărul lor se împuţinase întristător, totuşi mulţi dintre ei erau fericiţi, căci se gândeau că cei de la miazănoapte vor trăi fericiţi acum, mulţi, mulţi ani. Dragonul fusese ucis, gnomii, înfrânţi, şi-n inimile tuturor era lumină, căci după iarnă se pregătea o primăvară de bucurie.

Gandalf şi Bilbo l-au urmat pe Regele Elfilor călare, iar lângă ei a păşit Beorn, care-şi recăpătase înfăţişarea de om şi care a râs şi a cântat cu voce tare tot drumul. Şi au tot mers aşa, până când au ajuns aproape de marginea Codrului Întunecat, la miazănoapte de locul de unde izvora Râul Pădurii. Acolo se opriră, căci vrăjitorul şi Bilbo nu voiau să intre în pădure, cu toate că regele îi invitase să stea un timp în palatele lui. Voiau s-o ia pe lângă marginea pădurii şi s-o ocolească în capătul dinspre miazănoapte, în pârloaga care se întindea între pădure şi Munţii Cenuşii. Era un drum lung şi mohorât, dar acum, după ce gnomii fuseseră zdrobiţi, li se părea că e mai sigur decât cărările înfricoşătoare de sub copaci. Pe de altă parte, Beorn mergea şi el în aceeaşi direcţie.

— Rămâi cu bine, o, Rege al Elfilor, spuse Gandalf. Să-ţi fie veselă pădurea verde, cât o fi pământul tânăr. Şi vesel să-ţi fie tot neamul.

— Mergi cu bine, o, Gandalf! spuse regele. Să apari întotdeauna unde e cea mai mare nevoie de dumneata, dar nimeni nu se aşteaptă să vii. Cu cât ai să vii mai des pe la mine, cu atât o să fiu mai mulţumit.

— Vă rog din suflet, spuse Bilbo, bâlbâindu-se şi stând într-un

picior, să acceptaţi darul aacesta. După care scoase un colan de argint şi perle, pe care i-l dăduse Dain la despărţire.

— Ce am făcut eu ca să câştig un asemenea dar, o, Hobbit? spuse regele.

— Păi, ştiţi, m-am gândit, spuse Bilbo puţin ruşinat, că ar trebui să vă răsplătesc cumva, pentru, hm! pentru ospitalitatea de atunci. Vreau să spun că şi un Spărgător poate avea sentimente... Prea am băut mult din vinul dumneavoastră şi prea multă pâine am mâncat fără să ştiţi!

— Am să iau darul pe care mi-l dai, o, Bilbo, hobbit minunat, spuse regele cu gravitate. Te declar Prieten-al-elfilor şi te binecuvântez: Să nu ţi se micşoreze niciodată umbra (că altfel ar fi prea uşor să te furişezi şi să şterpeleşti). Du-te cu bine!

După care elfii se întoarseră în pădure, iar Bilbo o porni pe drumul lui lung către casă.

Până a ajuns acasă a mai avut însă multe greutăţi şi aventuri. Ţinutul Sălbatic rămăsese tot ţinut sălbatic, şi pe vremea aceea, în afară de gnomi, mai trăiau acolo şi alte făpturi; dar a fost bine călăuzit şi bine păzit – vrăjitorul era cu el. Şi o bună parte din drum a mers cu ei şi Beorn, aşa că nu s-a mai aflat niciodată în mare pericol. În orice caz, cam pe la miezul iernii, Gandalf şi Bilbo făcuseră tot drumul de-a lungul ambelor margini ale pădurii, până în pragul casei lui Beorn; acolo au rămas, un timp, amândoi. Perioada sărbătorilor de iarnă a fost plăcută şi veselă acolo; oamenii veneau din toate părţile să chefuiască, la invitaţia lui Beorn. Gnomii Munţilor Ceţoşi erau acum puţini la număr şi morţi de frică, şi stăteau ascunşi în văgăunile cele mai adânci pe care reuşiseră să le găsească; lupii wargi dispăruseră din pădure, aşa că oamenii puteau călători acum dintr-un loc într-altul, fără să le mai fie teamă. Mai târziu, Beorn a devenit, într-adevăr, un mare conducător al acelor locuri şi a domnit peste un pământ sălbatic, aşezat între munţi şi pădure; se mai spune şi că, timp de mai multe generaţii, bărbaţii din neamul lui au păstrat puterea să se prefacă în urşi, şi, dacă unii au fost oameni răi şi încruntaţi, cei mai mulţi au avut sufletul lui Beorn, chiar dacă nu au avut mărimea şi puterea lui. În vremea lor au fost izgoniţi ultimii gnomi din Munţii Ceţoşi şi o pace nouă s-a răspândit dincolo de marginea Ţinutului Sălbatic.

Era primăvară, o primăvară dulce cu un Soare strălucitor, când Bilbo şi Gandalf şi-au luat, în cele din urmă, rămas-bun de la Beorn, şi, deşi îi era dor de casă, lui Bilbo îi păru rău că pleacă, pentru că florile din grădinile lui Beorn erau, primăvara, tot atât de minunate

ca florile din miezul verii.

În cele din urmă au dat de drumul cel lung şi au ajuns la trecătoare, unde îi prinseseră altădată gnomii. Dar au ajuns în locul acela înalt dimineaţa, şi uitându-se în spatele lor au văzut un Soare alb care lucea peste pământurile întinse. Acolo, în spate, se afla Codrul Întunecat, albastru în depărtare şi verde-închis şi misterios la marginea mai apropiată, deşi era primăvară. Acolo, departe, unde abia se mai vedea, era Muntele Singuratic. Pe vârful cel mai înalt zăpada, care încă nu se topise, lucea palidă.

— Şi astfel, după foc vine zăpadă, şi chiar şi dragonii îşi găsesc sfârşitul, spuse Bilbo şi întoarse spatele Aventurii. Partea Took a firii lui obosise cumplit, pe măsură ce partea Baggins devenea din zi în zi mai puternică. Tot ce doresc acum e să stau în fotoliul meu de acasă, spuse.

CAPITOLUL 19

ULTIMA ETAPĂ

ERA ÎN MAI când Bilbo şi Gandalf se întoarseră, în sfârşit, la marginea Văii Rivendell, unde se afla Ultima (sau Prima) Casă

Îmbietoare. Au ajuns seara şi căluţii lor erau obosiţi, mai ales cel care căra bagajele; simţeau cu toţii nevoia de odihnă. Şi cum coborau cărarea abruptă, Bilbo îi auzi pe elfi cum cântau urcaţi în copaci, de parcă nu se opriseră nici o clipă de când trecuse ultima dată pe acolo. Şi de îndată ce călăreţii au ajuns în luminişurile din josul pădurii, elfii au izbucnit într-un cântec care semăna foarte mult cu cel pe care îl auziseră prima dată. Adică suna cam aşa:

Balaurul a fost răpus
Şi oasele-i sunt farâmate-acum.
Cămaşa lui de za e ruptă,
Din slava-i s-a ales doar scrum.

Chiar dacă spada rugineşte.
Iar tronul şi coroana pier,
Cu braţul ce-a fost de nădejde
Şi mult iubitul giuvaier.

Aici tot va mai creşte iarba
Şi pomii se vor legăna
Şi apa tot va curge lină,
Şi spiriduşii vor cânta,
Hai, hai, la-la-la-la-la.

Veniţi, hai, vă întoarceţi cu toţii în vâlcea.
Stelele-s mult mai strălucitoare
Ca giuvaierele lor,
Mult mai albă este, sigur, Luna,
Decât argintul din comori.

Cu mult mai orbitor e focul,
În astă vatră şi-n cuptor
Decât e aurul din mină.
De ce să fii rătăcitor?

O, tra-la-la-la-la-la,
Veniţi, hai, vă-ntoarceţi cu toţii în vâlcea.
Dar unde vă duceţi
Acum, târziu, în noapte?

Când stelele clipesc

Şi râul curge-n şoapte
Unde vă duceţi, încărcaţi,
Cu feţele-ntristate, cu sufletul mâhnit,
Căci zânele de-aicea sunt toate zâmbitoare
Şi vor să-nveselească pribeagul cel trudit,
Cu tra-la-la-la-la
Vă-ntoarceţi în vâlcea,
Tra-la-la-la-la-la,
La-la-la-la
La-la!

Apoi elfii din vale le-au ieşit în întâmpinare, i-au salutat şi i-au dus pe celălalt mal al apei, până la casa lui Elrond. Acolo li s-a făcut o primire călduroasă şi multe au fost în seara aceea urechile nerăbdătoare să asculte povestea aventurilor lor. Cel care le-a spus-o a fost Gandalf, căci Bilbo devenise tăcut şi somnoros. Cunoştea cea mai mare parte a poveştii, căci o trăise, şi i-o spusese aproape toată şi vrăjitorului, pe drumul de întoarcere sau în casa lui Beorn; doar când şi când deschidea câte un ochi şi asculta, când apărea câte un episod pe care nu-l cunoştea.

Aşa a aflat şi unde fusese Gandalf: auzind ceea ce i-a spus vrăjitorul lui Elrond. După câte se părea, Gandalf fusese la un mare sfat al vrăjitorilor, stăpâni ai ştiinţei străvechi şi ai magiei celei mai iscusite; şi îl goniseră în cele din urmă pe Necromant din vizuina lui cea neagră, de la miazăzi de Codrul Întunecat.

— Curând, spunea Gandalf, pădurea va deveni un loc mai sănătos. Sper că Nordul va trăi eliberat de groază, mulţi-mulţi ani. Şi totuşi, tare aş fi vrut să-l fi izgonit din lume pentru totdeauna.

— Ar fi fost, într-adevăr, foarte bine, spuse Elrond, dar mă tem că asta n-o să se întâmple în mileniul nostru şi nici în multe altele care vor veni după noi.

După ce isprăvi povestea călătoriilor, urmară alte poveşti şi apoi altele, poveşti de demult, şi poveşti din vremuri noi, şi poveşti care nu se legau de nici o vreme, până când lui Bilbo îi căzu capul în piept şi începu să sforăie tihnit în colţişorul lui.

Când se trezi descoperi că se află într-un pat alb, iar Luna strălucea prin fereastra deschisă. Sub fereastră, pe malurile izvorului, cântau o grămadă de elfi, cu o voce puternică şi clară:

Cântaţi cu toţii-acum un imn de bucurie,
Căci vântul lin prin cetini şi ierburi iar adie;

Stelele au muguri şi Luna e în floare,
Şi-a nopţii mici ferestre lucesc, sunt zâmbitoare.

Dansaţi cu toţii veseli, dansaţi toţi împreună.
Uşori ca pana pe iarba de sub Lună.
De-argint e râul-acuma şi umbre trec în zbor,
În luna mai e vesel şi nici urmă de nor.

Dar să cântăm în şoaptă, să-i ţesem lui un vis,
Şi să-l lăsăm să doarmă, că ochii i-a închis,
Uraţi-i „noapte bună”, somn dulce, pernă moale,
Somn dulce, nani, nani, somn dulce pân-se scoală.

Să nu mai fremătaţi, copaci, nici brad, nici fag, nici salcie.
Tu, Lună, cazi, şi bezna peste toţi domnească.
Sst! Salcie, şi tu, frasin, şi tu, mândre stejar,
Să fie mut şi râul, până e ziuă, iar.

— Hei, făpturi voioase, spuse Bilbo, uitându-se afară. Care-i ora Lunii acum? Cântecul vostru de leagăn ar trezi şi un gnom beat! Totuşi, eu vă mulţumesc.

— Iar sforăiturile tale ar trezi şi un dragon de piatră – totuşi noi îţi mulţumim, răspunseră elfii, râzând. Se apropie zorile şi tu dormi de când s-a lăsat noaptea. Mâine poate că vei fi vindecat de oboseală.

— Puţin somn în Casa lui Elrond te tămăduieşte de multe, spuse el, dar o să profit să mă tămăduiesc cât mai bine. Vă spun din nou noapte bună, frumoşii mei prieteni. Şi zicând asta, se întoarse în pat şi dormi până târziu dimineaţă.

În casa aceea se vindecă repede de oboseală, glumind şi dansând adesea, vesel şi voios, cu elfii din vale, în zori sau în miez de noapte. Dar nici chiar locul acela nu l-a putut reţine multă vreme; îi era dor de casă. De aceea, după o săptămână îşi luă rămas-bun de la Elrond şi, dându-i mici daruri, dintre acelea pe care ştia că le va accepta, o porni călare cu Gandalf mai departe.

Tocmai când să părăsească valea, cerul se întunecă în faţa lor şi ploaia şi vântul le ieşiră în cale.

— Veselă e luna mai, spuse Bilbo, pe când ploaia îi biciuia obrazul. Dar am lăsat legendele în urma noastră şi ne întoarcem acasă. Probabil că asta e ca să ne aducem aminte.

— Mai e drum lung până acasă, spuse Gandalf.

— Dar e ultimul, răspunse Bilbo.

Ajunseră la râul care însemna chiar marginea zonei de frontieră a Ţinutului Sălbatic, şi la vadul de sub malul abrupt, de care poate că vă amintiţi; apele erau umflate pentru că se topiseră zăpezile o dată cu apropierea verii şi pentru că ploua de dimineaţă până seara; trecură vadul cu oarecare greutăţi, dar îşi continuă drumul, pe când se lăsa seara asupra ultimei etape a călătoriei.

Lucrurile se petrecură, în mare parte, ca şi prima dată când trecuseră pe acolo, doar că erau mai puţini şi mai tăcuţi; şi pe urmă, de data asta, nici troli n-au mai fost. Bilbo îşi amintea în fiecare punct al drumului întâmplările care se petrecuseră şi vorbele care fuseseră rostite cu un an în urmă – lui i se părea că trecuseră zece – aşa că recunoscu, fireşte, şi locul unde căzuse căluţul în râu, şi cel unde o cotiseră şi dăduseră de aventura urâcioasă cu Tom şi Bert şi Bill.

Nu prea departe de drum găsiră, ascuns şi neatins, aurul trolilor pe care-l îngropaseră ei atunci.

— Eu am destul, să-mi ajungă cât m-o ţine vremea, spuse Bilbo, după ce îl scoaseră din pământ. Mai bine ia-l dumneata, Gandalf. Cred că-ţi poate fi de folos.

— Sigur că-mi poate fi de folos, spuse vrăjitorul. Dar să împărţim totuşi frăţeşte. S-ar putea să descoperi că ai mai multă nevoie de el decât îţi închipui.

Aşa că puseră aurul în saci şi-l aşezară pe căluţi, care se arătară foarte nemulţumiţi. După asta, au mers mult mai încet căci cea mai mare parte a timpului au trebuit să umble pe jos. Dar regiunea era verde şi avea multă iarbă prin care hobbitul trecea fericit, îşi ştergea faţa cu o batistă roşie de mătase – nu! nu supravieţuise nici măcar una dintre batistele lui; pe asta o împrumutase de la Elrond, căci o dată cu luna iunie venise şi vara, şi era din nou cald şi senin.

Dar toate lucrurile au un sfârşit, chiar şi povestea noastră, aşa că a venit, într-un târziu, şi ziua când au văzut meleagurile unde se născuse şi crescuse Bilbo, unde cunoştea formele pământului şi ale copacilor tot atât de bine ca şi mâinile şi degetele lui de la picioare…

Ajungând pe o înălţime şi văzând propriul lui Deal, în depărtare, se opri brusc şi spuse:

Peste stânci şi pe sub pomi
Şerpuiesc spre zări cărări,
Lângă peşteri reci şi râuri
Ce nu poposesc în mări,
Peste-omăt cernut de iarnă,

Şi prin florile-n cunună.
Peste munţi, în clar de lună.
Pe sub nori şi pe sub stele,
Drumu-aleargă, nici nu-i pasă,
Însă paşii drumeţiei
În sfârşit mă-duc acasă.
Ochii ce-au văzut măceluri
Şi, în peşteri, grozăvii,
Văd în fine lunci şi pomii,
Amintiri ce azi sunt vii!

Gandalf se uită la el, spunând:

— Dragul meu Bilbo, cu tine s-a petrecut ceva. Nu mai eşti hobbitul de altădată!

Apoi traversară podul, trecură de moara de lângă râu şi ajunseră la uşa lui Bilbo.

— Doamne! Ce se întâmplă aici? strigă el. Era, într-adevăr, mare forfotă şi oameni de toate felurile, respectabili şi mai puţin respectabili, stăteau strânşi ciorchine la uşa lui, mulţi dintre ei intrând şi ieşind, fără măcar să-şi şteargă picioarele pe preş, după cum observă Bilbo, enervat.

Dacă Bilbo a fost, cu drept cuvânt, cam uluit, persoanele acelea au rămas de-a dreptul trăsnite. Se întorsese tocmai la mijlocul unei licitaţii. La intrare era atârnat un anunţ, mare, roşu şi negru, care spunea că la 22 iunie, domnii Grubb, Grubb & Burrowes vor vinde la licitaţie efectele răposatului domn Bilbo Baggins Esquire, proprietar al Fundului-de-Sac, de sub Deal, Hobbiton. Vânzarea începuse la ora 10 fix. Acum era aproape de prânz şi cele mai multe lucruri se şi vânduseră pe diferite preţuri, de la mai nimic până la o ceapă degerată (ceea ce nu e neobişnuit la licitaţii). Verii lui Bilbo, ramura Baggins din Sac-Ville, erau ocupaţi să măsoare încăperile, să vadă dacă erau destul de mari pentru mobila lor. Pe scurt, Bilbo era „presupus mort”, şi mulţi dintre cei care o spuseseră erau trişti să descopere că presupunerea fusese greşită.

Întoarcerea domnului Bilbo Baggins a creat, într-adevăr, o mare agitaţie, atât sub Deal şi peste Deal, cât şi de cealaltă parte a Apei. N-a fost o minune dintr-acelea care ţin doar trei zile; plictiselile legale au durat ani şi ani. A trecut, de fapt, destul de mult timp înainte ca domnul Baggins să fie din nou admis printre cei vii; persoanele care făcuseră afaceri deosebit de bune la licitaţie n-au vrut să se lase convinse cu una, cu două; şi în cele din urmă, ca să

câştige timp, Bilbo a trebuit să răscumpere o bună parte din propriile lui mobile. Multe dintre linguriţele lui de argint au dispărut în chip misterios şi n-au mai fost recuperate niciodată. El, unul, i-a bănuit pe verii Baggins din Sac-Ville. Ei, pe de altă parte, n-au vrut niciodată să admită că Bagginsul care se întorsese era cel adevărat şi deci relaţiile lor cu Bilbo n-au mai fost niciodată aceleaşi. Prea doriseră mult să trăiască în vizuina lui cea atât de frumoasă.

Bilbo descoperi că pierduse mai mult decât linguriţele, îşi pierduse reputaţia. E adevărat că a rămas pe vecie Prieten-al-elfilor, că s-a bucurat de stima piticilor, vrăjitorilor şi a tuturor făpturilor de acest fel, care treceau prin faţa porţii lui, dar nu mai era sută la sută respectabil. Toţi hobbiţii din împrejurimi îl considerau „excentric” – în afară de nepoţii şi nepoatele lui din partea Took, dar nici chiar aceia nu erau încurajaţi în această simpatie de către cei vârstnici.

Îmi pare rău să vă spun, dar lui Bilbo nici nu-i păsa. Era cât se poate de mulţumit; şi şuieratul apei în ceainicul de pe vatră a rămas, pentru el, muzica cea mai dulce, mai dulce chiar decât fusese în zilele liniştite dinaintea Petrecerii Neaşteptate. Sabia a atârnat-o deasupra căminului, cămaşa de zale a aşezat-o pe un cuier la intrare (până când a împrumutat-o unui Muzeu). Aurul şi argintul le-a cheltuit în mare parte pe daruri, atât din cele utile cât şi din cele excentrice – ceea ce într-o anumită măsură explică afecţiunea pe care i-o purtau nepoţii şi nepoatele. Inelul fermecat l-a păstrat însă ca pe o mare taină, căci îl folosea ori de câte ori apăreau oaspeţi antipatici la orizont.

S-a apucat să scrie poezii şi să frecventeze elfii; şi cu toate că mulţi dădeau din cap şi îşi atingeau fruntea spunând: „Bietul Baggins!" şi cu toate că puţini au fost cei care să creadă vreuna din poveştile lui, a trăit fericit până la sfârşitul zilelor sale, care au fost extrem de multe.

Într-o seară de toamnă, câţiva ani mai târziu, Bilbo stătea la biroul lui şi-şi scria memoriile – se gândise să le intituleze „Până acolo şi înapoi: vacanţa unui hobbit", când auzi soneria de la intrare. Era Gandalf şi un pitic; piticul nu era altul decât Balin.

— Intraţi, intraţi, spuse Bilbo, şi câteva clipe mai târziu stăteau toţi trei, aşezaţi în fotolii în faţa focului. Dacă Balin a observat că haina domnului Baggins se cam mărise (şi avea nasturi din aur adevărat), Bilbo a observat şi el, la rândul lui, că barba lui Balin se lungise cu mai mulţi centimetri, iar cojocul lui bătut cu nestemate era foarte elegant.

Bineînţeles că s-au apucat să vorbească de timpurile pe care le petrecuseră împreună şi Bilbo întrebă cum mai merg lucrurile în ţinuturile Muntelui. Se pare că mergeau foarte bine. Bard reconstruise oraşul Dale şi oamenii se strânseseră în jurul lui. venind de pe Lac şi dinspre miazăzi, şi apus, şi toată valea devenise iarăşi roditoare şi bogată. Primăvara era plină de flori şi pomi, şi toamna, plină de fructe şi serbări. Oraşul Lacului a fost reîntemeiat şi era acum mai înfloritor ca oricând; pe Râul Curgător circulau multe bogăţii în sus şi-n jos; iar între pitici şi oameni se legase o mare prietenie.

Vechiul stăpân o sfârşise rău. Bard îi dăduse o grămadă de aur ca să ajute oamenii de pe Lac, dar, fiind dintre aceia care prind uşor boala numită molimă-de-dragon, luase aproape tot aurul şi fugise cu el. Până la urmă a murit de foame în Ţinuturile Pustii, părăsit de toţi ai lui.

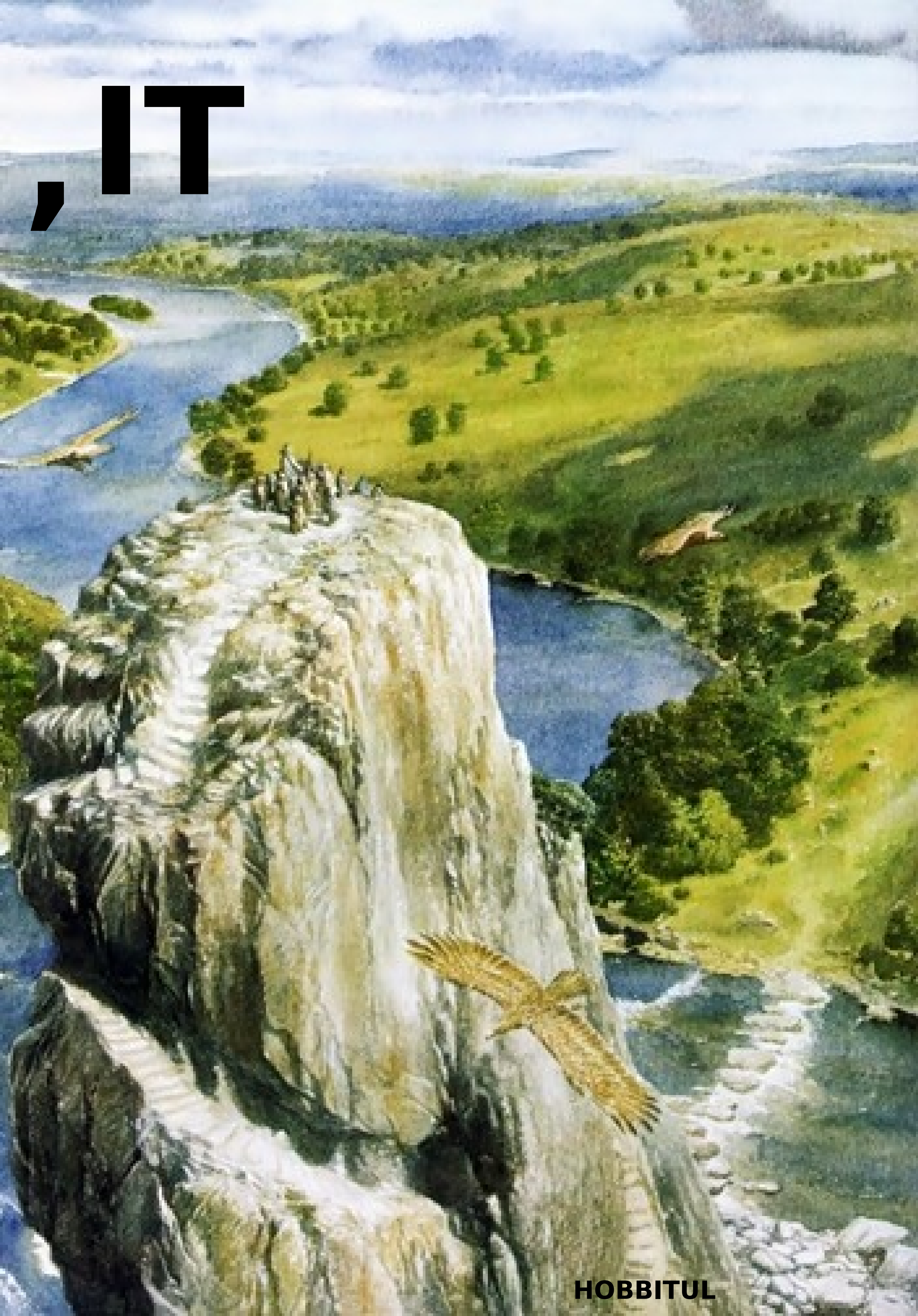
— Noul Stăpân e mai înţelept, spuse Balin, şi foarte iubit, căci fireşte că oamenii îi atribuie aproape toate meritele pentru bunăstarea lor actuală. Oamenii compun acum cântece care spun că, în vremea lui, râurile curg pline de aur.

— Atunci, profeţiile vechilor cântece s-au adeverit într-un fel, spuse Bilbo.

— Sigur că da, spuse Gandalf. De ce să nu se adeverească? Doar nu te îndoieşti de profeţii, fiindcă ai şi dumneata o contribuţie în a le fi făcut să se adeverească? Doar nu îţi închipui că aventurile dumitale şi felul în care ai scăpat de necazuri s-au datorat norocului, sau că au fost doar spre folosul dumitale? Eşti o persoană foarte bine, domnule Baggins, şi eu ţin foarte mult la dumneata, dar, la urma urmelor, nu eşti decât o făptură mititică într-o lume mare, mare!

— Slavă Domnului! spuse Bilbo, râzând şi îi întinse cutia în care ţinea tutunul.

SFÂRS

,IT

Hobbitul